

1 Kronieken

Toegelicht & toegepast

1 Kronieken

Toegelicht & toegepast

Het huis van God en de dienst daarin

Ger de Koning

Uitgeverij: Johannes Multimedia
e-mail: info@johannes-multimedia.nl
website: www.johannes-multimedia.nl

ISBN: 978-90-5798-454-9 (Paperback)
ISBN: 978-90-5798-460-0 (E-book)
© 2012 Uitgeverij Johannes Multimedia
Omslagontwerp: Eva de Vlaming / Theis-Jan Goudswaard
Lay-out: Jan Noordhoek

Niets uit deze uitgave mag – anders dan voor eigen gebruik – worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van ‘Stichting Johannes Multimedia’ of de auteur.

Het gebruik van de Herziene Statenvertaling is in dit commentaar toegestaan onder voorwaarde van de volgende duidelijke copyrightvermelding: De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © Stichting HSV 2010. Alle rechten voorbehouden, © Stichting HSV en Uitgeverij Jongbloed - Heerenveen.

Inhoud

Vooraf		11
Tekstgebruik		13
	Afkortingen	13
	Vertalingen	13
	Verwijzingen	13
	Haakjes	14
Het eerste boek Kronieken		17
1 Kronieken 1		22
verzen 1-4	Van Adam tot Noach en zijn zonen	24
verzen 5-7	De nakomelingen van Jafeth	24
verzen 8-16	Nakomelingen van Cham	24
verzen 17-23	Nakomelingen van Sem	25
verzen 24-27	Van Sem tot Abraham	25
verzen 28-33	Nakomelingen van Abraham	26
verzen 34-42	Nakomelingen van Ezau	27
verzen 43-50	Koningen van Edom	27
verzen 51-54	Stamhoofden van Edom	28
1 Kronieken 2		29
verzen 1-2	De zonen van Israël	29
verzen 3-17	Nakomelingen van Juda tot David	29
verzen 18-24	Nakomelingen van Kaleb	31
verzen 25-41	Nakomelingen van Jerahmeël	32
verzen 42-55	Nakomelingen van Kaleb	33
1 Kronieken 3		35
verzen 1-9	De zonen van David	35
verzen 10-16	Nakomelingen van Salomo tot Zedekia	36
verzen 17-24	Nakomelingen van Jechonia	36

1 Kronieken 4	38
verzen 1-23	Nog meer nakomelingen van Juda 38
verzen 24-43	De nakomelingen van Simeon 43
1 Kronieken 5	45
verzen 1-10	De nakomelingen van Ruben 45
verzen 11-22	De nakomelingen van Gad 46
verzen 23-26	Nakomelingen halve stam Manasse 47
1 Kronieken 6	49
verzen 1-15	Het hogepriesterlijk geslacht 49
verzen 16-30	De nakomelingen van Levi 50
verzen 31-47	De zangers 51
verzen 48-49	Dienst van Levieten en priesters 53
verzen 50-53	De nakomelingen van Aäron 54
verzen 54-60	De priestersteden 54
verzen 61-81	De Levietensteden 55
1 Kronieken 7	57
verzen 1-5	De nakomelingen van Issaschar 57
verzen 6-12	De nakomelingen van Benjamin 57
vers 13	De nakomelingen van Naftali 58
verzen 14-19	De nakomelingen van Manasse 58
verzen 20-29	De nakomelingen van Efraïm 59
verzen 30-40	De nakomelingen van Aser 61
1 Kronieken 8	62
verzen 1-28	De nakomelingen van Benjamin 62
verzen 29-40	Het geslacht van Saul 63
1 Kronieken 9	65
verzen 1-2	Jeruzalem na de ballingschap 65
verzen 3-9	Familiehoofden 66
verzen 10-13	Priesters 66

verzen 14-34	Leviëten, poortwachters en zangers	67
verzen 35-44	Het geslachtsregister van de Gibeonieten	70

1 Kronieken 10 72

verzen 1-6	De dood van Saul en zijn drie zonen	72
verzen 7-10	De Filistijnen onderen Saul	74
verzen 11-12	Jabes bewijst Saul eer	74
verzen 13-14	Waarom Saul stierf	75

1 Kronieken 11 76

verzen 1-3	David tot koning over Israël gezalfd	76
verzen 4-8	David neemt Jeruzalem in	78
verzen 9-10	De helden van David	79
vers 11	Jasobam	81
verzen 12-14	Eleazar	82
verzen 15-19	Drie helden halen water voor David	82
verzen 20-21	Abisäi	84
verzen 22-25	Benaja	84
verzen 26-47	Overige helden	88

1 Kronieken 12 90

verzen 1-7	Familieleden van Saul	90
verzen 8-15	Gadiëten	92
verzen 16-18	Benjaminieten en Judeeërs	93
verzen 19-22	Manassieten	96
verzen 23-37	Wie naar David komen in Hebron	98
verzen 38-40	Het koningschap gevierd	101

1 Kronieken 13 103

verzen 1-4	David wil de ark naar Jeruzalem brengen	105
verzen 5-8	De ark op een nieuwe wagen naar Jeruzalem	107
verzen 9-11	De dood van Uzza	109
verzen 12-14	De ark in het huis van Obed-Edom	110

1 Kronieken 14	112	
verzen 1-2	Het koningschap van David bevestigd	112
verzen 3-7	Gezin van David	113
verzen 8-12	David verslaat de Filistijnen	114
verzen 13-17	David verslaat de Filistijnen opnieuw	116
1 Kronieken 15	118	
vers 1	David zet een tent voor de ark op	118
verzen 2-15	De ark wordt naar Sion gebracht	119
verzen 16-22	Zangers	123
verzen 23-24	Bewakers	126
verzen 25-28	De ark wordt opgehaald	127
vers 29	Michal veracht David	128
1 Kronieken 16	130	
verzen 1-3	Offers en zegen	130
verzen 4-7	De HEERE loven	131
verzen 8-22	Eerste deel (<i>Ps 105:1-15</i>)	133
verzen 23-33	Tweede deel (<i>Ps 96</i>)	135
verzen 34-36	Derde deel (<i>Ps 106:1,47-48</i>)	137
verzen 37-42	De dienst bij de ark	139
vers 43	Iedereen gaat terug naar zijn huis	140
1 Kronieken 17	141	
vers 1	David wil een huis voor de HEERE bouwen	141
verzen 2-6	Wat de HEERE voor Zijn volk is geweest	142
verzen 7-15	De daden van de HEERE voor David	143
verzen 16-27	Het dankgebed van David	144
1 Kronieken 18	148	
verzen 1-13	De overwinningen van David	148
verzen 14-17	Regering en beampten van David	151

1 Kronieken 19	154
verzen 1-5 De boodschappers van David beledigd	154
verzen 6-19 De Ammonieten en Syriërs verslagen	155
1 Kronieken 20	159
verzen 1-3 David verovert Rabba	159
verzen 4-8 Overwinningen op de Filistijnen	160
1 Kronieken 21	162
verzen 1-7 De zonde van de volkstelling	162
verzen 8-13 David belijdt zijn zonde	166
verzen 14-17 Het zwaard van de HEERE	168
verzen 18-25 David moet een altaar oprichten	170
verzen 26-30 David offert en roept de HEERE aan	172
1 Kronieken 22	174
verzen 1-5 David bereidt de tempelbouw voor	174
verzen 6-14 Salomo voorbereid op de tempelbouw	177
verzen 15-19 Anderen helpen Salomo	181
1 Kronieken 23	183
vers 1 David maakt Salomo koning	183
verzen 2-5 Telling van de Levieten	184
verzen 6-23 David verdeelt de Levieten in afdelingen	185
verzen 24-31 De taak van de Levieten	187
1 Kronieken 24	192
verzen 1-19 Indeling van de priesters	192
verzen 20-31 De Levieten helpen de priesters	195
1 Kronieken 25	197
verzen 1-31 1. De zangers	198

1 Kronieken 26		203
verzen 1-19	2. De poortwachters	203
verzen 20-28	3. De bewakers van de schatkamers	206
verzen 29-32	4. De opzichters en de rechters	208
1 Kronieken 27		210
verzen 1-15	5. De legeroversten van David	210
verzen 16-24	6. Hoofden van de twaalf stammen	212
verzen 25-34	7. Andere beambten en raadsheren	213
1 Kronieken 28		218
verzen 1-10	Salomo uitgekozen om de tempel te bouwen	220
verzen 11-19	Het ontwerp van de tempel en de materialen	224
verzen 20-21	David draagt Salomo op de tempel te bouwen	225
1 Kronieken 29		227
verzen 1-5	Vrijwillige gaven van David	227
verzen 6-9	Vrijwillige gaven van de hoofden	229
verzen 10-13	David looft de HEERE	230
verzen 14-16	Alles is van en voor de HEERE	231
verzen 17-19	Gebed voor het volk en voor Salomo	233
verzen 20-21	De hele gemeente looft de HEERE	234
verzen 22-25	Salomo gezalfd	235
verzen 26-30	David sterft	236

Vooraf

Deze toelichting op het bijbelboek *1 Kronieken* is bedoeld als een hulp bij persoonlijke studie van dit bijbelboek. Ieder die er gebruik van maakt, wordt aangeraden dat te doen op dezelfde wijze als de Joden in Beréa naar de uitleg van het Woord luisterden: *“Zij ontvingen het woord met alle bereidwilligheid, terwijl zij dagelijks de Schriften onderzochten of deze dingen zo waren” (Hd 17:11).*

Het is mijn verlangen en gebed dat het lezen van deze toelichting de liefde voor Gods Woord groter maakt. Als dat het geval is, zal dat zichtbaar worden in de toepassing van Gods Woord in het dagelijks leven. Dat wil zeggen dat er meer trouw en toewijding in het navolgen van de Heer Jezus zal zijn. Dat zal zijn tot verheerlijking van de God en Vader van onze Heer Jezus Christus, *“aan Wie de heerlijkheid en de kracht is tot in alle eeuwigheid! Amen” (1Pt 4:11b).*

Vanuit het verlangen dat de lezer zich met het Woord van God bezighoudt, zijn tekstverwijzingen zoveel mogelijk geciteerd. Dat betreft dan de tekstverwijzingen die direct bij het onderwerp horen. De citaten zijn in tekstvakken geplaatst. Andere verwijzingen (voorafgegaan door ‘zie’) kan de lezer zelf in de Bijbel lezen. Ik raad aan dat ook te doen, want het is belangrijk vertrouwd te worden met de eigen Bijbel.

Ik ben dankbaar dat uitgeverij Jongbloed toestemming heeft gegeven gebruik te maken van de Herziene Statenvertaling (HSV), die in december 2010 is verschenen. De bijbeltekst van *1 Kronieken* is in deze vertaling in de toelichting opgenomen.

Ger de Koning

Middelburg, september 2012

Reageren op de inhoud kan door te bellen naar 0118 638458 of te mailen naar: ger.de.koning@gmail.com.

Tekstgebruik

Afkortingen

Gn	Genesis	Js	Jesaja	Rm	Romeinen
Ex	Exodus	Jr	Jeremia	1Ko	1 Korinthiërs
Lv	Leviticus	Kl	Klaagliederen	2Ko	2 Korinthiërs
Nm	Numeri	Ez	Ezechiël	Gl	Galaten
Dt	Deuteronomium	Dn	Daniël	Ef	Efeziërs
Jz	Jozua	Hs	Hosea	Fp	Filippiërs
Ri	Richteren	Jl	Joël	Ko	Kolossers
Ru	Ruth	Am	Amos	1Th	1 Thessaloniërs
1Sm	1 Samuël	Ob	Obadja	2Th	2 Thessaloniërs
2Sm	2 Samuël	Jn	Jona	1Tm	1 Timotheüs
1Kn	1 Koningen	Mi	Micha	2Tm	2 Timotheüs
2Kn	2 Koningen	Na	Nahum	Tt	Titus
1Kr	1 Kronieken	Hk	Habakuk	Fm	Filemon
2Kr	2 Kronieken	Zf	Zefanja	Hb	Hebreeën
Ea	Ezra	Hg	Haggäi	Jk	Jakobus
Ne	Nehemia	Zc	Zacharia	1Pt	1 Petrus
Es	Esther	Ml	Maleachi	2Pt	2 Petrus
Jb	Job	Mt	Mattheüs	1Jh	1 Johannes
Ps	Psalmen	Mk	Markus	2Jh	2 Johannes
Sp	Spreuken	Lk	Lukas	3Jh	3 Johannes
Pr	Prediker	Jh	Johannes	Jd	Judas
Hl	Hooglied	Hd	Handelingen	Op	Openbaring

Vertalingen

Alle tekstaanhalingen uit het Oude Testament komen uit de Herziene Statenvertaling (HSV). Als er gebruik wordt gemaakt van de oorspronkelijke Statenvertaling, wordt dat aangegeven door de afkorting SV. Voor tekstaanhalingen uit het Nieuwe Testament gebruik ik de herziene Voorhoeve-uitgave ook wel Telosvertaling genoemd.

Verwijzingen

Nog een opmerking over de tekstverwijzingen. Tekstverwijzingen worden zoveel mogelijk voluit in tekstblokken geciteerd. In die gevallen is heen en weer bladeren in de Bijbel niet nodig. Dat geldt ook voor de verwijzing naar teksten in het boek *1 Kronieken*. De tekst van *1 Kronieken* staat in dit commentaar. Als in een bepaald gedeelte van het

commentaar naar meerdere teksten wordt verwezen, is het vanwege de beperkte ruimte niet altijd mogelijk al die teksten te citeren. In die gevallen worden tekstverwijzingen voorafgegaan door 'zie'. De lezer kan de aangegeven teksten zelf in de Bijbel opzoeken.

Haakjes

In de bijbelgedeelten van het *Oude Testament* worden twee soorten haakjes gebruikt:

Ronde haakjes ( )

Deze dienen uitsluitend om het lezen en begrijpen van de tekst te vergemakkelijken; zij geven aan dat een bepaald gedeelte een soort tussenzin vormt die de eigenlijke loop van het verhaal of het betoog enigszins onderbreekt.

Vierkante haakjes [ ]

Deze haakjes staan om woorden die in de gedrukte uitgave van de Herziene Statenvertaling cursief staan. Omdat ik in dit boek de hele tekst cursief weergeef, maak ik gebruik van deze haakjes om de woorden te markeren die cursief in de gedrukte uitgave staan. Deze haakjes geven aan dat de ingesloten woorden niet in de grondtekst voorkomen, maar in het Nederlands zijn ingevoegd om de tekst begrijpelijk te maken.

In de bijbelgedeelten van het *Nieuwe Testament* worden drie soorten haakjes gebruikt. Ik citeer wat hierover in het 'Voorwoord' van de Telosvertaling wordt gezegd:

Ronde haakjes ( )

Deze dienen uitsluitend om het lezen en begrijpen van de tekst te vergemakkelijken; zij geven aan dat een bepaald gedeelte een soort tussenzin vormt die de eigenlijke loop van het verhaal of het betoog enigszins onderbreekt.

Vierkante haakjes [ ]

Deze geven aan dat de ingesloten woorden niet in de grondtekst voorkomen, maar in het Nederlands moeten worden ingevoegd om de tekst begrijpelijk te maken; deze woorden moeten dus altijd gelezen

worden. Met name het (bepaalde) lidwoord ontbreekt nogal eens in het Grieks, waar dat in het Nederlands wel noodzakelijk is; aangezien verschillende uitleggers van mening zijn dat het al of niet voorkomen van het lidwoord vaak van grote betekenis is, is ernaar gestreefd dit overal in de vertaling tussen haakjes te plaatsen waar het in de grondtekst ontbreekt.

Scherpe haakjes < >

Deze geven aan dat de ingesloten woorden in sommige handschriften wel en in andere niet voorkomen.

Het eerste boek Kronieken

Als we de boeken *Koningen* en *Kronieken* lezen, valt de grote overeenkomst tussen de inhoud van de beide bijbelboeken op. Ze beschrijven dan ook dezelfde geschiedenissen. Toch is er een belangrijk verschil. In beide boeken wordt de geschiedenis namelijk beschreven vanuit een verschillend gezichtspunt. Ze zijn met elkaar te vergelijken zoals we ook de vier evangeliën met elkaar vergelijken. Elk beschrijft de geschiedenis op zijn eigen wijze, terwijl het één Geest is Die de schrijvers leidt. Daarom is er geen tegenspraak, maar harmonie. De boeken zijn een aanvulling op elkaar.

Wie de Heilige Geest heeft gebruikt om deze boeken te schrijven, is niet bekend. Als schrijver van *Koningen* is Jeremia wel genoemd, terwijl van *Kronieken* wel is verondersteld dat deze van de hand van Ezra zijn. Harde bewijzen zijn daar echter niet voor.

De boeken *1 en 2 Kronieken* nemen een bijzondere plaats in onder de historische boeken van het Oude Testament. We kunnen dat vergelijken met de bijzondere plaats die het *evangelie naar Johannes* inneemt onder de evangeliën. *Johannes* gaat terug naar “in het begin” (*Jh 1:1*), toen het eeuwige Woord bij God was. De *Kronieken* gaan ook terug naar het begin, maar dan van de geschiedenis van de mens om die geschiedenis te volgen langs een lijn van belofte en genade.

We vinden in deze boeken de geschiedenis van koningen die over Gods volk hebben geregeerd. De eerste drie koningen – Saul, David en Salomo – hebben over heel Israël, de twaalf stammen, geregeerd. Een korte tijd heeft de zoon van Salomo, Rehabeam, ook over het hele rijk van de twaalf stammen geregeerd. Maar onder diens regering is het rijk in twee delen gescheurd: een deel van twee stammen (Juda en Benjamin, die verder gaan onder de naam Juda) en een deel van tien stammen (de overige stammen, die verder gaan onder de naam Israël of ook wel Efraïm).

Over elk van de beide rijken hebben negentien koningen geregeerd, tot ze beide ophielden te bestaan. Na de negentiende koning van Israël (Hosea) is dit rijk door de koning van Assyrië veroverd en zijn de inwoners verstrooid. Na de negentiende koning van Juda (Zedekia) is dit rijk door de koning van Babel in ballingschap weggevoerd.

Van de koningen die over Juda hebben geregeerd, waren sommigen betrekkelijk goed, anderen uitzonderlijk slecht; sommigen begonnen goed en eindigden slecht; anderen begonnen slecht en eindigden goed. Maar allemaal schoten ze tekort aan Gods heerlijkheid en Gods ideaal van wat een koning moet zijn. Alleen de Heer Jezus beantwoordt daaraan volmaakt. God noemt Hem 'Mijn Koning'. De koningen van de tien stammen waren zonder uitzondering slecht.

De geschiedenis die wordt beschreven in de beide boeken die '*Kronieken*' worden genoemd, loopt vanaf Adam tot het jaar 538 v. Chr., globaal dus zo'n drieduizendvijfhonderd jaar. De beide boeken *Kronieken* zijn geschreven, of in elk geval voltooid, na de terugkeer uit de ballingschap. Dat blijkt uit het feit dat de ballingschap van Juda en Jeruzalem door Nebukadnezar in dit boek als een historisch gegeven wordt vermeld (1Kr 6:15).

1 en 2 Kronieken vormen een geheel. Het eerste boek beschrijft de geschiedenis van David. In het tweede boek vinden we de geschiedenis van Davids nageslacht. Veel van deze geschiedenissen vinden we ook terug in *1 en 2 Samuel* en *1 en 2 Koningen*. Die vier boeken kunnen we ook als één geheel beschouwen. Toch is er een belangrijk verschil op te merken tussen de reeks van deze vier boeken en die van de boeken *1 en 2 Kronieken*. In de boeken *Samuel* en *Koningen* wordt vooral de geschiedenis van Israël en zijn koningen belicht, met het accent op de verantwoordelijkheid van de mens. In *Kronieken* komt de nadruk meer te liggen op de geschiedenis van Juda en zijn koningen met het accent op de genade van God.

Nadat de mens in *Koningen* totaal gefaald heeft in zijn verantwoordelijkheid, zien we in *Kronieken* de God van genade Zelf aan het werk om vanaf het begin de geschiedenis opnieuw te schrijven. Het is de geschiedenis van Gods volk die door de Heilige Geest voor de aandacht wordt geplaatst. Er is wel gezegd dat de geschiedenis in *Kronieken* zo wordt beschreven, zoals God er graag aan terugdenkt. Daarom worden slechts die fouten vermeld, die bekend moeten zijn om de onderwijzing van Zijn genade te verstaan. *Kronieken* toont ons het koningschap naar de genade van God en niet naar het verantwoordelijk karakter ervan zoals in *Koningen*.

1 Kronieken zwijgt bijvoorbeeld over het lijden en de verwerping van David, zoals beschreven in *2 Samuel*, maar we zien David direct als

koning in zijn heerlijkheid. De boeken *1 en 2 Koningen* geven hoofdzakelijk de geschiedenis van het noordelijke tienstammenrijk. De zonden van het koningshuis van David worden nauwgezet vermeld, opdat de lezer de redenen van het verval en de scheuring weet. Profeten treden daar op de voorgrond, omdat het volk zichzelf had afgesneden van de dienst van de priesters en Levieten, die verbonden was aan de tempel in Jeruzalem. Het was Gods voorziening dat Hij door middel van deze profeten, zoals Elia en Elisa, voorzag in hun geestelijke nood.

De boeken *1 en 2 Kronieken*, die zijn geschreven na de terugkeer van een overblijfsel uit de Babylonische ballingschap naar het land Israël, lijken meer voor dit overblijfsel geschreven te zijn. Het was namelijk een grote bemoediging voor het teruggekeerde handjevol Judeeërs die in deze boeken lazen, om herinnerd te worden aan het vroegere genadige handelen van God met Zijn volk. De boeken *Kronieken* lijken dan ook meer voor het overblijfsel geschreven te zijn, terwijl de boeken *Koningen* meer voor het hele volk geschreven lijken te zijn.

Ook de geslachtsregisters die we in *Kronieken* vinden, hebben hun nut. Ze waren van belang omdat alleen het zaad van Abraham recht had op het beloofde land. Deze geslachtsregisters dienden ertoe de afkomst te bewijzen. Gelukkig hij, die zijn geslachtsregister had bewaard en de erfenis van de HEERE had gewaardeerd. Het was een bewijs van hun geloof.

Verder waren de geslachtsregisters een middel om vermenging met de omwonende volken te voorkomen. Tevens dienden ze om de opvolging van het Aäronitische priesterschap vast te stellen. We lezen bijvoorbeeld in het boek *Ezra* dat iemand die als priester dienst wilde doen, uit de geslachtsregisters moest kunnen aantonen dat hij inderdaad uit een priesterlijke familie stamde en zodoende recht had op het priesterschap (zie *Ea 2:67*; zie ook *Ne 7:64*).

Bovenal kon aan de hand van deze geslachtsregisters worden vastgesteld Wie als Messias recht had op het koningschap. Dat laat het belang van het geslachtsregister in *Mattheüs 1* zien. Daaruit blijkt duidelijk dat de Heer Jezus het wettig recht had, en nog steeds heeft, op de troon van David. Dat geslachtsregister kunnen we dan ook zien als een voortzetting van de geslachtsregisters die ons in *1 Kronieken 1-9* worden gegeven.

Voor ons die tot de gemeente van de levende God behoren, zijn dergelijke geslachtsregisters niet van belang. Wij hoeven niet onze afkomst aan te tonen. Als we aan onze afkomst denken, is het voldoende te weten dat we van een in zonde gevallen Adam afstammen. Daardoor zijn we aan het oordeel van God onderworpen. Dat hebben we ingezien en we hebben mogen geloven in het werk van de Heer Jezus dat nodig was om ons tot een nieuw geslacht te maken. Door het geloof in Hem zijn we opnieuw geboren en behoren we tot de familie van God (zie *Jh 1:12*).

Het behoren bij die familie berust dus niet op natuurlijke afstamming, maar op wedergeboorte, waardoor we deel hebben aan de natuur van God (zie *2Pt 1:4*). Voor ons zijn aardse registers niet van belang. Uit zulke registers kunnen namen verwijderd worden. Wij mogen weten dat onze namen staan opgeschreven in de hemelen (zie *Lk 10:20; Hb 12:23*). Uit die registers kunnen geen namen worden verwijderd.

Het hoofdthema van de boeken van de *Kronieken* is wel de tempel. In *Kronieken* wordt het 'huis van God' vele keren genoemd, terwijl die naam niet één keer in *Koningen* voorkomt. Dat zou ervoor kunnen pleiten dat de priester-schriftgeleerde Ezra de schrijver van *Kronieken* is. Tempel en priester horen immers onlosmakelijk bij elkaar. Het boek *Ezra* is ook nauw aan *Kronieken* verbonden. Dat zien we aan de laatste verzen van *Kronieken*, die de openingsverzen van het boek *Ezra* vormen. Er wordt veel aandacht besteed aan de tempeldienst, die door David is ingesteld en in verval is geraakt, maar aan het eind van *Kronieken* onder Hizkia en Josia wordt hersteld.

Het actuele belang van de boeken *Kronieken* voor ons hangt samen met het hoofdthema, de tempel. Zoals in het Oude Testament de tempel de woonplaats of het huis van God wordt genoemd, zo wordt in het Nieuwe Testament de gemeente de woonplaats of het huis van God genoemd (*Ef 2:21-22; 1Tm 3:15*). Heel vaak zullen we de 'vertaalslag' maken van wat in *Kronieken* beschreven staat naar onze tijd. Dat dit geoorloofd is, geeft de Bijbel zelf aan. Met betrekking tot de geschiedenis van Israël in de woestijn lezen we: "Al deze dingen nu zijn hun overkomen als voorbeelden en zijn

..., in Wie [het] hele gebouw, goed samengevoegd, opgroeit tot een heilige tempel in [de] Heer; in Wie ook u mee opgebouwd wordt tot een woonplaats van God in [de] Geest. (*Ef 2:21-22*)

Maar als ik uitblijf, [schrijf ik] opdat je weet hoe men zich moet gedragen in [het] huis van God, dat is [de] gemeente van [de] levende God, [de] pilaar en grondslag van de waarheid. (*1Tm 3:15*)

beschreven tot waarschuwing voor ons, op wie de einden van de eeuwen zijn gekomen" (1Ko 10:11). Hiervan uitgaande mogen we dan ook verwachten dat we door de beide boeken *Kronieken* veel kunnen leren over de gemeente en ons gedrag daarin.

In het Hebreeuws is de titel van *Kronieken* 'woorden van de dagen' wat wil zeggen 'gebeurtenissen van de tijd'. In de Hebreeuwse Bijbel staan de *Kronieken* helemaal aan het eind (zie en vgl. Mt 23:35). Deze dingen zeggen iets over de spanwijdte van het boek. De boeken *Kronieken* beginnen bij het ontstaan van de mensheid en reiken vooruit, over de periode van de ballingschap heen, tot acht geslachten vóór de Messias. Daarna wordt de draad van de geslachtsregisters weer opgevat aan het begin van het Nieuwe Testament met het geslachtsregister van de Heer Jezus in *Mattheüs 1*. *Kronieken* begint met de eerste Adam; het geslachtsregister van *Mattheüs 1* eindigt met Christus, de laatste Adam.

De Heilige Geest begint in *Kronieken* met de geschiedenis van de mensheid, om te midden van de mensheid de aandacht te richten op dat ene volk Israël en daaronder weer op Juda en ten slotte de familie van David en daaruit de ene man David. Deze ene man heeft God uitverkoren.

Het gezag van de boeken *Kronieken* als Woord van God wordt bevestigd door de Heer Jezus. Hij verwijst naar enkele gebeurtenissen uit deze boeken. Zo verwijst Hij naar het bezoek van de koningin van Sjeba aan Salomo (zie Mt 12:42; 2Kr 9:1-12) en naar de moord op Zacharia (zie Mt 23:35; 2Kr 24:20-21). Verder wordt alleen 1 *Kronieken* 17:13 nog aangehaald in *Hebreeën* 1:5.

Ten slotte nog de indeling. 1 *Kronieken* kan als volgt worden ingedeeld:

1. *Hoofdstukken* 1-9   Het volk van de HEERE
2. *Hoofdstukken* 10-12   De gezalfde van de HEERE
3. *Hoofdstukken* 13-16   De ark van de HEERE
4. *Hoofdstukken* 17-29   Het huis van de HEERE

1 Kronieken 1

Voordat we naar de inhoud van dit hoofdstuk gaan kijken, eerst nog enkele algemene opmerkingen over het eerste deel van het boek, de *hoofdstukken 1-9*. Dit eerste deel bestaat hoofdzakelijk uit namen. Het zijn van die hoofdstukken die bijna nooit worden gelezen. Toch maken ze deel uit van het hele Woord van God en daarom is het nuttig ze met aandacht te lezen. Ook van deze hoofdstukken geldt: *“Alle Schrift is door God ingegeven en nuttig om te leren, te verbeteren en te onderwijzen in [de] gerechtigheid, opdat de mens Gods volkomen is, tot alle goed werk ten volle toegerust”* (2Tm 3:16).

Als stimulans voor het lezen van deze geslachtsregisters wil ik iets aanhalen uit een commentaar op 1 Kronieken dat mij heeft bemoedigd:

‘Het lezen van De Kronieken vraagt enige volharding. De kennismaking met de geslachtsregisters aan het begin van dit bijbelboek kan onze interesse gemakkelijk verminderen. Maar wie een beetje energie bezit en bid-dend deze ‘schatkamer’ binnengaat, zal er met een loflied weer uitkomen.’

(H. Rossier, ‘De rol des boeks’, de boeken Kronieken I’).

De namen die genoemd worden, zijn van veel waarde, omdat ze vaak in hun betekenis een boodschap bevatten (Hb 7:1-2). Hier is dan ook een goudmijn voor de ijverige onderzoeker. Met behulp van een goede concordantie en woordenboeken van bijbelse namen zijn hier veel lessen te leren. Op een enkele uitzondering na wordt in dit commentaar het onderzoek naar de betekenis van de namen aan de lezer overgelaten.

Want deze Melchizédek, koning van Salem, ..., is in de eerste plaats naar de uitleg [van zijn naam]: koning van [de] gerechtigheid, en vervolgens ook: koning van Salem, dat is koning van [de] vrede, ... (Hb 7:1-2)

Nog even een algemene opmerking over de geslachtsregisters die we hier, en ook elders in de Bijbel, tegenkomen. Paulus waarschuwt Timotheüs ervoor dat hij zich niet moet bezighouden met *“fabels en eindeloze geslachtsregisters”* (1Tm 1:4). Het zal duidelijk zijn dat Paulus daarmee niet de geslachtsregisters bedoelt die we in de Bijbel tegenkomen, want die behoren tot het geïnspireerde Woord van God (zie 2Tm 3:16, hierboven aangehaald).

De geslachtsregisters waarover Paulus het heeft in zijn brief aan Timotheüs en waartegen hij waarschuwt, zijn lijsten van gegevens die

voortkomen uit de menselijke geest. Ze zijn niet afkomstig van de Geest van God. Het woord 'geslachtsregister' is in het Grieks 'genealogie' dat betekent 'een leer over afkomst'. Waar de Joden zich mee bezighielden, zijn theorieën over de afkomst van met name engelen en de families die zij zouden hebben. Dit heeft niets te maken met de Bijbel, maar met mystiek bezig zijn (Ko 2:18).

Laat niemand u de prijs ontzeggen, doordat hij behagen scheidt in nederigheid en engelenverering, ingewijd in wat hij gezien heeft, zonder reden opgeblazen door het denken van zijn vlees, ... (Ko 2:18)

Tot slot van deze algemene inleiding op de hoofdstukken 1-9 een paar tips voor zelfstudie van deze hoofdstukken:

1. Lees elke dag een hoofdstuk of een deel ervan door.
2. Schrijf van een naam waarvan u iets weet minstens één kenmerk op. (Noteer voor het gemakkelijk terugvinden ook het vers erbij.)
3. Soms staat er tussen de namen zomaar een bijzonderheid vermeld. Schrijf die in eigen woorden op. Voor zover mij bijzonderheden zijn opgevallen, zal ik daarop wijzen, zonder daarmee te zeggen dat er niet meer zouden zijn.
4. Schrijf uit elk hoofdstuk een vers op dat of een naam die u aanspreekt.

Elke naam die na Adam komt, is slechts een andere verschijningsvorm van deze eerste Adam. In een aantal van zijn nakomelingen zien we ook dat geloof zich openbaart. Waar geloof is, daar moet nieuw leven zijn, een nieuwe natuur, dat wil zeggen de Goddelijke natuur. Waar geloof zich openbaart, wordt God verheerlijkt.

Dit hoofdstuk gaat van Adam tot aan de zonen van Jakob, die worden genoemd in *vers 1* van het volgende hoofdstuk. Het gaat in dit hoofdstuk om twee reeksen namen: de *verzen 1-4* en de *verzen 24-27*.

We kunnen ons bij het lezen van de namen van dit geslachtsregister op een begraafplaats wanen. We lopen langs de graven en zien de namen van voorbije generaties. Het zijn allemaal namen van mensen die geboren werden en stierven, die liefhadden en leden, die zich een weg hebben gebaan door de wereld. De namen zijn op deze vaste platen, grafstenen, ingegraveerd. Als Christus nog wegblijft, zal het met onze namen ook zo gaan. "Alle vlees", ook dat van ons, "is als gras" (1Pt 1:24).

Elk van deze levens heeft een noodzakelijk deel in de voortgang van het ras vervuld en heeft de fakkel van het menselijke leven doorgege-

ven. Ieder zal ook aan de andere zijde van de dood voortleven, na geopenbaard te zijn voor de rechterstoel van Christus (zie 2Ko 5:10).

De namen van de personen in dit hoofdstuk, die individueel bij God bekend zijn, zijn allemaal in het boek *Genesis* terug te vinden (zie Gn 5,10,11,25,36). Het gaat om ongeveer tien opsommingen. In de *verzen 1-4* worden tien stamvaders, van Adam tot Noach, genoemd. Daarna volgen zeventig volkeren uit Noach. Vervolgens komen de namen van weer tien stamvaders, nu van Sem tot Abraham (*verzen 24-27*). Daarna weer zeventig volkeren die uit Abraham voortkomen. Daaruit spreekt een Goddelijke ordening. Dat de geslachtsregisters beginnen bij Adam, laat zien dat het huis van David (want om hem gaat het in de geslachtsregisters) niet alleen van belang is voor Israël, maar voor de hele mensheid.

Van Adam tot Noach en zijn zonen | *verzen 1-4*

- 1 Adam, Seth, Enos,
- 2 Kenan, Mahalaleël, Jered,
- 3 Henoeh, Methusalah, Lamech,
- 4 Noach, Sem, Cham en Jafeth.

Van Adam tot Noach worden de namen van tien stamvaders genoemd. In *vers 4* wordt in het geslachtsregister van Noach Sem het eerst genoemd, maar als de geslachten worden opgesomd, gaan de geslachten van Jafeth (*verzen 5-7*) en Cham (*verzen 8-16*) voor.

De nakomelingen van Jafeth | *verzen 5-7*

- 5 De zonen van Jafeth waren Gomer, Magog, Madai, Javan, Tubal, Mesech en Tiras.
- 6 De zonen van Gomer waren Askenaz, Difath en Togarma.
- 7 En de zonen van Javan waren Elisa en Tarsisa, Chittim en Dodanim.

Nakomelingen van Cham | *verzen 8-16*

- 8 De zonen van Cham waren Cusj en Mizraïm, Put en Kanaän.
- 9 De zonen van Cusj waren Seba, Havila, Sabta, Raëma en Sabtecha.
En de zonen van Raëma waren Sjeba en Dedan.

10 Cusj verwekte Nimrod; deze begon een geweldenaar op aarde te worden.

11 En Mizraïm verwekte de Ludieten, de Anamieten, de Lehabieten, de Naftuchieten,

12 de Pathrusieten, de Kasluchieten – uit wie de Filistijnen voortgekomen zijn – en de Kaftorieten.

13 Kanaän verwekte Sidon, zijn eerstgeborene, en Heth,

14 en de Jebusiet, de Amoriet, de Girgasiet,

15 de Heviet, de Arkiet, de Siniet,

16 de Arvadiet, de Zemariet en de Hamathiet.

Nakomelingen van Sem | verzen 17-27

17 De zonen van Sem waren Elam, Assur, Arfachsad, Lud, Aram, Uz, Hul, Gether en Mesech.

18 Arfachsad verwekte Selah, en Selah verwekte Heber.

19 Bij Heber werden twee zonen geboren. De naam van de ene was Peleg, omdat in zijn dagen de aarde verdeeld werd, en de naam van zijn broer was Joktan.

20 Joktan verwekte Almodad, Selef, Hazarmavet, Jerah,

21 Hadoram, Uzal en Dikla,

22 Ebal, Abimaël en Sjeba,

23 Ofir, Havila en Jobab. Zij waren allen zonen van Joktan.

In vers 19 wordt aan de naam Peleg toegevoegd dat hij zo heette, “omdat in zijn dagen de aarde verdeeld werd”. Peleg betekent dan ook ‘verdeling’. Zijn naam verwijst naar de spraakverwarring die God tussen de mensen veroorzaakte, als een oordeel over de hoogmoed om in te dringen in de hemel (zie Gn 11:1-9).

Van Sem tot Abraham | verzen 24-27

24 Sem, Arfachsad, Selah,

25 Heber, Peleg, Rehu,

26 Serug, Nahor, Terah,

27 Abram, dat is Abraham.

Van Sem tot Abraham hebben we, net als van Adam tot Henoeh (*verzen 1-4*), tien stamvaders. Sem en Abraham herinneren beiden aan de speciale betrekking die God met Zijn volk heeft. Sem is het voorbeeld van de speciale verbindingen van de HEERE met een speciaal deel van de mensheid, de Semieten. Noach spreekt over *“de HEERE, de God van Sem”* (*Gn 9:26*). In Abraham zien we de Goddelijke verkiezing (*zie Gn 12:2; 17:7*). De reden van de verandering van de naam Abram in Abraham (*vers 27*) wordt in *Genesis 17* gegeven (*zie Gn 17:5*).

Nakomelingen van Abraham | *verzen 28-33*

28 *De zonen van Abraham waren Izak en Ismaël.*

29 *Dit zijn hun afstammelingen: de eerstgeborene van Ismaël was Nebajoth, en [vervolgens] Kedar, Adbeël en Mibsam,*

30 *Misma en Duma, Massa, Hadad en Tema,*

31 *Jetur, Nafis en Kedma. Dit zijn de zonen van Ismaël.*

32 *De zonen van Ketura, de bijvrouw van Abraham: zij baarde Zimran, Joksan, Medan, Midian, Jisbak en Suah. De zonen van Joksan waren Sjeba en Dedan.*

33 *De zonen van Midian waren Efa, Efer, Henoeh, Abida en Eldaä. Zij allen waren zonen van Ketura.*

We vinden in de diverse opsommingen in dit hoofdstuk het beginsel *“niet het geestelijke is eerst, maar het natuurlijke; daarna het geestelijke”* (*1Ko 15:46*). We zien dat in *vers 29*. Terwijl in *vers 28* van de zonen van Abraham eerst Izak en daarna Ismaël wordt genoemd, wordt in het volgende vers toch eerst het geslachtsregister van Ismaël gegeven. Ook bij de zonen van Izak zien we dat eerst het geslachtsregister van Ezau wordt genoemd (*verzen 34-35*).

Van de zonen van Ketura (*vers 33*) is Midian bekend als een vijand van Israël. Hij heeft zich regelmatig laten gelden (*zie bijv. Ri 6-7*). Van Midian worden ook nog eens vijf zonen genoemd (*vers 33*), wat misschien wel een aanwijzing is voor de veelzijdigheid van zijn tegenstand.

Nakomelingen van Ezau | *verzen 34-42*

34 *Abraham verwekte Izak. De zonen van Izak waren Ezau en Israël.*

35 *De zonen van Ezau waren Elifaz, Rehuël, Jeüs, Jaëlam en Korach.*

36 De zonen van Elifaz waren Teman, Omar, Zefi, Gaëtam, Kenaz, Timna en Amalek.

37 De zonen van Rehuël waren Nahath, Zerah, Samma en Mizza.

38 De zonen van Seïr waren Lotan, Sobal, Zibeon, Ana, Dison, Ezer en Disan.

39 De zonen van Lotan waren Hori en Homam, en de zuster van Lotan was Timna.

40 De zonen van Sobal waren Aljan, Manahath, Ebal, Sefi en Onam. De zonen van Zibeon waren Aja en Ana.

41 De zoon van Ana was Dison. De zonen van Dison waren Hamran, Esban, Jithran en Cheran.

42 De zonen van Ezer waren Bilhan, Zaävan en Jaäkan. De zonen van Disan waren Uz en Aran.

Uz (vers 42) is de naam van de plaats waar Job woonde (zie Jb 1:1). Hieruit is mogelijk af te leiden dat Job een vroege afstammeling van Ezau zou kunnen zijn (zie en vgl. Kl 4:21a). Evenzo is het niet onwaarschijnlijk dat Elifaz, de zoon van Ezau, de vader van Teman (vers 35), een voorouder is van Jobs vriend Elifaz, de Temaniet (Jb 2:11).

Koningen van Edom | verzen 43-50

43 Dit zijn de koningen die geregeerd hebben in het land Edom, voordat er een koning over de Israëlieten regeerde: Bela, de zoon van Beor; en de naam van zijn stad was Dinhaba.

44 Bela stierf, en in zijn plaats regeerde Jobab, een zoon van Zerah, van Bozra.

45 Jobab stierf, en Husam, uit het land van de Temanieten, regeerde in zijn plaats.

46 Husam stierf, en in zijn plaats regeerde Hadad, de zoon van Bedad, die de Midianieten in het veld van Moab versloeg; en de naam van zijn stad was Avith.

47 Hadad stierf, en Samla, uit Masreka, regeerde in zijn plaats.

48 Samla stierf, en Saul, van Rehoboth aan de rivier, regeerde in zijn plaats.

49 Saul stierf, en Baäl-Hanan, de zoon van Achbor, regeerde in zijn plaats.

50 Baäl-Hanan stierf, en Hadad regeerde in zijn plaats. De naam van zijn stad was Pahi, en de naam van zijn vrouw was Mehetabeël, dochter van Matred, de dochter van Mezahab.

Er regeerden koningen over Edom, voordat er een koning over Israël regeerde (*vers 43*). Dit laat zien dat, totdat Gods keus van een koning in David werd bekendgemaakt, de naties hun eigen weg gingen en hun eigen regering regelden, onafhankelijk van God.

Uit het feit dat in deze lijst met koningen nergens wordt vermeld dat iemand koning werd in de plaats van zijn vader, heeft men wel geconcludeerd dat men voor het koningschap werd gekozen. De zittende vorst regeerde tot zijn dood.

Stamhoofden van Edom | *verzen 51-54*

51 Toen Hadad stierf, werden stamhoofden in Edom: het stamhoofd Timna, het stamhoofd Alja, het stamhoofd Jetheth,

52 het stamhoofd Oholibama, het stamhoofd Ela, het stamhoofd Pinon,

53 het stamhoofd Kenaz, het stamhoofd Teman, het stamhoofd Mibzar,

54 het stamhoofd Magdiël, [en] het stamhoofd Iram. Dit zijn de stamhoofden van Edom.

1 Kronieken 2

De zonen van Israël | *verzen 1-2*

1 Dit zijn de zonen van Israël: Ruben, Simeon, Levi en Juda, Issaschar en Zebulon, 2 Dan, Jozef en Benjamin, Naftali, Gad en Aser.

De *verzen 1-2* geven een opsomming van de zonen van Jakob, hier "Israël" genoemd, in een willekeurige volgorde. Eerst worden zes kinderen van Lea genoemd, dan één van Bilha, vervolgens twee van Rachel, nog één van Bilha en ten slotte twee van Zilpa. Ongeveer tweeëntwintig keer komt er een opsomming van de zonen van Jakob in de Bijbel voor, waarbij de volgorde vaak wisselt.

Nakomelingen van Juda tot David | *verzen 3-17*

3 De zonen van Juda zijn: Er, Onan en Sela. Drie zijn er hem geboren uit de dochter van Sua, de Kanaänitische. Er, de eerstgeborene van Juda, was slecht in de ogen van de HEERE; daarom doodde Hij hem.

4 Maar Tamar, zijn schoondochter, baarde hem Perez en Zerah. De zonen van Juda waren vijf in totaal.

5 De zonen van Perez waren Hezron en Hamul.

6 En de zonen van Zerah waren Zimri, Ethan, Heman, Chalcol en Dara. Deze zijn vijf in totaal.

7 De zoon van Charmi was Achar, die Israël in het ongeluk stortte, omdat hij ontrouw was met dat wat door de ban gewijd was.

8 De zoon van Ethan was Azaria.

9 De zonen van Hezron, die hem geboren werden, waren Jerahmeël, Ram en Chelubai.

10 Ram verwekte Amminadab, en Amminadab verwekte Nahesson, de leider van de nakomelingen van Juda.

11 Nahesson verwekte Salma, en Salma verwekte Boaz.

12 Boaz verwekte Obed, Obed verwekte Isai,

13 Isai verwekte Eliab, zijn eerstgeborene, Abinadab, de tweede, en Simea, de derde,

14 Nethaneël, de vierde, Raddai, de vijfde,

15 Ozem, de zesde, [en] David, de zevende.

16 Hun zusters waren Zeruja en Abigaïl. De zonen van Zeruja waren Abisai, Joab en Asaël, drie [zonen].

17 Abigaïl baarde Amasa; de vader van Amasa was Jether de Ismaëliet.

Vanaf vers 3 wordt in de rest van dit hoofdstuk het nakomelingschap van Juda genoemd. Het geslachtsregister van Juda wordt het eerst genoemd vanwege het koningschap dat aan deze stam verbonden is.

Vers 3 Op de grafsteen van Er staat dat hij het misnoegen van de HEERE opwekte en dat Hij hem doodde. Hij zal ook wel dingen gedaan hebben die prijzenswaardig waren. Toch is het kenmerk van zijn leven dat hij "slecht in de ogen van de HEERE" was en dat de HEERE hem daarom doodde. Het is een waarschuwing te leven en te wandelen voor Gods aangezicht met vrees, biddend en wakend, omdat er elk ogenblik iets door ons gezegd of gedaan kan worden wat ons leven verder zal kenmerken. Wat zal er op mijn grafsteen staan?

Vers 4 Er worden weinig vrouwen genoemd, maar de naam van Tamar laat een speciale genade van God zien. Zij baarde Perez als gevolg van een ontuchtige daad die zij met Juda heeft begaan (zie Gn 38). De speciale genade van God is dat zij wordt genoemd in het boek Ruth (zie Ru 4:12) en in het geslachtsregister van de Heer Jezus (zie Mt 1:3).

Vers 6 Vier van de vijf zonen van Zerah, "Ethan, Heman, Chalcol en Dara", zijn bekend om hun wijsheid. Als de Heilige Geest de wijsheid van Salomo wil voorstellen, verklaart Hij Salomo wijzer dan deze vier mannen: "De wijsheid van Salomo was groter dan de wijsheid van alle mensen van het Oosten, en dan alle wijsheid van de Egyptenaren, ja, hij was wijzer dan alle mensen, dan Ethan, de Ezrahiel, Heman, Chalcol en Darda, de zonen van Mahol" (1Kn 4:31). Het is wel zeldzaam dat van vier broers een dergelijk getuigenis gegeven kan worden.

Ook kan nog worden vermeld dat van Ethan en van Heman een psalm in de Heilige Schrift is opgenomen (zie Ps 88 en 89). Ze moeten niet worden verward met Heman, Asaf en Ethan, de musici van David (1Kr 15:19), want die waren van de stam Levi en niet van de stam Juda (vgl. 1Kr 6:33-44).

Vers 7 Het opschrift op de grafsteen van Achan luidt: *“Die Israëel in het ongeluk stortte, omdat hij ontrouw was met dat wat door de ban gewijd was.”* Zijn zonde wordt beschreven in het boek *Jozua* (zie Jz 7). We zien hier dat tot de beste families (hier Juda) personen kunnen behoren die een schande voor de familie zijn.

De *verzen* 9-12 zijn ontleend aan *Ruth* 4:19-22. De genoemde namen zijn de directe voorouders van David, naar wie de kroniekschrijver in de geslachtsregisters toewerkt. Dat wil niet zeggen dat alle namen van de voorouders vanaf Ram zijn genoemd. Tussen Ram, de zoon van Hezron, en Nahesson, de zoon van Amminadab, zijn drie eeuwen verlopen. Nahesson was *“de leider van de nakomelingen van Juda”* in de dagen van Mozes in de woestijn (zie Nm 1:7; 2:3). De zoon van Nahesson, Salmon, trouwde met Rachab, de hoer, na de val van Jericho (zie Mt 1:5).

Uit *vers* 16 blijkt dat de drie mannen *“Abisaï, Joab en Asaël”*, die we kennen uit het leger van David, zonen van zijn zus waren en dus zijn neven waren. Hetzelfde geldt voor Amasa, die de zoon van een andere zus is.

Nakomelingen van Kaleb | *verzen* 18-24

18 Kaleb, de zoon van Hezron, verwekte [zonen] bij Azuba, [zijn] vrouw, en bij Jerioth. En dit waren haar zonen: Jeser, Sobab en Ardon.

19 Toen Azuba gestorven was, nam Kaleb zich Efrath [tot vrouw]. Deze baarde hem Hur.

20 Hur verwekte Uri, en Uri verwekte Bezaleël.

21 Daarna kwam Hezron bij de dochter van Machir, de vader van Gilead. Hij nam haar [tot vrouw] toen hij zestig jaar was, en zij baarde hem Segub.

22 Segub verwekte Jaïr, en hij had drieëntwintig steden in het land Gilead.

23 Maar Gesur nam, met Aram, Havvoth-Jaïr van hen af, met Kenath en de bijbehorende [plaatsen], zestig steden. Dit zijn allen zonen van Machir, de vader van Gilead.

24 Na de dood van Hezron, in Kaleb-Efratha, baarde Abia, de vrouw van Hezron, hem ook [nog] Assjur, de vader van Tekoa.

Bezaleël, de zoon van Uri (*vers 20*), is ons bekend van de bouw van de tabernakel (*zie Ex 31:2*).

Hezron, uit wie Kaleb en zijn nageslacht zijn voortgekomen, blijkt een zeer vruchtbare man geweest te zijn, zelfs in zijn ouderdom. Toen hij stierf, was zijn vrouw Abia zwanger en baarde hem na zijn dood nog een kind (*vers 24*).

Nakomelingen van Jerahmeël | *verzen 25-41*

25 De zonen van Jerahmeël, de eerstgeborene van Hezron, waren: de eerstgeborene Ram, en [vervolgens] Buna, Oren, Ozem en Ahia.

26 Jerahmeël had nog een andere vrouw, en haar naam was Atara; zij was de moeder van Onam.

27 De zonen van Ram, de eerstgeborene van Jerahmeël, waren Maäz, Jamin en Eker.

28 De zonen van Onam waren Sammai en Jada. En de zonen van Sammai: Nadab en Abisur.

29 De naam van de vrouw van Abisur was Abihail; zij baarde hem Achban en Molid.

30 De zonen van Nadab waren Seled en Appaïm; Seled stierf zonder kinderen.

31 De zoon van Appaïm was Jiseï; de zoon van Jiseï was Sesan, en de zoon van Sesan was Achlai.

32 De zonen van Jada, de broer van Sammai, waren Jether en Jonathan; Jether stierf zonder kinderen.

33 De zonen van Jonathan waren Peleth en Zaza. Dit waren de zonen van Jerahmeël.

34 Sesan had geen zonen, maar dochters. Sesan had [echter] een Egyptische slaaf, en zijn naam was Jarha.

35 Sesan gaf zijn dochter aan zijn slaaf Jarha tot vrouw, en zij baarde hem Attai.

36 Attai verwekte Nathan, en Nathan verwekte Zabad,

37 Zabad verwekte Eflal, en Eflal verwekte Obed,

38 Obed verwekte Jehu, en Jehu verwekte Azaria,

39 Azaria verwekte Helez, en Helez verwekte Elasa,

40 Elasa verwekte Sismai, en Sismai verwekte Sallum,

41 Sallum verwekte Jekamja, en Jekamja verwekte Elisama.

In de verzen 30, 32 en 34 worden namen genoemd van mensen van wie als bijzonderheid wordt vermeld dat ze kinderloos zijn gestorven of zonder zonen. Kinderloosheid is niet nieuw. Gods voorzienigheid geeft of onthoudt kinderen, of geeft ze soms alleen van hetzelfde geslacht. Voor wie ernaar verlangen kinderen te hebben is het een grote beproeving als de kinderwens on vervuld blijft.

De nood die dat met zich mee kan brengen, is niet te begrijpen door hen die kinderen hebben. Alleen de Heer kan daarin Zijn troost geven. Door Zijn troost kunnen zij ertoe komen in geloofsvertrouwen te aanvaarden dat dit de weg is die Hij met hen wil gaan. Op deze weg kunnen ze op een speciale manier Hem dienen. Aan hen die Hem liefhebben, zal Hij in Zijn huis een plaats en een naam geven, beter dan die van

zonen en dochters *Ik zal hun in Mijn huis en binnen Mijn muren een plaats en een naam geven, beter dan [die] van zonen en dan [die] van dochters; een eeuwige naam zal Ik ieder van hen geven, een naam die niet uitgewist zal worden. (Js 56:5)*
(Js 56:5).

Het huwelijk van de dochter van Sesan met een Egyptische slaaf (vers 35) kan alleen geoorloofd zijn als we veronderstellen dat deze slaaf een Jodengenoot, proseliet, is geworden.

Nakomelingen van Kaleb | verzen 42-55

42 De zoon van Kaleb, de broer van Jerahmeël, is Mesa, zijn eerstgeborene (dat is de vader van Zif), en de zonen van Maresa, de vader van Hebron.

43 De zonen van Hebron waren Korach, Tappuah, Rekem en Sema.

44 Sema verwekte Raham, de vader van Jorkeam; Rekem verwekte Sammai.

45 De zoon van Sammai was Maon, en Maon was de vader van Beth-Zur.

46 Efa, de bijvrouw van Kaleb, baarde Haran, Moza en Gazez; Haran verwekte Gazez.

47 De zonen van Jochdai waren Regem, Jotham, Gesan, Pelet, Efa en Saäf.

48 Bij [zijn] bijvrouw Maächa verwekte Kaleb Seber en Tirhana.

49 En [de vrouw van] Saäf, de vader van Madmanna, baarde Seva, de vader van Machbena en de vader van Gibeä. De dochter van Kaleb was Achsa.

50 Dit waren de zonen van Kaleb, de zoon van Hur, de eerstgeborene van Efratha: Sobal, de vader van Kirjath-Jearim,

51 Salma, de vader van Bethlehem [en] Haref, de vader van Beth-Gader.

52 De zonen van Sobal, de vader van Kirjath-Jearim, waren Haroë [en] half Menuchoth.

53 De geslachten van Kirjath-Jearim waren de Jithrietten, de Futietten, de Sumathietten en de Misraëtetten. Uit hen zijn de Zorathietten en de Esthaolietten voortgekomen.

54 De zonen van Salma waren Bethlehem, de Netofatietten, Atroth, Beth-Joab, de helft van de Manachathietten [en] de Zorietten.

55 En de geslachten van de schrijvers, die in Jabez woonden: de Tirathietten, de Simathietten [en] de Suchathietten. Dit zijn de Kenietten die van Hammath, de vader van het huis van Rechab, afstammen.

In vers 55 worden “de geslachten van de schrijvers” genoemd. Het is heel belangrijk in de dingen van God om te schrijven, ermee bezig te zijn en vast te leggen en zo door te geven aan de volgende generaties. Op die manier kunnen de volgende generaties onderwezen worden in de dingen van God.

De Kenietten behoorden oorspronkelijk niet tot Israëel. Ze waren een van de heidense volken van het land Kanaän (zie Gn 15:19). Hier zijn ze opgenomen in de registers van de stam Juda. Het lijkt erop dat zij in de loop van de jaren steeds meer, mogelijk door huwelijken, van de stam Juda deel zijn gaan uitmaken. Ze zijn een volk dat, behalve door een van de twaalf verspieters, Kaleb, ook bekend is geworden door de trouw van een van hun families, die van de Rechabieten. Hun trouw aan de gebruiken van hun vaders wordt door de HEERE zo zeer gewaardeerd, dat Hij in het boek *Jeremia* dit geslacht aan Zijn ontrouwe volk tot voorbeeld stelt (zie Jr 35).

1 Kronieken 3

De zonen van David | verzen 1-9

1 Dit waren de zonen van David, die bij hem in Hebron geboren zijn: de eerstgeborene Amnon, bij Ahinoam uit Jizreël; de tweede Daniël, bij Abigaïl, uit Karmel;

2 de derde Absalom, de zoon van Maächa, de dochter van Talmai, de koning in Gesur; de vierde Adonia, de zoon van Haggith;

3 de vijfde Sefatja, van Abital; de zesde Jithream, bij zijn vrouw Eglä.

4 Zes [zonen] zijn hem in Hebron geboren. Hij regeerde daar zeven jaar en zes maanden. Drieëndertig jaar regeerde hij in Jeruzalem.

5 Deze [zonen] zijn hem in Jeruzalem geboren: Simea, Sobab, Nathan en Salomo. [Deze] vier zijn [zonen] van Bath-Sua, de dochter van Ammiël;

6 en [vervolgens] Jibchar, Elisama, Elifelet,

7 Nogah, Nefeg, Jafia,

8 Elisama, Eljada en Elifelet, negen [zonen].

9 [Zij zijn] allen zonen van David, naast de zonen van de bijvrouwen, en Tamar, hun zuster.

Dit hoofdstuk is helemaal gewijd aan de familie van David. Het uitgangspunt voor zijn geslachtsregister is Hebron (*vers 1*), waar hij door heel Israëel tot koning is gemaakt (*1Kr 11:3*). Hebron spreekt ook van de dood, het is de begraafplaats van Sara, Abraham, Jozef en de aartsvaders. Maar van Hebron is ook Jozef uitgegaan om zijn broers te zoeken. Tevens is het een vrijstad en priesterstad.

In de *verzen 1-9* worden de zonen genoemd naar de plaatsen waar ze geboren zijn, Hebron in *vers 4* en Jeruzalem in *vers 5* (zie ook *2Sm 3:2-5; 5:13-16; 13:1*). Opmerkelijk is dat enkele zonen die in Hebron geboren zijn, worden verworpen, zoals Amnon, Absalom en Adonia. Pas als de regering definitief in Jeruzalem is gevestigd, komt in Salomo de man naar Gods raadsbesluiten naar voren.

De plaats van iemands geboorte kan van betekenis zijn voor zijn latere ontwikkeling. Ook in geestelijk opzicht is dit van belang. Welke opvoeding krijgt een pasbekeerde in een plaatselijke gemeente? Is er opbouw

en een leven in Gods tegenwoordigheid? Of krijgt iemand verkeerd voedsel en wordt hem een verkeerd voorbeeld gegeven?

Nakomelingen van Salomo tot Zedekia | *verzen 10-16*

10 De zoon van Salomo was Rehabeam, diens zoon was Abia, diens zoon was Asa, diens zoon was Josafat,

11 diens zoon was Joram, diens zoon was Ahazia, diens zoon was Joas,

12 diens zoon was Amazia, diens zoon was Azaria, diens zoon was Jotham,

13 diens zoon was Achaz, diens zoon was Hizkia, diens zoon was Manasse,

14 diens zoon was Amon, diens zoon was Josia.

15 De zonen van Josia waren Johanan, de eerstgeborene, Jojakim, de tweede, Zedekia, de derde, [en] Sallum, de vierde.

16 De zonen van Jojakim waren zijn zoon Jechonia, en zijn zoon Zedekia.

In de *verzen 10-16* worden de nakomelingen van David opgesomd van Salomo tot Zedekia, dat is zolang het koninkrijk bestond. Zedekia is de laatste koning van het tweestammenrijk Juda. Tijdens zijn regering wordt Juda door Nebukadnezar, de koning van Babel, in ballingschap gevoerd.

Nakomelingen van Jechonia | *verzen 17-24*

17 De zoon van Jechonia was Assir, diens zoon was Sealthiël,

18 en [vervolgens] Malchiram, Pedaja, Senazar, Jekamja, Hosama en Nedabja.

19 De zonen van Pedaja waren Zerubbabel en Simeï. De zonen van Zerubbabel waren Mesullam en Hananja, en Selomith was hun zuster.

20 En [vervolgens] Hasuba, Ohel, Berechja, Hasadja, Jusabhesed, vijf [zonen].

21 De zonen van Hananja waren Pelatja en Jesaja. De zonen van Refaja, de zonen van Arnan, de zonen van Obadja, de zonen van Sechanja.

22 *De zoon van Sechanja was Semaja, en de zonen van Semaja waren Hattus, Jigeal, Bariah, Nearja en Safat, zes [zonen].*

23 *De zonen van Nearja waren Eljoënai, Hizkia en Azrikam, drie [zonen].*

24 *De zonen van Eljoënai waren Hodajeva, Eljasib, Pelaja, Akkub, Johanan, Delaja en Anani, zeven [zonen].*

Vanaf vers 17 worden de nakomelingen van David genoemd die tijdens en na de ballingschap hebben geleefd. God houdt Davids geslacht in stand ook als Hij Zijn volk niet meer als Zijn volk kan erkennen en Hij de regeringsmacht in handen van de volken heeft gegeven.

De enige namen die we in deze lijst enigszins kennen, zijn die van Sealthiël en diens (klein)zoon Zerubbabel. Onder aanvoering van Zerubbabel, de zoon van Sealthiël (in werkelijkheid dus de kleinzoon), is na zeventig jaar ballingschap een restant uit Babel teruggekeerd naar het land Israël.

1 Kronieken 4

In dit hoofdstuk worden de namen gegeven van nog andere nakomelingen van Juda dan de nakomelingen die in *hoofdstuk 2* genoemd worden. Daarna volgen nog de nakomelingen van Simeon (*vanaf vers 24*). Het gebied van Simeon ligt midden in dat van Juda.

Nog meer nakomelingen van Juda | *verzen 1-23*

1 De zonen van Juda waren Perez, Hezron, Charmi, Hur en Sobal.

2 Reaja, de zoon van Sobal, verwekte Jahath, en Jahath verwekte Ahumai en Lahad. Dit zijn de geslachten van de Zorathieten.

3 Dit waren [de zonen van Hur], de vader van Etam: Jizreël, Jisma en Jidbas. De naam van hun zuster was Hazeleponi.

4 Pnuël was de vader van Gedor, en Ezer de vader van Husah. Dit zijn de zonen van Hur, de eerstgeborene van Efratha, de vader van Bethlehem.

5 Assjur, de vader van Tekoa, had twee vrouwen: Hela en Naära.

6 Naära baarde hem Ahuzzam, Hefer, Temeni en Haähastari. Dit zijn de zonen van Naära.

7 De zonen van Hela waren Zereth, Jezohar en Ethnan.

8 Koz verwekte Anub en Hazobeba, en de geslachten van Aharhel, de zoon van Harum.

9 Jabez was van groter aanzien dan zijn broers. Zijn moeder had hem Jabez genoemd, want, zei ze, ik heb hem met smart gebaard. 10 Jabez riep de God van Israël aan: Als U mij rijk zegent en mijn gebied uitbreidt, Uw hand met mij is en U het kwaad van mij wegdoet, zodat het mij geen droefheid brengt. En God liet komen wat hij gevraagd had.

11 Chelub, de broer van Suha, verwekte Mechir. Hij is de vader van Eston.

12 Eston verwekte Bethrafa, Paseah en Tehinna, de vader van Ir-Nahas. Dit zijn de mannen van Recha.

13 De zonen van Kenaz waren Othniël en Seraja; de zoon van Othniël was Hathath.

14 Meonothai verwekte Ofra, Seraja verwekte Joab, de vader van de Vallei van de handwerkers; want zij waren handwerklieden.

15 De zonen van Kaleb, de zoon van Jefunne, waren Iru, Ela en Naäm; en de zoon van Ela: Kenaz.

16 De zonen van Jehallelel waren Zif, Zifa, Tirea en Asareël.

17 De zonen van Ezra waren Jether, Mered, Efer en Jalon. Zij baarde Mirjam, Sammai en Jisbah, de vader van Estemoa.

18 Zijn Joodse vrouw baarde Jered, de vader van Gedor en Heber, de vader van Socho, en Jekuthiël, de vader van Zanoah. Dat zijn zonen van Bitja, de dochter van de farao, die Mered genomen had.

19 De zonen van de vrouw van Hodia, de zuster van Naham, waren Abi-Kehila, de Garmiet, en Estemoa, de Maächatiet.

20 De zonen van Simon waren Amnon en Rinna, Ben-Hanan en Tilon. De zonen van Jiseï waren Zoheth en Ben-Zoheth.

21 De zonen van Sela, de zoon van Juda, waren Er, de vader van Lecha, en Lada, de vader van Maresa, en de geslachten van het huis van de linnenwevers in het huis van Asbea.

22 Verder Jokim, en de mannen van Chozeba, en Joas en Saraf (die over de Moabieten geheerst hebben) en Jasubi-Lehem. Dit [alles] is echter lang geleden.

23 Zij waren pottenbakkers en woonden in Netaïm en Gedera. Zij verbleven daar bij de koning, in zijn dienst.

In de verzen 9-10 lezen we de naam van de verder volkomen onbekende Jabez. Voor God is hij echter niet onbekend. Hij wordt vermeld vanwege zijn persoonlijke geloof in God. Overal waar geloof gevonden wordt, heeft God te midden van Zijn volk iedere persoon individueel gezegend die op Hem vertrouwt.

De naam "Jabez" wordt hier in verband gebracht met een werkwoord dat 'leed veroorzaken' betekent. De moeder van Jabez erkent in de naam die zij haar zoon geeft, het oordeel dat God over de vrouw heeft uitgesproken (Gn 3:16a).

Alle kinderen worden met smart gebaard. Dat geldt ook voor de nieuwe ge-

Tegen de vrouw zei Hij:

Ik zal uw moeite in uw zwangerschap zeer groot maken; met pijn zult u kinderen baren. (Gn 3:16a)

boorte die iemand door bekering krijgt. Bekering en nieuw leven beginnen niet met vreugde, maar met tranen van berouw.

Uit het gebed dat Jabez uitspreekt, blijkt dat hij het eens is met de naam die zijn moeder hem heeft gegeven. Jabez is *“van groter aanzien dan zijn broers”*, omdat hij weet wat smart is en omdat hij een man van gebed is. De erkenning van zijn natuurlijke staat maakt dat hij een beroep doet op God. Dat doet hij niet tevergeefs. De aanleiding van het gebed wordt niet genoemd. Het is een gebed van kinderlijk geloof, waarin hij zich richt tot *“de God van Israël”*, de enige God.

Zijn gebed omvat vier punten. Rondom deze vier punten zal zijn hele gebedsleven zich hebben afgespeeld.

1. *“Als U mij rijk zegent ...”* Het eerste wat Jabez vraagt is de zegen van God. Voor ons betekent het dat wij de Heer vragen dat wij onze hemelse zegeningen mogen leren kennen. Daarvoor bidt Paulus in het eerste gebed dat hij voor de Efeziërs doet (zie Ef 1:15-23).
2. *“... en mijn gebied uitbreidt, ...”* Vervolgens vraagt Jabez om uitbreiding van zijn gebied. Voor ons betekent het de vraag om dieper te worden ingevoerd in onze hemelse zegeningen in Christus, dat wij er meer van mogen leren kennen. Daarvoor bidt Paulus in het tweede gebed dat hij voor de Efeziërs doet (zie Ef 3:14-21). Het gaat om de inbezitneming van *“het erfdeel van de heiligen in het licht”* en ervan onder de indruk komen wat dit erfdeel allemaal inhoudt (zie Ko 1:9-23).
3. *“... Uw hand met mij is ...”*. Dan vraagt Jabez om Gods ondersteuning, want in eigen kracht zal niets lukken. Voor ons betekent het dat wij beseffen dat wij zonder de Heer Jezus niets kunnen doen (zie Jh 15:5b). Paulus roept daarom op dat wij ons zullen sterken in de Heer en in de kracht van Zijn sterkte (zie Ef 6:10). Hij heeft dat ook zelf ervaren (zie 2Tm 4:17).
4. *“... en U het kwaad van mij wegdoet, zodat het mij geen droefheid brengt.”* Ten slotte vraagt Jabez om bescherming tegen het kwaad. Daarmee erkent hij de aanwezigheid ervan en beseft hij dat alleen God hem ertegen kan beschermen. Voor ons betekent het dat wij ons bewust zijn dat er boze machten zijn die ons van het genot van ons erfdeel willen beroven. Om ons tegen die boze machten te kunnen verweeren heeft God ons Zijn wapenrusting gegeven (zie Ef 6:11-18).

Kort gezegd bidt hij om

1. zegen,
2. uitbreiding,
3. gezelschap (gemeenschap) en
4. bewaring.

Jabez krijgt alles waar hij om vraagt. God stelt nooit teleur als we dingen van Hem vragen die Hem eren.

De in *vers 13* genoemde Othniël is de eerste richter van Israël in de tijd van de richters (zie *Ri 3:9-11*).

In *vers 14* wordt het beroep van de "handwerkwerkers" genoemd. Het is een beroep dat wordt uitgeoefend in "de Vallei van de handwerkers". Een vallei duidt op nederigheid. Dat wil zeggen dat het beroep van handwerker in nederigheid wordt uitgeoefend. Een goede handwerker is een kunstenaar. Bij zo iemand kan snel hoogmoed ontstaan vanwege een geleverde prestatie. Het is een beeld van de praktijk van het geloofsleven. Alleen als we nederig zijn, zal ons leven in de praktijk tot Gods eer zijn.

In *vers 15* komt in de opsomming van de nakomelingen van Juda bijzonder Kaleb naar voren. Aan hem denkt God als het ware met vreugde terug en dat terwijl Kaleb van heidense oorsprong is (hij is een Keniet), maar is ingeënt in Juda.

In *vers 21* wordt nog een beroep genoemd, "linnenwevers". Dat doet denken aan het kleed van de bruid in *Openbaring 19* dat bestaat uit "blinkend, rein, fijn linnen". Wat dit voorstelt, staat er direct achter: "Want het fijne linnen zijn de gerechtigheden [dat zijn de rechtvaardige daden] van de heiligen" (*Op 19:8*). We kunnen zeggen dat het fijne linnen het symbool is voor wat de mensen van ons zien. De linnenwevers stellen gelovigen voor die hun medegelovigen vertellen over wat ze zijn in Christus en hoe ze zich daarnaar in de praktijk kunnen gedragen. Het gaat erom dat wij de nieuwe mens hebben aangedaan en de kenmerken daarvan ook vertonen (zie *Ef 4:20-24; Ko 3:9-15*).

De namen in *vers 22* roepen geen bewondering, maar schaamte op. Ze konden wel wijzen op een roemrijk verleden. Toen heersten ze over de Moabieten. Maar op het moment dat de kroniekschrijver dat neer-

schrijft, moet hij erbij vermelden: “Dit [alles] is echter lang geleden.” Nu is dat dus blijkbaar niet meer zo.

In geestelijk opzicht is hier een belangrijke les te leren. Moab is een beeld van het zondige vlees (zie Js 16:6). Meestal is het zo dat iemand die pas tot bekering en geloof is gekomen, in zijn eerste enthousiasme helemaal voor de Heer leeft. Helaas kan het gebeuren dat bij het ouder worden, het zondige vlees toch weer kans krijgt zich te laten gelden. De eerste liefde is verlaten (zie en vgl. Op 2:5). Dan is het leven in geloof iets van “lang geleden”. Geloof moet elke dag verfrist worden. Als we ons elke dag voeden met Gods Woord, zullen we voor de ervaring van de mannen die in vers 22 worden genoemd, bewaard blijven.

Ook in vers 23 worden nog enkele beroepen genoemd (zie ook vers 14). De “pottenbakkers” maken potten. Het zijn lege potten of vaten die bedoeld zijn om iets in te doen. Potten of vaten stellen personen voor die bedoeld zijn om de Heer te dienen (Hd 9:15). Om bruikbaar te zijn voor de Meester moeten het vaten tot eer zijn, gereinigd van valse leer (2Tm 2:21). Een leeg vat kan worden gevuld met olie (zie 2Kn 4:1-7). In een vat dat gevuld is met olie, zien we het beeld van de gelovige die vervuld is van de Geest (Ef 5:18b). Olie werd gebruikt om priesters, profeten en koningen te zalven. Olie is een beeld van de Heilige Geest (zie 1Jh 2:20).

De Heer zei echter tot hem: Ga, want deze is Mij een uitverkoren vat om mijn naam te dragen zowel voor volken als koningen en zonen van Israël; ... (Hd 9:15)

Als dan iemand zich van deze [vaten] reinigt, zal hij een vat zijn tot eer, geheiligd, bruikbaar voor de Meester, tot alle goed werk toebeleid. (2Tm 2:21)

..., maar wordt vervuld met [de] Geest, ... (Ef 5:18b)

De pottenbakkers wonen in “Netaïm en Gedera”. Deze plaatsnamen worden in andere vertalingen ook wel vertaald als “plantages en tuinen” (SV) of “plantages en muren” (Duitse Elberfelder vertaling en Engelse Darby vertaling). Als het zo wordt weergegeven, bevat dit vers een les voor allen die als een vat dienst willen doen in het zorg dragen voor de planten in de (ommuurde) tuin van de Heer. De gemeente wordt immers vergeleken met een akker waar zorg is voor wat erop groeit (1Ko 3:6-7,9). Het werk in de tuinen zien we bijvoorbeeld in wat Paulus en Apollos doen. Zij hebben geplant en bego-

Ik heb geplant, Apollos heeft begoten, maar God heeft de groei gegeven. Dus is noch hij die plant iets, noch hij die begiet, maar God die de groei geeft. ... Want Gods medearbeiders zijn wij, Gods akker, Gods gebouw bent u. (1Ko 3:6-7,9)

ten op Gods akker, opdat zij die geplant zijn in het huis van de HEERE, zullen groeien in de voorhoven van God (Ps 92:13-14). *De rechtvaardige zal groeien als een palmboom, hij zal opgroeien als een ceder op de Libanon. Wie in het huis van de HEERE geplant zijn, die mogen groeien in de voorhoven van onze God. (Ps 92:13-14)*

Om op een goede manier de tuin te bewerken is het nodig om in de tegenwoordigheid van de Heer Jezus te zijn. Alleen zij die "verbleven ... bij de koning", zijn in staat Zijn werk te doen.

De nakomelingen van Simeon | verzen 24-43

24 De zonen van Simeon waren Nemuël, Jamin, Jarib, Zerah [en] Saul.

25 Sallum was diens zoon; Mibsam was diens zoon; Misma was diens zoon.

26 De zonen van Misma waren: diens zoon Hammuël, diens zoon Zakkur, [en] diens zoon Simeï. 27 Simeï had zestien zonen en zes dochters, maar zijn broers hadden niet veel kinderen en hun hele geslacht werd niet zo talrijk als [dat] van de nakomelingen van Juda.

28 Zij woonden in Berseba, Molada, Hazar-Sual,

29 in Bilha, in Ezem, in Tolad,

30 in Bethuel, in Horma, in Ziklag,

31 in Beth-Markaboth, in Hazar-Susim, in Bethbiri en in Saäraïm. Dit waren hun steden, totdat David koning werd.

32 Hun dorpen waren Etam, Aïn, Rimmon, Tochen en Asan, vijf steden;

33 en al hun dorpen die rondom deze steden lagen, tot Baäl toe. Dit zijn hun woongebieden en de bij hen behorende geslachtsregisters.

34 Mesobab, Jamlech, Josa, de zoon van Amazia,

35 Joël, Jehu, de zoon van Jesibja, de zoon van Seraja, de zoon van Asiël,

36 Eljoënai, Jaäkoba, Jesohaja, Asaja, Adiël, Jesimeël, Benaja,

37 Ziza, de zoon van Sifi, de zoon van Allon, de zoon van Jedaja, de zoon van Simri, de zoon van Semaja -

38 dezen werden [mannen] van naam, leiders in hun geslachten, en hun families breidden zich uit in menigte.

39 Daarop gingen zij naar de ingang van Gedor tot aan het oosten van het dal, om weidegrond te zoeken voor hun kleinvee. 40 Toen vonden zij een vruchtbare en goede weidegrond; het land was ruim, rustig en vreedzaam, want [nakomelingen] van Cham woonden daar vroeger. 41 Deze bij name beschrevenen kwamen [daar] in de dagen van Hizkia, de koning van Juda. Zij vernielden de tenten en woningen van hen die daar aangetroffen werden, en sloegen hen met de ban, tot op deze dag. Zij gingen [daar] in hun plaats wonen, want daar was weidegrond voor hun kleinvee.

42 Ook gingen er van hen, [dus] van de nakomelingen van Simeon, vijfhonderd mannen naar het gebergte van Seïr. En Pelatja, Nearja, Refaja en Uzziël, de zonen van Jiseï, waren hun hoofden. 43 Zij versloegen het overblijfsel van hen die van de Amalekieten ontkomen waren, en zij wonen daar tot op deze dag.

In de verzen 39-43 zien we dat Simeon zijn gebied uitbreidt. Als gevolg van zijn zonde was Simeon verstrooid onder Israëel (zie Gn 49:7) en klein in getal gebleven, zonder eigen grondgebied. Voor het geloof is er echter toch uitbreiding mogelijk. Bij Simeon gebeurt dat in de dagen van een opwekking onder Hizkia (vers 41). Hij brengt in praktijk waar Jabez voor heeft gebeden. Hoe laat het ook is in de geschiedenis, er blijft altijd gebiedsuitbreiding mogelijk.

Enkele nakomelingen van Simeon zoeken goede weidegrond voor hun kudden. Dat is een belangrijk werk, het is het werk van een herder. Een goede herder zal goede weidegrond voor zijn kudde zoeken. De Heer Jezus geeft daarin het voorbeeld als "de goede herder" (Jh 10:11), "de grote herder" (Hb 13:20) en "de overste herder" (1Pt 5:4). Allen die zorg voor de kudde hebben, kunnen dat alleen doen als Hij hun voorbeeld is en ze beseffen dat het de kudde van God is en niet hun kudde (1Pt 5:2; zie ook Hd 20:28).

...; hoedt de kudde van God die bij u is ... (1Pt 5:2)

1 Kronieken 5

De drie stammen, van wie in dit hoofdstuk de nakomelingen worden genoemd, Ruben, Gad en de halve stam Manasse, wonen in het Overjordaanse.

De nakomelingen van Ruben | *verzen 1-10*

1 De zonen van Ruben, de eerstgeborene van Israël – hij was namelijk de eerstgeborene, maar omdat hij het bed van zijn vader geschonden had, is zijn eerstgeboorterecht aan de zonen van Jozef, de zoon van Israël, gegeven, maar niet [zo], dat deze in het geslachtsregister als eerstgeborene werd ingeschreven, 2 want Juda werd machtig onder zijn broers, en een uit hem werd tot vorst, maar het eerstgeboorterecht was van Jozef –

3 de zonen van Ruben, de eerstgeborene van Israël, zijn Hanoeh, Pallu, Hezron en Charmi.

4 De zonen van Joël: zijn zoon Semaja, diens zoon Gog, diens zoon Simeï,

5 diens zoon Micha, diens zoon Reaja, diens zoon Baäl,

6 diens zoon Beëra, die Tillegath-Pilneser, de koning van Assyrië, in ballingschap gevoerd had. Hij was vorst van de Rubenieten.

7 Zijn broers, [ingedeeld] naar hun geslachten, toen zij volgens hun afstamming in de geslachtsregisters werden ingeschreven, waren Jeïel, het hoofd, Zecharja,

8 Bela, de zoon van Azaz, de zoon van Sema, de zoon van Joël, die in Aroër woonde en tot aan Nebo en Baäl-Meon.

9 Hij woonde in het oosten tot aan het begin van de woestijn, vanaf de rivier de Eufraat, want hun vee was talrijk geworden in het land Gilead.

10 In de dagen van Saul voerden zij oorlog tegen de Hagrieten, en dezen vielen door hun hand. Zij woonden in hun tenten aan de hele oostzijde van Gilead.

Verzen 1-2 Ruben heeft door een daad van hoerij zijn eerstgeboorterecht verspeeld (zie Gn 35:22; 49:3-4). Dat eerstgeboorterecht is naar Jozef gegaan. De keus van God gaat het natuurlijke te boven. Maar Juda krijgt

de belangrijkste plaats omdat via hem de koninklijke lijn loopt en uit zijn nageslacht de Vorst, de Heer Jezus, geboren zal worden.

Verzen 9-10 Ruben breidde zijn gebied uit. Hij had toestemming gekregen aan de oostzijde van de Jordaan te blijven en hoefde niet in het land te gaan wonen. Hij wilde aan de andere kant blijven vanwege zijn vele vee. Het is de kant die spreekt van de aardse zegeningen. Wat Ruben doet, stelt ons de mens voor die graag meer wil bezitten van de aardse zegeningen. Voor de christen is het gevaarlijk zich in te zetten voor vermeerdering van aardse bezit als een doel op zichzelf. Hij zal zichzelf daardoor met vele smarten doorboren (1Tm 6:9-10; zie ook 1Tm 6:17-19).

Maar wie rijk willen worden, vallen in verzoeking en in een strik en in vele onverstandige en schadelijke begeerten, die de mensen doen wegzinken in verderf en ondergang. Want de geldzucht is een wortel van alle kwaad. Door daarnaar te streven zijn sommigen van het geloof afgedwaald en hebben zich met vele smarten doorboord. (1Tm 6:9-10)

De nakomelingen van Gad | *verzen 11-22*

11 De nakomelingen van Gad woonden tegenover hen in het land Basan, tot Salcha toe.

12 Joël was het hoofd en Safam de tweede, maar Jaënai en Safat [bleven] in Basan.

13 Hun broeders, [ingedeeld] naar hun families, waren Michaël, Mesullam, Seba, Jorai, Jachan, Zia en Heber: zeven [broeders].

14 Dit waren de nakomelingen van Abichaïl, de zoon van Huri, de zoon van Jaroah, de zoon van Gilead, de zoon van Michaël, de zoon van Jesisai, de zoon van Jahdo, de zoon van Buz.

15 Ahi, de zoon van Abdiël, de zoon van Guni, was het hoofd van hun familie.

16 Zij woonden in Gilead, in Basan en in de bijbehorende [plaatsen], en op alle weidegronden van Saron, tot aan hun uitlopers toe.

17 Deze allen werden in de geslachtsregisters ingeschreven in de dagen van Jotham, de koning van Juda, en in de dagen van Jerobeam, de koning van Israël.

18 Van de nakomelingen van Ruben, van de Gadieten en van de halve stam van Manasse, van de dapperen, mannen die schild en zwaard droegen, de boog spanden en geoefend waren voor de strijd, waren er vierenveertigduizend zevenhonderd zestig die met het leger uittrokken. 19 Zij voerden oorlog tegen de Hagrieten en [tegen] Jetur,

Nafis en Nodab. 20 Maar zij werden [in de strijd] tegen hen geholpen: de Hagrietten, en allen die met hen waren, werden in hun hand gegeven. Want in de strijd riepen zij tot God en Hij liet Zich door hen verbidden, want zij vertrouwden op Hem.

21 Daarop voerden zij hun vee als buit weg, van hun kamelen vijftigduizend, tweehonderd vijftigduizend schapen, tweeduizend ezels en [ook nog] honderdduizend mensen. 22 Want er waren veel slachtoffers gevallen, omdat de strijd van God was; en zij gingen [daar] in hun plaats wonen, tot aan de ballingschap.

Verzen 18-22 Gad is een stam waar het gebed een rol speelt (vers 20). Evenals Jabez worden ook de Gadieten verhoord. In een gezamenlijke oorlog van de Overjordaanse stammen tegen de Hagrietten roepen zij tot God. Daardoor overwinnen zij en niet door hun weerbaarheid en geoefendheid in de strijd (vers 18). Deze oorlog werd ook niet gevoerd tot eigen voordeel, maar voor God, het was een "strijd van God" (vers 22). Hoewel dat zo was, moesten zij wel zelf strijden. Hun gebed wordt vermeld en laat zien dat God de momenten dat ook deze stammen zich van Hem afhankelijkheid toonden, in herinnering houdt.

Nakomelingen halve stam Manasse | verzen 23-26

23 De leden van de halve stam van Manasse woonden in dat land. Zij werden talrijk, vanaf Basan tot aan Baäl-Hermon, Senir en de berg Hermon.

24 Dit waren de hoofden van hun families: Efer, Jiseï, Eliël, Azriël, Jeremia, Hodavja en Jahdiël, strijdbare helden, mannen van naam, hoofden van hun families.

25 Zij waren de God van hun vaderen echter ontrouw en pleegden overspel met de goden van de volken van het land, die God voor hun [ogen] had weggevaagd. 26 Toen wekte de God van Israël de geest van Pul, de koning van Assyrië op, en de geest van Tillegath-Pilniser, de koning van Assyrië. Deze voerde hen in ballingschap, te weten de Rubenieten, de Gadieten en de halve stam van Manasse. Hij bracht hen in Halah, Habor, Hara en aan de rivier Gozan, tot op deze dag.

De halve stam Manasse beantwoordt de zegen van God, die gebleken is in een talrijk nageslacht, met ontrouw tegenover Hem. Hun ontrouw

heeft ook gevolgen voor de andere twee stammen (die zeker ook niet trouw gebleven zijn, maar dat wordt hier niet vermeld), want zij worden samen met de halve stam Manasse weggevoerd door de koning van Assyrië. In *vers 6* wordt de wegvoering al genoemd en verder nog in de *verzen 22 en 26*.

1 Kronieken 6

Dit hoofdstuk heeft vier hoofdonderwerpen:

1. de lijn van de hogepriesters (*verzen 3-15; 49-53*),
2. de drie geslachten van Levi (*verzen 16-30*),
3. de zangers (*verzen 31-48*) en
4. de steden waar de Levieten mochten wonen (*verzen 54-81*).

In de hoofdstukken 23-26 wordt de dienst van de Levieten nader geregeld. Vandaag is elke gelovige een priester (1Pt 2:5a; zie ook Op 5:9-10), is iedere gelovige een Leviet dat wil zeggen heeft een taak, een gave (1Ko 12:11) en zijn alle gelovigen ook zangers (Hb 13:15).

... en u wordt ook zelf als levende stenen gebouwd, als een geestelijk huis tot een heilig priesterdom, om geestelijke offeranden te offeren, ... (1Pt 2:5a)

Maar al deze dingen werkt één en dezelfde Geest, die aan ieder afzonderlijk toedeelt zoals Hij wil. (1Ko 12:11)

Laten wij <dan> door Hem voortdurend een loffer brengen aan God, dat is [de] vrucht van [de] lippen die zijn naam belijden. (Hb 13:15)

Het hogepriesterlijk geslacht | *verzen 1-15*

- 1 De zonen van Levi waren Gerson, Kahath en Merari.
- 2 De zonen van Kahath waren Amram, Jizhar, Hebron en Uzziël.
- 3 De kinderen van Amram waren Aäron, Mozes en Mirjam; en de zonen van Aäron waren Nadab, Abihu, Eleazar en Ithamar.
- 4 Eleazar verwekte Pinehas [en] Pinehas verwekte Abisua.
- 5 Abisua verwekte Bukki en Bukki verwekte Uzzi.
- 6 Uzzi verwekte Zerahja en Zerahja verwekte Merajoth.
- 7 Merajoth verwekte Amarja en Amarja verwekte Ahitub.
- 8 Ahitub verwekte Zadok en Zadok verwekte Ahimaäz.
- 9 Ahimaäz verwekte Azarja en Azarja verwekte Johanan.
- 10 Johanan verwekte Azarja. Hij is het die als priester diende in het huis dat Salomo in Jeruzalem gebouwd had.
- 11 Azarja verwekte Amarja en Amarja verwekte Ahitub.
- 12 Ahitub verwekte Zadok en Zadok verwekte Sallum.
- 13 Sallum verwekte Hilkia en Hilkia verwekte Azarja.
- 14 Azarja verwekte Seraja en Seraja verwekte Jozadak.

15 Jozadak ging mee, toen de HEERE Juda en Jeruzalem door de hand van Nebukadnezar in ballingschap liet voeren.

Eerst wordt het hogepriesterlijk geslacht beschreven. De lijst begint met de zonen van Levi (*vers 1*). Zij worden genoemd in volgorde van hun geboorte (*zie ook Gn 46:11; Ex 6:16; Nm 3:17; 26:57*). Na het noemen van de drie zonen gaat de lijst verder met Kahath (*vers 2*), omdat uit zijn geslacht Aäron (*vers 3*), de eerste hogepriester, voortkomt.

Van de zonen van Aäron stierven de eerste twee, Nadab en Abihu, door het oordeel van de HEERE. Zij waren het heiligdom binnengegaan met vreemd vuur, wat de HEERE hun niet had geboden (*zie Lv 10:2*). Dat zij, hoewel zij geen opvolgers hadden, hier toch worden genoemd, zal zijn om te waarschuwen tegen een eigenwillig priesterschap. De lijn van het hogepriesterlijk geslacht wordt voortgezet met Eleazar (*vers 4*).

De naam van Eli komt niet in deze lijst voor. Eli is wel hogepriester in de tijd van het boek *Richteren* (*zie 1Sm 1-4*), maar hij is dat via de lijn van de vierde zoon van Aäron, Ithamar. Hoe het hogepriesterschap van de lijn van Eleazar is overgegaan naar de lijn van Ithamar, is niet bekend. Ithamar vertegenwoordigt echter niet de lijn van God.

Het hogepriesterschap naar Gods gedachten loopt via Zadok (*vers 8*). Zadok is de trouwe hogepriester die God Zich zou verwekken (*zie 1Sm 2:35; zie verder Ez 40:46; 43:19; 44:15; 48:11*). Zadok en David horen bij elkaar (*zie 2Sm 8:17; 15:24; 1Kn 1:8*). Samen zijn ze een beeld van de Heer Jezus als Koning-Priester.

Jozadak, de laatst genoemde hogepriester, werd in ballingschap gevoerd (*vers 15*). Hij is de vader van Jozua, de hogepriester die uit de ballingschap terugkeerde.

De nakomelingen van Levi | *verzen 16-30*

16 De zonen van Levi waren Gersom, Kahath en Merari.

17 En dit zijn de namen van de zonen van Gersom: Libni en Simeï.

18 De zonen van Kahath waren Amram, Jizhar, Hebron en Uzziël.

19 De zonen van Merari waren Maheli en Musi. Dit zijn de geslachten van de Levieten, [ingedeeld] naar hun [stam]vaders.

20 Van Gersom: zijn zoon was Libni, diens zoon Jahath, diens zoon Zimma,

21 diens zoon Joah, diens zoon Iddo, diens zoon Zerah, diens zoon Jeathrai.

22 De zonen van Kahath waren: zijn zoon Amminadab, diens zoon Korach, diens zoon Assir,

23 diens zoon Elkana, diens zoon Ebjasaf, diens zoon Assir,

24 diens zoon Tahath, diens zoon Uriël, diens zoon Uzzi en diens zoon Saul.

25 De zonen van Elkana waren Amasai en Ahimoth.

26 Elkana, diens zoon Elkana, diens zoon Zofai en diens zoon Nahath,

27 diens zoon Eliab, diens zoon Jeroham, diens zoon Elkana.

28 De zonen van Samuel waren [zijn] eerstgeborene Vasni, daarna Abia.

29 De zonen van Merari waren Maheli, diens zoon Libni, diens zoon Simeï, diens zoon Uzza,

30 diens zoon Simea, diens zoon Haggia, [en] diens zoon Asaja.

Het belang van het geslachtsregister van Levi zien we na de terugkeer van een overblijfsel uit de Babylonische ballingschap in het land Israël in de dagen van Ezra. Ieder die aanspraak maakte op het priesterschap, maar van wie de naam niet in het geslachtsregister werd gevonden, werd als onrein van het priesterschap geweerd (Ea 2:61-62).

...; en van de nakomelingen van de priesters: de nakomelingen van Habbaja, de nakomelingen van Hakkoz [en] de nakomelingen van Barzillai, die een vrouw genomen had uit de dochters van Barzillai uit Gilead, en naar hun naam genoemd was. Dezen zochten naar hun inschrijving onder hen die in het geslachtsregister waren ingeschreven, maar zij werden niet gevonden; [daarom] werden zij als onrein van het priesterschap geweerd. (Ea 2:61-62)

Korach (vers 22) was de leider die in opstand kwam tegen Mozes en die door de aarde verzwolgen werd (zie Nm 16:32).

De zangers | verzen 31-47

31 Dezen zijn het die David heeft aangesteld om de zang in het huis van de HEERE te leiden, nadat de ark [op zijn] rustplaats [gekomen] was. 32 Zij dienden vóór de tabernakel, de tent van ontmoeting, met zingen, totdat Salomo het huis van de HEERE in Jeruzalem bouwde. Zij verrichtten hun dienst volgens de bepaling voor hen [vastgesteld].

33 Dit zijn zij die daar stonden, met hun zonen: van de nakomelingen van de Kahathieten, Heman de zanger, de zoon van Joël, de zoon van Samuel,

34 de zoon van Elkana, de zoon van Jeroham, de zoon van Eliël, de zoon van Toah,

35 de zoon van Zuf, de zoon van Elkana, de zoon van Mahath, de zoon van Amasai,

36 de zoon van Elkana, de zoon van Joël, de zoon van Azarja, de zoon van Zefanja,

37 de zoon van Tahath, de zoon van Assir, de zoon van Ebjasaf, de zoon van Korach,

38 de zoon van Jizhar, de zoon van Kahath, de zoon van Levi, de zoon van Israël.

39 Zijn broeder Asaf stond aan zijn rechterzijde. Asaf was de zoon van Berechja, de zoon van Simea,

40 de zoon van Michaël, de zoon van Baëseja, de zoon van Malchia,

41 de zoon van Ethni, de zoon van Zerah, de zoon van Adaja,

42 de zoon van Ethan, de zoon van Zimma, de zoon van Simeï,

43 de zoon van Jahath, de zoon van Gersom, de zoon van Levi.

44 Hun broeders, de zonen van Merari, [stonden] aan de linkerzijde, [namelijk] Ethan, de zoon van Kisi, de zoon van Abdi, de zoon van Malluch,

45 de zoon van Hasabja, de zoon van Amazia, de zoon van Hilkia,

46 de zoon van Amzi, de zoon van Bani, de zoon van Semer,

47 de zoon van Maheli, de zoon van Musi, de zoon van Merari, de zoon van Levi.

Het lijkt om drie groepen van zangers te gaan. De hoofdgroep wordt gevormd door Heman met zijn zonen (*vers 33*), met rechts van hem als tweede groep Asaf en zijn zonen (*vers 39*), en links van hem als derde groep Ethan en zijn zonen (*vers 44*). Elk van deze drie groepen komt voort uit een van de zonen van Levi. Heman behoort tot de Kahathieten, Asaf tot de Gersonieten en Ethan tot de Merarieten.

Voor de tempeldienst zijn ook de zangers van belang. In *hoofdstuk 25* wordt uitvoeriger over de zangers gesproken. Ook in de *hoofdstukken 15 en 16* komen we hen tegen. Bij de tabernakeldienst, toen het volk in

de woestijn was, waren geen zangers. De drie hoofdzangers komen in het boek *Psalmen* voor, evenals de in *vers 37* genoemde zonen van Korach.

De drie zonen van Levi hebben elk een verschillende dienst. Toch is er een dienst die ze gemeenschappelijk hebben. Elk van de zonen heeft een familie van zangers (*verzen 33,39,44*). Na het lied van Mozes (*zie Ex 15*) horen we niet meer over zingen. Pas hier wordt er weer over gesproken. Er kan pas gezongen worden als de ark (type van de Heer Jezus) een rustplaats heeft gevonden (*vers 31*). Waar de Heer Jezus in het midden kan wonen, daar kan gezongen worden.

De “*tent van ontmoeting*” (*vers 32*; beter: “*tent der samenkomst*”) was niet in de eerste plaats belangrijk omdat de leden van Gods volk daar elkaar konden ontmoeten, maar omdat God daar met hen kon samenkomen. Elke zanger vervulde zijn dienst door Gods lof te bezingen. Zo mag elke dienst die in de gemeente gebeurt, gebeuren met gezang, zelfs als het gaat om de dienst van terechtwijzing (*vgl. Ko 3:16*). De Levieten “*verrichtten hun dienst volgens de bepaling voor hen [vastgesteld]*”, wat overeenkomt met “*laat alles welvoglijk en met orde gebeuren*” (*1Ko 14:40*).
Laat het woord van Christus rijkelijk in u wonen, terwijl u in alle wijsheid elkaar leert en terechtwijst met psalmen, lofzangen en geestelijke liederen [en] in <de> genade zingt in uw harten voor God. (Ko 3:16)

Heman (*vers 33*) is de kleinzoon van Samuel. Heman wandelde niet in de weg van zijn vader (*zie 1Sm 8:2-3*), maar in die van zijn grootvader.

Dienst van Levieten en priesters | *vers 48-49*

48 Hun broeders, de Levieten, waren aangesteld voor allerlei dienst in de tabernakel, het huis van God.

49 Aäron en zijn zonen lieten [offers] in rook opgaan op het brandofferaltaar en op het reukaltaar. [Zij waren aangesteld voor] al het werk in het heilige der heiligen, en om over Israël verzoening te doen, overeenkomstig alles wat Mozes, de knecht van God, geboden had.

In deze twee verzen zien we het onderscheid tussen de Levieten en de priesters. De verschillende dienst van de Levieten is een beeld van wat we in het Nieuwe Testament vinden in de verschillende gaven die alle leden van de gemeente hebben (*zie Rm 12:4-8; 1Ko 12:4,11; Ef4:7,11*). Er is echter ook een gemeenschappelijke priesterdienst. Die dienst bestaat uit zin-

gen, dat is "een lofoffer brengen aan God, dat is [de] vrucht van [de] lippen die zijn naam belijden" (Hb 13:15b). Dat wordt niet overgelaten aan speciale gaven en is daarvan ook niet afhankelijk.

De nakomelingen van Aäron | verzen 50-53

50 Dit zijn de zonen van Aäron: Eleazar was zijn zoon, Pinehas diens zoon, Abisua diens zoon,

51 Bukki diens zoon, Uzzi diens zoon, Zerahja diens zoon,

52 Merajoth diens zoon, Amarja diens zoon, Ahitub diens zoon,

53 Zadok diens zoon, Ahimaáz diens zoon.

Deze verzen zijn een herhaling van de verzen 4-8 van de priesterlijke lijn van Aäron tot op Zadok en Ahimaáz. Deze herhaling bevestigt dat de priesters uit de lijn van Zadok als enigen onder de Levitische afdelingen in de dagen van David bevoegd waren om offers te brengen (zie ook commentaar bij vers 8).

Tegelijk vormt dit gedeelte de overgang naar de priestersteden die hierna worden genoemd.

De priestersteden | verzen 54-60

54 Dit waren hun woongebieden, [ingedeeld] naar hun tentenkampen, op hun grondgebied, [namelijk dat] van de nakomelingen van Aäron, van het geslacht van de Kahathieten, want dat lot was voor hen.

55 Zij gaven hun Hebron, in het land Juda, met zijn weidegronden eromheen. 56 Maar het akkerland van de stad en zijn dorpen gaven zij aan Kaleb, de zoon van Jefunne.

57 Aan de nakomelingen van Aäron gaven zij de vrijsteden Hebron en Libna met hun weidegronden, Jattir en Estemoa met hun weidegronden,

58 Hilen met zijn weidegronden, Debir met zijn weidegronden,

59 Asan met zijn weidegronden en Beth-Semes met zijn weidegronden.

60 En van de stam Benjamin: Geba met zijn weidegronden, Alemeth met zijn weidegronden en Anathoth met zijn weidegronden. Al hun steden, aan hun geslachten [toegewezen], waren dertien steden.

Onder de priestersteden bevonden zich ook de vrijsteden (*vers 57*). Voor de zes vrijsteden zie Numeri 35; Deuteronomium 19:1-10 en Jozua 20.

De Levietensteden | *verzen 61-81*

61 Maar aan de nakomelingen van Kahath die overgebleven waren van het geslacht van de stam, [gaf men] door het lot tien steden van de halve stam: half Manasse.

62 En aan de nakomelingen van Gerson [gaf men, ingedeeld] naar hun geslachten, van de stam Issaschar, van de stam Aser, van de stam Naftali en van de stam van Manasse in Basan dertien steden.

63 Aan de nakomelingen van Merari [gaf men, ingedeeld] naar hun geslachten, van de stam Ruben, van de stam Gad en van de stam Zebulon door het lot twaalf steden.

64 Zo gaven de Israëlieten de Levieten deze steden met hun weidegronden.

65 Zij gaven ze door het lot, van de stam van de nakomelingen van Juda, van de stam van de nakomelingen van Simeon en van de stam van de nakomelingen van Benjamin; deze steden, die zij met name noemden.

66 [De overigen] uit de geslachten van de nakomelingen van Kahath [ontvingen] steden als hun grondgebied van de stam Efraïm,

67 want zij gaven hun de vrijsteden Sichem met zijn weidegronden in het bergland van Efraïm, Gezer met zijn weidegronden,

68 Jokmeam met zijn weidegronden, Beth-Horon met zijn weidegronden,

69 Ajalon met zijn weidegronden en Gath-Rimmon met zijn weidegronden.

70 En uit de halve stam van Manasse: Aner met zijn weidegronden en Bileam met zijn weidegronden. [Deze steden waren] voor de overige geslachten van de nakomelingen van Kahath.

71 De nakomelingen van Gersom ontvingen van de geslachten van de halve stam Manasse: Golan in Basan met zijn weidegronden en Astharoth met zijn weidegronden.

72 Van de stam Issaschar: Kedes met zijn weidegronden, Dobrath met zijn weidegronden,

73 Ramoth met zijn weidegronden en Anem met zijn weidegronden.

74 Van de stam Aser: Masal met zijn weidegronden, Abdon met zijn weidegronden,

75 Hukok met zijn weidegronden en Rehob met zijn weidegronden.

76 Van de stam Naftali: Kedes in Galilea met zijn weidegronden, Hammon met zijn weidegronden en Kirjathaim met zijn weidegronden.

77 De overige nakomelingen van Merari ontvingen, van de stam Zebulon: Rimmono met zijn weidegronden [en] Tabor met zijn weidegronden;

78 en aan de overzijde van de Jordaan bij Jericho, ten oosten van de Jordaan, van de stam Ruben: Bezer in de woestijn met zijn weidegronden, Jahza met zijn weidegronden,

79 Kedemoth met zijn weidegronden en Mefaäth met zijn weidegronden.

80 Van de stam Gad: Ramoth in Gilead met zijn weidegronden, Mahanaïm met zijn weidegronden,

81 Hesbon met zijn weidegronden en Jaëzer met zijn weidegronden.

De Levietensteden die hier worden opgesomd, vinden we ook in *Jozua 21* (zie voor verdere toelichting het commentaar 'Jozua Toegelicht & toegepast 06'). Het zijn er achtenveertig in getal. Ze liggen verspreid door het hele land, zoals Jakob over Levi heeft voorspeld in zijn profetische toespraak tot zijn zonen (zie *Gn 49:7*).

Deze steden werden door de andere stammen aan de Levieten gegeven. Dat wil niet zeggen dat ze deze steden ook daadwerkelijk in bezit hebben gekregen. We weten bijvoorbeeld uit *Richteren 1* dat het de stammen niet is gelukt om alle steden te veroveren. Dit kan ook een verklaring zijn voor het enkele verschil dat bestaat tussen de opsomming hier en die in *Jozua 21*.

1 Kronieken 7

In dit hoofdstuk hebben we bijna een compleet overzicht van de overige stammen. Alleen Dan en Zebulon ontbreken. Deze stammen hebben waarschijnlijk geen werk van de geslachtsregisters gemaakt. Dat geldt ook van Naftali, hoewel die in elk geval enkele namen kan noemen.

De nakomelingen van Issaschar | *verzen 1-5*

1 *De zonen van Issaschar waren Tola, Pua, Jasib en Simron: vier [zonen].*

2 *De zonen van Tola waren Uzzi, Refaja, Jeriël, Jachmai, Jibsam en Semuel. [Zij waren] familiehoofden van Tola [en] strijdbare helden onder hun afstammelingen. Hun aantal was in de dagen van David tweeëntwintigduizend zeshonderd.*

3 *De zoon van Uzzi was Jizrahja; en de zonen van Jizrahja waren Michaël, Obadja, Joël [en] Jissia. Zij waren alle vijf [familie]hoofden.*

4 *Onder hen waren, [ingedeeld] naar hun afstammelingen en hun families, zesendertigduizend [man aan] gevechtstroepen, want zij hadden veel vrouwen en zonen.*

5 *Hun broeders, uit alle geslachten van Issaschar, strijdbare helden, [telden] zevenentachtigduizend [man], allen in de geslachtsregisters ingeschreven.*

Bij drie stammen wordt vermeld dat er “strijdbare helden” en “dappere helden” zijn. Dat is hier bij Issaschar (*vers 2*), en vervolgens bij Benjamin (tot drie keer toe, *verzen 7,9,11*) en bij Aser (*vers 40*). Onder deze helden valt de naam Tola op, omdat we lezen van een zekere “Tola ... de zoon van Pua, de zoon van Dodo, een man uit Issaschar” (*Ri 10:1*), die “drieëntwintig jaar leiding aan Israël” heeft gegeven (*Ri 10:2*). Het kan zijn dat dit dezelfde is als de Tola die door de kroniekschrijver wordt genoemd.

In *vers 4* is sprake van “gevechtstroepen”. Dat er zoveel zijn, is omdat er veel vrouwen en zonen zijn. De vrouwen leveren hun bijdrage door het krijgen van kinderen.

De nakomelingen van Benjamin | *verzen 6-12*

6 *[De zonen] van Benjamin waren Bela, Becher en Jediaël: drie [zonen].*

7 De zonen van Bela waren Ezbon, Uzzi, Uzziël, Jerimoth en Iri; vijf familiehoofden, strijdbare helden, in de geslachtsregisters ingeschreven, tweeëntwintigduizend vierendertig [man].

8 De zonen van Becher waren Zemira, Joas, Eliëzer, Eljoënai, Omri, Jeremoth, Abia, Anathoth en Alemeth. Deze allen waren zonen van Becher.

9 In geslachtsregisters ingeschreven overeenkomstig hun afstamming [en] hun familiehoofden, [telden] dezen twintigduizend tweehonderd [man], strijdbare helden.

10 De zoon van Jediaël was Bilhan. De zonen van Bilhan waren Jeüs, Benjamin, Ehud, Kenaäna, Zethan, Tarsis en Ahisahar.

11 Deze allen waren zonen van Jediaël, familiehoofden, dappere helden. [Hun families telden] zeventienduizend tweehonderd [man], die met het leger uittrokken tot de strijd.

12 Suppim en Huppim waren zonen van Ir, [en] Husim was zoon van Aher.

Van Benjamin wordt in het volgende hoofdstuk een uitvoeriger register van de nakomelingen gegeven (1Kr 8:1-28), als inleiding op het geslachtsregister van de eerste koning van Israël, Saul.

De strijdmacht van Benjamin wordt gevormd door familiehoofden uit verschillende families (verzen 7,9,11). Het waren "strijdbare helden" (verzen 7,9), "dappere mannen" (vers 11).

De nakomelingen van Naftali | vers 13

13 De zonen van Naftali waren Jahziël, Guni, Jezer en Sallum, [klein]zonen van Bilha.

Van de stam Naftali worden alleen de eerste vaders genoemd. Ze worden ook genoemd onder hen die met Jakob naar Jozef in Egypte trokken (zie Gn 46:24).

De nakomelingen van Manasse | verzen 14-19

14 De zoon van Manasse was Asriël, die [zijn vrouw] hem baarde. [Maar] zijn bijvrouw, de Syrische, baarde Machir, de vader van Gilead.

15 Machir nam de zuster van Huppim en van Suppim tot vrouw. Haar naam was Maächa, en de naam van de tweede [zoon] was Zelafead. Zelafead had dochters.

16 Maächa, de vrouw van Machir, baarde een zoon, en zij gaf hem de naam Peres. De naam van zijn broer was Seres; zijn zonen waren Ulam en Rekem.

17 De zoon van Ulam was Bedan. Dit zijn de nakomelingen van Gilead, de zoon van Machir, de zoon van Manasse.

18 Wat zijn zuster Molecheth betreft, zij baarde Ishod, Abiëzer en Mahela.

19 De zonen van Semida waren Ahjan, Sechem, Likhi en Aniam.

Op Zelafead wordt nog bijzonder de aandacht gevestigd door te vermelden dat hij dochters heeft (vers 15). Zijn dochters worden vijf keer in de Schrift genoemd (zie Nm 26:33; 27:1-11; 36:3-12; Jz 17:3-6; 1Kr 7:15). In deze vermeldingen wordt gezegd dat Zelafead geen zonen heeft (Nm 26:33a). Juist daarom vragen de dochters een bezit in het land.

Zelafead, de zoon van Hefer, had echter geen zonen, alleen dochters. (Nm 26:33a)

Zij willen niet dat de naam van hun vader uit de geslachten verdwijnt. De HEERE zegt van hen: “De dochters van Zelafead hebben gelijk” (Nm 27:7). Zelafead en zijn dochters leren ons de les dat Gods kracht in zwakheid wordt volbracht.

De nakomelingen van Efraïm | verzen 20-29

20 De zoon van Efraïm was Sutelah; diens zoon was Bered, diens zoon Tahath, diens zoon Elada, diens zoon Tahath,

21 diens zoon Zabad, diens zonen Sutelah, Ezer en Elad. De mannen van Gath, die in het land geboren waren, doodden hen, want zij waren gekomen om hun vee weg te nemen.

22 Daarop rouwde Efraïm, hun vader, vele dagen en zijn broers kwamen om hem te troosten.

23 Daarna kwam hij bij zijn vrouw, en zij werd zwanger en baarde een zoon; hij gaf hem de naam Beria, omdat zij in [een tijd van] onheil in zijn huis was.

24 Zijn dochter was Seëra, die bouwde Laag-Beth-Horon, Hoog-[Beth-Horon] en Uzzen-Seëra.

25 Refah was zijn zoon, evenals Resef; diens zoon was Telah, diens zoon Tahan,

26 diens zoon Ladan, diens zoon Ammihud, diens zoon Elisama,

27 diens zoon Non [en] diens zoon Jozua.

28 Hun bezit en hun woongebied was Bethel met de bijbehorende [plaatsen], in het oosten Naäran, in het westen Gezer met de bijbehorende [plaatsen], en [ook] Sichem met de bijbehorende [plaatsen], tot aan Ajja met de bijbehorende [plaatsen].

29 In handen van de zonen van Manasse waren Beth-Sean met de bijbehorende [plaatsen], Taänach met de bijbehorende [plaatsen], Megiddo met de bijbehorende [plaatsen, en] Dor met de bijbehorende [plaatsen]. Daarin hebben de nakomelingen van Jozef, de zoon van Israël, gewoond.

Mannen van het Filistijnse Gath doden zonen van Efraïm (vers 21). Deze mannen voelen zich de baas van het land, want zij zijn de inheemse bevolking. Ze zien de Israëlieten als indringers en trekken zich niets aan van wat God heeft bepaald. Ze eigenen zich het vee toe dat zich in ‘hun’ land bevindt en doden de eigenaars ervan. In het volgende hoofdstuk worden de inwoners van het Filistijnse Gath door de Benjaminiten verdreven (1Kr 8:13).

We zien in de mannen van Gath en hun handelwijze een beeld van ons zondige vlees. Daarmee zijn we geboren en daarom wordt het ook wel ‘erfzonde’ genoemd. Ouders geven bij de geboorte van hun kinderen deze macht van de begeerten van het vlees aan hun kinderen mee.

Als de lusten van het vlees niet worden gehouden in de dood, zullen die ons doden en groot verdriet over ons brengen (vers 22). Dan wordt Beria geboren (vers 23). Beria betekent ‘ongelukkige’. We kunnen de begeerten van het vlees negeren als we door de Geest wandelen: “Wandelt door [de] Geest, en u zult de begeerte van [het] vlees geenszins volbrengen” (Gl 5:16).

In vers 24 wordt een vrouw, Seëra, als stedenbouwster genoemd. Vrouwen hebben een groot aandeel in de bouw van het koninkrijk van God, dat uit gezinnen bestaat. Zij besturen gezinnen, voeden de kinderen op en bepalen de sfeer in het gezin. Dat de geïnspireerde kroniekschrijver haar vermeldt, mag zeker een bemoediging zijn voor elke

vrouw die mee wil helpen aan de bouw van het koninkrijk van God. Haar inspanningen worden door God genoteerd.

Jozua, de zoon van Nun (hier Non genoemd, *vers 27*), is de man die door de HEERE als opvolger van Mozes aan Zijn volk werd gegeven om dat volk in het beloofde land te brengen.

De nakomelingen van Aser | *verzen 30-40*

30 De zonen van Aser waren Jimna, Jisva, Jisvi en Beria; Sera was hun zuster.

31 De zonen van Beria waren Heber en Malchiël, dat is de vader van Birzavith.

32 Heber verwekte Jaflet, Somer, Hotham, en Sua, hun zuster.

33 De zonen van Jaflet waren Pasach, Bimhal en Asvath. Dit waren de zonen van Jaflet.

34 De zonen van Semer waren Ahi, Rohega, Jehubba en Aram.

35 De zonen van zijn broer Helem waren Zofah, Jimna, Seles en Amal.

36 De zonen van Zofah waren Suah, Harnefer, Sual, Beri, Jimra,

37 Bezer, Hod, Samma, Silsa, Jithran en Beëra.

38 De zonen van Jether waren Jefunne, Pispá en Ara.

39 De zonen van Ulla waren Arah, Hanniël en Rizja.

40 Deze allen waren nakomelingen van Aser, familiehoofden, uitgelezen dappere helden, hoofden onder de vorsten. Zij werden in de geslachtsregisters ingeschreven voor het leger in [geval van] oorlog; hun aantal was zesentwintigduizend man.

De nakomelingen van Aser worden “*allen*” als “*familiehoofden, uitgelezen dappere helden, hoofden onder de vorsten*” aangeduid (*vers 40*). Zij zijn dus niet zomaar “*dappere helden*”, zoals dat geschreven staat van de nakomelingen van Issaschar (*vers 2*) en van de nakomelingen van Benjamin (*verzen 7,9,11*). Zij steken daar nog bovenuit. Het zijn bijzonder dappere en bekwame mannen tegen wie ook anderen hoog opkijken.

1 Kronieken 8

Dit hoofdstuk is helemaal gewijd aan de nakomelingen van Benjamin. Aan deze nakomelingen is al in het vorige hoofdstuk aandacht besteed door de kroniekschrijver (1Kr 7:6-12). Hier doet hij dat veel uitvoeriger, omdat hij toewerkt naar een speciale nakomeling, Saul, de voorloper van David. Het voorgeslacht en het nageslacht van Saul worden ook opgesomd.

De nakomelingen van Benjamin | *verzen 1-28*

1 Benjamin verwekte Bela, zijn eerstgeborene, Asbel, de tweede, Ahrah, de derde,

2 Naho, de vierde, Rafa, de vijfde.

3 Bela had deze zonen: Addar, Gera, Abihud,

4 Abisua, Naäman, Ahoah,

5 Gera, Sefufan en Huram.

6 Dit zijn de zonen van Ehud. Zij waren de familiehoofden van de inwoners van Geba, en hij voerde hen weg naar Manahath,

7 met Naäman, Ahia en Gera. Deze heeft hen weggevoerd; ook verwekte hij Uzza en Ahihud.

8 En Saharaïm verwekte kinderen in het land van Moab (nadat hij hen weggestuurd had) bij Husim en Baära, zijn vrouwen.

9 Bij zijn vrouw Hodes verwekte hij Jobab, Zibja, Mesa, Malcam,

10 Jeüz, Sochja en Mirma. Dit zijn zijn zonen, familiehoofden.

11 En bij Husim verwekte hij Abitub en Elpaäl.

12 De zonen van Elpaäl waren Eber, Misam, Semed (hij heeft Ono gebouwd en Lod met de bijbehorende [plaatsen]),

13 Beria en Sema (zij waren familiehoofden van de inwoners van Ajalon; zij hebben de inwoners van Gath verdreven).

14 Ahio, Sasak, Jeremoth,

15 Zebadja, Arad, Eder,

16 Michaël, Jispa en Joha waren zonen van Beria.

17 Zebadja, Mesullam, Hizki, Heber,

18 Jismerai, Jizlia en Jobab waren zonen van Elpaäl.

- 19 Jakim, Zichri, Zabdi,
 20 Eljoënai, Zillethai, Eliël,
 21 Adaja, Beraja en Simrath waren zonen van Simeï.
 22 Jispan, Eber, Eliël,
 23 Abdon, Zichri, Hanan,
 24 Hananja, Elam, Antothia,
 25 Jifdeja en Pnuël waren zonen van Sasak.
 26 Samserai, Seharja, Athalja,
 27 Jaäresja, Elia en Zichri waren zonen van Jeroham.
 28 Dezen waren familiehoofden, hoofden over hun afstammelingen.
 Zij woonden in Jeruzalem.

In de verzen 1-28 gaat het om de familiehoofden en wel in verbinding met Jeruzalem (vers 28; zie ook vers 32). De stam Benjamin is de stam die het dichtst bij Jeruzalem woont. Zij omgeven de stad aan drie kanten.

Ehud (vers 6) is de man die Eglon, de koning van de Moabieten, doodde en het volk van de Moabieten bevrijdde (zie Ri 3:12-30).

In vers 13 lezen we over familiehoofden die de inwoners van Gath hebben verdreven. Het krachtige optreden van deze familiehoofden staat in contrast met de nakomelingen van Efraïm die door de mannen van Gath zijn gedood (1Kr 7:21).

Het geslacht van Saul | verzen 29-40

- 29 Te Gibeon woonde de vader van Gibeon, en de naam van zijn vrouw was Maächa.
 30 Zijn eerstgeboren zoon was Abdon, daarna Zur, Kis, Baäl, Nadab,
 31 Gedor, Ahio en Zecher.
 32 En Mikloth verwekte Simea. Ook zij woonden bij hun broeders in Jeruzalem, met hun [overige] broeders.
 33 Ner verwekte Kis, Kis verwekte Saul, Saul verwekte Jonathan, Malchi-Sua, Abinadab en Esbaäl.
 34 De zoon van Jonathan was Merib-Baäl, en Merib-Baäl verwekte Micha.
 35 De zonen van Micha waren Pithon, Melech, Taärea en Achaz.

36 En Achaz verwekte Jehoadda, en Jehoadda verwekte Alemeth, Azmaveth en Zimri. Zimri verwekte Moza,

37 Moza verwekte Bina; diens zoon was Rafa, diens zoon was Elasa, diens zoon was Azel.

38 Azel had zes zonen, en dit zijn hun namen: Azrikam, Bochrû, Ismaël, Searja, Obadja en Hanan. Deze allen waren zonen van Azel.

39 De zonen van Esek, zijn broer, waren Ulam, zijn eerstgeborene, Jeüs, de tweede, en Elifelet, de derde.

40 De zonen van Ulam waren mannen, strijdbare helden, die de boog spanden. Zij hadden veel zonen en kleinzonen, honderdvoijftig. Deze allen hoorden bij de nakomelingen van Benjamin.

In de verzen 29-40 staat het geslachtsregister van Saul. Het is de overgugging naar de geschiedenis van David.

In vers 32 wordt weer opgemerkt dat de hier genoemde nakomelingen van Benjamin, dat is hier het voorgeslacht van Saul, in Jeruzalem woonden (zie vers 28) en wel "bij hun broeders". Jeruzalem wordt hier als hun woonplaats vermeld om de uit de Babylonische ballingschap teruggekeerden te motiveren om weer in Jeruzalem te gaan wonen. Helaas blijkt dat weinigen daartoe bereid waren. Er moest door middel van het lot bepaald worden wie er moesten gaan wonen (zie Ne 11:1-4).

Merib-Baäl (vers 34) is Mefiboseth. Baäl in Merib-Baäl betekent 'heer'. Boseth in Mefiboseth betekent 'schande'.

Ook bij het geslacht van Saul is sprake van "strijdbare helden" (vers 40; zie ook 1Kr 7:7,9,11). De stam Benjamin wordt gekenmerkt door strijdbaarheid, zoals dat doorklinkt in wat Jakob in zijn profetische toespraak tot zijn zonen over Benjamin heeft opgemerkt (Gn 49:27).

*Benjamin is een verscheurende wolf;
's morgens verslindt hij [zijn] prooi,
en 's avonds deelt hij buit uit.
(Gn 49:27)*

1 Kronieken 9

In dit hoofdstuk hebben we wel enkele geslachtsregisters, maar de nadruk ligt toch meer op de inwoners van Jeruzalem, de stad die God uitgekozen heeft, zoals deze is na de ballingschap. De hoogtepunten zijn de koningsstam Juda, de priesterstam Levi en de koningsstad Jeruzalem.

Hoe moeilijk het was om Jeruzalem weer bewoond te krijgen, bewijst *Nehemia 11*, waar we veel namen uit dit hoofdstuk terugvinden. Na de terugkeer moest er weer orde komen in Israël en met name in Jeruzalem. Deze orde is in zekere mate hersteld. De geslachtsregisters hebben daarbij een belangrijke rol gespeeld. Voor hen die er gingen wonen, betekende dat, dat zij in de directe tegenwoordigheid van de Koning en van de tempel woonden.

Jeruzalem na de ballingschap | *verzen 1-2*

1 Heel Israël werd in geslachtsregisters ingeschreven, en zie, zij zijn geschreven in het boek van de koningen van Israël. De Judeeërs werden vanwege hun trouwbreuk in ballingschap gevoerd naar Babel. 2 De eerste inwoners die [zich] in hun bezit, in hun steden, [vestigden,] waren Israëlieten, de priesters, de Levieten en de tempeldienaren.

Vers 1 kunnen we wel als een soort conclusie van de voorgaande hoofdstukken opvatten. We lezen in het eerste deel van het vers over de inschrijving van het hele volk in geslachtsregisters. Het belang ervan wordt in het tweede deel van het vers gegeven, want daar wordt deze inschrijving verbonden aan de wegvoering in ballingschap naar Babel.

In *vers 1* is sprake van “heel Israël” hoewel slechts een overblijfsel, dat ook nog eens voor het merendeel tot de twee stammen behoort, naar Jeruzalem is teruggekeerd. Het laat zien dat de HEERE altijd het hele volk op het oog heeft.

De eerste inwoners (*vers 2*) worden onderverdeeld in vier groepen: gewone burgers, priesters, Levieten en tempeldienaren.

Familiehoofden | verzen 3-9

3 *In Jeruzalem woonden van de nakomelingen van Juda, van de nakomelingen van Benjamin en van de nakomelingen van Efraïm en Manasse:*

4 *Uthai, de zoon van Ammihud, de zoon van Omri, de zoon van Imri, de zoon van Bani, van de nakomelingen van Perez, de zoon van Juda.*

5 *Van de Silonieten: Asaja, de eerstgeborene en zijn zonen.*

6 *Van de zonen van Zerah: Jeuël, en van zijn broeders: zeshonderd-negentig [man].*

7 *Van de nakomelingen van Benjamin: Sallu, de zoon van Mesullam, de zoon van Hodavja, de zoon van Hassenua;*

8 *Jibnea, de zoon van Jeroham; Ela, de zoon van Uzzi, de zoon van Michri; Mesullam, de zoon van Sefatja, de zoon van Reuël, de zoon van Jibnia.*

9 *Verder hun broeders, [ingedeeld] naar hun afstamming, negenhonderdzesenvijftig. Al deze mannen waren familiehoofden van hun families.*

In vers 3 worden de twee en de tien stammen genoemd. Er is sprake van Juda en Benjamin (de twee stammen) en van Efraïm en Manasse (die staan voor de tien stammen). We zien het hele volk van God. Ook wij zijn gehouden te leven naar de orde die geldt voor het hele volk van God, dat is Gods koninkrijk zoals het nu op aarde is. Dat moet gebeuren naar de aanwijzingen van de Heer van dat rijk die Hij in Zijn Woord geeft.

Priesters | verzen 10-13

10 *Van de priesters: Jedaja, Jojarib, Jachin;*

11 *Azarja, de zoon van Hilkia, de zoon van Mesullam, de zoon van Zadok, de zoon van Merajoth, de zoon van Ahitub, de verantwoordelijke voor het huis van God;*

12 *Adaja, de zoon van Jeroham, de zoon van Pashur, de zoon van Malchia; Masai, de zoon van Adiël, de zoon van Jahzera, de zoon van Mesullam, de zoon van Mesillemith, de zoon van Immer,*

13 *met hun broeders, hoofden van hun families, duizendzevenhonderdzig strijdbare helden voor het dienstwerk in het huis van God.*

In vers 11 is sprake van “de verantwoordelijke voor het huis van God” en in vers 13 worden de priesters “strijdbare helden voor het dienstwerk in het huis van God” genoemd. Dit laat zien dat dezelfde kracht die nodig is voor de strijd buiten het terrein van Gods huis, nodig is voor de dienst in het huis van God.

Levieten, poortwachters en zangers | *verzen 14-34*

14 *Van de Levieten: Semaja, de zoon van Hassub, de zoon van Azrikam, de zoon van Hasabja, van de nakomelingen van Merari;*

15 *Bakbakkar, Heres, Galal en Mattanja, de zoon van Micha, de zoon van Zichri, de zoon van Asaf;*

16 *Obadja, de zoon van Semaja, de zoon van Galal, de zoon van Jeduthun; Berechja, de zoon van Asa, de zoon van Elkana, die in de dorpen van de Netofathieten woonde.*

17 *De poortwachters waren Sallum, Akkub, Talmon, Ahiman en hun broeders. Sallum was het hoofd,*

18 *en tot nu toe [staan zij op wacht] bij de koningspoort aan de oostkant. Zij waren poortwachters bij de legerkampen van de Levieten.*

19 *Sallum, de zoon van Kore, de zoon van Ebjasaf, de zoon van Korach, en zijn broeders uit zijn familie, de Korachieten, gingen over het dienstwerk [als] deurwachters bij de tabernakel, zoals hun vaders in het kamp van de HEERE wachters bij de ingang geweest waren.*

20 *Pinehas, de zoon van Eleazar, was vroeger de verantwoordelijke [leider] van hen; de HEERE was met hem.*

21 *Zacharja, de zoon van Meselemja, was poortwachter bij de ingang van de tent van ontmoeting.*

22 *Het totaal van hen die tot poortwachters bij de deuren waren gekozen, was tweehonderdtwaalf. Zij waren in hun dorpen in het geslachtsregister ingeschreven. David en Samuel, de ziener, hadden hen in hun ambt bevestigd.*

23 *Zij en hun zonen [hielden de wacht] bij de poorten van het huis van de HEERE, bij de tentwoning, overeenkomstig hun taken.*

24 Naar de vier wind[streken] waren die poortwachters [opgesteld]: naar het oosten, naar het westen, naar het noorden en naar het zuiden.

25 En hun broeders [verbleven] in hun dorpen om van tijd tot tijd zeven dagen [dienst] met hen te komen [doen].

26 Want in dat ambt waren zij de vier voornaamste poortwachters. Zij waren Levieten. Zij gingen over de [voorraad]kamers en over de schatkamers van het huis van God.

27 Zij overnachtten rondom het huis van God, want [deze] taak rustte op hen; ook gingen zij over het openen [van de poorten], en dat iedere morgen.

28 [Enkelen] van hen gingen over de voorwerpen voor de dienst, want per aantal brachten zij die naar binnen en per aantal brachten zij die naar buiten;

29 en [anderen] van hen waren aangesteld over de voorwerpen, namelijk over al de heilige voorwerpen, over de meelbloem, over de wijn, de olie, de wierook en de specerijen.

30 [Enkelen] van de zonen van de priesters waren bereiders van het mengsel van specerijen.

31 Mattithja, uit de Levieten, die de eerstgeborene was van Sallum, de Korachiet, had het ambt van [toezichhouder] over het bakwerk.

32 [Enkelen] van de nakomelingen van de Kahathieten, van hun broeders, gingen over het uitgestalde brood, om dat sabbat [na] sabbat klaar te maken.

33 Dit waren ook de zangers, familiehoofden onder de Levieten, vrijgesteld van dienst in de [voorraad]kamers; [de verantwoordelijkheid] voor [hun eigen] werk rustte immers dag en nacht op hen.

34 Dit zijn de familiehoofden van de Levieten, [ingedeeld] naar hun afstamming. Dezen woonden in Jeruzalem.

De poortwachters (vers 17) moeten ervoor zorgen dat niets Gods huis binnenkomt wat er niet hoort. Het is de opdracht van iedere gelovige met betrekking tot de huidige tempel, de gemeente van God (zie en vgl. Mk 13:34). Het houdt bijvoorbeeld in dat we opletten wat wordt geleerd, welk evangelie wordt gebracht, hoe wordt aanbeden. De norm van beoordeling is, dat "alles tot opbouw" gebeurt (1Ko 14:26b).

Hoewel alle gelovigen de taak hebben erop toe te zien dat wat in de gemeente gebeurt in overeenstemming met Gods wil is, rust deze taak speciaal op de schouders van oudsten of opzieners. Behalve dat de functie van poortwachter van belang is voor de gemeente, is de waakzaamheid van de poortwachter ook van belang voor ons lichaam, dat ook een tempel van de Heilige Geest is (1Ko 6:19). Wij moeten erop letten wat via onze ogen en oren ons hart binnenkomt.

Of weet u niet, dat uw lichaam [de] tempel is van [de] Heilige Geest die in u is, die u van God hebt, en dat u niet van uzelf bent? (1Ko 6:19)

“De koningspoort” (vers 18; zie ook 2Kn 16:18) is de poort waardoor de koning van zijn paleis naar de tempel ging. Deze poort zal altijd gesloten zijn geweest en alleen zijn opengegaan als de koning erdoor naar de tempel ging en vanuit de tempel weer naar zijn paleis ging (zie ook Ez 44:2-3). Hoewel er geen koning in Israël was toen het overblijfsel was teruggekeerd in Israël, werd deze poort toch in ere gehouden, waarschijnlijk in de hoop dat de scepter vroeg of laat weer naar het huis van David zou terugkeren.

Kan, wat van Pinehas wordt gezegd, ook van ons worden gezegd? “De HEERE was met hem” (vers 20). Dat kan van hem worden gezegd, omdat hij voor de eer van de HEERE waakte en daarvoor is opgekomen toen Zijn eer in het geding was (zie Nm 25:6-15).

In vers 22 wordt iets van Samuel gezegd wat we nergens anders van hem lezen. Hier blijkt dat hij niet alleen als profeet het Woord van God tot het geweten van het volk sprak, maar ook zijn bijdrage heeft geleverd aan de dienst in het huis van God. Hij is tenslotte ook in de directe omgeving van de tabernakel opgegroeid en daardoor volkomen vertrouwd geraakt met de dienst daarin. Het is geen vergeten aspect van zijn dienst, maar de Heilige Geest heeft het goed gedacht dat pas hier te vermelden. Het doet ons eraan denken dat de dienst in het huis van God volledig in overeenstemming moet zijn met het Woord van God.

Vers 27 laat zien dat zij die in het huis van God dienen, daar ook vlakbij de nacht doorbrengen. Daardoor kunnen zij, zodra ze wakker zijn, direct beginnen met hun dienst. Het is goed voor dienaren vlakbij hun werk, bij het huis van God, te zijn om zich daar volledig aan toe te wijden. Voor ons betekent het dat wij ons voortdurend bewust zijn dat

we ons in Gods huis bevinden en dat ons hele dagelijkse leven zich daar afspeelt, terwijl het nacht is in de wereld om ons heen.

Uit de *verzen* 28-32 blijkt de verscheidenheid en eenheid in de dienst van de Levieten. We kunnen daaruit leren dat ook in de gemeente ieder een eigen taak te verrichten heeft en dat die taak tegelijk in eenheid met anderen gebeurt.

De zangers zijn nooit vrij (*vers* 33). Zij zijn niet bij, maar in de vertrekken en prijzen voortdurend God ("dag en nacht"), zoals Hem, Die altijd goed doet, toekomt. Hier is de tempel een beeld van de hemel, van wat daar gebeurt (*zie bijv. Op* 4:8). "Welzalgig zij die in Uw huis wonen, zij loven u voortdurend" (*Ps* 84:5; *zie ook Hb* 13:15).

Het geslachtsregister van de Gibeonieten | *verzen* 35-44

35 *Te Gibeon woonden de vader van Gibeon, Jeiel, en de naam van zijn vrouw was Maächa.*

36 *Zijn eerstgeboren zoon was Abdon, daarna Zur, Kis, Baäl, Ner, Nadab,*

37 *Gedor, Ahio, Zacharja en Mikloth.*

38 *En Mikloth verwekte Simeam. Ook zij woonden bij hun broeders in Jeruzalem, met hun overige broeders.*

39 *Ner verwekte Kis, Kis verwekte Saul, Saul verwekte Jonathan, Malchi-Sua, Abinadab en Esbaäl.*

40 *De zoon van Jonathan was Merib-Baäl en Merib-Baäl verwekte Micha.*

41 *De zonen van Micha waren Pithon, Melech en Taërea.*

42 *En Achaz verwekte Jaëra, en Jaëra verwekte Alemeth, Azmaveth en Zimri. Zimri verwekte Moza,*

43 *Moza verwekte Bina; diens zoon was Refaja, diens zoon was Elasa, diens zoon was Azel.*

44 *Azel had zes zonen, en dit zijn hun namen: Azrikam, Bochrü, Ismaël, Searja, Obadja en Hanan. Dit waren de zonen van Azel.*

In *vers* 35 begint het historische gedeelte van het boek en wel met nog een keer het geslachtsregister van Saul te geven (*zie* 1Kr 8:29-40). Dat gebeurt om het contrast aan te geven met David. Dit is weer een illustratie van het beginsel dat het natuurlijke eerst komt en daarna het

geestelijke (1Ko 15:46). Dit vinden we door de hele Bijbel heen. Zo lezen we ook dat God het eerste wegneemt om het tweede daarvoor in de plaats te stellen (zie Hb 10:9b).

Maar niet het geestelijke is eerst, maar het natuurlijke; daarna het geestelijke. (1Ko 15:46)

Saul is de koning naar de smaak van het volk, David is de koning naar het hart van God. We zien al een groot verschil in de bezigheden van beide personen op het moment van hun roeping. Saul is op zoek naar ezelinnen als hem het koningschap wordt toegezegd (zie 1Sm 9), David is vanachter de schapen gehaald om tot koning gezalfd te worden (zie 1Sm 16). God was boos op Zijn volk toen Hij Saul gaf en nog bozer toen Hij hem wegnam (Hs 13:11).

*In Mijn toorn gaf Ik u een koning,
Ik nam [hem] weg in Mijn verbolgenheid.
(Hs 13:11)*

Het koningschap op zichzelf is naar Gods gedachten (zie Dt 17:14-20), maar dat is dan wel een koningschap naar de wensen van Zijn eigen hart. God is de eigenlijke Koning van Zijn volk. Hij wil het in een mens gestalte geven. Die mens is de Mens van Zijn welbehagen, Zijn eniggeboren Zoon, Die Mens is geworden. Het is het koninkrijk van *God*, maar de regering erover is gelegd in de handen van een *Mens*.

1 Kronieken 10

Het is niet het doel van *1 Kronieken* om het leven van Saul in detail voor te stellen, omdat het weinig bijdraagt aan het onderwerp van *Kronieken*: het huis van God. De bijzonderheden van het leven van Saul worden in *1 Samuel* gegeven. Er wordt verondersteld dat de lezer die kent. In *1 Samuel* wordt het falen van de mens in zijn verantwoordelijkheid voorgesteld. Dan gaat God werken aan de vervulling van Zijn raadsbesluiten door het koninkrijk aan David te geven (vgl. *Hd* 13:21-22). De man naar het hart van het volk wordt door God terzijde gesteld. De mens naar het vlees moet verdwijnen, wil er plaats komen voor de man naar Gods hart.

*En van toen af vroegen zij om een koning; en God gaf hun Saul, zoon van Kis, een man uit [de] stam van Benjamin, veertig jaar lang. En na hem te hebben afgezet verwekte Hij hun David tot koning, van wie Hij ook aldus getuigenis gaf: 'Ik heb David gevonden, de [zoon] van Isai, een man naar mijn hart, die mijn hele wil zal doen'. (*Hd* 13:21-22)*

De dood van Saul en zijn drie zonen | verzen 1-6

1 En de Filistijnen streden tegen Israël, en de mannen van Israël vluchtten voor de Filistijnen en vielen dodelijk gewond op het gebergte Gilboa. 2 De Filistijnen hielden dicht op Saul en op zijn zonen aan, en de Filistijnen doodden Jonathan, Abinadab en Malchisua, de zonen van Saul. 3 De strijd tegen Saul werd zwaar: de schutters, [de mannen] met de boog, troffen hem aan, en hij beefde [uit angst] voor de schutters.

4 Toen zei Saul tegen zijn wapendrager: Trek uw zwaard en doorsteek mij daarmee. Anders komen deze onbesnedenen en drijven zij de spot met mij. Maar zijn wapendrager wilde niet, want hij was zeer bereesd. Toen nam Saul het zwaard en liet zich erin vallen. 5 Toen zijn wapendrager zag dat Saul dood was, liet ook hij zich in [zijn] zwaard vallen en stierf hij. 6 Zo stierven Saul, zijn drie zonen en heel zijn huis; tegelijk stierven zij.

Omdat het doel van de kroniekschrijver is om het leven van David te beschrijven, is er in het leven van Saul slechts één moment waar hij belang in stelt en dat is zijn dood. Het beginwoord van *vers 1* wijst op het verband met de voorgaande geschiedenis van Saul die in *1 Samuel* wordt beschreven.

De geschiedenis van de dood van Saul wordt in bijna gelijke bewoordingen in *1 Samuel 31* beschreven. Als de Filistijnen tegen Israël strijden, ziet Saul zijn mannen vluchten en gedood worden. Hij ziet dat ook zijn einde nadert. Nog is er geen roepen tot God. Het enige wat hij nog wil, is voorkomen dat hij levend in handen van de Filistijnen valt. Hij zal uit het leven van Simson geweten hebben wat dat betekent (zie *Ri 16:21-25*).

Saul noemt de Filistijnen "onbesnedenen". Maar al is Saul wel uiterlijk besneden, en daarmee uiterlijk een lid van het volk van God, hij is onbesneden van hart (zie *Rm 2:28-29*). De besnijdenis is een beeld van het oordeel over het zondige vlees, de erkenning dat God dat heeft moeten oordelen in Christus (*Ko 2:11*). Saul houdt de uiterlijke scheiding tussen hem als Israëliet en de Filistijnen vol, zonder te beseffen dat hij innerlijk zelf een Filistijn is.

In Hem bent u ook besneden met een besnijdenis, niet met handen vericht, in het uittrekken van het lichaam van het vlees, in de besnijdenis van Christus, ... (Ko 2:11)

Saul vraagt zijn wapendrager hem te doden. Die schrikt daarvoor terug. Dan pleegt Saul zelfmoord. Het is de eerste zelfmoord die we in de Bijbel aantreffen. Naar het woord van Samuel sterven zo Saul en zijn zonen op één dag (zie *1Sm 28:19*). Ze vallen door de hand van de vijanden die zij moesten bestrijden en uitroeien. Het is Saul niet gelukt, omdat hij zelf innerlijk ook geen verbinding met God had. Daardoor is hij krachteloos in zijn strijd tegen de Filistijnen, die om diezelfde reden oppermachtig zijn.

Er sneuvelen drie zonen van Saul met hem, onder wie Jonathan. De helden van David hadden de zijde van David gekozen toen hij nog verworpen was. Jonathan was daar niet bij. Hij heeft alles aan David gegeven, behalve om zo te zeggen zijn schoenen (zie en vgl. *1Sm 18:4*). Hij dacht dat hij David kon dienen door bij zijn vader Saul te blijven. Op het kritieke moment, als duidelijk is dat David moet vluchten, volgt hij hem niet, maar keert terug naar de stad (zie *Sm 20:43*).

De kroniekschrijver gaat voorbij aan een vierde zoon van Saul, Isboseth, die nog door Abner koning is gemaakt in de plaats van zijn vader Saul. Omdat Isboseth volledig buiten de wil van God om koning is gemaakt, telt hij niet mee. Daarom zegt de kroniekschrijver van "Saul, zijn drie zonen en heel zijn huis" dat zij "tegelijk stierven" (*vers 6*), waarmee

het huis van Saul het einde van zijn bestaan heeft bereikt en de weg vrij is om David in te voeren.

De Filistijnen onderen Saul | verzen 7-10

7 Toen alle mannen van Israël die in het dal waren, zagen dat Saul en zijn zonen dood waren, verlieten zij hun steden en vluchtten. Daarna kwamen de Filistijnen en gingen er wonen.

8 En het gebeurde de volgende dag, toen de Filistijnen kwamen om de gesneuvelden te plunderen, dat zij Saul en zijn zonen vonden, liggend op het gebergte Gilboa. 9 Zij trokken hem [zijn wapenrusting] uit en namen zijn hoofd en zijn wapenrusting en stuurden die rond in het land van de Filistijnen, om de boodschap te brengen aan hun afgoden en aan het volk. 10 Zij legden zijn wapenrusting in het huis van hun god en zijn schedel staken zij [ergens] vast in het huis van Dagon.

Saul heeft zijn opdracht, het land van de Filistijnen te bevrijden, niet vervuld. Integendeel, als hij gestorven is, komen de Filistijnen en nestelen zich in de steden die door de Israëlieten verlaten zijn. En waarvoor Saul bang is geweest, dat de spot met hem zou worden gedreven, gebeurt toch. Als de Filistijnen hem en zijn zonen vinden, ontdoen ze hem van zijn wapenrusting en zijn hoofd.

De Filistijnen sturen het hoofd en de wapenrusting van Saul rond in hun land. Dat doen ze om de boodschap van hun overwinning aan hun afgoden en aan het volk te brengen. Het toont de dwaasheid van hun afgoden aan. Hun afgoden weten niet wat er is gebeurd en moeten op de hoogte worden gebracht. Dan wordt de wapenrusting van Saul als eerbetoon aan hun god in diens huis gelegd. Het hoofd van Saul wordt ergens in het huis van hun god Dagon opgehangen (*zie en vgl. 1Sm 17:54,57; 21:10*).

Jabes bewijst Saul eer | verzen 11-12

11 Toen heel Jabes in Gilead alles hoorde wat de Filistijnen met Saul gedaan hadden, 12 stonden alle strijdbare mannen op en namen zij het lichaam van Saul en de lichamen van zijn zonen weg. Zij brachten die naar Jabes en begroeven hun beenderen onder de eik bij Jabes, en zij vastten zeven dagen.

Er zijn nog mensen in Israël voor wie deze vernedering te ver gaat. De mannen van Jabes worden eervol vermeld. Ze handelen met de gezalfde van de HEERE zoals David hem respecteerde. Zij offeren hun nachtrust ervoor op om het lijk van Saul op te halen en het te begraven. Daarna vasten zij zeven dagen lang. Zij begrepen iets van de smaad die op Israël was gelegd.

Waarom Saul stierf | verzen 13-14

13 Zo stierf Saul vanwege zijn trouwbreuk, die hij tegenover de HEERE had gepleegd, vanwege het woord van de HEERE, dat hij niet in acht had genomen, en ook omdat hij een dodenbezweerder had geraadpleegd, 14 en niet de HEERE had geraadpleegd. Daarom doodde Hij hem en liet Hij het koningschap overgaan op David, de zoon van Isäi.

De redenen voor de verwerping van Saul worden gegeven:

- Het niet in acht nemen van *“het woord van de HEERE”* (zie 1Sm 13:8-9; 15:2-3). Dat hij niet in acht heeft genomen wat God heeft gezegd, betekent dat hij eraan is voorbijgegaan om het te bewaren, te bewaken en veilig te stellen. Hij heeft dat woord niet als richtsnoer voor zijn daden genomen. Het laat zijn negatieve houding ten opzichte van het goede zien.
- Het raadplegen van de geest van een dode (zie 1Sm 28:7-13), letterlijk dat hij een boze geest heeft *“gevraagd om te zoeken”*, in plaats van de HEERE te raadplegen. Hier zien we dat hij zich positief opstelt ten opzichte van het kwade. Waar het eerste niet aanwezig is, komt er ruimte voor het tweede.

Saul is niet omgekomen door de hand van de Filistijnen, ook niet door zijn eigen hand, maar door de hand van de HEERE. De tijd van Saul is voorbij. Gods tijd is gekomen voor de introductie van de man naar Zijn hart, David.

1 Kronieken 11

De gebeurtenissen in de *hoofdstukken 11-20* vinden plaats in de periode van 1003-995 v. Chr. In die tijd groeit David naar het toppunt van zijn macht. Aan alles wat heeft plaatsgevonden voordat het volk tot David in Hebron komt, wordt stilzwijgend voorbij gegaan. De fouten en het lijden van David worden niet genoemd. De geschiedenis begint met het voorstellen van wat de kracht en de heerlijkheid van het koninkrijk van David vormt. We kunnen deze geschiedenissen verbinden met de toekomstige vestiging van de macht van Christus, de Zoon van David, op aarde.

David tot koning over Israël gezalfd | *verzen 1-3*

1 Toen kwam heel Israël bij David te Hebron bijeen, en zij zeiden: Zie, wij zijn uw beenderen en uw vlees. 2 Al eerder, ook toen Saul koning was, liet ú Israël uitgaan en ingaan. Ook heeft de HEERE, uw God, tegen u gezegd: Ú zult Mijn volk Israël weiden, en ú zult vorst zijn over Mijn volk Israël. 3 Zo kwamen alle oudsten van Israël bij de koning in Hebron. En David sloot met hen in Hebron een verbond voor het aangezicht van de HEERE, en zij zalfden David tot koning over Israël overeenkomstig het woord van de HEERE door de dienst van Samuel.

Hier komt gelijk heel Israël om David koning te maken en niet, zoals beschreven wordt in *2 Samuel*, eerst de twee stammen en daarna alle stammen (zie *2Sm 2:4; 2Sm 5:1*). In de volgende negentien hoofdstukken van dit boek (*1Kr 11-29*) gaat het om David. Het hele volk erkent dat ze zijn beenderen en zijn vlees zijn. Daarin kunnen we herkennen wat het nieuwtestamentische volk van God, de gemeente, tot Christus kan zeggen in het bewustzijn van hun innige verbondenheid met Hem. In *Hebreeën 2* wordt deze verbondenheid door de Heer Jezus tot uiting gebracht (zie *Hb 2:11-14*). Onze vereniging met Hem is mogelijk gemaakt, omdat Hij aan "bloed en vlees ... deelgenomen" heeft (*Hb 2:14*), maar "met uitzondering van [de] zonde" (*Hb 4:15*).

In *vers 2* wordt teruggedacht aan wat David vroeger voor het volk heeft gedaan, toen Saul nog koning over hen was. We zien hierin een beeld van wat de Heer Jezus vroeger heeft gedaan in ons leven. Hij heeft

ervoor gezorgd dat wij niet zijn omgekomen onder de heerschappij van de satan en het vlees, waarvan Saul een beeld is. Toen Saul heerste, kwam de ware zegen in werkelijkheid van David. Hij liet het volk "uitgaan en ingaan". Dat herinnert aan de woorden van de Heer Jezus die Hij uitspreekt als de goede herder (Jh 10:9). Daarom is het ook goed om te zien dat de HEERE, de God van David, hem in de allereerste plaats een herder voor Zijn volk wil laten zijn. Daarna en daardoor kan hij ook koning zijn (vgl. Ez 34:23-24; zie ook Ez 37:24).

Ik ben de deur; als iemand door Mij binnengaat, zal hij behouden worden, en hij zal ingaan en uitgaan en weide vinden. (Jh 10:9)

Ik zal over hen één Herder doen opstaan en Die zal ze weiden: Mijn Knecht David. Hij zal ze weiden en Hij zal een Herder voor ze zijn. En Ik, de HEERE, zal een God voor ze zijn, en Mijn Knecht David zal Vorst zijn in hun midden. Ik, de HEERE, heb gesproken. (Ez 34:23-24)

Voorop staat de zorg voor Gods volk en dan komt de regering. Eerst herder zijn, dan koning worden. Zo is het ook in het leven van de Heer Jezus. Hij is nu de goede Herder, terwijl Hij binnenkort openlijk Zijn koningschap zal aanvaarden. Voor ons valt het samen. Wij zullen Zijn heerschappij over ons leven nu al graag erkennen, omdat Hij als de goede herder voor ons Zijn leven gaf en ons ook als "de overste herder" (1Pt 5:4) elke dag verzorgt. Er is toch niemand aan wie wij ons liever onderwerpen dan aan Iemand Die Zich zo voor ons gaf en Die elke dag voor ons zorgt?

Hieruit is ook veel te leren door allen die een bepaald gezag over anderen hebben. We kunnen denken aan de houding van de man ten opzichte van zijn vrouw en aan de houding van ouders ten opzichte van hun kinderen. Het is ook van belang voor het erkennen van gezag in de gemeente van God. Als God personen een plaats van gezag heeft gegeven, kunnen die personen dat gezag alleen goed uitoefenen als zij zelf weten wat het is om te dienen, de minste te zijn en zorg te besteden aan hen die aan hen zijn toevertrouwd. Zulke personen laten het beeld van de Heer Jezus zien. Onderdanigheid is heel wat gemakkelijker op te brengen ten opzichte van iemand die om je geeft, die met liefde voor je zorgt, dan ten opzichte van iemand die alleen maar de baas over jou wil spelen en daarvoor zijn positie van gezag misbruikt. Gezag staat bij God nooit los van zorg en liefde en is in de Heer Jezus volmaakt zichtbaar geworden.

Na de verklaring van het hele volk komen de oudsten als de vertegenwoordigers van heel Israël naar David toe (vers 3). David sluit met hen

“een verbond voor het aangezicht van de HEERE”. Hij zal zich hebben verplicht om een goede koning voor zijn volk te zijn en te regeren in overeenstemming met Gods wet voor de koning (zie Dt 17:14-20; zie en vgl. 1Sm 10:25). Daarbij is hij zich bewust dat hij een taak op zich neemt, waarvan hem door de HEERE rekenschap zal worden gevraagd. Tevens zal hij beseffen dat hij van de HEERE afhankelijk is voor het verrichten van zijn taak.

De reactie daarop is dat de oudsten David tot koning over heel Israël zalven. Daardoor wordt hij een aan de HEERE gewijde persoon, waardoor hij in Diens Naam, met Diens gezag kan optreden. Het is dan ook geen eigenmachtige handeling, maar gebeurt “overeenkomstig het woord van de HEERE door de dienst van Samuel”. Hier wordt David voor de derde keer in zijn leven gezalfd (Elisa is één keer gezalfd, Aäron twee keer en David drie keer).

1. De eerste keer is David gezalfd in het huis van zijn vader, in vernedering en te midden van zijn broers (zie 1Sm 16:13). Dit kunnen we verbinden met de zalving van de Heer Jezus met de Geest, ook te midden van Zijn broeders, in de Jordaan in vernedering (Mt 3:16).

Nadat nu Jezus was gedoopt, steeg Hij terstond op uit het water; en zie, de hemelen werden <Hem> geopend, en Hij zag <de> Geest van God neerdalen als een duif <en> op Zich komen; ... (Mt 3:16)

2. De tweede keer wordt David gezalfd direct nadat Saul gestorven is, door de twee stammen (zie 2Sm 2:4). Hij is dan nog geen koning over heel Israël, maar alleen over Juda. Dit verwijst naar de tijd dat de Heer Jezus terugkomt naar de aarde. Dan zal Hij eerst komen in verbinding met Juda, dat is het overblijfsel van de twee stammen die op dat moment in het land zijn. Zij zullen Hem met vreugde ontvangen als de beloofde Messias.
3. De derde keer wordt hier beschreven, als hij koning wordt over heel Israël. Dat ziet vooruit naar de tijd dat de Heer Jezus terugkeert en openlijk, voor iedereen zichtbaar, Zijn koningschap over heel Israël aanvaardt.

David neemt Jeruzalem in | verzen 4-8

4 David trok met heel Israël op naar Jeruzalem, dat is Jebus, want daar waren de Jebusieten, de inwoners van dat land. 5 Toen zeiden

de inwoners van Jebus tegen David: U komt hier niet binnen! David nam echter de vesting Sion, dat is de stad van David, in. 6 David zei namelijk: Al wie de Jebusieten de eerste slag toebrengt, zal hoofd en bevelhebber worden. Toen klom Joab, de zoon van Zeruja, het eerst naar boven en werd hij hoofd. 7 Zo ging David in de bergvesting wonen; daarom noemt men deze: stad van David. 8 Hij bouwde [een muur] rond de stad, vanaf de Millo en er omheen, en Joab herstelde de rest van de stad.

De eerste handeling die hier van David wordt vermeld, is dat hij vanuit Hebron tegen Jebus optrekt om die stad in te nemen. De nieuwe koning kiest deze stad als nieuwe hoofdstad. De keus van deze stad is zeker ook strategisch van belang, want Jeruzalem ligt veel meer centraal in het land en is ook op een berg gelegen, waardoor de stad moeilijk voor vijanden inneembaar is. Toch is de eerste overweging niet het strategisch belang. Met zijn keus voor deze stad als koningsstad sluit David helemaal aan bij de keus van God. Het is de plaats die Hij gekozen heeft om Zijn Naam daar te laten wonen.

David maakt van de inname van Jebus een zaak van eer voor zijn aanvoerders. Joab blijkt de man te zijn die de uitdaging aanneemt en wint en de nieuwe bevelhebber van Davids leger wordt. Joab wordt hier in positieve zin genoemd en niet negatief zoals in 2 Samuel. Het gaat hier immers over de vestiging van het rijk van David; alles gebeurt met het oog op hem, op hem is alle aandacht gericht.

Na deze inname neemt David het gezag over de stad in handen. Hij gaat er wonen. Daardoor kan de stad nu "stad van David" genoemd worden. Zo'n verandering van gezag vindt plaats in het leven van iedere pasbekeerde. Op het moment van zijn bekering gaat hij over van de macht van de satan tot God en erkent hij de heerschappij van de Heer Jezus over zijn leven. De Heer Jezus komt in het leven van zo iemand wonen en heeft er de beschikking over.

De helden van David | *verzen 9- 10*

9 David nam gaandeweg toe in aanzien, want de HEERE van de legermachten was met hem. 10 Dit waren de hoofden van de helden die David had, die hun positie mét hem verstevigd hadden voor zijn

koningschap over heel Israël, om hem overeenkomstig het woord van de HEERE over Israël koning te maken.

David woont nu in Jeruzalem en neemt in aanzien toe (*vers 9*). Dat de HEERE van de legermachten met hem is, blijkt uit de lijst met helden. David neemt toe in aanzien vanwege de grote mannen om hem heen, zijn helden. Bovenal neemt hij in aanzien toe, omdat de HEERE van de legermachten met hem is. De mannen die helden zijn geworden, zijn door de HEERE tot David geleid. Zij zijn hem in de tijd van zijn verwerping gevolgd en zijn daarbij uitgroeid tot helden. Door de HEERE van de legermachten, waartoe ook de legermacht van David behoort, worden zij genoemd als mannen die David hebben geholpen bij het verwerven van zijn koningschap en van de koningsstad.

Deze mannen danken hun aanzien aan hem (*vers 10*). Door hem te versterken versterkten zij zichzelf en hun eigen belangen. Ze hebben *"hun positie mét hem verstevigd"*. Zijn voorspoed is hun voorspoed. Door hun verbinding met David delen zij in alles wat zijn deel is. Zo is het ook met ons in onze verbinding met de Heer Jezus. Wat wij doen ter bevordering van het koninkrijk van de Zoon van David, zal tot onze winst zijn. Wat iemand groot maakt, is het goede dat hij doet. Die grootheid is niet zonder arbeid en gevaar voor eigen leven te verkrijgen. Het gaat om de goede strijd van het geloof in de Heer Jezus.

In de *verzen 11-47* hebben we de lijst met de namen van Davids helden. Die lijst staat ook in *2 Samuel 23:8-39*. In *2 Samuel 23* wordt deze lijst gegeven aan het eind van Davids leven, terwijl de helden hier aan het begin van zijn regering worden genoemd. De helden en hun daden worden hier in herinnering gebracht met betrekking tot de tijd dat David nog geen koning was.

Hieruit kunnen we de les trekken dat wij helden zijn als wij de heerschappij van de Heer Jezus in ons leven nu al waarmaken. Dat zal Hij Zich, als we later bij Hem zijn, herinneren en waarderen. Niets van wat gedaan wordt voor de Heer in de tijd van Zijn verwerping, wordt door Hem verge-
ten (*vgl. Lk 22:28-30*).

En u bent het die steeds bij Mij bent gebleven in mijn verzoeken. En Ik beschik u een koninkrijk, zoals mijn Vader Mij heeft beschikt, opdat u eet en drinkt aan mijn tafel in mijn koninkrijk en op tronen zit om de twaalf stammen van Israël te oordelen. (Lk 22:28-30)

De helden worden genoemd in verband met hun daden op drie terreinen. Ze hebben gestreden

- met de vijanden,
- voor het land en
- voor David.

De heldendaden zijn een afspiegeling van de grote heldendaad van David in het verslaan van Goliath.

De HEERE heeft David koning gemaakt, maar hier wordt de inzet van Davids volgelingen gezien om hem koning te maken. Hun levens laten ons zien wat voor mensen het waren die David hebben geholpen om het koningschap te verwerven. We zien welke geest hen bezielde en wat hen tot hun intense persoonlijke toewijding bracht.

Dit kunnen we ook op onszelf toepassen. Mede door onze trouw, inzet en toewijding wordt de weg gebaad voor de Heer Jezus om hier op aarde Zijn koningschap te vestigen. Zodra de laatste persoon aan de gemeente van God is toegevoegd, komt de Heer Jezus. Wat onze verantwoordelijkheid betreft, kunnen wij eraan meewerken dat dit snel gebeurt. Door onze trouw, inzet en toewijding kunnen wij het aanbrenken van de dag van God verhaasten, dat wil zeggen spoediger laten aanbreken (2Pt 3:12). De dag van God is de dag waarin "God alles in allen zal zijn" (1Ko 15:28) en alles zal beantwoorden aan Wie Hij is.

Daar dit alles dus vergaat, hoe behoort u te zijn in heilige wandel en godsvrucht, terwijl u de komst van de dag van God verwacht en verhaast, ... (2Pt 3:11-12a)

Jasobam | vers 11

11 Dit nu is het aantal van de helden die David had: Jasobam, de zoon van Hachmoni, was de belangrijkste van de dertig. Hij doorboorde bij één gelegenheid met zijn speer driehonderd [man].

De naam van Jasobam komt hier voor het eerst voor. Hij wordt niet genoemd in de beschrijving van het leven van David tijdens diens verwerping. Hij behoort tot hen die bij David komen als deze in Ziklag is (2Kr 12:1,6). Hier zien we dat hij als de belangrijkste held van David wordt genoemd. Zijn heldendaad bestaat uit het verslaan van driehonderd man bij één enkele gelegenheid. Hij doorboort al deze vijanden met zijn speer en rekt op radicale wijze met hen af.

Er wordt niet vermeld wie deze vijanden zijn. Het geeft ons het voorbeeld dat we een overmachtige vijand die ons of het volk van God wil overmeesteren, kunnen verslaan als we gehecht zijn aan de Heer Jezus. Daarvoor moeten we weten hoe we met de speer moeten omgaan. De speer is hier een beeld van het Woord van God. Alleen daarmee kunnen we de vijand verslaan.

Eleazar | verzen 12-14

12 Na hem [kwam] Eleazar, de zoon van Dodo, zoon van een man uit Ahoah; hij was [een] van de drie helden. 13 Hij was met David in Pas-Dammim, toen de Filistijnen daar voor de strijd verzameld waren. Een stuk van het land stond vol met gerst, en het volk vluchtte voor de Filistijnen. 14 Toen stelden zij zich op midden op dat stuk [land], ontrukten het [aan de vijand] en versloegen de Filistijnen. De HEERE bracht een grote verlossing.

Eleazar verdedigt het voedsel van het volk tegen de vijand, de Filistijnen. Filistijnen zijn mensen die in het beloofde land wonen en het voor zichzelf opeisen, zonder er enig recht op te hebben. Zij stellen mensen voor die op het christelijk erf verblijven en zich christen noemen, terwijl ze geen leven uit God hebben. Ze matigen zich aan dat het christelijk terrein hun toebehoort en dat alleen zij weten hoe men zich er moet gedragen. Zij vullen het christen zijn in naar eigen believeen, waardoor zij Gods volk van het voedsel van Gods Woord beroven. Zulke mensen zijn bijvoorbeeld de modernistische predikanten.

Er is behoefte aan helden die het geestelijk voedsel tegen deze invloeden verdedigen. Tot een dergelijke heldendaad komt iemand alleen als hij liefde voor Gods volk heeft. Hier ligt een belangrijke taak voor gelovigen die door de Heer als leraar aan Zijn gemeente zijn gegeven. Zij moeten het woord van de waarheid recht snijden (2Tm 2:15), dat wil zeggen elk deel van de waarheid op de juiste manier uitleggen, zodat het Woord van God voedsel voor het hart voor de hoorder is en hij er in zijn geloof door wordt opgebouwd.

Beijver je, je aan God beproefd voor te stellen als een arbeider die zich niet hoeft te schamen, die het woord van de waarheid recht snijdt. (2Tm 2:15)

Drie helden halen water voor David | verzen 15-19

15 Drie van de dertig hoofdmannen gingen eens op weg naar de rots, naar David, in de grot van Adullam; en het leger van de Filistijnen had zijn kamp opgeslagen in het dal Refaïm. 16 Toen David in de vesting was – er was toen een garnizoen van de Filistijnen in Bethlehem – 17 kreeg David dorst en zei: Wie geeft mij water te drinken uit de bron van Bethlehem, die bij de poort ligt? 18 Toen baanden die drie zich een weg door het kamp van de Filistijnen en putten water uit de bron van Bethlehem, die bij de poort ligt, droegen [het mee] en kwamen bij David. David wilde het echter niet drinken, maar goot het uit voor de HEERE, 19 en zei: Er is bij mij geen sprake van, mijn God, dat ik dit zal doen! Zal ik het bloed van deze mannen drinken? [Met gevaar voor] hun leven, ja, [met gevaar voor] hun leven hebben zij dat [hier] gebracht. En hij wilde het niet drinken. Zo deden deze drie helden.

De drie helden die water voor David halen, worden gekenmerkt door liefde tot David. Wat deze drie mannen doen, kan voor het ongeloof een onredelijke of misschien wel een onzinnige liefde lijken. De aanleiding voor deze liefdedaad is een jeugdherinnering die David uitsprekt. Hij zou wel willen dat iemand hem water uit de bron van Bethlehem, waar hij is opgegroeid, te drinken zou geven. Dit verlangen spreekt hij uit zonder iemand rechtstreeks aan te spreken. Hij geeft geen bevel, maar slaakt als het ware een verzuchting.

Deze verzuchting, dit verlangen, wordt door deze mensen opgevangen. Wat ze uit Davids mond en hart horen, is voldoende om zich ervoor in te zetten dat David krijgt wat hij verlangt. Ze handelen niet op grond van een bevel, maar op grond van een wens. Ze overleggen niet, maar gaan. Ze moeten twee keer door de vijandelijke linies heen breken. Dat weerhoudt hen er niet van toch te gaan. Ze volbrengen hun missie en brengen (we kunnen ons voorstellen, met stralende gezichten) het water bij David. Juist omdat er geen enkel zinnig argument is te bedenken voor hun handeling, kan het enige motief hun liefde tot David zijn.

David waardeert hun daad. Het dringt diep tot hem door welke inspanningen deze mannen hebben geleverd. Daarom wil hij het water dat zij bij hem brengen niet drinken, maar giet het uit als een plengoffer. Dit

water staat voor hem gelijk aan hun "bloed" (vers 19), dat wil zeggen hun leven, dat zij voor hem in de waagschaal hebben gesteld. De mannen kennen de betekenis van het plengoffer. Daarom is, wat David doet, voor hen geen belediging, maar een bewijs van zijn grote waardering voor hun daad. Het uitgieten van het water is overigens de enige daad die, tussen de vermelding van alle heldendaden van zijn mannen, van David zelf wordt vermeld.

Abisai | verzen 20-21

20 Abisai, de broer van Joab, die was het hoofd van [deze] drie. Hij zwaaide zijn speer over driehonderd gesneuvelden; en hij had een naam onder [deze] drie. 21 Onder [deze] drie was hij geëerd boven de twee. Daarom was hij hun tot bevelhebber. Hij reikte echter niet tot aan het [eerste] drietal.

Abisai wordt meerdere keren in de geschiedenis van David genoemd. Hij is de oudste van de drie zonen van Zeruja, de zus van David (zie 1Kr 2:16). De eerste keer wordt zijn naam genoemd als David vraagt wie er met hem naar Saul wil gaan, als deze hem najaagt. Dat is een gevaarlijke onderneming. Abisai biedt zich dan aan (1Sm 26:6). Abisai is steeds bij David gebleven in de tijd dat David achterna werd gezeten door Saul.

De daad die hier wordt vermeld, vinden we niet terug in de beschrijving van zijn lotgevallen met David. Het is een indrukwekkende daad. Binnen de tweede groep van drie neemt hij de eerste plaats in en is zelfs de bevelhebber van de andere twee helden. Tegelijk wordt vermeld dat hij toch niet de hoogte bereikt heeft van het eerste drietal.

Dat kan een domper lijken, een schaduw over zijn knappe prestatie. Toch is dat alleen zo, als hij een eerezuchtig man zou zijn. Daar hebben we echter geen aanwijzingen voor. Zijn broer Joab was wel eerezuchtig. Dat dit van Abisai wordt opgemerkt, is dan ook niet bedoeld als een kleineren van zijn heldendaad. Het gaat om de waardering van zijn daad in vergelijking met de daden van anderen. De Heer bepaalt van alles de waarde.

Het kan heel goed zijn, dat anderen meer voor de Heer hebben gedaan dan wij. Wij hoeven daar niet verdrietig om te worden, dat oneerlijk te vinden of jaloers op die anderen voor te worden. Wij mogen weten dat wat wij hebben mogen doen, door Hem ten volle wordt gewaardeerd.

Benaja | verzen 22-25

22 Benaja, de zoon van Jojada, de zoon van een dappere man, groot van daden, uit Kabzeël. Hij was het die de twee [zonen] van Ariël uit Moab versloeg. Ook was hij het die [eens] in het midden van een kuil afdaalde en [daar] een leeuw dood sloeg, in de sneeuwtijd. 23 Hij versloeg ook een Egyptenaar, een man van grote lengte, vijf el [lang]. In de hand van de Egyptenaar was een speer als een weversboom, maar [Benaja] ging op hem af met een staf, rukte de speer uit de hand van de Egyptenaar en doodde hem met diens [eigen] speer. 24 Deze dingen deed Benaja, de zoon van Jojada; daarom had hij een naam onder de drie helden. 25 Zie, hij was de meest geëerde onder de dertig, maar hij reikte niet tot dat [eerste] drietal. David stelde hem aan over zijn lijfwacht.

Benaja verricht drie heldendaden door drie vijanden te verslaan die een bedreiging vormden voor het volk van God. Achtereenvolgens

1. verslaat hij twee zonen van Ariël uit Moab,
2. slaat hij een leeuw dood in een kuil in een tijd dat er sneeuw ligt en
3. verslaat hij een reus van een Egyptenaar, die hij met diens eigen wapen doodt.

Benaja was dus niet voor een kleintje vervaard. Het is ook niet zo, dat hij het na één overwinning wel welletjes vond. Hij heeft een scherp oog voor alles wat Gods volk bedreigt. Telkens als zich nieuw gevaar aandienende, bezwoer hij dat gevaar door een kordaat en krachtig optreden. Bij het verslaan van de leeuw en de Egyptenaar gaat hij op de vijand af, hij neemt het initiatief. Benaja is een man met moed en met volharding.

Uit zijn wapenfeiten kunnen we belangrijke geestelijke lessen leren. Daarbij moeten we bedenken dat onze strijd niet tegen vlees en bloed is, "maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de wereldbeheersers van deze duisternis, tegen de geestelijke [machten] van de boosheid in de hemelse [gewesten]" (Ef 6:12). De drie vijanden die Benaja verslaat en doodt, zijn een beeld van drie geestelijke vijandelijke machten waarmee wij in ons leven te maken hebben. Moab is een beeld van het vlees in de gelovige, de leeuw is een beeld van de satan en de Egyptenaar is een beeld van de macht van de wereld.

In de geestelijke betekenis vindt het verslaan van de vijanden plaats als iemand door de prediking van het evangelie tot geloof komt. Elke keer dat iemand tot geloof komt, worden de satan en de wereld verslagen. We zien het ook als gelovigen ertoe worden gebracht door de Geest te leven en daardoor de werkingen van het vlees te doden.¹

Benaja wordt geëerd, maar niet als de anderen. Toch komt zijn beloning na jaren, als de omzwervingen van David voorbij zijn en David koning over Israël is geworden. Dat is de tijd van de decoratie. Dan stelt David hem aan tot hoofd van zijn lijfwacht (*vers 25*). De lange tijd die is verstreken voordat Benaja deze belangrijke positie kreeg, mag een grote bemoediging zijn voor gelovigen die lang op Gods openlijke erkenning moeten wachten. Gelovigen die zien dat minder geestelijke of zelfs vleselijke gelovigen ogenschijnlijk meer voorspoed hebben, hoeven niet ontmoedigd te worden. Eens, op Gods tijd, misschien pas over jaren of bij de openlijke regering van de Heer Jezus, komt Gods openlijke erkenning van wat voor Hem is gedaan.

Tijdens de verwerping van David is Benaja hem trouw gebleven. Zonder te bibberen is hij de strijd aangegaan met vijanden die een bedreiging voor de samenleving vormden. Het maakte hem niet uit of ze nu op hem afkwamen of dat hij er zelf op af moest gaan. Waar hij gevaar zag, handelde hij onverschrokken. We hebben dat in de vorige verzen gezien.

David erkent de indrukwekkende staat van dienst van Benaja en maakt hem tot hoofd van zijn lijfwacht. Deze 'promotie' moet voor Benaja een geweldige vreugde zijn geweest. Hij was al zo verknocht aan zijn koning en nu zal hij nog nauwer betrokken worden bij het leven van David. Als hoofd van de lijfwacht zal hij veel overleg met David moeten voeren. David zal hem inlichten over zijn verblijfplaats en zijn dagelijkse bezigheden. David zal hem zeggen waar hij van plan is heen te gaan. Op grond daarvan zal Benaja moeten nagaan waar gevaren dreigen en hoe die omzeild of onschadelijk gemaakt kunnen worden.

---

1 Voor uitvoeriger toepassingen van de heldendaden van Benaja kan de lezer '2 Samuel Toegelicht & toegepast' bij hoofdstuk 23 raadplegen.

We kunnen hierin de volgende les zien. Elke overwinning op het vlees, de duivel of de wereld, wordt door de Heer Jezus beloond met iets van Zichzelf. De kracht om 'nee' zeggen tegen iets wat de duivel of de wereld aanbiedt, vinden we alleen in onze liefde voor de Heer Jezus. Voor de Heer Jezus is dit bewijs van onze liefde zo belangrijk dat Hij ons meer gaat vertellen over Zichzelf. We gaan steeds meer in de Bijbel ontdekken over de manier waarop Hij denkt en hoe Hij handelt, nu en in de toekomst.

Tegelijk geeft Hij ons daarmee de verantwoordelijkheid om wat Hij ons toevertrouwt, te bewaren en het ons niet afhandig te laten maken. Zo zegt Paulus tegen Timotheüs: "*Timotheüs, bewaar het [jou] toevertrouwde pand*" (1Tm 6:20a). Vervolgens is de opdracht dat we ons niet inlaten met ongoddelijk gezwets en mensen die de mond vol hebben over hun zogenaamde kennis (zie 1Tm 6:20b). Dit treffen we aan bij vrijzinnige theologen die met een beroep op de Bijbel de grofste zonden goedpraten en zo talloze mensen misleiden. Een voorbeeld las ik over een predikant die met een beroep op 'alles is geoorloofd' (zie 1Ko 10:23) een homoseksuele relatie goedpraat! Alsof dat een relatie is waarin Gods gedachten van liefde tussen man en vrouw ook tot uitdrukking komen. Dit zijn vijanden van de ergste soort! De Heer Jezus wil dat wij vasthouden aan wat we hebben (in dit voorbeeld: het huwelijk zoals Hij het heeft ingesteld), totdat Hij komt (zie Op 3:11).

Als David oud geworden is, krijgt Benaja te maken met een groot gevaar dat zijn koning bedreigt. Het gevaar komt van binnenuit. Een zoon van David, Adonia, wil koning worden, terwijl duidelijk is dat Salomo de rechtmatige opvolger van David is. Deze geschiedenis staat in 1 *Koningen* 1. Adonia is een knappe jongen en een gewiekste prater. Hij weet ook wie hij in zijn samenzwering kan betrekken en wie hij erbuiten moet houden. Benaja hoeft hij niet te benaderen. Het is hem duidelijk dat hij hem niet onder zijn invloed kan krijgen.

Kent onze omgeving ons ook als iemand met karakter? Of gaan we nogal snel mee met iemand die 'uitstraling' heeft, die over een zeker 'charisma' beschikt? Gaan we af op de manier waarop iemand overkomt, terwijl we niet letten op de inhoud? Dan heeft 'Adonia' vat op ons gekregen. We letten dan niet meer op de Heer Jezus, Die door ons voor 'oud' in de zin van ouderwets wordt versleten. We zoeken naar nieuwe impulsen om ons geloof te beleven. Hoe God het wil hebben,

is niet meer zo van belang. 'Beleving', daar gaat het om. Niet, dat beleving niet belangrijk is, maar het 'kick'geloof is niet uit God. Daarin staat niet de Heer Jezus centraal, maar de mens en zijn gevoel.

Laten we er eens over nadenken of we ons wel in het juiste gezelschap bevinden. Dat is bij Benaja wel het geval. Hij heeft in de priester Zadok en de profeet Nathan goede kameraden. Ook zij worden niet door Adonia uitgenodigd. Wie zijn onze kameraden, aan wie hebben wij steun als het erop aankomt? Zijn onze vrienden geestelijk gezinde mensen die met de Heer Jezus willen leven?

Overige helden | *verzen 26-47*

26 *De strijdbare helden waren: Asahel, de broer van Joab; Elhanan, de zoon van Dodo, uit Bethlehem;*

27 *Sammoth uit Harod; Helez uit Pelon;*

28 *Ira, de zoon van Ikkes, uit Tekoa; Abiëzer uit Anathoth;*

29 *Sibbechai uit Husa; Ilai, de Ahohiet;*

30 *Maharai uit Netofa; Heled, de zoon van Baëna uit Netofa;*

31 *Ithai, de zoon van Ribai, uit Gibeon van de Benjaminiten; Benaja uit Pirhathon;*

32 *Hurai uit de dalen van Gaäs; Abiël uit [Beth-]Araba;*

33 *Azmaveth uit Barhum; Eljachba uit Saälbon;*

34 *de zonen van Hasem, de Gizoniet; Jonathan, de zoon van Sage, uit Harar;*

35 *Ahiam, de zoon van Sachar, uit Harar; Elifal, de zoon van Ur;*

36 *Hefer uit Mechera; Ahia uit Pelon;*

37 *Hezro uit Karmel; Naärai, de zoon van Ezbai;*

38 *Joël, de broer van Nathan; Mibhar, de zoon van Hagri;*

39 *Zelek, de Ammoniet; Nahrai uit Beëroth, de wapendrager van Joab, de zoon van Zeruja;*

40 *Ira uit Jether; Gareb uit Jether;*

41 *Uria, de Hethiet; Zabad, de zoon van Achlai;*

42 *Adina, de zoon van Siza, de Rubeniet, hoofd van de Rubenieten, met dertig [man] boven hem;*

43 *Hanan, de zoon van Maächa, en Josafat uit Methen;*

- 44 Uzziā uit Astaroth; Sama en Jeïel, de zoon van Hotham uit Aroër;
 45 Jediaël, de zoon van Simri en Joha, zijn broer, uit Tiz;
 46 Eliël uit Mahanaïm; Jeribai en Josavia, de zonen van Elnaäm, en
 Jithma, de Moabitische;
 47 Eliël, Obed en Jaäziël uit Mezobaja.

God heeft het van betekenis geacht de namen van deze helden op te sommen en ze te bewaren. Wij kennen van hen alleen de namen, maar God weet precies wat zij voor David en voor Hem hebben gedaan. Zo houdt God ook vandaag Zijn registers bij. Er zijn daden die in het oog lopen, terwijl talloze andere daden verborgen blijven. God weet echter elke heldendaad te waarderen en op Zijn tijd te belonen (*zie en vgl. Mt 25:14-23; Lk 19:11-19*). God beloont naar de trouw, niet naar de grote van de daad.

We hebben meerdere lijsten waarin gelovigen worden genoemd, soms met vermelding van daden. In de lijst met geloofshelden in *Hebreeën 11* worden eerst veel namen genoemd, maar aan het eind komen er geen namen meer, daar lezen we alleen over daden. Zie ook de lijst met namen in *Romeinen 16*, waar Paulus gelovigen noemt, soms met een toevoeging, soms zonder. Zo is het ook bij de discipelen van de Heer Jezus. Van sommige weten we veel, van anderen minder, van een enkeling alleen de naam. Maar ze waren bij de Heer en volgden Hem. Dat onthoudt Hij en zal Hij belonen.

Enkele namen van de lijst zijn ons bekend. We kennen de eerste naam, Asahel. Hij wordt de broer van Joab genoemd. Daardoor valt des te meer op dat behalve deze vermelding om duidelijk te maken om welke Asahel het gaat, de naam van de eierzuchtige Joab niet op de lijst voorkomt als held van David.

Een opmerkelijke, bekende, naam op de lijst is nog die van Uria (*vers 41*), de man die David liet vermoorden om de vrouw van Uria, Bathseba, te kunnen bezitten (*zie 2Sm 11*). Dat zijn naam wordt genoemd, hoeft ons niet te verbazen. Hij heeft grote trouw aan David getoond.

1 Kronieken 12

In het vorige hoofdstuk zijn Davids helden opgesomd die vanaf het begin van zijn omzwervingen bij hem waren. Dat was de tijd dat hij door Saul werd opgejaagd als een veldhoen op de bergen. In dit hoofdstuk wordt ons verteld

- wie zich bij hem voegden toen hij in Ziklag was (*verzen 1-7; 19-22*),
- wie bij hem kwamen toen hij in de bergvestingen was (*verzen 8-15; 16-18*) en
- wie bij hem kwamen in Hebron (*verzen 23-37*).

Familieleden van Saul | *verzen 1-7*

1 Dezen zijn het die naar David in Ziklag kwamen, toen hij nog uitgesloten was van de nabijheid van Saul, de zoon van Kis. Zij waren onder de helden, die in die strijd hielpen, 2 gewapend met bogen. Zij gebruikten de rechter- en de linkerhand om stenen [te slingeren] en om pijlen [te schieten] met de boog. [Zij behoorden] tot de verwanten van Saul, uit Benjamin:

3 Ahiëzer, het hoofd, en Joas, zonen van Semaä, uit Gibeä. Vervolgens Jeziël en Pelet, zonen van Azmaveth; Beracha en Jehu, uit Anathoth;

4 de Gibeoniet Jismaja, een held onder de dertig, [die het bevel voerde] over de dertig; Jirmeja, Jahaziël, Johanan en Jozabad uit Gedera;

5 Eluzai, Jerimoth, Bealja, Semarja en Sefatja uit Harif;

6 Elkana, Jissia, Azareël, Joëzer en Jasobam, de Korachieten;

7 Joëla en Zebadja, de zonen van Jeroham, uit Gedor.

Het gaat nog steeds over de tijd dat David de verworpen en vervolgde koning is, “toen hij nog uitgesloten was van de nabijheid van Saul”. Toch zijn er velen die in die tijd tot hem komen. Zij worden ook tot de “helden” gerekend die hem “in die strijd hielpen”. Het is opvallend hoe vaak er in dit hoofdstuk sprake is van ‘helpen’ (*verzen 1, 17, 18 (2x), 19, 21, 22*), in totaal zeven keer.

Deze helden komen tot David als hij in Ziklag is. Hij is daar, omdat hij meent anders op de een of andere dag toch nog in de handen van Saul

te vallen die hem rusteloos vervolgt om hem te doden (1Sm 27:1). Het is geen geloofsdaad van David, maar daarop ligt hier niet de nadruk. Het wordt hier zo voorgesteld, dat hij zich in een positie bevindt waarin hij beperkt is in zijn bewegingsvrijheid. Dat lijkt het woord 'uitgesloten' in te houden. Het woord 'uitgesloten' heeft ook iets in zich van 'verbannen zijn'. David bevindt zich niet in het land dat hij liefheeft en in het erfdeel dat hem toebehoort, omdat Saul hem achtervolgt. We zien hier dan ook niet de kant van het ongeloof van David, maar de nadruk ligt hier op de kant van de genade van God.

Maar David zei in zijn hart: Ik zal op een dag nog eens door Sauls hand weggevaagd worden. Er is voor mij niets beters [te doen] dan met spoed te ontkomen naar het land van de Filistijnen. Dan zal Saul zijn hoop omtrent mij opgeven om mij nog langer te zoeken in heel het gebied van Israël, en zo zal ik uit zijn hand ontkomen. (1Sm 27:1)

Het is dan ook een blijk van die genade dat er juist in die tijd mannen tot hem komen die hem helpen in zijn strijd. Het zijn mannen die David goed kan gebruiken, want ze hebben hun wapens bij zich en zijn ook zeer bedreven in het gebruik ervan. Ze kunnen zowel de rechter- als de linkerhand gebruiken. Dat maakt hen verassend voor de vijand, die niet weet van welke kant de aanval zal komen.

De eersten die worden vermeld onder hen die tot David komen, zijn die van de familie van Saul. Dat toont Gods werk in de harten van de bloedverwanten van die grote tegenstander. In hun ogen hebben God en de keus van Zijn koning en de kennis van Zijn wil meer waarde dan bloedverwantschap en het voordeel dat daaraan meestal verbonden is. Zij geven hun krachten en bekwaamheden aan David in plaats van aan Saul. Velen zijn met Saul geweest, maar met hem zijn ze geen helden geworden.

Voor wie zetten wij onze gaven, onze talenten, in? Zolang wij onbekeerd waren, hebben we al onze gaven en talenten gebruikt voor onszelf, dat is in wezen voor de duivel. Na onze bekering is dat veranderd. We mogen nu alles inzetten om de goede strijd van het geloof te strijden. Daarbij moeten we erop blijven toezien, dat we niet alsnog onze bekwaamheden gebruiken tot onze eigen eer. Dat gevaar blijft aanwezig bij alles wat we doen.

Gadieten | verzen 8-15

8 Ook van de Gadieten scheidden [sommigen] zich af [en voegden zich] bij David in de bergvesting in de woestijn, strijdbare helden, soldaten [gereed] voor de strijd, uitgerust met schild en speer. Hun aanblik was als de aanblik van een leeuw en [zij waren] in snelheid als gazellen op de bergen.

9 Ezer was het hoofd, Obadja de tweede, Eliab de derde,

10 Mismanna de vierde, Jirmeja de vijfde,

11 Attai de zesde, Eliël de zevende,

12 Johanan de achtste, Elzabad de negende,

13 Jirmeja de tiende, Machbannai de elfde.

14 Dezen behoorden tot de nakomelingen van Gad, hoofden van het leger; een van de kleinsten [telde] voor honderd en de grootste voor duizend. 15 Deze zelfde [mannen] zijn het, die de Jordaan overstaken in de eerste maand, toen die helemaal buiten zijn oevers was getreden; en zij verdreven al [de bewoners van] de dalen in het oosten en in het westen.

Een volgende groep mannen van wie wordt gezegd dat zij zich bij David melden, bestaat uit elf Gadieten. Zij hebben zich afgescheiden van hun woongebied en hun familie in het Overjordaanse om bij David te zijn. David bevindt zich dan “in de bergvesting in de woestijn”, waarbij we kunnen denken aan de grot van Adullam (zie 1Sm 22:1,4,5; 24:23), waar David en de zijnen zich hebben verscholen voor Saul.

Ook met de komst van deze mannen zal David zeer ingenomen zijn geweest. De beschrijving toont aan dat ze een indrukwekkende staat van militaire dienst hebben. Het is echter niet slechts een beschrijving van vroegere activiteiten, maar ze zijn nog steeds volop beschikbaar voor de strijd. Ze komen in vol ornaat bij David.

Hun verschijning bij David is als de verschijning van elf leeuwen. Dat zij eruit zien als leeuwen, zegt niet alleen iets over hun moed, maar ook over de vrees die zij inboezemen. Ook hun snelheid wordt beeldend beschreven. Ze zijn “in snelheid als gazellen op de bergen”. Ze zijn niet alleen snel in de woestijn, maar ook op de bergen. Ze weten hoe ze met grote snelheid ‘bergen’ van moeilijkheden of grote tegenstand moeten overwinnen.

We hebben hier te maken met mannen die over een indrukwekkende kracht beschikken (*vers 14*). Elk van deze elf mannen is in kracht minstens evenveel waard als honderd andere mannen, terwijl er ook mannen bij zijn die wel duizend andere mannen waard zijn. Met elf van dit soort mannen heb je wel de beschikking over een groot leger.

Deze mannen beschikken behalve over grote kracht ook over een indrukwekkende moed. Het bewijs daarvan is dat zij de Jordaan zijn overgestoken tijdens springvloed (*vers 15*). Het bruisende water heeft hen er niet van weerhouden er doorheen te gaan. Ze hebben onoverkomelijke moeilijkheden overwonnen om te zijn bij hem die onweerstaanbaar voor hen is. Ze hebben niet alleen natuurelementen getrotseerd, ze hebben ook vijanden verdreven die zich zowel in het westen als in het oosten bevonden. Het maakte niet uit waar die vijanden zich bevonden. Hun moed en hun kracht is op meerdere terreinen gebleken.

Het karakter van de Gadieten zou ons, gelovigen, meer moeten kenmerken. Dit karakter komt tevoorschijn bij hen die zich onweerstaanbaar aangetrokken voelen tot de Heer Jezus. Wie Hem ziet en liefheeft, is in staat tot grote geloofsdaden en kan strijden voor Hem en Zijn koninkrijk. Dat gebeurt in deze tijd, de tijd van de gemeente, niet met vleselijke wapens en vleselijke moed, maar met geestelijke wapens en met geestelijke moed. Het gaat om Gods kracht die in zwakheid wordt volbracht en om de gezindheid van de Heer Jezus die de grootste tegenstand en tegenstander overwint.

Benjaminiten en Judeeërs | *verzen 16-18*

16 Ook kwamen [er sommigen] van de nakomelingen van Benjamin en Juda naar de bergvesting toe, naar David. 17 En David ging [de vesting] uit hun tegemoet, nam het woord en zei tegen hen: Als u met vrede naar mij toe gekomen bent om mij te helpen, dan zal ik één van hart met u zijn. Maar als het is om mij aan mijn tegenstanders te verraden, terwijl [er toch] geen geweld in mijn handen is - moge de God van onze vaders het zien en straffen!

18 Toen kwam de Geest over Amasai, het hoofd van de dertig, [en hij zei]:

*[Wij zijn] de uwe, David,
ja, met u [zijn wij], zoon van Isai.*

*Vrede, vrede [zij] u,
en vrede uw helper,
want uw God helpt u.*

Toen nam David hen aan, en stelde hen aan tot hoofden over de bende.

Weer anderen melden zich bij David als hij zich nog in de bergvesting bevindt. Het gaat opnieuw om "nakomelingen van Benjamin" (zie vers 1), samen met nakomelingen van "Juda". Als zij tot David komen, gaat hij hun tegemoet. Hij is in hun geval voorzichtig en wil zekerheid over hun motieven. Hij wil weten of ze "met vrede" naar hem toe gekomen zijn, om hem te helpen, of dat ze hem willen verraden aan zijn tegenstanders. In het eerste geval mogen ze erop rekenen dat zijn hart zich met dat van hen één maakt. Ze strijden dan voor dezelfde goede zaak. Als het laatste het geval is, moeten ze weten dat er geen geweld aan zijn handen is en dat God hem dan recht zal verschaffen door dit kwaad te straffen.

David is niet naïef. Zo moeten wij ook niet naïef zijn als mensen die we niet kennen tegen ons zeggen dat ze samen met ons de Heer willen dienen en aanbidden. Het is onze verantwoordelijkheid te beproeven wat hen drijft. David erkent hen als behorend tot Gods volk door tot hen te spreken over "de God van onze vaders", dat wil zeggen hun gemeenschappelijke God. Het gaat om mensen die tot Gods volk behoren, maar van wie we zekerheid moeten hebben dat ze ook werkelijk recht voor God staan.

Na de beproevende woorden van David komt de Geest van God over Amasai. Letterlijk staat er dat de Geest Zich met Amasai bekleedt (zie en vgl. Ri 6:34). Dan spreekt hij dingen uit die getuigen van grote bereidwilligheid om David te helpen, om te dienen in het grote leger. David onderkent dat het werkelijk de Geest in Amasai is Die spreekt en neemt hem en zijn mannen aan en stelt ze aan tot hoofden van de bende. Door de Geest brengt Amasai tot uiting dat David erkend wordt als de rechtmatige koning. Dat is ook waar de Heilige Geest ons toe wil brengen, dat wij de heerschappij van de Heer Jezus in ons leven belijden.

De woorden die Amasai namens allen spreekt, getuigen van hun grote gehechtheid aan David. Bij monde van Amasai verklaren ze dat ze David toebehoren en dat ze bij hem willen zijn. Ze wensen hem vrede

toe. Door zich als helpers aan hem te verbinden weten ze dat ze in die vrede delen. Ze belijden ook dat God de bron van die vrede is, want omdat God David helpt, is die vrede aanwezig.

Het getuigenis van Amasai is mooi:

*"[Wij zijn] de uwe, David,
ja, met u [zijn wij], zoon van Isai."*

Hierin vinden we twee aspecten die wij kunnen toepassen op onze verhouding tot de Heer Jezus en onze belijdenis daarvan. We mogen tegen Hem zeggen dat we *aan* Hem verbonden zijn. Dat betekent dat we van Hem zijn, we behoren Hem toe. Het tweede is dat we *met* Hem zijn. Dat betekent dat we Hem volgen op de weg van vernedering. Het eerste aspect is verbonden met de naam "*David*". David betekent 'geliefde'. De Heer Jezus is de Geliefde van de Vader. Het tweede aspect is verbonden met de weg van vernedering, wat tot uitdrukking komt in "*zoon van Isai*". 'Zoon van Isai' wijst op de nederige afkomst van David. Is het ook onze belijdenis dat wij met de Heer Jezus zijn als Degene Die geleden heeft, verworpen werd en gekruisigd is?

Op een treffende manier worden beide aspecten door Paulus uitgedrukt. Hij geeft onze positie aan als hij zegt: "*De Geest Zelf getuigt met onze geest, dat wij kinderen van God zijn*" (Rm 8:16). Dat ziet op onze verbondenheid met de Heer Jezus. Maar dit getuigenis van onze verbondenheid in positie is tevens verbonden met de plaats van verwerping die we innemen. Dat laat Paulus er direct op volgen als hij zegt: "*Als wij inderdaad met Hem lijden, opdat wij ook met Hem verheerlijkt worden*" (Rm 8:17).

We vinden hier dus twee regels die fundamenteel zijn voor ons geloof:

- onze belijdenis, dat is wat wij zeggen en
- de praktijk van ons leven als christen, dat is wat wij laten zien.

Als de Geest ons daartoe brengt, dan verlangen we naar vrede op aarde, zoals Amasai dat vervolgens uitspreekt:

*"Vrede, vrede [zij] u,
en vrede uw helper,
want uw God helpt u."*

Vrede en het verlangen daarnaar nemen in deze geschiedenis een grote plaats in. Ook dit staat in verbinding met de Heilige Geest, Die een

Geest van vrede is. Dat is waar elke gelovige ten diepste naar verlangt. Dat is de vrede waar de Geest, Die op Amasai is, van getuigt. Als wij accepteren dat we een verworpen Heer volgen en in Zijn verwerping delen, is die vrede er ook voor ons! Dan zullen we ervaren wat de Heer Jezus tegen Zijn discipelen zegt: *“Vrede laat Ik u, mijn vrede geef Ik u; niet zoals de wereld geeft, geef Ik u”* (Jh 14:27).

Op Golgotha, de plaats van de diepste vernedering, is die vrede tot stand gebracht. Een van de grote kenmerken van de Heer Jezus is Zijn vrede in Zijn hele handel en wandel. Hij bezat die vrede omdat Hij volkomen op Zijn God en Vader vertrouwde. Hoe wij in die vrede kunnen staan, kunnen we alleen van Hem leren. In alle omstandigheden hebben we het nodig om in die vrede te blijven in onze handel en wandel. Ieder van ons kan dat uitwerken omdat de Geest in ons woont.

Na de belijdenis van Amasai neemt David hem en zijn mannen aan en geeft ze allemaal een taak. Als wij ons helemaal geven en toevertrouwen aan God, merkt Hij dat ook en Hij vertrouwt ons dan ook een taak toe. Alleen in die houding zijn we geschikt om een taak voor Hem te vervullen en wil Hij ons ook graag gebruiken als de Geest zo in ons kan werken. We zien ook dat David zelf, en niemand anders, hen aanneemt. Als we dat vertalen naar de Heer Jezus, is dat ook zo. De mannen worden aanvoerders, die onderworpen zijn aan David. Het gaat erom dat ze David daadwerkelijk dienen.

In wat Amasai door de Geest tot David zegt, herkennen we wat de gelovige tot en over de Heer Jezus zegt als hij door de Geest wordt geleid. Woorden die gesproken worden uit liefde tot de Heer Jezus, komen van en door de Geest en dat in de tijd van de verwerping. Gelovigen die door de Geest geleid worden, kiezen Zijn zijde. Ze zeggen eerst dat ze van Hem zijn en dan dat ze met Hem willen zijn. Veel christenen zeggen helaas alleen dat ze van de Heer Jezus zijn en laten niet zien dat ze met Hem zijn. Altijd in Zijn gezelschap zijn kan wel eens te veel kosten. Wie de Heer Jezus vrede toewenst, wenst het ook zichzelf toe en zal die ook krijgen, want God staat aan de zijde van de Heer Jezus.

Manassieten | *verzen 19-22*

19 [Sommigen] van Manasse liepen over naar David, toen hij met de Filistijnen ten strijde kwam tegen Saul, hoewel zij hen niet

hielpen. Want de stadsvorsten van de Filistijnen stuurden hem na beraad weg en zeiden: Hij zou met onze hoofden naar Saul, zijn heer, [kunnen] overlopen. 20 Toen hij naar Ziklag trok, liepen naar hem over uit Manasse: Adnah, Jozabad, Jediaël, Michaël, Jozabad, Elihu en Zillethai - hoofden van de duizenden die Manasse toebehoorden. 21 En dezen hielpen David mee tegen die [andere] benden; want zij waren allen strijdbare helden, en zij waren bevelhebbers in het leger. 22 Want er kwamen [die] tijd van dag tot dag [mensen] naar David toe om hem te helpen, tot [het] een groot leger [werd], als een leger van God.

Ook van Manasse zijn er die Davids zijde kiezen in de tijd van zijn verwerping. Zeven legerofficieren van Manasse melden zich bij David als hij in Ziklag woont. Dat is kort voordat Saul wordt gedood door de Filistijnen met wie David ten strijde trekt. God bewaart in Zijn genade David en ook deze mannen van Manasse ervoor dat hij en zij daadwerkelijk mee moeten strijden. Hij zorgt ervoor dat de stadsvorsten David niet mee willen hebben in hun strijd tegen Saul (zie 1Sm 29:4). De Manassieten hebben David wel geholpen in zijn strijd die hij tegen o.a. de Amalekieten voerde, die Ziklag tijdens zijn afwezigheid hadden verwoest (zie 1Sm 30).

Door allen die tot David komen, wordt zijn leger "een groot leger, als een leger van God" (vers 22). David wordt geholpen door de HEERE, Die daarvoor strijders naar hem toe laat komen om aan die hulp inhoud te geven. Tegelijk is daardoor het leger van David "een leger van God".

Wat we in dit hele gedeelte zien, kunnen we ook toepassen op onze tijd. We zien dat Gods koninkrijk zich uitbreidt. Dat gebeurt niet door middel van politieke inspanningen. Evangelie en politiek zijn niet met elkaar te combineren om daardoor de uitbreiding van Gods koninkrijk te bewerken. Gods koninkrijk breidt zich uit elke keer als er iemand tot bekering komt. Op dat moment neemt iemand de Heer Jezus als Heiland en Heer aan en komt in Zijn gezagsgebied en onder Zijn gezag. Om het koninkrijk van God binnen te gaan is de kracht van het geloof nodig, want alleen geloof overwint de wereld (Mt 11:12; 1Jh 5:4).

Van de dagen nu van Johannes de dooper tot nu toe wordt het koninkrijk der hemelen met geweld ingenomen, en geweldenaars rukken het weg. (Mt 11:12)

Want al wat uit God geboren is, overwint de wereld; en dit is de overwinning die de wereld overwonnen heeft: ons geloof. (1Jh 5:4)

Wie naar David komen in Hebron | verzen 23-37

23 Dit zijn de aantallen van de hoofden van hen die toegerust waren voor het leger; zij waren bij David in Hebron gekomen om het koningschap van Saul op hem te laten overgaan, overeenkomstig het bevel van de HEERE:

24 Van de nakomelingen van Juda, die schilden en speren droegen: zesduizend achthonderd, toegerust voor de strijd.

25 Van de nakomelingen van Simeon, strijdbare helden in de strijd: zevenduizend en honderd.

26 Van de nakomelingen van Levi: vierduizend zeshonderd.

27 En Jehojada was leider van de nakomelingen van Aäron, en met hem waren er drieduizend zeshonderd.

28 En Zadok was een jongeman, een strijdbare held; en uit zijn familie waren er tweeëntwintig bevelhebbers.

29 En van de nakomelingen van Benjamin, de broeders van Saul: drieduizend; want tot nog toe hield een groot deel van hen het met het huis van Saul.

30 En van de nakomelingen van Efraïm: twintigduizend achthonderd, strijdbare helden, mannen van naam in hun familie.

31 En van de halve stam van Manasse: achttienduizend, die met name aangewezen waren om te komen om David koning te maken.

32 En van de nakomelingen van Issaschar, die inzicht hadden in de tijden om te weten wat Israël moest doen: hun hoofden waren er tweehonderd, met al hun broeders onder hun bevel.

33 Uit Zebulon [mannen] die met het leger uittrokken, uitgerust voor de strijd met allerlei wapentuig: vijftigduizend; en [ook] om zich met een onverdeeld hart in slagorde op te stellen.

34 En uit Naftali: duizend bevelhebbers, en zevenendertigduizend met hen, met schilden en speren.

35 En uit de Danieten, uitgerust voor de strijd: achtentwintigduizend zeshonderd.

36 En uit Aser, [mannen] die met het leger uittrokken om zich voor de strijd op te stellen: veertigduizend.

37 En van de overzijde van de Jordaan, van de Rubenieten, Gadieten en de halve stam van Manasse, met allerlei wapentuig voor de strijd: honderdtwintigduizend.

In dit gedeelte worden niet meer zozeer personen genoemd, maar voornamelijk de stammen en de aantallen. Zij komen in Hebron tot David als hij al koning is, om te erkennen dat het koningschap van Saul op hem is overgegaan (*vers 23*), wat een bevestiging is van wat in *hoofdstuk 10:14* staat. Zij zijn, om zo te zeggen, een tweede lichting. Anderen zijn al in een eerder stadium bij Saul weggegaan om zich bij David aan te sluiten. Dezen komen nadat Saul dood is en nu moeten constateren dat zij voor een verloren zaak staan. Zo zien we ook dat er mensen zijn die al op jonge leeftijd de Heer Jezus aannemen en volgen, terwijl anderen dat pas op veel latere leeftijd doen, als ze tot de ontdekking komen dat ze een verloren leven leiden.

Bij elke stam worden bijzonderheden genoemd. Er zijn stammen van wie wordt gezegd dat zij *“strijdbare helden”* of *“uitgerust voor de strijd”* zijn (*verzen 25,28,30*). Anderen hebben *“allerlei wapentuig”* (*verzen 33,37*). Van weer anderen wordt vermeld dat zij *“inzicht hadden in de tijden”* (*vers 32*). Al deze bijzonderheden kunnen we toepassen op de verschillende kenmerken die bij kinderen van God waarneembaar zijn. Ieder heeft iets specifiek, iets wat hem kenmerkt. Dat laat tevens zien dat zij een aanvulling zijn op elkaar en elkaar nodig hebben om een eenheid te zijn.

In de *verzen 24-25* valt op hoe weinig strijders er uit de dicht bij Jeruzalem gelegen stammen Juda en Simeon komen, in vergelijking met andere stammen die verder weg gelegen zijn.

Ook de stam Levi levert strijders, evenals de priesterlijke familie, de familie van Aäron (*verzen 26-28*). Als uitzondering in de opsomming van de stammen worden hier twee namen van personen genoemd. De ene naam is die van *“Jehojada”*, de *“leider van de nakomelingen van Aäron”*. De andere naam is die van *“Zadok”*, van wie nog extra wordt gezegd dat hij *“een jongeman, een strijdbare held”* is. Een priester heeft het voorrecht in het heiligdom God te dienen. Dat betekent echter niet dat hij niet te maken heeft met strijd. Een gelovige die als een goede priester God aanbidt in het heiligdom, zal zeker ook buiten het heiligdom een goede strijder zijn voor de belangen van Hem Die hij aanbidt.

Zadok is door God uitverkoren om voor de koning te staan. Onder Salomo zal hij het hogepriesterschap op zich nemen (1Kr 29:22; zie ook 1Kn 2:35; 4:4). God heeft tot Eli gezegd dat Hij een priester voor het aangezicht van Zijn gezalfde koning zal laten wandelen (1Sm 2:35). Hier worden koning en priester met elkaar verbonden, verenigd in de ware Melchizedek, de Heer Jezus Die priester zal zijn op Zijn troon (zie Zc 6:13).

Ik zal voor Mij een trouwe priester doen opstaan; die zal doen zoals het in Mijn hart en Mijn ziel is. Voor hem zal Ik een blijvend huis bouwen, en hij zal alle dagen voor [de ogen van] Mijn gezalfde wandelen. (1Sm 2:35)

In vers 29 is voor de derde keer in dit hoofdstuk sprake van Benjaminieten (zie verzen 2-7 en vers 16). Hier blijkt dat het merendeel van deze stam trouw blijft aan Saul. Dat betekent dat de Benjaminieten die naar David gaan, tegen de meerderheid ingaan. Ze trotseren de haat van hun familieleden die hen mogelijk van lafheid of verraad hebben beschuldigd.

Van de Issascharieten lezen we dat zij *“inzicht hadden in de tijden om te weten wat Israël moest doen”* (vers 32). Wij hebben mensen als zij nodig, die weten hoe laat het is op Gods klok (zie en vgl. Es 1:13). Zij hebben geleerd, door waarneming in de wereld om hen heen en uit ervaring in de omgang met de mensen om hen heen, wat hun eigen plichten en belangen zijn en ook wat die van anderen zijn. Ze weten dat zij David nu koning moeten maken, daar is het nu de tijd voor.

In geestelijk opzicht behoorde Paulus tot deze stam. Als een echte Issaschariet zegt hij de gelovigen, dat hij de tijd kent dat zij uit de slaap moeten ontwaken, want *“de behoudenis is ons nu nader dan toen wij tot geloof kwamen. De nacht is ver gevorderd en de dag is nabij.”* Met het oog daarop zegt hij vervolgens: *“Laten wij dan de werken van de duisternis afleggen <en> de wapens van het licht aandoen”* (zie Rm 13:11-12).

Kennen wij de tijd en de tijdgeest? Weten wij wat we moeten doen om niet door de vijand overrompeld en uitgeschakeld te worden, maar dienstbaar te blijven voor de Heer? Kunnen wij onze medegelovigen dienen met ons inzicht in Gods gedachten over de tijd en de tijdgeest?

Wie een echte Issaschariet wil zijn, zal ook een echte Zebuloniet moeten zijn. Van de mannen van deze stam lezen we dat zij bereid zijn zich met een *“onverdeeld hart in slagorde op te stellen”* (vers 33). Hun hart wordt door niets anders in beslag genomen dan door David en de strijd voor hem.

Hun hart is “*één*” gemaakt (Ps 86:11). Ze zijn niet dubbelhartig. In hun hart speelt geen ander motief een rol dan alleen voor David te zijn en hem in zijn koningschap te bevestigen. Dit kenmerk moet bij ons gevonden worden ten aanzien van de Heer Jezus.

*Leer mij, HEERE, Uw weg,
ik zal in Uw waarheid wandelen,
maak mijn hart één om Uw Naam te vrezen.
(Ps 86:11)*

Ze stellen zich ook “*in slagorde*” op. Dat geeft aan dat zij gedisciplineerd zijn in hun legereenheid. Ze nemen elk hun eigen plaats in, maar in het besef dat ze deel uitmaken van een geheel. Er is individuele toewijding bij allen, ieder op zijn eigen plaats, zodat het geheel een ‘team’ is dat in zijn geheel op David is gericht. Paulus kon zich verblijden bij het zien van de “*orde*” van de gelovigen in de gemeente te Kolosse (Ko 2:5). Als er persoonlijke inzet is en een ordelijk geheel, krijgt de vijand geen kans om bressen te slaan in een plaatselijke gemeente. Als er echter scheuringen zijn, kan hij gemakkelijk verdeeldheid zaaien (1Ko 1:10).

Want al ben ik ook naar het lichaam afwezig, toch ben ik in de geest bij u en verblijd mij bij het zien van uw orde en de vastheid van uw geloof in Christus. (Ko 2:5)

Maar ik vermaan u, broeders, door de naam van onze Heer Jezus Christus, dat u allen hetzelfde spreekt en dat er onder u geen scheuringen zijn; maar dat u vast aaneengesloten bent, één van denken en één van bedoeling. (1Ko 1:10)

Het koningschap gevierd | verzen 38-40

38 Al deze strijdbare mannen kwamen in gesloten gelederen [en] met een volkomen hart naar Hebron om David koning te maken over heel Israël. En ook heel de rest van Israël was één van hart om David koning te maken. 39 Zij waren daar bij David drie dagen lang, en aten en dronken, want hun broeders hadden [een maaltijd] voor hen bereid. 40 En ook de naburige [stammen] – tot aan Issaschar, Zebulon en Naftali toe – brachten voedsel op ezels, op kamelen, op muilieren en op runderen; voedsel [als] meel, klompen vijgen en rozijnenkoeken, wijn en olie, runderen en kleinvee in overvloed, want er was blijdschap in Israël.

Alle “*strijdbare mannen*” komen “*met een volkomen hart*” (vers 38a) en “*ook heel de rest van Israël*” (waarmee waarschijnlijk de burgerbevolking wordt bedoeld) komt “*één van hart*” tot David om hem koning te maken “*over heel Israël*”. Dit is in de eerste plaats een vooruitblik naar het vrederijk, wanneer allen de Heer Jezus als Koning van de koningen en

Heer van de heren zullen erkennen. Dat zal een tijd zijn van feest en vreugde (Sp 11:10a; zie ook Pr 10:10), van eten

en drinken in overvloed. De grote bron van vreugde is "bij David" zijn. In zijn tegenwoordigheid wordt ook gemeenschap met elkaar genoten, waarvan de maaltijd spreekt die door "hun broeders ... voor hen bereid is". Er is voor iedereen meer dan genoeg.

Er is "blijdschap in Israël", zowel bij hen die in de verwerping van David hebben gedeeld als bij hen die hem nu pas erkennen. Waar Christus in de harten regeert, is er grote vreugde in de ziel. Waar Hem alle gezag gegeven wordt, is eenheid. Dan is er ook kracht. Waar gelovigen in eensgezindheid de Heer Jezus als Heer erkennen, is een overvloed aan geestelijk voedsel.

1 Kronieken 13

De hoofdstukken 11-12 kunnen we als inleiding beschouwen op de volgende hoofdstukken, waarin de hoofdonderwerpen de ark en de tempeldienst zijn. Met het oog daarop heeft de HEERE David geholpen in de bevestiging van zijn koningschap en heeft Hij het volk tot David gebracht.

In *Deuteronomium* lezen we over een plaats die God heeft uitgekozen (Dt 12:5) en een koning die God heeft verkozen (Dt 17:14-15). Toen Saul koning was, is niet naar die plaats gezocht en Saul zelf is niet Gods keus, maar de keus van het volk (zie 1Sm 12:13). Van David staat dat God hem verkozen heeft (Ps 78:70). Pas wanneer Saul, door het volk gekozen om aan hun vleselijke verlangens te voldoen, terzijde is gesteld, kan de door God verkozen David de troon bestijgen.

Als David aan de macht is, gaat hij op zoek naar de plaats die God heeft uitgekozen om Zijn Naam daar te laten wonen. In *Psalm 132* uit hij zijn verlangen daarnaar (zie Ps 132:3-5). Daar lezen we ook dat Sion die plaats is (zie Ps 132:13-14). Sion is de berg Moria (zie 2Kr 3:1). Op die berg offerde Abraham Izak (zie Gn 22:1-14). In die gebeurtenis zien we een beeld van de dood en de opstanding van de Heer Jezus (zie en vgl. Hb 11:19). David heeft Sion veroverd (1Kr 11:4-5). Daar zal de ark uiteindelijk terechtkomen, in de tempel die daar door Salomo zal worden gebouwd.

Voordat het zover is en de ark zijn definitieve rustplaats krijgt, is er heel wat gebeurd met de ark en de tabernakel, waarin de ark zich bevond. Het is goed die gebeurtenissen kort na te gaan. We kunnen daarbij tegelijk een toepassing maken naar de Heer Jezus van Wie de tabernakel en de ark een beeld zijn.

Als het volk in het land is gekomen, wordt de tabernakel in Silo geplaatst (zie Jz 18:1). Daar bevindt hij zich tot aan de geboorte van

Maar naar de plaats die de HEERE, uw God, uit al uw stammen zal uitkiezen om Zijn Naam daar te vestigen, naar Zijn woning moet u vragen en daarheen komen. (Dt 12:5)

Wanneer u in het land komt dat de HEERE, uw God, u geeft, en u dat in bezit neemt en erin woont, en u [dan] zegt: Ik wil een koning over mij aanstellen, zoals al de volken die rondom mij zijn, dan moet u voorzeker hem tot koning over u aanstellen die de HEERE, uw God, verkiezen zal. Uit het midden van uw broeders moet u een koning over u aanstellen; u mag geen buitenlander over u zetten, die uw broeder niet is. (Dt 17:14-15)

Hij verkoos Zijn dienaar David en haalde hem bij de schaapskooien vandaan. (Ps 78:70)

Samuel, dat is een periode van verscheidene honderden jaren. Hierin kunnen we in beeld de tijd zien van het leven van de Heer Jezus op aarde.

Dan wordt de ark meegenomen door Hofni en Pinehas in de strijd tegen de Filistijnen (zie 1Sm 4). Maar God laat niet toe dat deze goddeloze priesters het symbool van Zijn tegenwoordigheid misbruiken. *“Hij gaf de woning van Silo prijs ... Zijn sterkte gaf Hij over in gevangenschap, Zijn sieraad in de macht van de tegenstander”* (Ps 78:60-61). Hij laat de ark buitmaken door de Filistijnen (zie 1Sm 4-5). Hierin kunnen we een beeld zien van het overgeven van de Heer Jezus in de dood door God (zie en vgl. Hd 2:23).

De ark is zeven maanden in het land van de Filistijnen, maar keert dan terug naar het land van de HEERE. Dit kunnen we zien als een beeld van het verblijf van de Heer Jezus in de dood, die Hem echter niet kon houden (zie Hd 2:24-28). De ark keert terug naar Israël, echter niet naar Silo, maar naar het huis van Abinadab in Kirjath-Jearim (zie 1Sm 7:1). Hierin kunnen we een beeld zien van de opgestane Heer, Die niet meer door het hele volk, maar slechts in het verborgen door de Zijnen wordt gezien.

De ark verblijft lange tijd in Kirjath-Jearim, tot hier de draad van de geschiedenis van de ark weer wordt opgenomen (1Kr 13; zie ook 2Sm 6). Het begint hier met de vaststelling dat er eensgezindheid is om de ark op te halen (verzen 1-4), zonder dat men zich afvraagt op welke wijze dat moet en waarheen.

Het is heel belangrijk hoe het vervoeren van de ark gebeurt. Dit brengt tot het eerste oordeel over de nieuwe regering, wat vrees voor God enerzijds en huiselijke zegen anderzijds tot gevolg heeft (verzen 12-14). Later, in hoofdstuk 15, wordt de ark op de juiste wijze naar Jeruzalem gebracht. Dit kunnen we zien als een beeld van de hemelvaart van Christus. Het bewijs daarvoor is de aanhaling door Paulus in Efeziërs 4:8-10 van Psalm 68:18 in verbinding met de hemelvaart.

Ten slotte wordt de ark gebracht in het huis dat Salomo gebouwd heeft. Dan daalt de heerlijkheid van de HEERE in de tempel neer en vervult de tempel (2Kr 5:14). Deze gebeurtenis kunnen we in verbinding brengen met het neerdalen van de Heilige Geest, waardoor de gemeente wordt

gevormd tot het huis van de levende God (zie 1Tm 3:15). Dat gebeurde pas nadat de Heer Jezus was verheerlijkt in de hemel (zie Jh 7:39).

David wil de ark naar Jeruzalem brengen | verzen 1-4

1 Daarop pleegde David overleg met de bevelhebbers over duizend en die over honderd, [en] met alle vorsten. 2 En David zei tegen heel de gemeente van Israël: Als het u goeddunkt en [als] het van de HEERE, onze God, is, laten wij ons [dan] verspreiden, laten wij [boden] sturen naar onze overige broeders in alle gebieden van Israël, en met hen [ook naar] de priesters en Levieten in de steden met hun weidegronden, en laten zij zich bij ons voegen. 3 En laten we de ark van onze God naar ons terughalen, want in de dagen van Saul hebben wij er niet naar gevraagd. 4 Toen zei heel de gemeente, dat men het zo doen zou, want die zaak was goed in de ogen van heel het volk.

Het eerste waar het hart van David naar uitgaat als hij koning is geworden, is de ark. Hij zoekt niet zijn gemak, maar het symbool van de tegenwoordigheid van God. De ark is de troon van God. God woont daarop te midden van Zijn volk. De ark is in het hart van David. Daar is hij altijd geweest. God heeft gewezen op een plaats waar Hij Zijn Naam zal laten wonen, een centrale plaats van eredienst. Zijn Naam is Zijn heerlijkheid. Die plaats moesten ze zoeken. Door de ark naar die plaats te brengen wordt de koninklijke stad de heilige stad, het centrum van de dienst aan God.

Dat geldt ook voor ons. Voor ons gaat het daarbij niet om een geografische plaats of een zichtbaar gebouw, maar om geestelijke kenmerken van het samenkomen van de gemeente. Als onze harten ervoor openstaan, zullen we op zoek gaan naar de plaats waar de Heer Jezus woont, waar Hij het middelpunt is van Zijn nieuwtestamentische volk, de gemeente (Mt 18:20).

Want waar twee of drie vergaderd zijn in mijn naam, daar ben Ik in hun midden. (Mt 18:20)

De oefening met betrekking tot het zoeken naar een woonplaats voor de ark is bij slechts één man, David, aanwezig (vers 1; zie ook 1Kr 17:1). David wordt niet door anderen aangestuurd of gedictieerd, maar wel door anderen bevestigd (vers 2). Zijn hart gaat uit naar de ark, terwijl hij beseft

dat de ark van het hele volk is. Een hart dat uitgaat naar de Heer Jezus, gaat ook uit naar het hele volk van God.

Voor het terughalen van de ark pleegt David overleg met de bevelhebbers en vorsten. Het raadplegen van anderen in geval van een geestelijke oefening is geen zwakheid, maar wijsheid (zie ook 2Kr 20:21). Veel van het werk van de Heer kan niet goed worden uitgevoerd zonder een hartelijke gemeenschap met gelijkgezinden. Het is ook mooi om te zien dat David over het volk spreekt als “onze ... broeders”. Hij is in waarheid een koning “uit het midden van uw broeders”, een “broeder” met een hart dat “zich niet verheft boven zijn broeders” (Dt 17:15,20).

Wat hier helaas bij David ontbreekt, is overleg met de HEERE. Dat wreekt zich dan ook op tragische wijze als zij hun plan uitvoeren. We kunnen wel met elkaar overleg plegen, maar als we daar de Heer en Zijn Woord niet bij betrekken, zal ons plan niet tot eer van de Heer kunnen worden uitgevoerd.

Het volk heeft niet naar Gods woonplaats gezocht “in de dagen van Saul”. Het is mooi om te zien dat David zichzelf erbij insluit door over “wij” te spreken. Hoewel hij er zelf wel naar heeft gezocht, maakt hij zich hier één met het volk (zie en vgl. Dn 9:5). Dat er “in de dagen van Saul” niet naar Gods woonplaats is gezocht, houdt voor ons de les in dat een lid van Gods volk niet naar de Heer en Zijn dienst vraagt als hij naar het vlees leeft.

Een opwekking begint bij een enkeling. Die enkeling zien we hier in David, de man naar Gods hart. Hij zocht die plaats al toen hij nog bij de schapen was en nog niets wist van het koningschap. Dat weten we uit wat hij daarover in *Psalm*

132 zegt. Hij heeft onvermoeibaar naar die plaats gezocht en heeft die ook gevonden (Ps 132:4-6). Toen hij de ark vond, vond hij die plaats, want de ark vertegenwoordigt de heerlijkheid

...;
ik gun mijn ogen geen slaap,
mijn oogleden geen sluimer,
totdat ik voor de HEERE een plaats gevonden heb,
een woning voor de Machtige Jakobs!
Zie, wij hebben [van de ark] gehoord in Efratha,
hem gevonden in de velden van Jaër. (Ps 132:4-6)

van de HEERE. Hij vond die plaats in zijn hart toen hij nog als herder in Efratha was (Ps 132:6), dat wil zeggen dat zijn hart ervan overtuigd werd dat de ark die woonplaats is.

Nu gaat hij er daadwerkelijk naar op zoek en vindt de ark. Hij vindt hem in de velden van Jaär, in het huis van Abinadab. Daar was de ark al lange tijd, vergeten door het volk, maar niet door deze toen nog jongeman. Wij kunnen ook nu weten waar we de Heer Jezus kunnen vinden en Zijn heerlijkheid kunnen aanschouwen. Dat is bij de twee of drie die als gemeente tot Zijn Naam samenkomen (zie Mt 18:20).

De ark op een nieuwe wagen naar Jeruzalem | *verzen 5-8*

5 Vervolgens riep David heel Israël bijeen, van de Sichor in Egypte af tot aan Lebo-Hamath, om de ark van God uit Kirjath-Jearim [terug] te brengen. 6 Toen trok David met heel Israël naar Baäla, [dat is] naar Kirjath-Jearim, dat aan Juda toebehoort, om vandaar de ark van God de HEERE, Die tussen de cherubs troont, op te halen, [de ark] waar de Naam wordt aangeropen. 7 Zij vervoerden de ark van God op een nieuwe wagen vanuit het huis van Abinadab, en Uzza en Ahio leidden de wagen. 8 En David en heel Israël huppelden voor het aangezicht van God, uit alle macht, met liederen, met harpen, met luiten, met tamboerijnen, met cimbalen en met trompetten.

Het hele volk is het met David eens dat de ark moet worden opgehaald. Is dat door een eigen overtuiging of omdat ze in vergelijking met Saul in David de betere leider zien? Een leider wordt gevolgd, vooral als hij populair is (zie 2Sm 15:13; 1Kn 1:5; Gl 2:13), maar op welke basis? Als door de tegenstanders van de Heer Jezus van Hem wordt gezegd: “De [hele] wereld is Hem achterna gelopen” (Jh 12:19), is dat ‘achterna lopen’ voor velen van hen niet meer dan nieuwsgierigheid.

Bij al de ijver van David lezen we niet dat hij het Woord van God raadpleegt. Waar dacht hij dat de draagbomen voor waren (Ex 25:14; zie ook Ex 40:20)? En waren de zonen van Kahath niet aangewezen om de ark te dragen (Nm 4:15a)? David schijnt het allemaal vergeten te zijn. Een nieuwe wagen lijkt hem een geschikt middel voor het transport van de ark. Davids nieuwe wagen is een eigen uitvinding, die afgekeken lijkt te zijn van de Filistijnen (1Sm 6:11a). Op

Dan moet u de draagbomen door de ringen steken aan weerskanten van de ark, om de ark daarmee te dragen. (Ex 25:14)

Als Aäron en zijn zonen bij het opbreken van het kamp het bedekken van het heiligdom en van alle voorwerpen in het heiligdom voltooid hebben, mogen de nakomelingen van Kahath daarna komen om [alles] te dragen; ... (Nm 4:15a)

Zij zetten de ark van de HEERE op de wagen, ... (1Sm 6:11a)

dezelfde manier wordt door christenen om Christus te eren de methode van de (godsdienstige) wereld overgenomen, terwijl de voorschriften van Gods Woord worden genegeerd.

Over het transport van de ark heeft de HEERE heel eenvoudig gezegd dat hij moet worden gedragen (zie Nm 4:15a). In zijn ijver en vreugde om de ark terug te brengen houdt David niet voldoende rekening met de gedachten van God. Hij gaat op Filistijnse wijze te werk en vervoert net als zij de ark op een wagen. Dat de hele optocht gebeurt door enthousiaste mensen onder begeleiding van een groot muziekcors, kan niet verbloemen dat er wordt gehandeld in ongehoorzaamheid aan Gods Woord. Het brengen van de ark naar Jeruzalem is op zich niet verkeerd. Het is ook niet verkeerd om dat met enthousiasme te doen. Ook het gebruik hierbij van muziekinstrumenten is niet verkeerd. Het is alleen allemaal verkeerd, omdat er wordt gehandeld naar eigen inzicht, zonder de HEERE en Zijn Woord te raadplegen.

Vaak worden we ertoe verleid de aanbidding te beoordelen naar onze gevoelens, hoe wij ons erbij voelen. Als wij echter eraan denken dat aanbidding bedoeld is voor God, dan worden we naar Zijn Woord uitgedreven om te weten hoe Hij wil dat Hij aanbeden wordt (Jh 4:23-24). Als we deze geschiedenis lezen, zien we dat het een zaak is van vreugde, zingen, allerlei muziekinstrumenten, een nieuwe wagen en runderen.

Maar er komt een uur, en het is er, dat de ware aanbidder de Vader zullen aanbidden in geest en waarheid; immers, de Vader zoekt zulke personen die Hem aanbidden. God is een geest, en wie Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en waarheid. (Jh 4:23-24)

Wat we missen is de vermelding van een nederig hart dat zich bewust is van de heiligheid van die God Die door de ark vertegenwoordigd wordt.

Het gebruik van een wagen laat zien dat er een alternatief is gezocht voor de wijze waarop de HEERE had gezegd dat de ark moest worden vervoerd. De ark werd immers ook door de wagen 'hooggehouden', net zoals dat gebeurde als hij op de schouders van de priesters werd gedragen. Dus waarom niet op deze wijze, zo zou men kunnen redeneren? Maar 'het vervoer op een wagen' ziet in de geestelijke toepassing op een manier van 'dragen' die los staat van de geestelijke inspanningen van hen die de ark moeten dragen. En die inspanningen en oefeningen zijn kostbaar voor God, want deze vergroten bij de 'dragere' het werkelijke geestelijke inzicht in de Persoon van Christus, van Wie

de ark, zoals we weten, een beeld is. Het gebruik van andere middelen verhindert dat dit plaatsvindt.

David had zeker kunnen zijn van Gods wil, als hij had gehandeld naar de koningswet, waarvan hij als koning een afschrift in zijn bezit zou moeten hebben (zie Dt 17:18-20). Daarom is de straf die hij krijgt zo groot. De Levieten en het hele volk hadden eveneens moeten weten hoe God wil dat de ark wordt vervoerd. De Levieten moesten immers ten aanhoren van het hele volk regelmatig de wet voorlezen (zie Dt 31:11-12).

Een en ander houdt ook een belangrijke les voor ons in. Het verlangen naar de plaats waar de Heer Jezus in het midden is, is één ding. Het is nog wat anders om dat verlangen op de goede wijze in praktijk te brengen. Al kennen we misschien precies Gods gedachten en de plaats waar Hij woont, wij blijven van Hem afhankelijk voor alle stappen die wij zetten. Goede bedoelingen, ijver, enthousiasme en blijdschap zijn niet genoeg. We moeten ook handelen naar de Schrift, ook als het gaat om het middelpunt en de wijze van samenkomen. Gehoorzaamheid is beter dan de offerande van ijver.

Anderen kunnen handelen naar het geloof dat zij hebben in een God Die ze niet persoonlijk kennen. Dat zien we bij de Filistijnen, die de ark terugstuurden op een wagen. Het volk van God moet echter door Gods Woord worden geleid.

De dood van Uzza | verzen 9-11

9 Maar toen zij bij de dorsvloer van Chidon kwamen, strekte Uzza zijn hand uit om de ark vast te grijpen, omdat de runderen struikelden. 10 Toen ontbrandde de toorn van de HEERE tegen Uzza, en Hij strafte hem, omdat hij zijn hand naar de ark had uitgestoken; en hij stierf daar voor het aangezicht van God.

Als de feeststoet bij "de dorsvloer van Chidon" komt, gebeurt wat niemand heeft voorzien of zelfs maar verwacht. De dorsvloer is de plaats waar het koren wordt verzameld om het kaf van het koren te scheiden. In deze hele optocht is veel kaf en God gaat dat kaf wegblazen. De eigen gekozen methode voor het transport van de ark is kaf. Deze methode mag wel zekerder lijken dan de schouders van de Levieten, maar dat is slechts schijn.

We kunnen dit toepassen op allerlei door mensen uitgedachte vormen van godsdienst met de bedoeling om de eer van Christus te beschermen. Al die vormen zijn geen garantie gebleken voor het veiligstellen van die eer. Belijdenisgeschriften hebben de plaats van de Bijbel ingenomen en hebben het volk weggevoerd van de Schrift. Daardoor is de deur geopend voor gedachten over Christus en Zijn werk die volledig tegen Gods gedachten zijn en die de christen naar de geestelijke dood leiden.

Over zulke methoden moet dan Gods oordeel komen, hoe goed gemeend de bedoelingen ook zijn. Methoden van het vlees passen niet bij geestelijke dingen. De goedbedoelde poging van Uzza om met zijn hand de ark te grijpen en hem daardoor voor vallen te bewaren, moet God oordelen. Het is een ongeoorloofde aanraking van de ark.

Voor wie niet geestelijk is, lijkt het tegenhouden van de ark door Uzza logisch en aan te bevelen. Maar wat tegen de Schrift ingaat, kan God niet behagen. *“Wat hoog is bij de mensen, is een gruwel voor God”* (Lk 16:15). De verheerlijkte Christus mag niet worden aangeraakt door vreemde leringen en tradities van mensen.

Dit is het eerste oordeel tijdens Davids regering, al direct bij het begin ervan. We zien dit oordeel ook bij het begin van het priesterschap en bij het begin van de gemeente. Zoals Nadab en Abihu en Ananias en Saffira voor Gods aangezicht sterven (zie Lv 10:2; Hd 5:1-11), zo sterft hier Uzza voor Gods aangezicht.

De ark in het huis van Obed-Edom | verzen 12-14

11 David ontstak in woede, omdat de HEERE Uzza een zware slag had toegebracht; en hij noemde die plaats Perez-Uzza, tot op deze dag. 12 David was op die dag bevreesd voor God, en zei: Hoe moet ik de ark van God bij mij brengen? 13 Daarom liet David de ark niet bij zich in de stad van David brengen, maar hij liet hem uitwijken naar het huis van Obed-Edom, de Gethiet. 14 Zo bleef de ark van God bij het gezin van Obed-Edom, in diens huis, drie maanden [lang]; en de HEERE zegende het huis van Obed-Edom en alles wat hij had.

David schikt zich niet zonder meer in dit oordeel, maar is misnoegd, hij is woedend. Het is de woede van de machteloosheid. Hij voelt zijn

eigen onmacht om de ark naar Jeruzalem op te brengen. Ook voelt hij zich niet waardig dat de ark bij hem komt. Perez betekent 'doorbraak', omdat wat er is gebeurd, een doorbraak, een uitbarsting van Gods toorn is. Juist bij een zo nobel streven als het brengen van de ark naar de plaats waar hij hoort, komt het erop aan de aanwijzingen van Gods Woord te volgen. De HEERE zegt: "*Aan hen die Mij het naaste staan, zal Ik Mij de Heilige betonen*" (Lv 10:3; zie ook Ez 9:4-6). Dan krijgt de ark een thuis bij Obed-Edom (betekent 'knecht van Edom').

We kunnen ons afvragen op wie of waarop de woede van David zich richt. Het kan zijn dat David niet heeft begrepen wat de reden van de dood van Uzza was. Zijn boosheid kunnen we in dat geval frustratie noemen vanwege het feit dat de ark niet de plaats kreeg die hij had gewenst. Misschien moest David leren dat het niet de hoofdzaak was om de ark van God "*bij mij*" te brengen, zoals hij dat in *vers 12* zegt. Het ging om de plaats die de HEERE verkozen had en daar moest alle aandacht op gevestigd zijn. Het kost enige tijd om dat te ontdekken, maar dan komt het ook goed. Hij begrijpt dat hij de HEERE had moeten raadplegen zoals het behoort, want dan had hij in Gods licht ontdekt wat er aan schortte.

Het huis van Obed-Edom wordt gezegend, zoals dat later ook gebeurt bij Aquila en Priscilla als zij hun huis openen voor de gemeente en de dienst van het Woord (zie Hd 18:24-28; Rm 16:3-5). Obed-Edom wordt later beloond voor zijn trouw. Hij wordt poortwachter met een harp (1Kr 15:18,21; 16:38). Hij is niet iets kwijtgeraakt toen de ark uit zijn huis ging, maar hij heeft er steeds meer bij gekregen. Dat is altijd zo, als wij, wat we zelf hebben ontvangen, met anderen gaan delen. Dat deed Obed-Edom door de ark niet voor zichzelf te houden, maar hem te delen met heel Israël. Wat een zegen miste David, alleen omdat hij niet aan de HEERE vroeg hoe Hij wilde dat alles moest gaan. In het volgende hoofdstuk herstelt hij zich en doet hij dat wel (1Kr 14:10,14).

1 Kronieken 14

In 2 Samuel 6 volgt op het falen van David in het terughalen van de ark (zie 2Sm 6:1-11) direct het verhaal dat hij de ark wel op de goede manier naar Jeruzalem brengt (zie 2Sm 6:12-19). De kroniekschrijver doet dat niet. Voordat hij verder gaat met het beschrijven van het opbrengen van de ark (in 1 Kronieken 15), vermeldt hij in dit hoofdstuk enkele gebeurtenissen die al eerder hebben plaatsgevonden. Het lijkt erop dat hij daarmee het overblijfsel wil bemoedigen. Hij wil hun vertellen dat David niet heeft afgedaan voor de HEERE, maar de man van Zijn welgevallen blijft.

Daarvoor worden in dit hoofdstuk gebeurtenissen beschreven en mededelingen gedaan die dit duidelijk maken, los van de chronologische volgorde. Het is een hoofdstuk vol met zegeningen die het deel van David zijn. Zoals David door zijn ontrouw niet had afgedaan voor de HEERE, zo mag het teruggekeerde overblijfsel, voor wie 1 en 2 Kronieken geschreven zijn, weten dat zij ook niet hebben afgedaan voor de HEERE. Ze zijn een door de HEERE gezegend overblijfsel.

In de strijd tegen de Filistijnen in het tweede deel van dit hoofdstuk zien we nog een aspect. We zien daar dat David geoefend wordt om te leren de HEERE te raadplegen. De gezegende uitkomsten daarvan (de twee overwinningen) zijn bedoeld om David moed te geven om de ark alsnog op te brengen naar Jeruzalem. Dat gaat dan ook in het volgende hoofdstuk gebeuren.

Het koningschap van David bevestigd | verzen 1-2

1 En Hiram, de koning van Tyrus, stuurde boden naar David, met cederhout, metselaars en timmerlieden, om een huis voor hem te bouwen. 2 David beseftte dat de HEERE hem tot koning over Israël bevestigd had, want zijn koningschap werd buitengewoon verheven ter wille van Zijn volk Israël.

De bemoedigende opmerkingen beginnen met de vermelding van de vriendschapsbetuigingen van Hiram, de koning van Syrië. Deze uitingen van vriendschap bestaan uit het sturen van materialen en mensen om voor David een huis te bouwen. In wat Hiram doet, zien we de vervulling van Gods beloften dat Hij Zijn volk zal zegenen door ook

de volken aan Zijn volk dienstbaar te maken (zie bijv. Js 60:5; 61:6). Dergelijke vriendelijkheden heeft ook het teruggekeerde overblijfsel ervaren (zie o.a. Ea 1:1-4; 6:8; Ne 12:7).

De reputatie van David krijgt wijde bekendheid. Dat heeft hij niet aan zichzelf, maar aan de HEERE te danken. Hij geeft hem die grote naam. Hij doet dit niet in eerste instantie voor David, de man naar Zijn hart, maar *“ter wille van Zijn volk Israël”*. Door David zegent Hij Zijn volk. Hier zien we de grote liefde van God voor Zijn volk. Iets dergelijks horen we uit de mond van de koningin van Sjeba over Salomo. Zij zegt dat de HEERE Salomo tot koning heeft aangesteld over Israël *“omdat de HEERE Israël voor eeuwig liefheeft”* (1Kn 10:9).

Zo is ook de gemeente het voorwerp van de liefde van God, een liefde die Hij bewijst door Zijn Zoon zelfs als Hoofd boven alles aan de gemeente te geven (Ef 1:22-23). Christus is de Man naar Gods hart, door Wie Hij alle zegen aan elk van de Zijnen persoonlijk en aan Zijn volk als geheel geeft. Ook wij behoren een zegen te zijn voor elk lid van de gemeente individueel en voor de gemeente als geheel. In ruimere zin geldt dat wij voor alle mensen een zegen moeten zijn, dat wil zeggen dat wij de zegen doorgeven die wij zelf van de Heer hebben ontvangen. God wil dat wij in elk opzicht kanalen van Zijn zegen zijn.

En Hij heeft alles aan zijn voeten onderworpen en Hem als hoofd over alles gegeven aan de gemeente, die zijn lichaam is, de volheid van Hem die alles in allen vervult.
(Ef 1:22-23)

Gezin van David | verzen 3-7

3 David nam in Jeruzalem [nog] meer vrouwen, en David verwekte [nog] meer zonen en dochters.

4 Dit zijn de namen van de kinderen, die bij hem in Jeruzalem [geboren zijn]: Sammua en Sobab, Nathan en Salomo,

5 Jibchar, Elisua, Elpelet,

6 Nogah, Nefeg, Jafia,

7 Elisama, Beëljada en Elifelet.

David neemt nog meer vrouwen, naar de gewoonte van de koningen in de landen om hem heen. Het is geen goedkeuring van wat hij doet, want het is niet naar Gods gedachten vanaf het begin en het gaat ook

in tegen de koningswet (Dt 17:17a). Het wordt hier vermeld om de genade van God te onderstrepen. We zien die genade daarin tot uiting komen, dat onder zijn kinderen “Nathan” en “Salomo” (vers 4) zijn. Nathan is de voorvader van Maria en Salomo is de voorvader van Jozef. Via hen lopen de geslachtsregisters van de Heer Jezus die in *Mattheüs 1* en *Lukas 3* gegeven worden (zie Mt 1:6; Lk 3:32).

Ook mag hij voor zichzelf niet veel vrouwen nemen, anders zal zijn hart afwijken. (Dt 17:17a)

David verslaat de Filistijnen | verzen 8-12

8 Toen de Filistijnen hoorden dat David tot koning over heel Israël gezalfd was, trokken alle Filistijnen op om David te zoeken. Toen David dat hoorde, trok hij uit hun tegemoet. 9 Toen de Filistijnen kwamen, verspreidden zij zich in het dal Refaïm, 10 en David vroeg aan God: Zal ik optrekken tegen de Filistijnen, en zult U hen in mijn hand geven? En de HEERE zei tegen hem: Trek op, en Ik zal hen in uw hand geven. 11 Toen zij optrokken naar Baäl-Perazim, versloeg David hen daar; en David zei: God is door mijn hand door mijn vijanden heen gebroken als een doorbraak van water. Daarom gaven zij die plaats de naam Baäl-Perazim. 12 Zij lieten daar hun goden achter; en David gaf bevel en zij werden met vuur verbrand.

De Filistijnen trekken tegen David op, zodra ze hebben gehoord dat David koning is over “heel Israël”. Dat plaatst ons in de tijd terug naar hoofdstuk 11:3, waar David tot koning over heel Israël gezalfd wordt. Dit feit brengt de Filistijnen ertoe “om David te zoeken”, niet om hem net als Hiram te eren, maar om hem te doden. De strijd die de Filistijnen zoeken, is door de HEERE bedoeld als oefening voor David om hem te leren Hem te raadplegen. Dat heeft hij in het vorige hoofdstuk bij het opbrengen van de ark niet gedaan. Nu krijgt hij een herkansing om de HEERE te raadplegen. Dat is de praktische reden.

De geestelijke reden is, dat er geestelijke voorwaarden verbonden zijn aan wat we voor de Heer willen doen. De eerste voorwaarde is dat we, wat we voor de Heer willen doen, moeten doen op de manier die God aangeeft. Een andere voorwaarde is dat we bij het doen van de wil van de Heer ‘de Filistijnen’ zo ver mogelijk van ons vandaan houden. Filistijnen claimen dezelfde plaats als Gods volk, terwijl ze niet Gods

volk zijn. Zij zijn een beeld van de naamchristenen, die wel belijden dat Jezus Heer is, maar in wezen Zijn vijanden zijn (Mt 7:22-23).

David vraagt aan God, aan Hem Die de Almachtige is, of hij moet optrekken en ook of God zijn vijanden in zijn hand zal geven. De HEERE, de God van het verbond met Zijn volk, antwoordt op beide vragen bevestigend. Als David optrekt, verslaat hij de Filistijnen, zoals de HEERE heeft gezegd. Hij geeft God de eer van de overwinning en geeft de plaats waar dat gebeurt de naam die God als de Heer van de overwinning eert. "Baäl-Perazim" betekent 'heer van de losbarstingen'.

De naam Baäl-Perazim herinnert aan de naam Perez-Uzza (1Kr 13:11), dat wil zeggen aan het losbarsten van de HEERE tegen Uzza (Perazim is het meervoud van Perez). Bij Uzza was het losbarsten van Gods toorn het gevolg van het niet raadplegen van de HEERE. Hier is de HEERE losgebarsten tegen de vijand omdat David God wel heeft gevraagd en wel in Zijn weg wandelt.

De beschrijving die David geeft van de manier waarop de overwinning is behaald ("*een doorbraak van water*"), doet denken aan het geweld van een neerstortende watervloed. Blijkbaar is David met zijn leger van de hoogten naar beneden gerend en heeft de vijanden onder de voet gelopen (zie en vgl. Ri 4:14-16).

De Filistijnen die wisten te ontkomen, hebben in hun haast om te vluchten er niet aan gedacht hun goden mee te nemen. Hun goden, die ze hadden meegenomen om hen te helpen in hun strijd tegen David, hadden hun uiteraard niets gebaat. Hoe waardeloos ze zijn, wordt nog eens onderstreept als ze op bevel van David worden verbrand. Dat gebeurt in overeenstemming met het gebod van de HEERE (zie Dt 7:5,25a).

Velen zullen in die dag tot Mij zeggen: Heer, Heer, hebben wij niet door uw naam geprofeteerd en door uw naam demonen uitgedreven en door uw naam vele krachten gedaan? En dan zal Ik openlijk tot hen zeggen: Ik heb u nooit gekend; gaat weg van Mij, werkers van de wetteloosheid! (Mt 7:22-23)

Maar zo moet u met hen doen: hun altaren moet u afbreken, hun gewijde stenen in stukken slaan, hun gewijde palen omhakken en hun beelden met vuur verbranden. (Dt 7:5)

De beelden van hun goden moet u met vuur verbranden. (Dt 7:25a)

David verslaat de Filistijnen opnieuw | *verzen 13-17*

13 Daarna verspreidden de Filistijnen zich opnieuw in dat dal. 14 David vroeg God weer [om raad] en God zei tegen hem: U moet niet achter hen aan optrekken; maak een omtrekkende beweging van boven hen, zodat u bij hen komt van de zijde van de moerbeibomen. 15 En laat het gebeuren, wanneer u het geluid van voetstappen in de toppen van de moerbeibomen hoort, dat u dan uittrekt ten strijde, want [dan] is God vóór u uitgegaan om het leger van de Filistijnen te verslaan. 16 David deed zoals God hem geboden had en zij versloegen het leger van de Filistijnen van Gibeon af tot Gezer toe. 17 Zo raakte de naam van David in alle landen verbreed, en op alle volken legde de HEERE grote vrees voor hem.

De Filistijnen hebben wel een nederlaag geleden, maar ze geven de strijd niet op. Wij moeten ook bedenken dat we met een onvermoeibare vijand te maken hebben die zich nooit gewonnen zal geven. Elke nederlaag die we hem toebrengen, zal vroeger of later gevolgd worden door een nieuwe aanval. Zo ook hier. Opnieuw zoeken de Filistijnen de aanval tegen David. Het zal uitmonden in een tweede slag, die als resultaat heeft dat nog meer vijanden worden verslagen en de macht en roem van David in alle landen wordt verbreed (*vers 17a*). Ook komt er grote vrees voor hem bij alle volken, een vrees die door de HEERE op hen wordt gelegd (*vers 17b*).

Als de vijanden David opnieuw bedreigen, vraagt hij God weer om raad. Hij is niet laks en negeert de vijand niet. Hij onderkent het gevaar. Tegelijk is hij ook niet overmoedig door er vanuit te gaan dat het wel weer goed zal zijn om de vijand aan te vallen omdat het de eerste keer ook goed was. God geeft ook nu antwoord, maar geeft wel aan dat hij nu een andere tactiek moet volgen.

Het betekent een nieuwe oefening voor David in het volgen van de aanwijzingen van God. De oefening die hij nu krijgt, is groter dan de eerste. Hij moet wachten op God en goed luisteren of hij Hem hoort. Het geluid waarop hij moet letten, is *“het geluid van voetstappen in de toppen van de moerbeibomen”*. Dit geluid zal niet het geritsel van de bladeren zijn geweest, maar het geluid van Iemand Die wandelt (*vgl. Gn 3:8a*). Het zal gaan om een

En zij hoorden de stem van de HEERE God, Die in de hof wandelde, bij de wind in de namiddag. (Gn 3:8a)

leger van God, een engelenmacht, dat de vijanden van Israël tegemoet gaat.

Pas als God het sein op groen zet, mag David gaan. Dat doet hij dan ook. Het resultaat is dat de Filistijnen weer volledig worden verslagen. De gevluichte Filistijnen worden tot op grote afstand gevolgd en gedood.

Als wij Gods werk rondom ons opmerken, is dat als 'het geluid van voetstappen in de toppen van de moerbeibomen'. Het moet ons opwekken tot gebed en overgave. Als we horen dat enkele gelovigen samen willen gaan bidden, is dat een 'geluid van voetstappen van God'. Een tijd van crisis of tragiek in ons leven is ook als het geluid van voetstappen van God. Als we dat geluid horen, laten we dan meer dan tot nu toe in de strijd van het gebed gaan.

We kunnen in het gebed strijden voor een zegen op de prediking van Gods Woord, zowel in het evangelie als in de opbouw van de gemeente. God is bezig en gebruikt ons om Zijn werk te doen.

David trekt uit om de vijanden te verslaan en doet wat God hem heeft geboden en verslaat de vijanden. Doen wat God zegt, dát is de manier waarop overwinningen worden gehaald.

1 Kronieken 15

David zet een tent voor de ark op | vers 1

1 [David] bouwde voor zichzelf huizen in de stad van David; en hij maakte voor de ark van God een plaats gereed, en zette er een tent voor op.

De huizen die David voor zichzelf bouwt, zijn mogelijk huizen voor zijn vele vrouwen. Hiram heeft immers al voor een huis voor David gezorgd (1Kr 14:1). Ook zorgt David voor een huis waarin de ark kan wonen. Al zou het transport van de ark in *hoofdstuk 13* gelukt zijn, dan was er toen geen plaats voor klaargemaakt. Dat doet David nu. Als toepassing kunnen we zeggen, dat wanneer we voor onszelf bouwen, we erop moeten toezien dat het ook een plaats is waar de Heer Jezus (van Wie de ark een beeld is) kan zijn.

David spant een tent voor de ark. Het is een eenvoudige woning, nog geen tempel. Ook als wij een woonplaats voor de Heer Jezus klaarmaken, zal dat een eenvoudig verblijf zijn en niet een woonplaats die indruk maakt op het vlees. Het is een plaats buiten het kamp (of: de legerplaats, *Hb 13:13*), dat wil zeggen een plaats los van de christenheid als georganiseerd systeem. In een dergelijk systeem is de toegang tot God in het binnenste heiligdom voor de gelovigen gesloten en alleen via een officiële kerkelijke vertegenwoordiger mogelijk. Dat is een loochening van het volmaakte werk van Christus waardoor voor elke gelovige die toegang is vrijgemaakt (*zie Hb 10:19-22*).

Laten wij daarom tot Hem uitgaan buiten de legerplaats, terwijl wij zijn smaad dragen. (Hb 13:13)

Ook vandaag is het mogelijk om samen te komen als gemeente om daar bij de Heer Jezus te zijn. Het gaat om wat in die tent is, de ark, zoals dat ook nu is waar de Heer Jezus is. Daarbij moeten we wel oog houden voor het hele volk van God, al blijven velen van Gods volk weg.

David kan de ark niet in de tabernakel brengen, omdat die er niet meer is (*zie Ps 78:60-61; Jr 7:12-15*). In de dagen van Eli stond de tabernakel in Silo. De ark werd buitgemaakt door de Filistijnen en waarschijnlijk hebben zij ook de tabernakel geheel of gedeeltelijk verwoest. Dat was een ernstig oordeel. Het weinige wat er van over was, is terechtgekomen in

Gibeon, zoals bijvoorbeeld het brandofferaltaar waar Salomo kwam om de HEERE te ontmoeten (zie 2Kr 1:5-6). God had het tabernakelsysteem terzijde gesteld. Daarom spant David zelf een tent voor de ark.

Er zijn drie tenten in het Oude Testament als woonplaats voor God:

- de tent waar Mozes God ontmoette (zie Ex 33:7-11; 34:34-35),
- de tabernakel (zie Ex 25-40) en
- deze tent op Sion.

Er zijn ook drie tempels:

- die van Salomo,
- die van Zerubbabel en
- die van Herodes.

De ark wordt naar Sion gebracht | verzen 2-15

2 Toen zei David: Niemand mag de ark van God dragen dan [alleen] de Levieten, want hen heeft de HEERE gekozen om de ark van God te dragen en Hem tot in eeuwigheid te dienen. 3 Verder riep David heel Israël bijeen in Jeruzalem om de ark van de HEERE op te halen [en die] op zijn plaats [te brengen], die hij ervoor gereedgemaakt had. 4 Vervolgens verzamelde David de nakomelingen van Aäron en de Levieten.

5 Van de zonen van Kahath was Uriël de leider, en [van] zijn broeders waren [er] honderdtwintig.

6 Van de zonen van Merari was Asaja de leider, en [van] zijn broeders waren [er] tweehonderdtwintig.

7 Van de zonen van Gersom was Joël de leider, en [van] zijn broeders waren [er] honderddertig.

8 Van de zonen van Elizafan was Semaja de leider, en [van] zijn broeders waren [er] tweehonderd.

9 Van de zonen van Hebron was Eliël de leider, en [van] zijn broeders waren [er] tachtig.

10 Van de zonen van Uzziël was Amminadab de leider, en [van] zijn broeders waren [er] honderdtwaalf.

11 En David riep de priesters Zadok en Abjathar, en de Levieten Uriël, Asaja, Joël, Semaja, Eliël en Amminadab. 12 Hij zei tegen hen:

U bent familiehoofden van de Levieten. Heiligt u, u en uw broeders, om de ark van de HEERE, de God van Israël, op te halen [en] naar de [plaats te brengen die] ik voor hem gereedgemaakt heb. 13 Want omdat u [dit] de eerste keer niet [gedaan hebt], heeft de HEERE, onze God, ons een zware slag toegebracht, omdat wij Hem niet hebben geraadpleegd overeenkomstig de bepaling.

14 Toen heiligden de priesters en Levieten zich om de ark van de HEERE, de God van Israël, op te halen. 15 En de nakomelingen van de Levieten droegen de ark van God op hun schouders, met de draagbomen eraan, zoals Mozes geboden had, overeenkomstig het woord van de HEERE.

Voor het brengen van de ark naar Sion geeft David nu de juiste orders (vers 2). Hier neemt hij als koning van Gods volk de verantwoordelijkheid in godsdienstige zaken. Op hem rust de plicht Gods volk op de goede manier voor te gaan in het eren van de HEERE. Hij erkent dat het de vorige keer fout is gegaan omdat ze de HEERE “niet hebben geraadpleegd overeenkomstig de bepaling” (vers 13). De bepaling luidt dat niemand anders dan de Levieten de ark mogen vervoeren en dat ze dat moeten doen door die “te dragen” (zie Nm 7:9; vers 2; zie ook vers 15). Het is niet genoeg dat we doen wat goed is, want het is ook belangrijk het op de goede manier te doen (vgl. 2Tm 2:5).

En als iemand ook kampvechter is, wordt hij niet gekroond als hij niet wettig heeft gestreden. (2Tm 2:5)

David betreft “heel Israël” bij het opvoeren van de ark naar Jeruzalem (vers 3). Voor ons betekent het dat alle gelovigen een taak hebben om de Heer Jezus in de samenkomst de plaats te geven die Hem toekomt. Voor de daadwerkelijke verplaatsing van de ark mobiliseert David de priesters en de Levieten, die met naam en aantal worden genoemd (versen 4-10). David bepaalt in alle opzichten hoe en door wie het transport moet plaatsvinden.

In vers 11 worden twee priesters genoemd. Ze komen uit de twee lijnen van de overgebleven zonen van Aäron, Eleazar en Ithamar (zie Lv 10:1,6). Zadok is een nakomeling van Aäron via Eleazar en Abjathar via Ithamar. Via Zadok zal het priesterschap naar Gods gedachten worden voortgezet. Dat zien we later tijdens de regering van Salomo en ook in de tempeldienst in het vrederijk die in het boek Ezechiël wordt beschreven.

Vers 12 toont de voorwaarden, de geestelijke voorbereiding op de taak. Deze voorbereiding is de eerste keer achterwege gebleven en is er de oorzaak van dat God hun een zware slag heeft moeten toebrengen. Zij die zich bezighouden met de ark, moeten zich heiligen. Daardoor zullen ze voor een tweede zware slag worden bewaard. Het positieve aspect is, dat ze de vreugde van de HEERE zullen beleven. Heiligen houdt in dat ze zich afzonderen van elke vorm van onreinheid. Als wij de zegen van de tegenwoordigheid van de Heer willen genieten, zullen wij ons moeten *“reinigen van alle bevelking van [het] vlees en van [de] geest en [de] heiligheid volbrengen in [de] vrees van God”* (2Ko 7:1).

Nadat de priesters hebben gedaan wat van hen is gevraagd, gaan ze ark ophalen (vers 14). In vers 15 wordt de ark dan vervoerd op de door de HEERE voorgeschreven wijze, dat is op de schouders van de Levieten. De schouders van de Levieten zijn een beter transportmiddel dan de sterkste en mooiste wagen. We zien daarin het beeld dat God de heerlijkheid van de Heer Jezus heeft toevertrouwd aan de handen van Zijn dienaren, aan hun verantwoordelijkheid.

Bij het dragen van de ark op de schouders van de Levieten kunnen we ook denken aan de Goddelijke kracht die in Zijn dienaren werkt (zie Ef 3:20). Levieten stellen de gaven van de Heer Jezus aan de gemeente voor en in dit verband misschien wel speciaal de leraren (zie Ef 4:11). Door de kracht van Gods Geest krijgen zij het geestelijke vermogen om de glorie van Christus in al haar rijkdom hoog te houden en te tonen voor het oog van Gods volk.

Het brengen van de ark naar Sion is om drie redenen belangrijk.

1. Het betekent dat Sion de plaats is waar de HEERE Zijn Naam wil laten wonen. Die plaats moeten wij ook zoeken. Dan vinden we de ark. Voor ons betekent het dat we de Heer Jezus vinden op de plaats waar Hij centraal staat en de dienst gebeurt in overeenstemming met Zijn Woord, want van Hem is de ark een beeld.
2. De ark was in ballingschap gevoerd en keert daaruit nu terug onder leiding van David. In de Schrift kunnen we vier keer een ballingschap ontdekken:
  - Israël in Egypte,
  - de ark bij de Filistijnen,

- de twee stammen in Babylonische ballingschap en
- de ballingschap waarin Israël thans verkeert.

Telkens betekent de bevrijding uit ballingschap dat het volk (of een overblijfsel) terugkeert in het land. We zien dat voor Israël gebeuren als het volk onder aanvoering van Mozes uit Egypte vertrekt om naar het beloofde land te gaan; we zien het hier als David de ark naar Jeruzalem brengt; later zien we het als een overblijfsel uit de twee stammen onder leiding van Zerubbabel uit de Babylonische ballingschap naar Israël teruggaat en we zullen het nog zien als de huidige ballingschap zal eindigen met een terugkeer naar het land door de komst van de Messias.

3. De naam van Christus wordt op bijzondere wijze verbonden met Sion doordat David de ark opbrengt naar die plaats. Sion stelt ook de genade voor (*Hb 12:22a*). Deze berg staat in contrast met de berg Sinäi (*Gl 4:25*; zie ook *Hb 12:18-21*), de berg die een symbool is van de mens onder de wet. Vanaf nu wordt de geschiedenis van Israël beheerst door Sion, hoewel hier letterlijk ook nog door de wet. Maar ten diepste handelt God op de grondslag van genade door de ark, door David en door Zadok. Deze drie vinden we gecombineerd in de Heer Jezus.

..., maar u bent genaderd tot [de] berg Sion; ... (Hb 12:22a)

Hagar nu is de berg Sinäi in Arabië en komt overeen met het tegengestelde Jeruzalem, want dit is in slavernij met haar kinderen; ... (Gl 4:25)

Er worden vier namen voor de ark gebruikt. Dat kunnen we vergelijken met de inhoud van de vier evangeliën:

1. 'De ark van de HEERE' (*vers 12*) zien we in het evangelie naar *Mattheüs*. Deze naam doet eraan denken dat God Zijn beloften nakomt door het profetische woord in vervulling te laten gaan in de Koning van Israël.
2. In *Exodus* wordt de ark ook genoemd 'de ark van de getuigenis' (*zie Ex 25:22*). Dat zien we in het evangelie naar *Markus*, waarin de Heer Jezus als de Dienaar en Getuige van God wordt voorgesteld.
3. 'De ark van het verbond van de HEERE' (*vers 25*) zien we in de Heer Jezus zoals het evangelie naar *Lukas* Hem beschrijft. De Heer Jezus is de grondslag van het nieuwe verbond als de uitdrukking van Gods goedgunstigheid in Christus tegenover de mens.

4. Het evangelie naar *Johannes* laat ons 'de ark van God' (*vers 24*) zien. Johannes stelt de Heer Jezus voor als de Zoon van God.

Deze vier aspecten mogen we zien als we samenkomen op de plaats waar Hij in het midden is. Hij is het ware middelpunt van het samenkomen van de gemeente waarbij de harten naar Hem uitgaan in Zijn grote schoonheid.

Zangers | *verzen 16-22*

16 Verder zei David tegen de leiders van de Levieten dat zij hun broeders, de zangers, op moesten stellen met muziekinstrumenten, [met] luiten, harpen en cimbalen, om luide en blijde klanken te laten horen. 17 Toen stelden de Levieten Heman op, de zoon van Joël. En uit zijn broeders Asaf, de zoon van Berechja; en uit de zonen van Merari, hun broeders, Ethan, de zoon van Kusaja. 18 En met hen hun broeders van de tweede orde: Zecharja, Ben, Jaäziël, Semiramoth, Jehiël, Unni, Eliab, Benaja, Maäseja, Mattithja, Elifele, Mikneja, Obed-Edom en Jeïel, de poortwachters.

19 En de zangers Heman, Asaf en Ethan lieten zich horen met koperen cimbalen;

20 en Zacharja, Aziël, Semiramoth, Jehiël, Unni, Eliab, Maäseja en Benaja met hooggestemde luiten;

21 en Mattithja, Elifele, Mikneja, Obed-Edom, Jeïel en Azazja met laaggestemde harpen, om te begeleiden.

22 En Chenanja, de leider van de Levieten, [ging] over de muziek. Hij onderwees [hen] in de muziek, want hij was iemand met inzicht.

We zien drie taken van de Levieten: ze dragen de ark (*vers 15*), ze verrichten de dienst van het gezang (*vers 16*) en ze zijn bewakers van de ark (*vers 23*).

Waar de ark is, is vreugde. David heeft dat begrepen en met het oog daarop een heel nieuwe dienst aan die plaats verbonden, die van de zangers. Bij de tabernakel waren geen zangers, ze worden zelfs niet in de boeken *Samuel* en *Koningen* genoemd. Pas hier, in verbinding met de definitieve rustplaats van de ark, wordt deze vreugdevolle dienst vermeld. Op de plaats waar de ark staat, wordt gezongen.

Gods volk is een zingend volk. Dat geldt ook voor de gemeente (Ef 5:19-20; zie ook Ko 3:16-17; Hb 13:15), vooral als de gemeente samenkomt rondom de Heer Jezus (1Ko 14:15b; zie ook 1Ko 14:26). Het is een dienst aan de Heer, in het volle besef van Zijn leiding in die dienst. Hij heft immers de lofzang aan (Hb 2:12).

In de dienst van het gezang zijn alle gelovigen betrokken. Daarom heeft de Heer ons de bekwaamheid om te zingen gegeven. Daarbij gaat het niet in de eerste plaats om de melodie. De melodie is de drager van de woorden, die de gevoelens van het hart vertolken. Een lied is bij uitstek geschikt om de gevoelens van het geheel tot uitdrukking te brengen, waarbij toch elke zanger de eigen gevoelens heeft.

De samenkomsten van de gemeente zijn diensten “in geest en in waarheid” (Jh 4:23). Alle uiterlijke dingen die in de eredienst van het Oude Testament voor Israël belangrijk waren, hebben in de samenkomsten van de gemeente geen plaats. Daarom doet ook het gebouw waarin de gelovigen samenkomen er niet toe. Ook zijn er geen letterlijke dierenoffers, is er geen priesterkleding, is er geen letterlijk altaar enz.

De nieuwe vinding voor het transport van de ark in hoofdstuk 13 is fout, omdat het in strijd is met Gods voorschrift. Dat wil echter niet zeggen dat al het nieuwe fout is. Hier is voor de eerste keer sprake van de dienst van het gezang vóór de ark, vóór het symbool van de tegenwoordigheid van de HEERE. Mozes is gebruikt om de offers te introduceren; David wordt gebruikt om het gezang te introduceren. Zingen is een vorm van offeren. We worden ertoe opgeroepen God dank te offeren (Ps 50:14a; zie ook Hs 14:2).

..., en spreekt tot elkaar in psalmen, lofzangen en geestelijke liederen, zingend en jubelend in uw hart tot de Heer, en dankt te allen tijde voor alles de God en Vader in [de] naam van onze Heer Jezus Christus, ... (Ef 5:19-20)

...; ik zal met mijn geest lofzingen, maar ik zal ook met mijn verstand lofzingen. (1Ko 14:15b)

‘Ik zal uw naam aan mijn broeders verkondigen, in [het] midden van [de] gemeente zal Ik U lofzingen’. (Hb 2:12)

Offer dank aan God ... (Ps 50:14a)

In vers 17 worden drie hoofdzangers genoemd, Heman, Asaf en Ethan. Heman betekent ‘getrouw’, Asaf betekent ‘één die vergadert’, Ethan betekent ‘voortdurend’. Ethan is dezelfde als Jeduthun (1Kr 25:1), dat ‘een koor van lofprijzing’ betekent. In de betekenis van deze namen zien we aanwijzingen voor een voortdurende dienst van lofprijzing in de ge-

meente (Hb 13:15). Het lofprijzen als de gemeente samenkomt, behoort in trouw aan Gods Woord te gebeuren en zal samenbindend zijn, zodat er een koor van lofprijzing te horen is.

*Laten wij <dan> door Hem voortdu-
rend een lofoffer brengen aan God,
dat is [de] vrucht van [de] lippen die
zijn naam belijden.
(Hb 13:15)*

Bij de “broeders van de tweede orde” (vers 18) kunnen we misschien de toepassing maken op jongeren die deelnemen aan de dienst. Hoewel ze minder geoefend zijn dan de ouderen, kunnen zij zich toch laten horen. Onder Mozes mochten alleen de Levieten van dertig jaar en ouder aan de dienst van de tabernakel deelnemen, maar onder David mag dat al vanaf twintigjarige leeftijd. Dit veronderstelt dat zij die – in geestelijk opzicht – tussen de twintig en dertig jaar zijn, de groep van ‘de tweede orde’ vormen, om na onderwijs en ervaring door te groeien naar de eerste orde. God verwacht in de gemeente dat ook jonge gelovigen hun bijdrage aan de dienst leveren.

In de versen 20 en 21 is sprake van twee soorten toonhoogten. Letterlijk staat er in vers 20 “op Alamoeth” (zie SV), een uitdrukking die ook in het opschrift van Psalm 46 staat (“een lied op Alamoeth”, Ps 46:1). Het woord is verwant aan het woord ‘maagden’. Vandaar de gedachte dat de toonhoogte die van de sopraan is of, zoals het hier is vertaald, dat de toon “hooggestemd” is. In vers 21 staat letterlijk “op Scheminith” (zie SV). Dit woord is ontleend aan een woord dat afstamt van het woord voor ‘acht’ (zie de opschriften boven de psalmen 6 en 12 in HSV). Het woord wordt gebruikt om muziek in een lager octaaf aan te geven en is daarom in vers 21 vertaald met “laaggestemd”. Dat geeft ook gelijk een contrast met vers 20 aan (hooggestemd en laaggestemd). Het woord kan overigens ook betekenen dat het gaat om een instrument met acht snaren.

Komt er geen ‘hooggestemde’ en ‘laaggestemde’ lof bij ons op als we kijken naar de Heer Jezus als Degene Die is “opgevaaren boven alle hemelen” nadat “Hij ook is neergedaald naar de <lager> delen van de aarde” (Ef 4:8-10)? En komen diezelfde gevoelens van bewondering niet bij ons op als we zien hoe Hij enerzijds Zichzelf heeft vernederd en gehoorzaam is geworden tot de dood, ja tot de kruisdood en anderzijds door God uitermate is verhoogd (zie Ep 2:6-11)?

Van Chenanja staat dat hij “over de muziek ging” en dat hij “onderwees in de muziek”, omdat hij “iemand met inzicht” is (vers 22). Hij weet hoe er

gezongen moet worden. Dat heeft niets te maken met wat vandaag 'aanbiddingsleider' genoemd wordt. In geestelijk opzicht behoort elke gelovige "iemand met inzicht" te zijn. Elke gelovige wordt geacht zowel met zijn geest als met zijn verstand lof te zingen (1Ko 14:15). Het hoort bij het "aanbidden in geest en waarheid" (Jh 4:23-24), waarmee wordt bedoeld dat aanbidding op een geestelijke manier gebeurt, met het hart, maar ook met inzicht in de waarheid van Gods Woord over Christus en Zijn werk. In extase raken, het kwijtra- ken van de controle over de eigen wil, is voor de christen dwaas en schadelijk. Het doet denken aan het werk van demonen (1Ko 12:1-2).

Hoe is het dan? Ik zal met mijn geest bidden, maar ik zal ook met mijn verstand bidden; ik zal met mijn geest lofzingen, maar ik zal ook met mijn verstand lofzingen. (1Ko 14:15)

Wat nu de geestelijke [uitingen] betreft, broeders, wil ik niet dat u onwetend bent. U weet dat toen u [van de] volken was, u tot de stomme afgoden werd heengedreven, al naar u geleid werd. (1Ko 12:1-2)

Bewakers | verzen 23-24

23 Berechja en Elkana waren bewakers van de ark.

24 En Sebanja, Josafat, Nethaneël, Amasai, Zecharja, Benaja en Eliëzer, de priesters, bliezen op trompetten voor de ark van God uit; en Obed-Edom en Jehia waren bewakers van de ark.

Bewakers moeten waken voor de eer van de ark. Zij staan voor de ingang van de tent waarin de ark zich bevindt om ervoor te zorgen dat geen onbevoegde personen binnengaan en de ark aanraken. Zij begeleiden ook de ark onderweg naar Jeruzalem om erop toe te zien dat geen onheilige handen de ark aanraken.

In de gemeente is elk lid ervoor verantwoordelijk dat niets de gemeente binnenkomt wat de eer van de Heer Jezus aantast. Dat betreft zowel de leer als het leven van elk lid van de gemeente. Een speciale verantwoordelijkheid ligt hierin op de schouders van broeders die door leeftijd en ervaring in hun omgang met de Heer Gods gedachten kennen en als oudsten functioneren (Hd 20:28a).

Past op uzelf en op de hele kudde, waarin de Heilige Geest u als opzieners heeft gesteld, om de gemeente van God te hoeden, ... (Hd 20:28)

De ark wordt opgehaald | verzen 25-28

25 Het waren David, de oudsten van Israël en de bevelhebbers over duizend die de ark van het verbond van de HEERE met blijdschap uit het huis van Obed-Edom gingen halen. 26 En het was omdat God de Levieten hielp, die de ark van het verbond van de HEERE droegen, dat zij zeven jonge stieren en zeven rammen offerden. 27 David ging gekleed in een bovenkleed van fijn linnen, en [ook] alle Levieten die de ark droegen, de zangers en Chenanja, de leider van de muziek [en] van de zangers. Ook had David een linnen priesterhemd aan. 28 Zo bracht heel Israël de ark van het verbond van de HEERE over, met gejuich en met bazuingschal, met trompetten en met cimbalen; en zij lieten [muziek] horen met luiten en harpen.

Dan wordt “de ark van het verbond van de HEERE” (twee keer nadrukkelijk zo genoemd, in vers 25 en in vers 26) uit het huis van Obed-Edom opgehaald. De naam van Obed-Edom wordt diverse keren in dit hoofdstuk genoemd (verzen 18,21,24,25). Uit de vermelding van zijn naam spreekt de grote waardering die God voor hem heeft. Zijn trouw wordt beloond. Hij is trouw in zijn eigen huis en heeft nu een taak met betrekking tot het huis van God.

De ark wordt “met blijdschap”, dat wil zeggen onder het laten horen van vreugde-uitingen, door “heel Israël” naar Jeruzalem gebracht. Het dragen van de ark gebeurt wel door de Levieten, maar het hele volk is erbij betrokken. Dat de ark nu wel zonder ongelukken in Jeruzalem aankomt, is omdat God de Levieten helpt om de ark te dragen. De dragers zijn in zichzelf niet beter dan Uzza. Dat het nu goed gaat, is aan de hulp van God te danken. Ook voor ons geldt, dat alleen met de hulp van God, de hulp van Zijn Geest, een dienst voor Hem kan gebeuren die Hem aangenaam is (zie en vgl. 2Kr 18:31; Hd 26:22).

Het besef dat God helpt, brengt hen ertoe om offers te brengen. De offers bestaan uit “zeven jonge stieren en zeven rammen”. Het getal zeven is het getal van volkomenheid; een stier is bij uitstek het dier voor het brandoffer; de ram is bij uitstek het dier voor het wijdingsoffer. Hier zien we dat het opbrengen van de ark (in beeld) gebeurt op de grondslag van het werk van de Heer dat Hij volkomen (zeven) tot Gods eer (brandoffer), in volle toewijding aan Hem (wijdingsoffer), heeft volbracht. De geestelijke toepassing is dat wij ook alleen een plaats voor

de Heer Jezus kunnen gereedmaken, als we iets hebben begrepen van Zijn volmaakte werk als brandoffer en als wijdingsoffer.

David draagt bij deze gelegenheid niet zijn koninklijke gewaad, maar zowel een Levietenkleed als een priesterlijk kleed (*vers 27*). Dat roept de gedachte op dat we hier een beeld hebben van de Heer Jezus als Degene Die Koning en Priester is in één Persoon.

Wat zich hier voor onze ogen afspeelt, wordt in *Psalm 68* bezongen:

*O God, zij hebben Uw intocht gezien,
de intocht van mijn God, mijn Koning, in het heiligdom.
De zangers gingen voorop, de snarenspeleers daarachter,
in het midden de trommelende meisjes. (Ps 68:25-26)*

Michal veracht David | *vers 29*

29 En het gebeurde, toen de ark van het verbond van de HEERE bij de stad van David kwam, dat Michal, de dochter van Saul, door het venster naar beneden keek, en koning David zag dansen en huppelen. En zij verachtte hem in haar hart.

Michal veracht David, omdat ze het beneden zijn waardigheid als koning vindt om zich zo – in haar ogen uitzinnig – te gedragen. Het ongeloof begrijpt niets van de vreugde die het gelovig hart beleeft in de dingen van de Heer. Het is voor de vleselijk gezinde gelovige onmogelijk om te delen in de vreugde die de geestelijk gezinde gelovige beleeft in zijn gemeenschap met de Vader en de Zoon.

“Door het venster” toont haar beperkte inzicht. Het stelt het raamwerk van haar eigen voorstellingsvermogen voor dat is bepaald door afkomst en opvoeding. “Naar beneden” laat de hoogmoedige zelfingenomenheid zien waarmee ze zich aanmatigt David en zijn wijze van doen te kunnen beoordelen.

Het is een trieste zaak als in een huwelijk man en vrouw in geestelijk opzicht niet met elkaar overeenstemmen of dat er zelfs, zoals hier, een grote afstand tussen hen is. Het betreft hier (in beeld) niet een huwelijk van een gelovige met een ongelovige. Dat is ten enenmale verboden (*2Ko 6:14a*). Het gaat om een huwelijk tussen twee mensen

Gaat niet met ongelovigen onder een ongelijk juk. (2Ko 6:14a)

die belijden tot Gods volk te behoren. Het is van vitaal belang voor een huwelijk dat man en vrouw overeenstemmen in het doel van hun leven

en dat is leven tot eer van de Heer. Mocht een van beiden daar anders over denken of gaan denken, dan is dat verdrietig. Het betekent echter niet dat dan de ander maar niet meer voor de Heer moet leven. Dat kunnen we hier ook van David leren. Hij blijft de Heer trouw en zet zich in voor Zijn eer.

1 Kronieken 16

Dit hoofdstuk sluit de beschrijving af van de grote gebeurtenis van het plaatsen van de ark in de koningsstad. Daarmee wordt de openbare aanbidding van God gedurende de regering van David bevestigd. Dat de ark niet naar Gibeon is gebracht, waar ook het altaar staat en wat er van de tabernakel over is, is van grote betekenis. Het betekent het oordeel over het hele stelsel dat met de tabernakel verbonden is.

Offers en zegen | verzen 1-3

1 Toen zij de ark van God [de stad] binnenbrachten, zetten zij die midden in de tent die David ervoor gespannen had. En zij brachten brandoffers en dankoffers voor het aangezicht van God. 2 Toen David klaar was met het brengen van het brandoffer en de dankoffers, zegende hij het volk in de Naam van de HEERE. 3 Hij deelde aan iedereen in Israël, van de man tot de vrouw toe, aan ieder een rond brood, een klomp dadels en een rozijnenkoek uit.

Als de ark in de tent is gezet en als het ware tot rust is gekomen van zijn omzwervingen, is het gevolg dat er offers worden gebracht. Het neerzetten van de ark bewerkt aanbidding, waarvan het brandoffer spreekt, en gemeenschap, waarvan het dankoffer of vredeoffer spreekt. Van een zondoffer is hier geen sprake, dat past niet bij deze gebeurtenis.

Na het brengen van de genoemde offers deelt David zegen uit aan het hele volk. David is de koning-priester die als een ware Melchizedek voedsel uitdeelt (Gn 14:18). Elk lid, zonder onderscheid tussen man en vrouw, krijgt "een rond brood, een klomp dadels en een rozijnenkoek". Als het om de zegeningen gaat die de gelovige in Christus heeft ontvangen, is er geen verschil tussen man en vrouw (zie Gl 3:28).

En Melchizedek, de koning van Salem, bracht brood en wijn; hij was een priester van God, de Allerhoogste. (Gn 14:18)

Het 'voedselpakket' dat David uitdeelt, vertegenwoordigt in beeld een rijke zegen. Het ronde brood spreekt van de Heer Jezus: Hij is het brood van het leven. De klomp dadels spreekt van overwinning: dadels komen van de dadelpalmen, de palmboom is een symbool van overwinning. De rozijnenkoek spreekt van duurzame vreugde: rozijnen zijn

gedroogde druiven en van druiven wordt de wijn gemaakt die het hart van God en mensen verheugt.

We zien deze duurzame vreugde bij de apostel Paulus in de *brief aan de Filippiërs*. Zelfs de tranen die bij hem opkwamen (zie *Fp 3:18*), waren niet in staat de aanwezigheid van die vreugde te verdrijven. Dat heeft te maken met het feit dat het leven voor hem Christus was, wat we kunnen verbinden met de ark die gezet werd “*midden in de tent die David ervoor gespannen had*”. Als Christus, van Wie de ark een beeld is, in ons leven centraal staat, is duurzame vreugde ons deel die we ook kunnen doorgeven. Dat doet David in het beeld van de rozijnenkoeken en dat doet Paulus naar de gelovigen in Filippi in zijn brief aan hen.

In beeld kunnen we hier zien dat de Heer Jezus in het midden van de gemeente is als die tot Zijn Naam samenkomt (zie *Mt 18:20*). De gemeente is een plaats waar aanbidding en gemeenschap plaatsvinden, met als gevolg dat elk lid geestelijk voedsel ontvangt.

De HEERE loven | *verzen 4-7*

4 En hij stelde voor de ark van de HEERE [sommigen] uit de Levieten aan als dienaars, om van de HEERE, de God van Israël, melding te maken en [Hem] te loven en te prijzen. 5 Asaf was het hoofd, Zacharja de tweede na hem; [verder] Jeïel, Semiramoth, Jehiël, Mattithja en Eliab, Benaja, Obed-Edom en Jeïel, met instrumenten [als] luiten en met harpen. En Asaf liet zich horen met cimbalen, 6 maar Benaja en Jahaziël, de priesters, [deden dat] voortdurend met trompetten voor de ark van het verbond van God. 7 Toen, op die dag, gaf David voor de eerste maal [deze psalm] om de HEERE te loven door de dienst van Asaf en zijn broeders.

Nadat de ark is geplaatst en de offers zijn gebracht, wordt door David geregeld dat van de Naam van de HEERE in de tegenwoordigheid van de ark melding wordt gemaakt en dat Hij wordt geloofd en geprezen. David introduceert muziek en zang in de eredienst. Hij stelt daarvoor een orde in en draagt op om de HEERE te loven. De plaats van eredienst is nu niet meer alleen een plaats van offerdienst, maar ook van lofgezang. David draagt Asaf op om de HEERE te loven.

De woorden waarmee dat gebeurt, in de *verzen 8-36*, zijn citaten uit drie psalmen. Wie die psalmen heeft gemaakt, wordt niet meegedeeld.

Aangezien (delen uit) deze drie psalmen hier door David worden gebruikt, is het aannemelijk dat ze door David gedicht zijn. We kunnen de lofzang in drie delen verdelen, in overeenstemming met de citaten uit de psalmen:

- de verzen 8-22 zijn, met een enkele wijziging, *Psalm 105:1-15*,
- de verzen 23-33 zijn, op enkele beginwoorden na, heel *Psalm 96* en
- de verzen 34-36 zijn *Psalm 106:1,47-48*.

De *Psalmen 105 en 106* zijn de twee laatste psalmen van het vierde psalmboek. In dat vierde psalmboek worden de wegen bezongen waarlangs God Zijn grote einddoel zal bereiken. Dat doel is de invoering van Zijn Zoon als de Zoon des Mensen in de wereld, om hier Zijn koningschap te vestigen.

Psalm 96 hoort ook bij het vierde psalmboek, dat begint met *Psalm 90*, het gebed van Mozes, de man die het volk door de woestijn heen leidde. In een opklimmende reeks psalmen vindt dan de vestiging van het koningschap van de Messias plaats. Dat sluit aan bij wat we hier hebben, de vestiging van het koningschap van David, in verband met de ark en met Jeruzalem. Het is nog goed erop te wijzen dat we in *Psalm 102* lezen over de basis van Gods einddoel, dat is het werk van de Heer Jezus aan het kruis. In de *Psalmen 105 en 106* horen we als resultaat daarvan dan de grote jubel.

Het eerste deel, de verzen 8-22, dat bestaat uit *Psalm 105:1-15*, toont de trouw van God in het bewaren van Zijn verbond. Het tweede deel, de verzen 23-33, dat bestaat uit *Psalm 96*, is een lofzang. Het derde deel, de verzen 34-36, dat bestaat uit het beginvers en de slotverzen van *Psalm 106*, bevat de gedachte aan bijeenvergaderen. In de onderwerpen van deze drie delen (trouw, lofzang en bijeenvergaderen) kunnen we de betekenis van de namen van de drie hoofdzangers herkennen. Heman betekent 'trouw', Jeduthun betekent 'koor van lofprijzing' en Asaf betekent 'een die bijeenvergadert'.

De inhoud van het loven van de HEERE wordt door David aangegeven en door "Asaf en zijn broeders" in praktijk gebracht. Het is goed om van de Heer Jezus te leren hoe we God kunnen loven. Hij zingt de HEERE (voor ons: de Vader) lof toe in het midden van de gemeente (*Hb 2:12*) en de gemeente mag met

'Ik zal uw naam aan mijn broeders verkondigen, in [het] midden van [de] gemeente zal Ik U lofzingen'. (Hb 2:12)

Hem instemmen. David is hier een beeld van de Geest van God Die Gods volk leidt in de aanbidding.

We kunnen hierbij de toepassing maken dat het goed is om van ervaren broeders te leren hoe we God kunnen aanbidden. Dat doen we niet door een cursus bij hen te volgen of alleen maar na te spreken wat zij zeggen, maar door naar hun dankzeggingen te luisteren en daarin met ons hart mee te gaan.

Eerste deel (Ps 105:1-15) | verzen 8-22

- 8 *Loof de HEERE, roep Zijn Naam aan,
maak Zijn daden bekend onder de volken.*
- 9 *Zing voor Hem, zing psalmen voor Hem,
spreek aandachtig van al Zijn wonderen.*
- 10 *Beroem u in Zijn heilige Naam,
laat het hart van wie de HEERE zoeken, zich verblijden.*
- 11 *Vraag naar de HEERE en Zijn kracht,
zoek Zijn aangezicht voortdurend.*
- 12 *Denk aan Zijn wonderen, die Hij gedaan heeft,
aan Zijn tekenen en de oordelen van Zijn mond,*
- 13 *nakomelingen van Israël, Zijn dienaar,
kinderen van Jakob, Zijn uitverkorenen.*
- 14 *Hij is de HEERE, onze God,
Zijn oordelen gaan over de hele aarde.*
- 15 *Denk aan Zijn verbond voor eeuwig,
aan de belofte die Hij gedaan heeft, tot in duizend generaties,*
- 16 *[aan het verbond] dat Hij met Abraham gesloten heeft,
en Zijn eed aan Izak.*
- 17 *Voor Jakob heeft Hij het vastgesteld als een verordening,
voor Israël [tot] een eeuwig verbond,*
- 18 *door te zeggen: Ik zal u het land Kanaän geven,
het gebied dat uw erfelijk bezit is.*
- 19 *Toen u [met] weinig mensen was,
ja, [met] weinigen, en vreemdelingen daarin,*
- 20 *en zij van volk naar volk zwierven,
en van het ene koninkrijk naar het andere volk,*

- 21 liet Hij niemand toe hen te onderdrukken,
ook bestrafte Hij koningen omwille van hen [en zei]:
22 Raak Mijn gezalfden niet aan,
doe Mijn profeten geen kwaad.

In de *verzen* 8-22 gaat het om de onveranderlijke en onvoorwaardelijke beloften die God in genade aan de vaders heeft gedaan. *Psalm 105* bestaat uit twee delen. In de *verzen* 1-15 gaat het over de grote daden van God ten aanzien van de vaders. In het tweede deel vanaf *vers* 16 gaat het om de wegen vol moeite van Israël als gevolg van hun zonden. Dat tweede deel gaat dus over de verantwoordelijkheid van het volk. In *Kronieken* vinden we dat tweede deel niet, maar alleen het eerste deel.

In dit gedeelte worden eerst de activiteiten van Gods volk bezongen (*verzen* 8-13) en daarna de beloften van God (*verzen* 14-22). Het volk wordt in de *verzen* 8-12 tot diverse activiteiten opgeroepen. De oproep wordt gedaan aan een volk dat in een bijzondere relatie tot God staat. Die relatie wordt gegeven in *vers* 13 in twee namen met elk een andere toevoeging.

Ze zijn "*nakomelingen van Israël*", waaraan wordt toegevoegd "*Zijn dienaar*". "*Israël*" (betekent 'vorst van God') is de naam die wijst op hun bijzondere positie voor God. Hieraan wordt het woord "*dienaar*" verbonden. Wie zijn bijzondere positie kent, zal de Heer graag dienen. Ze zijn ook "*kinderen van Jakob*", waaraan wordt toegevoegd "*Zijn uitverkorenen*". Bij "*kinderen van Jakob*" ligt de nadruk op de zwakheid van hun toewijding aan God en de verkeerde wegen die het volk is gegaan. Daarom is het ook zo mooi dat juist achter deze naam de toevoeging "*Zijn uitverkorenen*" staat, die ervan spreekt dat God hen ondanks hun zwakheid en verkeerde wegen heeft uitverkoren.

Als we de *verzen* 8-12 lezen, zien we tot welke activiteiten het volk als nakomelingen van Israël en Jakob wordt opgeroepen. De activiteiten, die passen in een boek als *1 Kronieken*, bestaan uit loven, aanroepen, bekendmaken (*vers* 8), zingen, psalmzingen, aandachtig spreken (*vers* 9), beroemen, verblijden, vragen, zoeken (*verzen* 10-11), denken (*vers* 12).

In al deze activiteiten worden de wonderdaden van de HEERE tot voorwerp van het lied gemaakt en worden de daden uitgestald waarin de HEERE Zich openbaart, ook ten aanschouwen van de volken (*vers* 8b). Wij mogen daarbij bedenken dat voor ons dit alles ver overtroffen

wordt door de wonderdaden van de Heer Jezus in Zijn vleeswording, Zijn werk op het kruis, Zijn opstanding en Zijn verheerlijking. Wat een aanleidingen om dat alles in aanbidding 'uit te stallen' voor God.

In *vers 14* wijst David op de HEERE als "onze God", Wiens oordelen over de hele aarde gaan. Is het niet meer dan terecht om ertoe op te roepen Hem te loven? In de *verzen 15-18* worden nog extra redenen daarvoor gegeven. Het gaat in die verzen over Gods verbond met en Zijn belofte aan Abraham (*zie Gn 17:7,13,19*), over Zijn eed aan Izak (*zie Gn 26:2-5,23-24*), over de vastgestelde verordening voor Jakob en het eeuwig verbond voor Israël (*zie Gn 28:13,15; 35:9-13*), kortom over Gods verkiezende genade en onberouwelijke beloften (*zie Rm 11:29*), en dat alles met het oog op het land Kanaän als hun erfelijk bezit. Bij zoveel zegeningen en zekerheden kan het hart niet onbewogen blijven en de mond niet zwijgen.

In de *verzen 19-22* hebben we wel de geschiedenis, maar niet de verantwoordelijkheid. In die verzen wordt het verleden van het volk beschreven, hoe zwak en kwetsbaar het was. Het laat zien hoe ook wij ons in de wereld kunnen voelen. Maar dan wordt het volk eraan herinnerd hoe in die omstandigheden, waarin zij een prooi leken te zijn voor vijandige machten, God voor hen was opgekomen. Wat in *vers 22* wordt gezegd, vinden we terug in *Genesis 20:6b-7*.

Ik heb u ook ervan weerhouden tegen Mij te zondigen en daarom heb Ik u niet toegelaten haar aan te raken. Nu dan, geef de vrouw van die man terug, want hij is een profeet! Hij zal voor u bidden, zodat u in leven blijft. Als u haar echter niet teruggeeft, weet [dan] dat u zeker zult sterven, u en al wat van u is. (Gn 20:6b-7)

Tweede deel (Ps 96) | verzen 23-33

- 23 *Zing voor de HEERE, heel de aarde,
breng de boodschap van Zijn heil van dag tot dag.*
- 24 *Vertel onder de heidenvolken Zijn eer,
onder alle volken Zijn wonderen.*
- 25 *Want de HEERE is groot en zeer te prijzen,
en Hij is ontzagwekkend boven alle goden.*
- 26 *Want al de goden van de volken zijn afgoden,
maar de HEERE heeft de hemel gemaakt.*
- 27 *Majesteit en glorie zijn voor Zijn aangezicht,
macht en vreugde zijn in Zijn plaats.*
- 28 *Geef de HEERE, geslachten van de volken,
geef de HEERE eer en macht.*

- 29 Geef de HEERE de eer van Zijn Naam,
breng offers en kom voor Zijn aangezicht.
Buig u neer voor de HEERE in Zijn heerlijke heiligdom;
- 30 beef voor Zijn aangezicht, heel de aarde.
Ja, vast staat de wereld, zij zal niet wankelen.
- 31 Laat de hemel zich verblijden en de aarde zich verheugen,
laat men onder de heidenvolken zeggen: De HEERE regeert.
- 32 Laat de zee bulderen met al wat zij bevat,
laat het veld van vreugde opspringen met al wat erin is.
- 33 Dan zullen de bomen van het woud juichen
voor het aangezicht van de HEERE, want Hij komt
om de aarde te oordelen.

Psalm 96, waaruit het tweede deel van dit loflied komt, is een van de psalmen die spreken over de wederkomst van Christus. Iets dergelijks hebben we ook in *Psalm 98*. David roept op niet zijn (Davids) koningschap te bezingen, maar het koningschap van de HEERE. Davids koningschap en dat van de Heer Jezus zijn op het nauwst met elkaar verbonden, want de grote Zoon van David is de HEERE van de legersmachten. Deze verzen zien vooruit naar de vervulling van de beloften, als de HEERE gezegd heeft over de naties.

Na de lofprijzing van de HEERE om al Zijn geweldige daden en Zijn verbond volgt in *vers 23* de oproep van Israël aan de hele aarde om voor de HEERE te zingen. Het volk is overweldigd door de grote goedheid die hun deel is. Daarin willen ze de volken laten delen die met hen in verbinding zijn gebracht. Op hun beurt moeten die volken de boodschap van het heil dat Israëls deel is “*van dag tot dag*” brengen, dat wil zeggen voortdurend. Iets dergelijks wordt van ons verwacht: “*Laten wij <dan> door Hem [dat is Christus] voortdurend een lofoffer brengen aan God, dat is [de] vrucht van de lippen die zijn naam belijden*” (*Hb 13:15*). Hier gebeurt het zingen voor de HEERE door de volken als een getuigenis van Zijn wonderen (*vers 24*).

De directe reden voor deze oproep is de onvergelykbare grootheid en ontzagwekkendheid van de HEERE boven alle afgoden, die niets zijn, terwijl de HEERE ook de Schepper is (*verzen 25-26*). Alles wat voor Zijn aangezicht is, wat zich dus in Zijn tegenwoordigheid bevindt, straalt majesteit en glorie uit (*vers 27*). Hierbij kunnen we misschien o.a. denken aan engelen. Zij hebben macht en vreugde omdat ze zich in Zijn plaats

bevinden. We kunnen bij “Zijn plaats” ook denken aan de ark hier. Het hele volk verheugt zich vanwege de aanwezigheid van de ark als de woonplaats van God.

Als dit voor engelen en Gods aardse volk al geldt, hoeveel te meer dan voor ons, die kinderen van God zijn en gezegend zijn in Christus met alle geestelijke zegen in de hemelse gewesten (zie Ef 1:4). Verheugen wij ons daar ook in?

In de *verzen 28-30* zien we de volken in de tempel. Ze zijn gekomen om het aangezicht van de HEERE te zien. Ze zijn opgeroepen daar te komen met offers en zich voor Hem neer te buigen. Iemand kan alleen op grond van het offer van Christus en in een nederige gezindheid in Gods tegenwoordigheid komen. De hele aarde, dat wil zeggen alle volken van de aarde, wordt opgeroepen voor Hem te beven. Dat ziet op hun eerbied voor Hem. Aan hen bij wie dat wordt gevonden, geeft Hij onwankelbare vastheid.

Als de hele aarde zo haar plaats ten opzichte van de almachtige HEERE heeft ingenomen, wordt ook de hemel erbij betrokken. Hemel en aarde worden samen opgeroepen zich te verheugen (*vers 31*). Deze situatie is het gevolg van de regering van de HEERE. Hij regeert altijd, maar dan zal het voor iedereen zichtbaar zijn. De hele schepping in al zijn onderdelen, al het zichtbare en al het onzichtbare, wordt opgeroepen tot vreugde-uitingen, omdat het moment is aangebroken dat de HEERE plaatsneemt op Zijn troon om de aarde te oordelen (*verzen 32-33*).

Dit is een indrukwekkend moment, een moment van ongekend belang. Het is het grote keerpunt in de geschiedenis van de mensheid. Nu gaat alles totaal anders worden, God gaat regeren door Zijn Zoon. Hij heeft heel het oordeel aan Hem gegeven, omdat Hij de Mensenzoon is (*Jh 5:27*).

...; en Hij heeft Hem macht gegeven oordeel uit te oefenen, omdat Hij [de] Mensenzoon is. (*Jh 5:27*)

Derde deel (Ps 106:1,47-48) | verzen 34-36

- 34 *Loof de HEERE, want Hij is goed,
want Zijn goedertierenheid is voor eeuwig.*
- 35 *En zeg: Verlos ons, o God van ons heil,
en breng ons bijeen, en red ons vanuit de heidenvolken,*

*opdat wij Uw heilige Naam loven
[en] ons beroemen in Uw lof.
36 Geloofd zij de HEERE, de God van Israël,
van eeuwigheid tot eeuwigheid!*

En heel het volk zei: Amen! En het prees de HEERE.

De woorden van dit derde deel komen uit *Psalms 106*, de slotpsalm van het vierde psalmboek. In de *verzen 1 en 47-48* van die psalm, dus het eerste vers en de twee slotverzen, klinkt het halleluja, dat betekent 'loof de HEERE'. Het woord 'halleluja' komen we in de psalmen voor het eerst tegen in *Psalms 104*. 'Halleluja' is het woord van het vrederijk, samen met het prijzen van de goedertierenheid van de HEERE dat we verderop in dit hoofdstuk vinden (*zie vers 41*).

In *vers 34* klinkt nog een keer de oproep: "*Loof de HEERE.*" Het is de oproep waarmee dit lied in *vers 8* begon. De aanleiding is dat de HEERE goed is. Dat is Hij niet slechts even, maar "*Zijn goedertierenheid is voor eeuwig*". Deze laatste uitspraak is kenmerkend voor het duizendjarig vrederijk.

Dit vertrouwen in Gods goedheid is de basis voor de roep tot God om hen te verlossen uit de macht van de heidenvolken (*vers 35*). Ze noemen God de "*God van ons heil*". Het heil is de behoudenis in de volle zin van het woord en betreft geest, ziel en lichaam en land. Het is verlossing van alle kwade machten en het ontvangen van alle beloofde zegeningen. Ze vragen die verlossing en redding om dan Gods heilige Naam te kunnen loven en zich te beroemen in Gods lof. Dat zal ten volle in het vrederijk zijn vervulling vinden.

Toch wachten ze niet tot het vrederijk is aangebroken, om dan pas Gods heilige Naam te loven. Dat doen ze hier direct al, als ze zeggen: "*Geloofd zij de HEERE, de God van Israël, van eeuwigheid tot eeuwigheid!*" (*vers 36*).

De laatste woorden van *vers 36* zijn woorden die direct op dit loflied volgen en die laten zien dat heel Israël een volk van zangers is. Het hele volk stemt in met het loflied dat door Asaf en zijn broeders is gezongen door er hun "*amen*" aan toe te voegen en zelf de HEERE te prijzen.

De dienst bij de ark | *verzen 37-42*

37 Zo liet hij daar voor de ark van het verbond van de HEERE Asaf en zijn broeders achter om voortdurend dienst te doen voor de ark overeenkomstig het voorschrift voor elke afzonderlijke dag, 38 en [ook] Obed-Edom met hun broeders, achtenzestig [man]; met Obed-Edom, de zoon van Jeduthun, en Hosa, als poortwachters, 39 en de priester Zadok, en zijn broeders, de priesters, voor de tabernakel van de HEERE op de [offer]hoogte, die in Gibeon is, 40 om de HEERE voortdurend, in de morgen en in de avond, brandoffers te brengen op het brandofferaltaar; en dat overeenkomstig alles wat geschreven staat in de wet van de HEERE, die Hij Israël geboden had.

41 En met hen [waren] Heman en Jeduthun, en de overigen die gekozen waren, die met name aangewezen waren om de HEERE te loven; want Zijn goedertierenheid is voor eeuwig. 42 En bij hen waren Heman en Jeduthun, [met] trompetten en cimbalen voor hen die zich lieten horen, en [met] instrumenten voor muziek [tot eer] van God. De zonen van Jeduthun waren echter bij de poort.

In *vers 37* wordt de draad van de geschiedenis met de ark en de dienst in verbinding daarmee (*verzen 1-6*) weer opgepakt. In *vers 37* en de *verzen 39-40* is sprake van tweeërlei dienst. We hebben daar de dienst bij de ark (*vers 37*) en de dienst bij het brandofferaltaar (*verzen 39-40*). Hoe de tabernakel in Gibeon is terechtgekomen, weten we niet. Eerst stond de tabernakel in Silo, in de dagen van Eli. Er is geopperd, dat de Filistijnen Silo hebben verwoest en dat zij de tabernakel en toebehoren hebben overgelaten aan de Amorieten die deze hebben opgericht in Gibeon. Dat zou later weer veroverd zijn door de Israëlieten.

Hoe het ook zij, er is een scheiding gekomen tussen de tabernakel en de ark. Voor de ark wordt een tent gespannen door David. Hij moet hebben begrepen dat de tabernakel zijn tijd heeft gehad en heeft afgedaan voor God. De dienst die plaatsvindt, gebeurt bij de ark. Met de tempel, die door Salomo zal worden gebouwd, komt er een heel nieuw gebouw op een nieuwe plaats waar het brandofferaltaar komt. Dat betekent tegelijk dat de tabernakeldienst definitief ophoudt te bestaan.

Het verschil tussen de dienst en plaats van de ark en het brandofferaltaar duidt op verschillende belangen en genegenheden. Waar de ark is, daar is de dienst naar de wil van de HEERE. Waar het altaar staat, is de

ark niet meer. Dat duidt op een traditie, die nog wel even kan voortgaan, als overgangperiode. Gedurende die overgangperiode kan God die dienst verdragen. Voor de ark wordt dagelijks de dienst van het gezang verricht, net als het brandoffer, dat ook elke morgen en elke avond wordt gebracht (zie Ex 29:38-42; 1Kr 23:30; zie ook Ps 134:1,2; Lk 2:37).

Vers 42 vinden we geestelijk terug in de gemeente. Het huis van de vader in Lukas 15 is een huis van muziek en dans (zie Lk 15:25). Als er muziek wordt gemaakt, moet dat dans ofwel vreugde-uiting tot gevolg hebben. Muziek stelt de profetische bediening voor die de harten van de gelovigen in beweging moet brengen, hetzij in blijdschap, hetzij in droefheid, afhankelijk van de boodschap die de dienaren van de Heer brengen (vgl. Mt 11:16-17).

Met wie echter zal Ik dit geslacht vergelijken? Het is gelijk aan kinderen die op de markten zitten en de anderen de woorden toeroepen: Wij hebben voor jullie op de fluit gespeeld en jullie hebben niet gedanst; wij hebben klaagliederen gezongen en jullie hebben niet geweeklaagd. (Mt 11:16-17)

Iedereen gaat terug naar zijn huis | vers 43

43 Toen ging al het volk weg, ieder naar zijn huis; en David keerde terug om zijn huis te gaan zegenen.

Iedereen gaat naar huis, David ook. Bij David staat erbij dat hij zijn gezin gaat zegenen. De vraag mag wel aan ons worden gesteld waar wij heen gaan na een samenkomst rondom de Heer Jezus. Voor sommigen is dat helaas een weer terugkeren naar de wereld, de wereldse atmosfeer. Bij anderen echter is het zo dat het gezin dezelfde sfeer ademt als de samenkomst. Daar wordt met elkaar gedeeld wat in de samenkomst van de Heer Jezus is genoten en wordt Hij bij alle dagelijkse dingen betrokken.

1 Kronieken 17

In dit hoofdstuk spreekt God tot David (*verzen 1-15*) en spreekt David tot God (*verzen 16-27*). God spreekt nu tot ons door Zijn Woord en wij mogen in reactie daarop met Hem spreken in het gebed. Dit hoofdstuk is het hart van *1 Kronieken* en gaat over het blijvende belang van de persoon en het werk van David in verbinding met “*de ark van het verbond van de HEERE*” (*vers 1*), de volle naam van de ark.

Het gaat in dit hoofdstuk (dat chronologisch op *hoofdstuk 18* volgt) ook over drie huizen:

- het huis dat David heeft gebouwd (*vers 1*),
- het huis dat voor God gebouwd zal worden (*verzen 4,11,12*) en
- het geestelijk huis van David, de geslachtslijn die loopt tot Christus (*verzen 16,23,27*).

David wil een huis voor de HEERE bouwen | *vers 1*

1 En het gebeurde, toen David in zijn huis zat, dat David tegen de profeet Nathan zei: Zie, ik verblijf in een huis van ceder[hout], maar de ark van het verbond van de HEERE onder tentkleden.

Het leven van David bereikt hier een nieuw stadium. Eerder is hij naar zijn eigen huis gegaan om het te zegenen (*1Kr 16:43*). Nu krijgt hij geestelijke oefeningen over Gods huis. Oefeningen over Gods huis vinden in het eigen huis, de eigen woonomgeving plaats. Als zulke oefeningen er thuis niet zijn, zijn ze er ook niet in Gods huis.

Wie echter alleen oog en tijd heeft voor zijn eigen huis, heeft geen tijd om zorg te besteden aan Gods huis (*Hg 1:4*). Wie ermee tevreden is om

Is het voor u wel de tijd om in uw [fraai] overdekte huizen te wonen, terwijl dit huis verwoest ligt? (Hg 1:4)

in de deur van zijn eigen tent te blijven, zal niet uitgaan naar de tabernakel (*zie Ex 33:10*). Wie zijn eigen huis niet kan besturen, kan ook geen zorg dragen voor de gemeente van God (*1Tm 3:5*). Het een kan niet los worden gezien van het ander.

..., – maar als iemand zijn eigen huis niet weet te besturen, hoe zal hij zorg dragen voor de gemeente van God? – ... (1Tm 3:5)

Als David in rust in zijn huis zit, beseft hij de ongerijmdheid die er is tussen zijn eigen woonplaats en die van de ark. Ook voor ons mag de vraag zijn: kunnen wij voldoening hebben in onze eigen voorspoed, onze eigen (vaak luxe) woonomgeving, terwijl we geen oog hebben voor de stad (als beeld van de gemeente in haar dagelijkse openbaring) waar God woont?

Wat de HEERE voor Zijn volk is geweest | *verzen 2-6*

2 Nathan zei tegen David: Doe alles wat in uw hart is, want God is met u. 3 Maar in die nacht gebeurde het dat het woord van God tot Nathan kwam: 4 Ga en zeg tegen David, Mijn dienaar: Zo zegt de HEERE: Ú mag voor Mij geen huis bouwen om in te wonen. 5 Ik heb immers niet in een huis gewoond vanaf de dag dat Ik Israël [uit Egypte] deed optrekken tot deze dag toe, maar Ik ben van tent tot tent gegaan, en van tabernakel [tot tabernakel]. 6 Heb Ik [ooit], overal waar Ik met heel Israël rondtrok, een woord gesproken tot een van de richters van Israël, die Ik bevolen had Mijn volk te weiden: Waarom bouwt u voor Mij geen huis van ceder[hout]?

Uit wat David in *vers 1* zegt, begrijpt Nathan wat hij bedoelt. Nathan zegt niet met zoveel woorden dat David de tempel mag bouwen, net zomin als David dat zelf heeft gezegd. Dit voornemen van David als zodanig is niet verkeerd. Daarom moedigt de profeet hem aan. Elkaar stimuleren om iets voor de Heer te doen, is goed. Toch is het advies van Nathan een eerste, menselijk goed te begrijpen reactie, maar niet het woord van de HEERE. In de nacht die volgt, krijgt Nathan te horen wat de HEERE van Davids voornemen vindt.

Om redenen die later worden gegeven, mag David de tempel niet bouwen (*1Kr 22:8; 28:3*). Andere dingen moeten eerst gebeuren. Niet David mag eerst een huis bouwen voor de HEERE, maar de HEERE zal eerst voor David een huis bouwen. Hij schenkt eerst aan David, die eerst een ontvanger moet worden. Wij kunnen de HEERE niets geven wat Hij nodig zou hebben, wat echter niet betekent dat we Hem niets kunnen geven. De HEERE ontvangt graag van ons wat wij Hem willen geven.

Nergens lezen we dat Hij, toen Hij met het volk rondtrok, de opdracht heeft gegeven om voor Hem een huis te bouwen. Integendeel, de

HEERE heeft Zich steeds bij Zijn volk aangepast. Toen het volk Israël een slaaf was, werd Hij hun Bevrijder; toen het volk in tenten woonde, was Zijn woning ook een tent; toen het volk strijden moest, openbaarde Hij Zich als de Vorst van het leger van de HEERE; als het in vrede zal zijn gevestigd, zal ook God Zichzelf in het huis van Zijn heerlijkheid vestigen.

Zo is het met Christus ten opzichte van ons. Wij zijn geboren uit een vrouw, Hij ook; Zijn aardse volk Israël was onder de wet, Hij was het tijdens Zijn leven op aarde ook; nu Hij een hemels volk voor Zich vergadert, is Hij in de hemel voor ons; als Hij in heerlijkheid zal komen, komen wij met Hem in Zijn heerlijkheid; als Hij regeert, regeren wij met Hem.

De daden van de HEERE voor David | verzen 7-15

7 Nu dan, dit moet u tegen Mijn dienaar zeggen, tegen David: Zo zegt de HEERE van de legermachten: Ik heb u van de schaapskooi vandaan gehaald, van achter het kleinvee, om een leider over Mijn volk Israël te zijn. 8 Ik was met u overal waar u heen ging, en heb al uw vijanden voor uw [ogen] uitgeroeid. Ik heb een naam voor u gemaakt, zoals de naam van de groten die op aarde zijn.

9 Ik heb aan Mijn volk Israël een plaats toegewezen en het [daar] geplant, zodat het in zijn eigen [gebied] woont en niet meer heen en weer gedreven wordt. En onrechtvaardige mensen zullen het niet meer verdrukken zoals vroeger, 10 en sinds de dagen waarop Ik richters aangesteld heb over Mijn volk Israël. Maar Ik heb al uw vijanden vernederd. Ook maak Ik u bekend dat de HEERE voor ú een huis zal bouwen.

11 En het zal gebeuren, wanneer uw dagen voorbij zijn en u heen gaat naar uw vaderen, dat Ik uw nakomeling na u, die [een] van uw zonen zal zijn, zal doen opstaan, en Ik zal zijn koningschap bevestigen. 12 Die zal voor Mij een huis bouwen, en Ik zal zijn troon voor eeuwig bevestigen. 13 Ik zal hem tot een Vader zijn, en hij zal Mij tot een zoon zijn, en Mijn goedertierenheid zal Ik niet van hem wegnemen, zoals Ik [die] weggenomen heb van hem die [er] vóór u was, 14 maar Ik zal hem in Mijn huis en in Mijn koningschap voor eeuwig stand doen houden, en zijn troon zal voor eeuwig zeker zijn.

15 *Overeenkomstig al deze woorden en heel dit visioen, zo sprak Nathan tot David.*

De heilige begeerte van David om een huis voor de heerlijkheid van God te bouwen wordt de gelegenheid dat de HEERE gaat vertellen over wat Hij met David heeft gedaan (*verzen 7-8*) en wat Hij met hem zal gaan doen (*verzen 9-14*). *Vers 9* zal ten volle verwerkt worden in het vrede-rijk. In dit vers en de volgende verzen zien we een verwijzing naar de Messias. *Vers 10* wordt in de *hoofdstukken 18-20* uitgewerkt, als een voorafschaduwung van de oordelen die aan het vrede-rijk voorafgaan.

In *vers 11* wordt niet een bepaalde zoon genoemd, zoals dat wel gebeurt in 2 *Samuel 7* (zie *2Sm 7:14b*), maar wordt in algemene zin gesproken over “[een] van uw zonen”. Dat past in dit bijbelboek. “[Een] van uw zonen” ziet op de Messias en niet op Salomo als lijfelijke zoon. Het gaat om de Heer Jezus, de Zoon van God (*Ps 2:7*; zie ook *Hb 1:5*; *Hd 13:33*; *Hb 5:5*), voor Wie God tot een Vader zal zijn en Die Hem tot een Zoon zal zijn (*vers 13*; *1Kr 22:10*; *28:6*).

*Ik zal het besluit bekendmaken:
De HEERE heeft tegen Mij gezegd: U bent Mijn Zoon,
Ik heb U heden verwekt. (Ps 2:7)*

De Zoon zal een huis bouwen voor de HEERE. De *verzen 12b en 14* spreken over de regering en het koningschap van de Zoon die ‘zonder einde’ zijn (*Lk 1:32-33*; *Dn 2:44*). Daar wordt ook duidelijk gezegd dat het koningschap van de Zoon het koningschap van de HEERE is (“Mijn koningschap”).

Deze zal groot zijn en Zoon van [de] Allerhoogste worden genoemd, en [de] Heer, God, zal Hem de troon van zijn vader David geven, en Hij zal over het huis van Jakob koning zijn tot in eeuwigheid en aan zijn koningschap zal geen einde zijn. (Lk 1:32-33)

Als een getrouwe gezant, die niets achterhoudt van de hele raad van God, brengt Nathan al de woorden van de HEERE aan David over (*vers 15*). Hij is daarin net zo trouw als Paulus later zal zijn, die het tegen de oudsten van Efeze zegt: “Want ik heb niet nagelaten u de hele raad van God te verkondigen” (*Hd 20:27*).

Het dankgebed van David | *verzen 16-27*

16 *Toen ging koning David [de heilige tent] binnen en nam plaats voor het aangezicht van de HEERE. Hij zei: Wie ben ik, HEERE God, en wat is mijn huis dat U mij tot hiertoe gebracht hebt? 17 En dit was in Uw ogen [nog] gering, o God, en U hebt [ook nog] over*

het huis van Uw dienaar gesproken tot in verre [tijden]; en U hebt mij [als] een rij mensen gezien, [in] opgaande lijn, HEERE God!

18 Wat zal David nog meer tot U [spreken], vanwege [deze] eer aan Uw dienaar? Ú kent Uw dienaar immers. 19 HEERE, omwille van Uw dienaar en naar Uw hart hebt U al deze grote dingen gedaan, en al deze grote dingen bekendgemaakt. 20 HEERE, er is niemand zoals U, en er is geen God dan U alleen, [zoals blijkt] uit alles wat wij met onze [eigen] oren gehoord hebben.

21 En wie is als Uw volk Israël, het enige volk op de aarde dat God is gaan verlossen om voor Hem een volk te zijn, om Zich een Naam te maken [door het doen] van grote en ontzagwekkende dingen, door heidenvolken te verdrijven van voor [de ogen van] Uw volk, dat U uit Egypte verlost hebt. 22 U hebt Uw volk Israël voor U tot Uw volk gemaakt, voor eeuwig, en Ú, HEERE, bent hun tot een God geworden.

23 Nu dan, HEERE, laat dit woord dat U over Uw dienaar en over zijn huis gesproken hebt, voor eeuwig bewaarheid worden, en doe zoals U gesproken hebt. 24 Ja, laat het bewaarheid worden, en laat Uw Naam tot in eeuwigheid grootgemaakt worden door te zeggen: De HEERE van de legermachten, de God van Israël, is God over Israël, en laat het huis van Uw dienaar David zeker zijn voor Uw aangezicht. 25 Want U, mijn God, hebt voor het oor van Uw dienaar onthuld dat [U] voor hem een huis zult bouwen. Daarom heeft Uw dienaar [vrijmoedigheid] gevonden [dit gebed] voor Uw aangezicht te bidden. 26 Nu dan, HEERE, U bent die God, en U hebt dit goede over Uw dienaar gesproken. 27 Nu dan, het heeft U behaagd het huis van Uw dienaar te zegenen, dat het voor eeuwig voor Uw aangezicht zal zijn; want U, HEERE, hebt [het] gezegend, en [het] zal voor eeuwig gezegend zijn.

In vers 16 lezen we, als een zeldzaamheid, dat iemand voor de HEERE plaatsneemt. De vaker voorkomende lichaamshoudingen zijn dat iemand zich voor de HEERE neerwerpt, knielt of eerbiedig gaat staan. Hier bij David zien we dat hij vertrouwelijk 'plaatsneemt', wat mogelijk betekent dat hij bij de HEERE gaat zitten. Het is een heel mooi voorbeeld van vertrouwelijke omgang met de HEERE, waarbij hij tegelijk de grootste eerbied in acht neemt. Hij wil met de HEERE spreken over wat hij van Hem heeft gehoord en wat door Hem is beloofd.

Als David spreekt, heeft hij het niet meer over zijn wens die niet wordt ingewilligd. Hij is niet verdrietig of neerslachtig nu hij van de HEERE niet mag doen wat hij graag wilde doen. In plaats van ontmoediging is er bij hem grote dankbaarheid. Hij vloeit over van blijdschap om wat de HEERE hem heeft beloofd aangaande zijn geslacht, wat Hij hem zal geven, hem en zijn huis. We zien later dat hij doet wat in zijn vermogen ligt om te verzamelen wat nodig is voor de tempel die niet hij, maar zijn zoon Salomo mag bouwen.

Dat is een voorbeeld voor ons. Wij kunnen met de middelen die de Heer ons heeft gegeven, meewerken aan een werk dat we graag zelf hadden willen doen, maar waarvoor de Heer een ander heeft aangewezen. We komen daartoe als we zien hoezeer wij ook zelf door de Heer begenadigd zijn. Dat is het eerste wat we bij David vinden.

In de tegenwoordigheid van de HEERE is de eerste opmerking van David over zichzelf: *“Wie ben ik?”* en over zijn huis: *“Wat is mijn huis?”* Hij is diep onder de indruk van de genade die hem en zijn huis is bewezen. Dat brengt hem ertoe te spreken over zijn eigen geringheid. Dat is het gepaste gevoel van ontvangen genade dat ook ons zou moeten kenmerken in onze omgang met de Heer.

Ook toont hij zijn geloof en vertrouwen. David erkent in zijn dankgebed in *vers 17*, wat de HEERE in *vers 13* heeft gezegd, dat het gaat om de toekomst, om de komst van de grote Zoon van David. In Hem, dat is in Christus, vindt een rij mensen in opgaande lijn in de verre toekomst het hoogtepunt. David was al koning en zijn geslacht was al uitverkoren, maar dat maakt hem niet hoogmoedig, want alles is het gevolg van de zegen van God. Hij is van nederige afkomst en is door God tot grote hoogte gevoerd. Het gevoel dat David daarvan heeft, is het gevoel dat Maria bezingt als ze te horen heeft gekregen dat ze de moeder van de Messias zal worden (*Lk 1:46-49*; zie ook *1Sm 2:8*; *vgl. 1Pt 5:6*).

En Maria zei: Mijn ziel maakt de Heer groot, en mijn geest verheugt zich over God, mijn Heiland, omdat Hij de geringheid van zijn slavin heeft aangezien. Want zie, van nu aan zullen alle geslachten mij gelukkig prijzen, omdat de Machtige grote dingen aan mij heeft gedaan; en heilig is zijn naam, ... (Lk 1:46-49)

David spreekt tot de HEERE over *“David”* (*vers 18*) en niet over ‘koning David’, want aardse heerlijkheid wordt in de tegenwoordigheid van de HEERE vergeten. David is niet sprakeloos, maar hij kan ook niets toevoegen aan de weldaden die hem zijn bewezen. Hij weet dat hij het

voorwerp van de liefde en genade van de HEERE is. Dat is hij, niet om wie hij in zichzelf is, maar omdat het in het hart van de HEERE Zelf is (*vers 19*) zijn dienaar David te zegenen. Hij heeft hem dat ook bekend willen maken. Het zijn inderdaad “*grote dingen*”.

De Heer vindt het fijn om ook van ons te horen waarin we Zijn zegeningen waarderen. We mogen gebeden uitspreken waarin we onze behoeften uiten, maar het is toch ook mooi onze waardering van de door Hem gegeven zegeningen en beloften aan Hem vertellen.

In *vers 20* volgt een belijdenis van de uniekheid van God. Dat Hij een unieke God is, heeft Hij bewezen in het vrijkopen van Zijn volk (*vers 21*). Direct verbonden aan de uniekheid van God is de uniekheid van Gods volk (*vers 22*). God en Zijn volk horen bij elkaar. Het volk dankt zijn uniekheid aan Wie God als de unieke God is. God heeft dat volk als enige volk tot Zijn eigendom gekozen. Hij heeft dat gedaan om Zich door middel van hen een Naam te maken op aarde. Zijn volk is Zijn eer omdat Hij Zijn eer aan hen heeft gegeven.

God wil gebeden zijn om wat Hij beloofd heeft (*vers 23*). In *Lukas 1* komt het vervolg op dit gebed als een eerste vervulling: de HEERE “*zal hem [dat is de Heer Jezus] de troon van zijn vader David geven*” (*Lk 1:30*).

De inhoud van Davids gebed is van hoge orde. Hij spreekt de HEERE aan in de verwachting van Zijn verhoring: “*Laat dit woord ... bewaarheid worden, en doe*” (*vers 23*); “*laat Uw Naam ... groot gemaakt worden ... laat het huis van uw dienaar David zeker zijn*” (*vers 24*). De beloften voor de toekomst zijn de grond voor zijn gebed (*vers 25*). God houdt ervan dat Zijn ontwijfelbare beloften door de Zijnen zonder enige terughoudendheid worden aangenomen. Als Zijn beloften door een trouw hart als vast en zeker worden aanvaard, zal dat tot uiting komen in de dankbaarheid die Hem wordt gebracht.

Omdat de HEERE God is en Hij dit goede heeft gesproken (*vers 26*), vertrouwt David erop dat zijn gebed zal worden gehoord. Hij spreekt de zekerheid van de verhoring uit. Hij zegt dat de HEERE zijn huis gezegend heeft en dat het daarom tot in eeuwigheid gezegend zal zijn (*vers 27*). Er is geen betere basis voor onze gebeden dan de beloften die God in Zijn Woord heeft gegeven. Dat geeft de zekerheid van de verhoring. Het tijdstip van de verhoring is de zaak van God.

1 Kronieken 18

In het vorige hoofdstuk bevinden we ons in het heiligdom. In het hoofdstuk dat we nu voor ons hebben, bevinden we ons in de strijd erbuiten. Als David in het heiligdom bij de HEERE is geweest, komt hij gesterkt naar buiten en kan hij overwinningen op de vijanden behalen. David verbreidt naar alle zijden de heerlijkheid van Israël en van zijn regering. Hij is hierin een voorbeeld van de Heer Jezus. Als de Heer Jezus uit het heiligdom komt, zal Hij al Zijn vijanden onderwerpen en oordelen en Zijn rijk op de hele aarde vestigen.

De inhoud van dit hoofdstuk vinden we ook in 2 Samuel 8. Naar aanleiding van de gebeurtenissen die in dit hoofdstuk worden beschreven, heeft David *Psalm 60* gedicht (Ps 60:1-2).

Een gouden kleinoed van David, ter onderwijzing, voor de koorleider, op 'De liele van de getuigenis'; toen hij gevochten had met de Syriërs van Mesopotamië en met de Syriërs van Zoba, en Joab terugkwam en de Edomieten versloeg in het Zoutdal: twaalfduizend [man]. (Ps 60:1-2)

Het verslag van de overwinningen van David moet voor de teruggekeerde ballingen een grote bemoediging zijn geweest. Ook zij hadden met allerlei tegenstanders te maken. Ze kwamen terug uit ballingschap in een land dat zeventig jaar lang onverzorgd was gebleven. De overwinningen van David had hij niet aan zichzelf te danken, maar aan de HEERE. Op die HEERE wordt het hart van het overblijfsel bovenal gericht. Wie Hij voor David was, is Hij nog steeds voor hen. Voor hen en voor ons geldt: *"Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde en tot in eeuwigheid"* (Hb 13:8).

De overwinningen van David | verzen 1-13

1 *Daarna gebeurde het dat David de Filistijnen versloeg en hen onderwierp; en hij nam Gath en de bijbehorende [plaatsen] uit de macht van de Filistijnen.* 2 *Ook versloeg hij Moab, zodat de Moabieten dienaren van David werden [en] zij schatting moesten afdragen.* 3 *Verder versloeg David Hadadezer, de koning van Zoba, bij Hamath, toen die heentrok om zijn gezag te vestigen aan de rivier de Eufrat.* 4 *David nam van hem duizend [wagens af] en [nam] zevenduizend ruiters en twintigduizend man voetvolk [gevangen]. Ook sneed David de hielpezen van alle wagen[paarden] door, maar hield er honderd wagen[paarden] van over.*

5 De Syriërs van Damascus kwamen om Hadadezer, de koning van Zoba, te helpen, maar David versloeg van de Syriërs tweeëntwintigduizend man. 6 David legde [garnizoenen] in het Syrië van Damascus, en de Syriërs werden dienaren van David [en] moesten schatting afdragen. De HEERE gaf David de overwinning overal waar hij heen ging. 7 David nam de gouden schilden die van de dienaren van Hadadezer geweest waren, en bracht ze naar Jeruzalem. 8 En uit Tibchath en uit Chun, steden van Hadarezer, nam David zeer veel koper mee; daarvan heeft Salomo de koperen zee, de pilaren en de koperen voorwerpen gemaakt.

9 Toen [nu] Toü, de koning van Hamath, hoorde dat David heel het leger van Hadadezer, de koning van Zoba, verslagen had, 10 stuurde hij zijn zoon Hadoram naar koning David om hem naar [zijn] welstand te vragen en hem geluk te wensen, omdat hij tegen Hadadezer gestreden en hem verslagen had – Hadadezer voerde namelijk steeds strijd tegen Toü – en [hij stuurde hem ook] allerlei gouden, zilveren en koperen voorwerpen. 11 Koning David heiligde ook die voor de HEERE, evenals het zilver en het goud dat hij meegebracht had van alle heidenvolken: van Edom, van Moab, van de Ammonieten, van de Filistijnen en van Amalek.

12 Ook versloeg Abisai, de zoon van Zeruja, de Edomieten in het Zoutdal, achttienduizend [man]. 13 Hij legde garnizoenen in Edom, en alle Edomieten werden aan David onderworpen. De HEERE gaf David de overwinning overal waar hij heen ging.

David overwint achtereenvolgens de Filistijnen in het westen (*vers 1*), de Moabieten in het oosten (*vers 2*), de koning van Zoba en de Syriërs in het noorden (*verzen 3-11*) en de Edomieten in het zuiden (*verzen 12-13*). Hij heeft succes, omdat de HEERE met hem is, want de HEERE is altijd met degene die met Hem is (*verzen 6,13*).

Dat betekent niet dat de overwinningen David in de schoot geworpen worden. Hij moet er werkelijk hard voor strijden. Voor het voeren van deze oorlogen heeft hij ook een harde oefenschool gehad in de tijd dat hij op de vlucht was voor Saul. De Heer geeft ook ons de overwinning, maar Hij doet dat alleen als wij ons volledig voor Hem inzetten.

Met het verslaan van de Filistijnen (*vers 1*) onderwerpt David een vijand die vele jaren lang, al vanaf de tijd van de richters, een plaag is geweest

voor Israël. Zij hebben zelfs Saul en zijn zonen gedood (zie 1Sm 31). De Filistijnen hebben ook steden op Israël veroverd en zijn er zelf gaan wonen (1Kr 10:7). David breekt hun macht. Door Gath en de bijbehorende plaatsen uit de macht van de Filistijnen te nemen verovert hij nu steden op deze vijand in plaats van andersom. Later wordt nog melding gemaakt van het doden van enkele overgebleven reuzen (1Kr 20:4-8).

David verslaat ook de Moabieten (vers 2). Net als over het verslaan van de Filistijnen is de kroniekschrijver daar kort over. Hij wijdt er, evenals aan het verslaan van de Filistijnen, slechts één vers aan. Het resultaat is dat de Moabieten David dienen en hem schatting moeten afdragen. Daardoor blijft David zijn macht over hen uitoefenen, waarmee hij het gevaar bezweert dat ze zich los van hem weer tot een gevaarlijke macht zullen ontwikkelen.

Op het moment dat Hadadezer, de koning van Zoba, zijn macht wil vestigen, verslaat David hem (vers 3). Hij maakt de vijand tot gevangenen en hij maakt de middelen waarop zij vertrouwden krachteloos (vers 4). Als de vijanden zich verenigen om gezamenlijk tegen David te strijden, is die vereniging alleen maar als het verzamelen van koren op het veld voor de dorsvloer

(vers 5; Mi 4:11-12). David hoeft dan niet tegen al die rijken afzonderlijk te strijden, maar kan ze in één oorlog verslaan.

*Nu verzamelen zich tegen u
vele heidenvolken.*

*Zij zeggen: Laat haar ontheilgd worden,
en laten onze ogen Sion aanschouwen.*

*Zij echter kennen
de gedachten van de HEERE niet.*

*Zij begrijpen Zijn raadsbesluit niet:
dat Hij hen bijeengebracht heeft als graanschoven op de dorsvloer.
(Mi 4:11-12)*

De rijke buit aan koper die deze strijd oplevert, zal worden gebruikt voor de bouw van de tempel (vers 8). "Koning David" (in vers 10 en in vers 11 wordt David nadrukkelijk koning genoemd) heiligt voor de HEERE zowel wat hij heeft gekregen aan geschenken als wat hij heeft veroverd aan buit, om dit te gebruiken voor de bouw en versiering van de tempel.

Door het verslaan van Hadadezer geeft David reden tot vreugde bij Toï, de koning van Hamath (verzen 9-11). Het verslaan van vijanden heeft zo een rijkere uitwerking dan alleen een persoonlijke vreugde. Zoals falen kwalijke gevolgen voor anderen heeft (zie hoofdstuk 13), zo heeft een overwinning in de kracht van God een goede uitwerking voor anderen.

Het is verstandig van Toï om David daarvoor te bedanken. Het is een voorbeeld voor ons om ervoor te zorgen dat we vrienden worden met hen van wie we zien dat God met hen is.

De letterlijke vijanden van David en Israël stellen voor ons geestelijke vijanden voor. Onze strijd is niet tegen vlees en bloed, maar tegen machten in de hemelse gewesten (Ef 6:12). Het is goed om te beseffen dat in onszelf geen kracht is om welke vijand

Want onze strijd is niet tegen bloed en vlees, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de wereld-beheersers van deze duisternis, tegen de geestelijke [machten] van de boosheid in de hemelse [gewesten]. (Ef 6:12)

ook te overwinnen. Zoals er verschillende vijanden zijn van David, zo heeft de zonde, waar de boze machten in de hemelse gewesten gebruik van maken, veel verschijningsvormen, zoals jaloersheid of hoogmoed. Al die verschijningsvormen zijn even zo veel vijanden die invloed willen hebben in ons leven. De Heer wil ons de kracht geven die vijanden te overwinnen. De wapenrusting van God wordt ons daarvoor aangereikt (zie Ef 6:13-18). Als wij die aan hebben, zonder een onderdeel te vergeten, zullen wij staande blijven.

Bij twee vijanden legt David ook nog "garnizoenen". Hij doet dat in Syrië (vers 6) en in Edom (vers 13). Dat leert ons dat een eenmaal overwonnen vijand eronder moet worden gehouden. Een overwonnen vijand moet niet de kans krijgen opnieuw in opstand te komen.

We kunnen deze twee vijanden ook nog op een andere manier bezien. Syrië stelt een vijand voor die ons de zegeningen van het land wil afnemen, hij komt ze van ons roven. In de praktijk betekent het dat wij bijvoorbeeld door allerlei drukte er niet aan toe komen van de dingen van de Heer te genieten. Edom, dat is Ezau, staat erom bekend dat hem de zegen van het land helemaal niet interesseert. Het is de onverschilligheid voor de dingen van God die ons ook parten kan spelen. Edom stelt het vlees voor dat alleen is geïnteresseerd in het hier en nu (zie Gn 25:32). Het moet onderworpen worden gehouden, want op het kruis heeft God "de zonde in het vlees veroordeeld" (Rm 8:3).

Regering en beambten van David | verzen 14-17

14 Zo regeerde David over heel Israël, en hij deed recht en gerechtigheid aan heel zijn volk. 15 Joab, de zoon van Zeruja, ging over het leger en Josafat, de zoon van Ahilud, was kanselier. 16 En Zadok, de

zoon van Ahitub, en Abimelech, de zoon van Abjathar, waren priesters; en Sausa was schrijver. 17 En Benaja, de zoon van Jojada, ging over de Krethi en de Plethi. De zonen van David waren naast de koning echter de voornaamsten.

We zien in deze verzen dat David ook intern voor rust zorgt door het handhaven van het recht (verzen 14-17). Hij zorgt voor een goed leger, want hij beseft dat, al zijn de vijanden overwonnen, er een dreiging van hen blijft uitgaan. Het leger is er niet alleen om de vrede ten opzichte van de volken om hen heen te handhaven, het wordt ook gebruikt om de vrede onder de leden van het volk zelf te handhaven. Ook intern mag er geen opstand uitbreken. God geeft mensen macht, niet opdat de mens daardoor zelf groot wordt, maar opdat hij er goed mee doet. Davids regering beantwoordt daaraan.

Als we dit toepassen op het leven van de gemeente, is de les dat ook bij onderlinge spanningen de ware David klaar staat om de rust en de vrede te herstellen. De Heer Jezus heeft een 'leger', dat zijn Zijn gaven aan de gemeente (Ef 4:11-12). Zij geven aanwijzingen waardoor de spanningen kunnen verdwijnen.

En Hij heeft sommigen gegeven als apostelen, anderen als profeten, anderen als evangelisten, anderen als herders en leraars, om de heiligen te volmaken, tot [het] werk van [de] bediening, tot [de] opbouw van het lichaam van Christus; ... (Ef 4:11-12)

Een voorbeeld van die spanningen en ook hoe die worden weggenomen, zien we al in het prille begin van de gemeente (zie Hd 6:1-6). Daar lezen we dat een groep gelovigen zich benadeeld voelt. Zij menen dat zij, vergeleken met anderen, te weinig krijgen. Als dit gemopper niet vlug verdwijnt, zal het een verwoestende uitwerking op de gemeente hebben. Het 'leger' van de Heer Jezus, de apostelen, komt met de oplossing, waardoor het gemopper ophoudt. Die oplossing ligt niet in het gebruik van geweld, maar in het tegemoet komen aan de klagers waar dat maar kan.

Voor zo'n oplossing is een geestelijke instelling nodig, dat wil zeggen de gezindheid van de Heer Jezus. Elk van ons heeft de verantwoordelijkheid ervoor te zorgen dat in het eigen leven en in de gemeente van God het recht van God gehandhaafd wordt, dat houdt in dat er wordt gehoorzaamd aan wat Hij zegt in Zijn Woord. Dat kan niet gebeuren door kracht of geweld, maar door de Geest, Die werkt in voorgangers

die de Heer heeft gegeven. Deze voorgangers zijn geen officieel aangestelde personen. Zoiets komt in de Bijbel niet voor. Het zijn door de Heer in de school van het leven opgeleide en gevormde dienaren. Wij worden vermaand hun te gehoorzamen en hun onderdanig te zijn (Hb 13:17).

Weest aan uw voorgangers gehoorzaam en weest hun onderdanig, want zij waken over uw zielen als degenen die rekenschap zullen afleggen, opdat zij dit met vreugde en niet zuchtend doen, want dat is voor u niet nuttig. (Hb 13:17)

1 Kronieken 19

Dit hoofdstuk is gewijd aan een afzonderlijke beschrijving van de oorlog van David tegen de Ammonieten en de Syriërs, volken die al in het vorige hoofdstuk zijn genoemd (*zie ook 2Sm 10*).

De boodschappers van David beledigd | *verzen 1-5*

1 Het gebeurde daarna dat Nahas, de koning van de Ammonieten, stierf, en zijn zoon werd koning in zijn plaats. 2 Toen zei David: Ik zal goedertierenheid bewijzen aan Hanun, de zoon van Nahas, want zijn vader heeft mij goedertierenheid bewezen. En David stuurde boden om hem te troosten vanwege zijn vader. Toen de dienaren van David [echter] in het land van de Ammonieten aankwamen om hem te troosten, 3 zeiden de vorsten van de Ammonieten tegen Hanun: Eert David uw vader in uw ogen door mannen naar u toe te sturen om u te troosten? Zijn zijn dienaren niet naar u toe gekomen om het land te onderzoeken, het ondersteboven te keren en het te verkennen? 4 Daarop nam Hanun de dienaren van David, schoor hen en sneed hun kleren halverwege af, tot aan de heupen, en liet hen gaan. 5 Zij gingen [op weg]. Toen men David over de mannen vertelde, stuurde hij hun [boden] tegemoet, want deze mannen waren zeer te schande gemaakt. De koning zei: Blijf in Jericho tot uw baard [weer] aangegroeid is en kom [dan] terug.

De aanleiding tot de oorlog met de Ammonieten is een bewijs van medeleven van David. Nahas, de koning van de Ammonieten, sterft. David wil diens zoon en opvolger, Hanun, zijn deelneming betuigen. Dit bewijs van medeleven wordt opzettelijk verkeerd opgevat. De reactie op Davids betoon van medeleven (*vers 4*) is een regelrechte oorlogsverklaring.

Hanun toont in dit hoofdstuk tegenover de vriendelijkheid van David een heel andere houding dan Mefiboseth heeft getoond (*zie 2Sm 9*). Er is achterdocht dat Davids ware bedoelingen niet van vredelievende aard zijn. Ze suggereren dat hij door een gespeelde deelneming probeert de Ammonieten aan zich te onderwerpen. Hanun geeft er blijk van dat hij David niet kent. Wat David doet, wordt door hem opgevat als huichelarij.

De boodschappers van David worden smadelijk behandeld en weggestuurd. Het afscheren van de baard is voor een oosterling een diepe vernedering. Ook het halfnaakt over straat sturen is een ongekende vernedering. Een dieper grievende behandeling is nauwelijks denkbaar. Als David hoort van de vernedering, beseft hij dat wat zijn boodschappers is aangedaan, in feite tegen hem is gericht. Toch is zijn eerste reactie niet het zoeken van vergelding voor zichzelf, maar gaat zijn eerste zorg naar zijn vernederde boodschappers uit. Hij laat hun zeggen dat ze tijd moeten nemen voor herstel.

David is hierin een voorbeeld van de Heer Jezus. Zijn aandacht gaat ook altijd in de eerste plaats uit naar de Zijnen die voor Hem lijden en niet naar vergelding voor hen die de Zijnen dit lijden aandoen. Op Zijn tijd komt ook de vergelding.

Zoals Hanun zijn er veel mensen in de wereld. Als je met hen spreekt over de liefde van God en de Heer Jezus, moeten ze daar niets van weten. Ze staan Hem niet toe in hun leven te komen. Ze zien Hem als een indringer, als iemand Die niet het goede, maar het kwade met hen voor heeft.

Wie uit liefde voor de verloren mens van zijn Heer getuigt, kan dezelfde behandeling overkomen als de boodschappers van David en, wat meer is, dezelfde behandeling als de Heer Jezus heeft gekregen: *“Herinnert u het woord dat Ik tot u zei: Een slaaf is niet groter dan zijn heer. Als zij Mij hebben vervolgd, zullen zij ook u vervolgen”* (Jh 15:20a). Het past ons overigens om goede en meelevende burenen te zijn en ook dankbaar te zijn voor alle vriendelijkheid die ons wordt bewezen.

De Ammonieten en Syriërs verslagen | verzen 6-19

6 Toen de Ammonieten zagen dat zij zich bij David in een kwade reuk hadden gebracht, stuurde Hanun met de Ammonieten duizend talent zilver om wagens en ruiters voor zich te huren uit Mesopotamië, uit Syrië-Maächa en uit Zoba. 7 Ze huurden voor zichzelf tweeëndertigduizend wagens, met de koning van Maächa en zijn volk. Dezen kwamen en sloegen hun kamp op voor Medeba. Ook de Ammonieten verzamelden zich vanuit hun steden en kwamen om te strijden.

8 Toen David dit hoorde, stuurde hij Joab [ernaartoe] en heel het leger met de helden.

9 De Ammonieten trokken uit en stelden zich op voor de strijd bij de ingang van de stad, maar de koningen die gekomen waren, bevonden zich afzonderlijk in het veld.

10 Toen Joab zag dat het front van de strijd aan de voor- en achterzijde tegen hem was, maakte hij een keuze uit de beste van alle [mannen] van Israël en stelde [die] op tegen de Syriërs. 11 De rest van het volk stelde hij onder bevel van zijn broer Abisai, en zij stelden hen op tegen de Ammonieten. 12 Hij zei: Als de Syriërs mij te sterk zijn, moet jij mij komen verlossen, en als de Ammonieten jou te sterk zijn, zal ik jou verlossen. 13 Wees sterk en laten wij moed vatten voor ons volk en voor de steden van onze God, en laat de HEERE doen wat goed is in Zijn ogen. 14 Toen bond Joab, met het volk dat bij hem was, de strijd aan met de Syriërs en die sloegen voor hem op de vlucht. 15 Toen de Ammonieten zagen dat de Syriërs vluchtten, sloegen ook zij voor Abisai, zijn broer, op de vlucht en kwamen in de stad. Daarop kwam Joab naar Jeruzalem.

16 Toen de Syriërs zagen dat zij door Israël verslagen waren, stuurden zij boden en lieten de Syriërs komen die aan de overzijde van de rivier [de Eufraat] woonden. En Sofach, de legerbevelhebber van Hadadezer, [trok] voor hen uit. 17 Toen [dit] aan David verteld werd, verzamelde hij heel Israël, stak de Jordaan over, kwam bij hen en stelde zich tegen hen op. Toen David zich tegen de Syriërs opgesteld had voor de strijd, streden zij met hem. 18 Maar de Syriërs sloegen voor Israël op de vlucht, en David doodde van de Syriërs zeventienduizend wagen[paarden] en veertigduizend man voetvolk. Ook doodde hij Sofach, [hun] legerbevelhebber. 19 Toen [nu] de vazallen van Hadadezer inzagen dat zij door Israël verslagen waren, sloten zij vrede met David en dienden zij hem. En de Syriërs wilden de Ammonieten niet nog eens verlossen.

De vijanden realiseren zich nu dat David hun belediging niet zonder meer voorbij kan laten gaan (verzen 6-7). Ze versterken zich en trekken samen, een deel bij de stad en een deel in het veld. Daarop wordt Joab door David ten strijde gestuurd (vers 8). Daarop stellen de vijanden zich op voor de strijd (vers 9). Joab overziet de situatie en constateert dat hij ingesloten is. Dat brengt hem niet in paniek. Als doorgewinterde

generaal met groot militair inzicht bepaalt hij een tactiek, samen met Abisai, waarin zij de krachten verdelen (*verzen 10-12*). Ze spreken af elkaar te hulp te komen als de ander in problemen zou raken.

Joab bemoedigt Abisai (en zichzelf) en roept op om sterk te zijn en moed te vatten (*vers 13*). Dit zijn geen dingen van het gevoel of omstandigheden, maar het betreft een keus die moet worden gemaakt om sterk te zijn en moed te vatten. Hij wijst erop dat het gaat om “*ons volk en ... de steden van onze God*”. Het volk, hun volk, en Gods steden staan op het spel. Dat is de inzet van de strijd. Met de woorden “*laat de HEERE doen wat goed is in Zijn ogen*” legt hij verder de zaak in de handen van de HEERE. We zien hier dat naast het beroep op de verantwoordelijkheid om sterk te zijn en moed te vatten (*vgl. 1Ko 16:13*) er ook het bewustzijn is dat alles afhankelijk is van wat de HEERE doet (*vgl. Fp 2:12-13*).

Waakt, staat vast in het geloof, weest mammelijk, weest sterk! (1Ko 16:13)

Daarom, mijn geliefden, zoals u altijd gehoorzaamd hebt, niet alleen <zoals> in mijn aanwezigheid, maar nu veel meer in mijn afwezigheid, bewerkt uw eigen behoudenis met vrees en beven; want het is God die in u werkt, zowel het willen als het werken, om zijn welbehagen. (Fp 2:12-13)

De vijandige bondgenoten worden door Joab met wijsheid bestreden, terwijl we hier uit zijn mond ook een zeker geloofsvertrouwen horen. In dit boek komt de eigenlijke instelling van Joab (dat hij uiteindelijk het eigen belang hoger stelt dan dat van David) niet naar voren. Zijn werkelijke motieven, het uit zijn op eigen belang, zien we meer in 2 *Samuel*. Na het bepalen van de tactiek en de inspirerende woorden bindt Joab de strijd aan met de Syriërs, die voor hem op de vlucht slaan (*vers 14*).

Zijn overwinning heeft een gunstig gevolg voor zijn broer Abisai die met de Ammonieten in gevecht is. Als de Ammonieten zien dat hun bondgenoten zijn verslagen en op de vlucht zijn geslagen, is er bij hen geen moed meer om door te vechten. Ook zij slaan op de vlucht (*vers 15*). Elke overwinning die wij boeken maakt de vijand zwakker en betekent vaak ook een overwinning voor onze medestrijders over hun vijanden. Na afloop van de strijd gaat Joab naar Jeruzalem, waarschijnlijk om David verslag uit te brengen.

Na hun nederlaag hergroeperen de Syriërs zich en versterken zich met andere landgenoten (*vers 16*). Als David daarvan hoort, trekt hij zelf ten strijde. Hij verzamelt “*heel Israël*” en verslaat de vijand. Heel Israël staat onder het gezag van David en erkent hem als koning. Deze eenheid is

belangrijk met het oog op de bouw van de tempel. Voor de bouw van de tempel zijn, behalve de al genoemde materialen, ook de factoren rust en veiligheid en de eenheid van het volk van groot belang.

Na de afstraffing door David sluiten de Syriërs vrede met hem en onderwerpen zij zich aan hem. De Syriërs gaan ook geen verbinding meer aan met de andere vijand van Israël, Ammon.

1 Kronieken 20

David verovert Rabba | verzen 1-3

1 Het gebeurde ten tijde van het aanbreken van het nieuwe jaar, in de tijd dat de koningen [ten strijde] trekken, dat Joab de legermacht liet uitrukken. Hij richtte het land van de Ammonieten te gronde en kwam en belegerde Rabba. David bleef echter in Jeruzalem. En Joab versloeg Rabba en maakte het met de grond gelijk. 2 En David nam de kroon van hun koning van diens hoofd en stelde vast [dat] het gewicht ervan een talent goud was en [dat] er edelgesteente in zat. Die werd op Davids hoofd [gezet]. Ook haalde hij een zeer grote buit uit de stad. 3 Het volk dat daarin was, liet hij eruit halen en zaagde het met een zaag, met ijzeren houwelen en met bijlen. Zo deed David met alle steden van de Ammonieten. Daarna keerde David met heel het volk terug naar Jeruzalem.

De geschiedenis van de verovering van Rabba door Joab wordt ook beschreven in 2 Samuel 11 en 12. De woorden van *vers 1* hier zijn ook de woorden van *vers 1* van 2 Samuel 11. Maar pas in 2 Samuel 12:26-31 wordt verder beschreven wat we hier in 1 Kronieken vanaf *vers 2* lezen. In het gedeelte van 2 Samuel 11:2 – 2 Samuel 12:25 wordt de zonde van David met Bathseba beschreven. Daarover vinden we hier niets.

Dat heeft te maken met Gods bedoeling met de boeken *Kronieken*. In deze boeken beschrijft God de geschiedenis van Zijn volk en van de Zijnen zoals die verloopt volgens Zijn raadsbesluit. Daarom wordt in 1 en 2 *Kronieken* vaak voorbijgegaan aan de zwakheden en zonden van de gelovigen. Dat past bij dit boek, omdat we hierin de vervulling zien van de wegen en gedachten van God in het huis van Zijn uitverkoren koning.

In het verhaal over de verovering van Rabba ligt de nadruk op de heerschappij van David (*verzen 2-3*). Joab belegert Rabba, maar verder zien we wat David doet. Hij neemt de kroon van de overwonnen vijand. Die kroon vertegenwoordigt een grote waarde. Deze kroon wordt op zijn hoofd gezet. Het verwijst naar de verschijning van de Heer Jezus om Zijn heerschappij te aanvaarden. Als dat moment daar is, zal Hij verschijnen, met “op zijn hoofd ... vele diademen” (Op 19:12).

Overwinningen op de Filistijnen | *verzen 4-8*

4 Daarna gebeurde het dat er in Gezer opnieuw oorlog met de Filistijnen ontstond. Toen versloeg Sibbechai uit Husa, Sippai, die [een] van de kinderen van Rafa was, en zij werden vernederd.

5 Er was opnieuw oorlog met de Filistijnen, en Elhanan, de zoon van Jaïr, versloeg Lachmi, de broer van Goliath uit Gath. De schacht van zijn speer was als een weversboom.

6 Er was opnieuw oorlog in Gath. Er was een man van grote lengte die aan beide kanten zes vingers en zes tenen had, vierentwintig [in totaal]. Ook deze was bij Rafa geboren. 7 Hij hoonde Israël, maar Jonathan, de zoon van Simea, de broer van David, versloeg hem.

8 Deze waren bij Rafa geboren in Gath. Zij vielen door de hand van David en door de hand van zijn manschappen.

Dat het hier gaat om de majesteit en luister van David in zijn regering, zien we ook in de overwinningen op enkele Filistijnse reuzen. In 2 Samuel worden deze overwinningen pas in hoofdstuk 21:15-22 beschreven, maar hier worden ze direct genoemd na de overwinning op de Ammonieten en Rabba. De hier genoemde Filistijnse reuzen worden verslagen door enkele helden van David. Hiermee wordt het hoogtepunt van Davids regering gekenmerkt.

Reuzen zijn in de Schrift altijd verbonden met kwaad, de opstand van de mens tegen God. Een reus is het symbool van trots en eigendunk. Een reus staat tegenover het kleine en nederige, waarin God behagen heeft en waar Hij bij woont. De reus is een beeld van satanische misleiding, zoals we zien in Goliath. In de reuzen die hier de vijanden van David zijn, kunnen we misleidende, gewelddadige machten zien, die wonen in een systeem van dwaling (wat de Filistijnen voorstellen). Het heeft te maken met *“de verborgenheid van de wetteloosheid”* (2Th 2:7a) die in de tijd van het christendom werkzaam is en zich steeds duidelijker manifesteert.

Sibbechai (*vers 4*) is een van Davids legerbevelhebbers (1Kr 27:11) en wordt genoemd in de lijst van de helden van David (1Kr 11:29). In de lijst wordt geen speciale daad van hem genoemd. Hier wordt een van zijn daden vermeld. Hij verslaat de reus Sippai met als bijkomend effect dat alle Filistijnen worden vernederd. Het verslaan van die ene is als het

verslaan van allen. Dat is ook te zien bij het verslaan van Goliath door David (zie 1Sm 17).

Ook Elhanan (vers 5) wordt genoemd in de lijst van Davids helden (1Kr 11:26). Hij verslaat een Filistijnse reus die in de eerste plaats een broer van Goliath is en in de tweede plaats net als Goliath een speer als een weversboom heeft (zie 1Sm 17:7). Elhanan is er niet van onder de indruk en verslaat hem. Hij volgt het voorbeeld van zijn koning en doodt de broer van Goliath.

De derde Filistijnse reus wordt verslagen door Jonathan (verzen 6-7). Jonathan betekent 'gave van de HEERE'. Dé gave van God is de Heer Jezus. Hij zal het beest uit het boek *Openbaring*, waarnaar deze Filistijnse reus verwijst, de dictator van het verenigd Europa, samen met zijn bondgenoot, de antichrist of valse profeet in Israël, in de hel werpen (Op 19:20). Deze reus wordt gekenmerkt door het getal zes (vers 6). Dat is ook het getal waardoor het beest uit de zee (dat is de dictator) wordt gekenmerkt. We lezen van hem dat het getal van zijn naam "is het getal van een mens, en zijn getal is zeshonderdzesenzestig" (Op 13:17-18).

En het beest werd gegrepen en met hem de valse profeet die de tekenen in diens tegenwoordigheid had gedaan, waardoor hij hen misleidde die het merkteken van het beest ontvingen en die zijn beeld aanbaden. Levend werden deze twee geworpen in de poel van vuur die van zwavel brandt. (Op 19:20)

Van deze reus wordt nog als bijzonder kenmerk gezegd dat hij Israël hoont. Hij bralt in hoogmoed tegen het volk van God. Dat is een kenmerk van het andere beest uit *Openbaring 13*, het beest uit de zee. Van dat beest lezen wij dat hij zijn mond opent "tot lasteringen tegen ... hen die in de hemel wonen", dat wil zeggen tegen Gods volk.

De reuzen die worden gedood, vallen "door de hand van David en door de hand van zijn manschappen (vers 8). Hoewel het in feite enkele helden van David zijn die de reuzen doden (verzen 4-7), wordt ook gezegd dat ze door de hand van David vallen. We zien hier achter het optreden van de helden de grote heldendaad van David. David heeft de grote reus Goliath gedood. De helden treden in zijn voetsporen en doen wat hij gedaan heeft. In hun daden wordt zichtbaar wat David heeft gedaan. Op dezelfde wijze kunnen wij meer dan overwinnaars over onze vijanden zijn door Hem Die de grote overwinning over de aartsvijand van God en de Zijnen heeft behaald.

1 Kronieken 21

De gebeurtenissen in dit hoofdstuk vinden plaats zo rond 975 v. Chr. David is nu achtenzestig jaar oud. De geschiedenissen van het vorige hoofdstuk spelen zich af rond 995 v. Chr. De twintig jaren die daartussen liggen, worden gevuld met het overspel van David, de opstand van Absalom en Davids vlucht. Aan dit alles gaat de Heilige Geest hier voorbij.

Er wordt in *Kronieken* alleen over de zonden van David gesproken als dat nodig is om ons inzicht te geven in de wijze waarop God Zijn raadsbesluit vervult. Zoals al eerder gezegd beschrijven de boeken *1 en 2 Kronieken* de geschiedenis van Gods volk vanuit Gods perspectief en niet vanuit het perspectief van de verantwoordelijkheid van de mens. Dit laatste gebeurt in de boeken *1 en 2 Koningen*.

De zonde van David door de volkstelling wordt hier verteld, omdat in de verzoening van die zonde de plaats wordt aangegeven waar de tempel moet komen. Het gaat dus om de vervulling van Gods voornemen, waarvoor Hij zelfs de zonde van een lid van Zijn volk gebruikt. Dat past precies bij het perspectief dat de kroniekschrijver onder de leiding van Gods Geest voor ogen staat.

De zonde van de volkstelling | *verzen 1-7*

1 Toen stond de satan op tegen Israël, en hij zette David ertoe aan om Israël te tellen. 2 David zei tegen Joab en tegen de leiders van het volk: Ga Israël tellen van Berseba tot Dan toe, en breng mij [de uitslag], zodat ik hun aantal weet. 3 Toen zei Joab: Moge de HEERE er aan Zijn volk honderdmaal [meer] toevoegen dan zij [nu] zijn; [maar,] mijn heer de koning, zijn zij niet allen [voor] mijn heer tot dienaren? Waarom wil mijn heer dit? Waarom zou hij Israël tot schuld worden? 4 Het woord van de koning was echter te sterk voor Joab. Daarom trok Joab weg, en hij ging door heel Israël; daarna kwam hij [terug] in Jeruzalem.

5 Joab gaf David het aantal van het getelde volk: er waren in heel Israël één miljoen honderdduizend man die het zwaard [konden] hanteren, en [in] Juda vierhonderdzeventigduizend man, die het zwaard [konden] hanteren. 6 Levi en Benjamin telde hij echter onder

hen niet, want Joab had een afschuw van het woord van de koning.

7 En deze zaak was slecht in de ogen van God, daarom trof Hij Israël.

De zonde van de volkstelling vinden we ook in 2 *Samuel* 24. Daar lezen we dat *de HEERE* David aanzet om het volk te tellen. De kroniekschrijver zegt dat *de satan* David tot de telling aanzet. Hier hebben we een van die tegenstrijdigheden die de tegenstanders van de Bijbel graag aangrijpen om de Bijbel als onbetrouwbaar voor te stellen. Maar 1 *Kronieken* 21 is geen correctie op een eerder geschreven bericht in 2 *Samuel* 24.

We kunnen hier leren van Job. In het boek *Job* brengt de satan alle ellende over Job. Job schrijft die ellende echter niet toe aan de satan, maar aan God. De duivel handelt naar zijn eigen boze natuur, maar is uiteindelijk niets anders dan een instrument in Gods hand. Paulus schrijft wel eens iets toe aan de satan (*zie 1Th 2:18*), terwijl hij heel goed weet dat God zijn leven bestuurt.

Het is dan ook heel belangrijk te beseffen dat Gods hand aanwezig is in wat de satan wil doen door David tot tellen aan te zetten. God staat boven alles wat op aarde gebeurt en niet de satan. In 2 *Samuel* 24 is het een verzoeking van de HEERE om David op de proef te stellen. David faalt daar in zijn verantwoordelijkheid als koning. Gods koning moet afhankelijk blijven van God alleen en niet vertrouwen op de macht van zijn leger waarvan hij het aantal strijdbare mannen wil weten. In 1 *Kronieken* 21 is het de satan die Gods raad wil verstoren en dat wil doen door David ten val te brengen.

Het indrukwekkende is, dat God Zich in de uitvoering van Zijn plannen niet laat storen en juist door die zonde Zijn doel bereikt. Dat betekent overigens nooit een verontschuldiging van de zonde. Door middel van ons falen verheerlijkt God Zichzelf en werkt Hij Zijn raadsbesluiten uit. We zien dat al bij de zondeval. Niet dat God de zondeval zou hebben gewild. God gruwt van de zonde. Toch heeft Hij daardoor een grotere zegen voor de mens dan zonder de val. Dat is het geheim van God, dat door ons niet is te doorgronden, maar in het geloof door ons alleen kan worden aanbeden. Gods raad en ons falen zijn door ons niet met elkaar te rijmen, maar God kan dat wel.

Een andere vraag is of het wel zonde was om het volk te tellen. God heeft Zijn volk in de woestijn immers ook meerdere keren een telling

laten doen (Nm 1:2; zie ook Nm 26:2)? Ook hier moeten we verder kijken dan alleen naar het feit van de telling. De tellingen die Hij heeft laten verrichten, heeft hij laten uitvoeren in verbinding met een heffing van zoengeld (zie Ex 30:12-16). In het Nieuwe Testament worden, in afgeronde getallen, ook wel eens aantallen genoemd (zie bijv. Hd 1:15; 2:41; 4:4). Van de door Paulus 'gestichte' gemeenten wordt het aantal gelovigen echter nooit genoemd.

Neem het aantal op van heel de gemeenschap van de Israëlieten, [ingedeeld] naar hun geslachten [en] naar hun families, overeenkomstig het aantal namen, al wie mannelijk is, hoofd voor hoofd. (Nm 1:2)

Er zijn dingen die in zichzelf verkeerd zijn. Dan gaat het om dingen die zonder meer zonde zijn, bijvoorbeeld omdat ze duidelijk door God in Zijn wet worden verboden. Er zijn ook dingen die op zichzelf genomen geen zonde zijn, maar die verkeerd zijn vanwege de gezindheid waarin iets gedaan wordt. Dat laatste is hier het geval. David wil wel eens weten hoe groot de gevechtskracht van zijn leger is. Hij vergeet dat hij voor zijn kracht afhankelijk is van God en niet van het aantal strijdbare mannen dat hem ter beschikking staat. Hij vergeet dat alle kracht alleen bij God berust.

De voorspoed van David stelt hem bloot aan de verzoeking van de vijand. Als hoofd van Israël en overwinnaar van alle vijanden wenst hij de kracht van het volk, dat zijn heerlijkheid is, te kennen. Daarmee vergeet hij de kracht van God Die hem dit alles gegeven heeft en Israël heeft groot gemaakt. Hij is vergeten op welke manier hij van Goliath heeft gewonnen en wat hij toen heeft gezegd (1Sm 17:46-47).

Op deze dag zal de HEERE u in mijn hand overleveren. Ik zal u verslaan en uw hoofd van u wegnemen. Ik zal deze dag de dode lichamen van het leger van de Filistijnen aan de vogels in de lucht geven en aan de dieren van de aarde, en heel de aarde zal weten dat Israël een God heeft. En deze hele gemeente zal weten dat de HEERE niet door zwaard of door speer verlost, want de strijd is van de HEERE. Hij zal u in onze hand geven. (1Sm 17:46-47)

Het verslag van de zonde van de volkstelling begint met te stellen dat de satan opstaat tegen Israël (vers 1). Het gaat de satan om het verderf van Gods volk. In het volk zijn voor hem genoeg aanknopingspunten om het aan te vallen, maar om het volk op de meest doeltreffende manier te treffen richt hij zich op David, de leider van Gods volk. Als hij de leider tot zonde kan verleiden, zal dat gevolgen hebben voor het hele volk.

De satan lijkt succes te hebben. David is ontvankelijk voor de influistering van de satan. Hij geeft Joab de opdracht het volk te tellen “*van Berseba tot Dan toe*”, dat is van het uiterste zuiden tot het uiterste noorden (*vers 2*). Joab moet dus het hele volk tellen. Als hij dat heeft gedaan, moet hij David de uitslag brengen, zodat David “*hun aantal weet*”.

Joab verzet zich heftig tegen deze opdracht (*vers 3*). Met duidelijke argumenten probeert hij David op andere gedachten te brengen. Hij erkent het koningschap van David en wijst hem erop dat al zijn onderdanen zijn dienaren zijn. Dus waarom tellen? Het lijkt erop dat hij met zijn nuchtere kijk op de zaak een beter inzicht heeft in de dwaasheid van een dergelijke telling dan David. Zijn verstand zegt hem dat deze zaak niet naar de wil van God is. Het zal alleen maar onheil over het volk brengen, zo houdt hij David voor.

David is echter niet tot andere gedachten te bewegen. Zijn woord is ditmaal te sterk voor Joab (*vers 4*). Maakt David er een prestigezaak van? Wil hij nu een keer niet naar Joab luisteren, die zich meerdere keren een onbetrouwbare man heeft getoond door zich niets van David aan trekken? Hoe het ook zij, David had dit keer moeten luisteren, maar doet het niet.

Joab trekt door heel Israël en komt in Jeruzalem terug met de uitslag van de telling (*verzen 4-5*). David krijgt echter een onjuist getal. Joab heeft, uit afschuw voor de opdracht, twee stammen buiten de telling gelaten. De afschuw van Joab is als feit terecht en wordt onderstreept door wat er in *vers 7* over Gods beoordeling van deze zaak wordt gezegd. De telling was slecht in de ogen van God.

David brengt door zijn handelwijze schuld op het volk. Het brengt Gods oordeel over Israël. Gods toorn ontbrandt tegen Zijn volk omdat ook bij het volk een geest van hoogmoed over de verkregen positie aanwezig is (zie *2Sm 24:1*). Speelt Gods oordeel het voornemen van de satan dan niet in de kaart? In *vers 1* staat immers dat de satan tegen Israël opstond en nu lezen we dat God tegen Israël in oordeel opstaat.

Oppervlakkig gezien kan dat zo lijken, maar als we dieper kijken zien we dat dit niet zo is. Het heeft te maken met het volkomen verschil in bedoelingen die de satan heeft en die God heeft. Satan zoekt het verderf van Gods volk en God zoekt het herstel van Zijn volk. We horen in het

vervolg van deze geschiedenis ook niets meer van de satan. Die heeft zijn rol vervuld en is uitgepraat; hij doet er verder niet meer toe. God heeft de zaak in handen genomen en werkt naar het doel dat Hij Zich heeft gesteld.

David belijdt zijn zonde | verzen 8-13

8 Toen zei David tegen God: Ik heb zwaar gezondigd, [omdat] ik deze zaak gedaan heb. Maar nu, neem de ongerechtigheid van Uw dienaar toch weg, want ik heb heel dwaas gehandeld.

9 De HEERE sprak tot Gad, de ziener van David: 10 Ga [op weg] en spreek tot David: Zo zegt de HEERE: Drie dingen leg Ik u voor; kies er voor u één daarvan uit, dan zal Ik dat bij u doen. 11 Toen kwam Gad naar David, en zei tegen hem: Zo zegt de HEERE: Kies voor u: 12 óf drie jaar hongersnood, óf drie maanden weggevaagd worden voor uw vijanden, terwijl het zwaard van uw vijanden [u] inhaalt; óf drie dagen het zwaard van de HEERE: de pest in het land, met de engel van de HEERE die in heel het gebied van Israël verderf aanricht. Welnu, zie wat voor antwoord ik Hem Die mij gezonden heeft, moet brengen.

13 Toen zei David tegen Gad: Het benauwt mij zeer. Laat mij toch in de hand van de HEERE vallen, want Zijn barmhartigheid is zeer groot. Laat mij echter niet in de hand van mensen vallen.

Zodra Gods toorn tegen Zijn volk ontbrandt, komt David tot belijdenis

(vers 8; zie en vgl. 2Sm 12:13, zeventien jaar eerder).

Deze belijdenis is noodzakelijk, want alleen daardoor komt vergeving (1Jh 1:9). Davids ongerechtigheid wordt weggenomen. De gevolgen van zijn zonde worden echter niet weggenomen (Gl 6:7). God heeft de zonde vergeven. Omdat het echter een

Als wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig om ons de zonden te vergeven en ons te reinigen van alle ongerechtigheid.

(1Jh 1:9)

Dwaalt niet, God laat zich niet bespotten. Want wat een mens zaait, dat zal hij ook oogsten. (Gl 6:7)

openbare zonde betreft, moet die zonde ook openlijk worden bestraft.

De HEERE stuurt "Gad, de ziener van David" naar hem toe om hem drie straffen voor te houden waaruit hij er één mag kiezen. Elk van de straffen betekent bij de uitvoering ervan een forse vermindering van het aantal van het volk dat hij wilde tellen om te weten hoe sterk hij

was. God treft hem in zijn hoogmoedige streven om zijn kracht te weten. God zegt: *“Ik zal u tellen, [maar] voor het zwaard”* (Js 65:12).

Als Gad is uitgesproken, verwacht hij een antwoord van David om dat te brengen naar *“Hem Die mij gezonden heeft”*. Gad moet alleen de boodschap van de HEERE aan David brengen en het antwoord van David aan de HEERE brengen. Hij heeft geen enkele invloed op het woord dat Hij in Naam van de HEERE moet spreken en hij heeft geen enkele invloed op het antwoord van David dat hij naar de HEERE moet brengen.

Als boodschapper van de HEERE plaatst Gad de man die hij moet aanspreken in het licht van de HEERE. Hij doet niets anders en niets meer dan dat. Dat is de taak van ieder die met een boodschap van de Heer naar anderen gezonden wordt. Het woord van de Heer moet de harten in Gods tegenwoordigheid brengen en de reactie op dat woord moet weer bij de Heer worden gebracht.

De drie straffen die Gad David voorhoudt, zijn

- een natuurramp,
- het zwaard, dat is een straf uitgevoerd door mensen of
- de pest, een straf die uitgevoerd wordt door een engel.

De straffen komen alle van de hand van de HEERE. Toch is er verschil. De hand van de HEERE wordt in de eerste twee straffen meer indirect gezien, terwijl bij de pest Zijn hand meer direct waarneembaar is. Er is nog een verschil. Een hongersnood die over allen komt, zal zeker slachtoffers kosten, maar de rijken kunnen zich toch langer handhaven. Het zwaard van de vijand zal ook slachtoffers maken, maar toch vooral de soldaten treffen. De pest zal echter zonder aanzien van de persoon ieder mens kunnen treffen.

De duur van de rampen is

- bij de ramp door de natuur drie *jaren*,
- bij de ramp door mensen drie *maanden* en
- bij de ramp door een engel drie *dagen*.

Toen Christus onze plaats aan het kruis innam, was dat een oordeels-ramp van drie *uren* van duisternis. Hij maakte die door vanwege het oordeel van God over onze zonden. Dat werd de basis voor *vermeerdering* van Zijn volk.

David kiest ervoor te vallen in de hand van de HEERE, want *“Zijn barmhartigheid is zeer groot”* (vers 13; zie ook Hk 3:2). Hij heeft het aantal leden van zijn krijgsvolk willen weten. Nu krijgt hij te horen hoeveel leden van zijn volk hij is kwijtgeraakt (vers 14). Als God vóór ons is, hoeven we niet te tellen. Als Hij tegen ons is, zullen we zien wat we kwijt zijn.

Het zwaard van de HEERE | verzen 14-17

14 Toen gaf de HEERE [een uitbraak van] de pest in Israëel. En er viel van Israëel zeventigduizend man. 15 Vervolgens zond God een engel naar Jeruzalem om er verderfaan te richten. Maar toen hij er verderf aanrichtte, zag de HEERE het, en Hij kreeg berouw over dit kwaad, en Hij zei tegen de engel die verderf [onder het volk] aanrichtte: Het is genoeg, trek uw hand nu terug. Nu stond de engel van de HEERE [op dat moment] bij de dorsvloer van Ornan, de Jebusiet.

16 Toen David zijn ogen opsloeg, zag hij de engel van de HEERE staan tussen de aarde en de hemel, met zijn uitgetrokken zwaard in zijn hand, uitgestrekt over Jeruzalem. Toen wierpen David en de oudsten, gehuld in rouwgewaden, zich met hun gezichten [ter aarde]. 17 David zei tegen God: Ben ik het niet die gezegd heb dat men het volk tellen zou? Ja, ik zelf ben het, die gezondigd en volstrekt kwalijk gehandeld heb, maar deze schapen, wat hebben zij gedaan? HEERE, mijn God, laat Uw hand toch tegen mij en tegen mijn familie zijn, maar niet als een plaag tegen Uw volk.

David heeft met zijn woorden om te mogen vallen in de hand van de HEERE zijn keus in hand van de HEERE gelegd (vers 13). Dan geeft de HEERE een uitbraak van de pest (vers 14). Pest is een ziekte, maar God zendt die door middel van een engel. Een engel met een boodschap van vrede veroorzaakt al schrik en beven (zie Lk 1:12; 2:9-10), hoeveel te meer een engel met een getrokken zwaard, gezonden om te oordelen (vers 16).

Op het hoogtepunt van de plaag, als er al zeventigduizend man is gevallen, wordt Jeruzalem bereikt (vers 15). Als het verderf daar begint, zegt God dat het genoeg is. Hij is met ontferming over die stad bewogen. Hij krijgt *“berouw over dit kwaad”*. Als God berouw over iets krijgt, is dat niet vanwege iets verkeerd waarop Hij moet terugkomen (Hij doet geen verkeerde dingen), maar omdat Hij ziet wat de uitkomst is

van bepaalde ontwikkelingen en roept die ontwikkeling een halt toe. Anders gezegd: het berouw van God heeft te maken met het lijden en het verdriet dat Hij moet veroorzaken en wat Zijn ontferming daarover aan het licht brengt.

Op het moment waarop God het oordeel een halt toeroept, staat de engel bij een dorsvloer. Een dorsvloer spreekt van oordeel, maar dan een oordeel waarbij het verkeerde (het kaf) wordt gescheiden van het goede (het koren). Bij de dorsvloer gaat het om het goede, het koren. De plaats van oordeel is dan ook de plaats van zegen. Dat zien we ook hier, want hier komt het altaar van David en later de tempel van Salomo.

Op de plaats waar het oordeel een halt is toegeroepen, moet het altaar komen waarop de dagelijkse brandoffers een herinnering zullen vormen aan Zijn raad en barmhartigheden. Hij gaat genade betonen. Pas daarna komt, in de volgende verzen, de belijdenis van David. Gods handelen staat hier op zichzelf. Hij vindt aanleiding in Zichzelf voor dit handelen. God houdt op met Zijn oordelen omdat Hij vooruitziet, uiteindelijk naar het offer van de Heer Jezus.

David ziet *“de engel van de HEERE staan tussen de aarde en de hemel”*. Hij staat daar *“met zijn uitgetrokken zwaard in zijn hand, uitgestrekt over Jeruzalem”*. De onzichtbare wereld wordt hier voor het menselijk oog ontsloten (zie en vgl. Nm 22:31; Jz 5:13; Ri 6:11). De uitwerking van deze indrukwekkende aanblik op David en de oudsten is dat zij zich op hun gezichten ter aarde werpen.

In die houding richt David het woord tot God, een woord ten gunste van Gods volk. Daarin lijkt hij op de Heer Jezus Die altijd voor Zijn volk bij God tussenbeide treedt (Hb 7:25). David staat wat zijn verantwoordelijkheid betreft in groot contrast met de Heer Jezus. Hij weet dat hij een zondaar is en pleit op Gods genade, opdat anderen niet de gevolgen van zijn zonden moeten dragen.

Daarom kan Hij ook volledig behouden wie door Hem tot God naderen, daar Hij altijd leeft om voor hen tussenbeide te treden. (Hb 7:25)

Toch is hij ook een type van de Heer Jezus. Dat zien we als hij zichzelf aanbiedt als plaatsvervanger van het volk. Hij zegt als het ware: ‘Straf mij, de ware schuldige, en laat de onschuldige vrij.’ Dat is enerzijds een contrast met de Heer Jezus, want Hij is de ware Onschuldige, Die voor

schuldigen gestraft wordt. Anderzijds is er ook een parallel, want de Heer Jezus wordt de Schuldige, Hij neemt de schuld op Zich en verklaart Zijn volk onschuldig.

David moet een altaar oprichten | *verzen 18-25*

18 Toen zei de engel van de HEERE tegen Gad dat hij tegen David moest zeggen dat David [de heuvel] op moest gaan om voor de HEERE op de dorsvloer van Ornan, de Jebusiet, een altaar op te richten. 19 En David ging naar boven, overeenkomstig het woord van Gad, dat hij in de Naam van de HEERE gesproken had. 20 Toen Ornan zich omkeerde, zag hij de engel; en zijn vier zonen, die bij hem waren, verborgen zich. En Ornan dorste tarwe.

21 David kwam naar Ornan, en Ornan keek op en zag David. Daarop kwam hij de dorsvloer af en boog zich voor David neer, met [zijn] gezicht ter aarde. 22 En David zei tegen Ornan: Geef mij de plaats van de dorsvloer, om daarop voor de HEERE een altaar te bouwen; geef ze mij voor de volle prijs, zodat de plaag over het volk tot stilstand gebracht wordt.

23 Toen zei Ornan tegen David: Neem [ze] maar voor uzelf, en laat mijn heer de koning doen wat goed is in zijn ogen. Zie, ik geef de runderen voor de brandoffers, en de dorssleden voor het [brand]hout, en de tarwe voor het graanoffer; ik geef dat alles. 24 Toen zei koning David tegen Ornan: Nee, ik wil het beslist voor de volle prijs kopen, want ik wil niet wat van u is voor de HEERE nemen, zodat ik een brandoffer breng dat niets kost. 25 David gaf daarop aan Ornan voor die plaats in gewicht zeshonderd sikkels goud.

Gad krijgt van de engel van de HEERE (dat is van de Heer Jezus, Die vaker in het Oude Testament als 'de Engel van de HEERE' verschijnt) de opdracht om weer naar David te gaan. Hij moet hem gaan zeggen dat hij voor de HEERE een altaar moet oprichten op de dorsvloer van Ornan, de Jebusiet. Een altaar dient om er een offer op te brengen. Om een offer te brengen kan David niet naar Gibeon, omdat er snel geofferd moet worden (zie en vgl. Nm 16:47-48). Daarom wijst God hem deze plaats op de dorsvloer van Ornan, de Jebusiet, aan om daar een altaar te bouwen.

David gehoorzaamt *“het woord van Gad, dat hij in de Naam van de HEERE gesproken had”*. Hij gaat *“naar boven”*. De dorsvloer ligt hoog. Het altaar en later de tempel komen op een hoge plaats. David komt bij Ornan als die bezig is tarwe te dorsen. De vier zonen van Ornan hebben zich bij het zien van de engel verborgen. Als Ornan David ziet, komt hij van de dorsvloer af en buigt zich eerbiedig voor hem neer.

David vraagt Ornan hem de dorsvloer te geven en vertelt ook wat hij daarmee van plan is. Over de prijs wil hij niet onderhandelen. Hij wil de volle prijs betalen, want het gaat om niet minder dan het tot stilstand brengen van de plaag die over het volk is gekomen. Ornan wil David alles geven. Als David dat had geaccepteerd, was het niet zijn altaar en zijn offer geweest, maar dat van Ornan. Daarom wil hij de volle prijs betalen.

David zegt het zo: *“Want ik wil niet wat van u is voor de HEERE nemen, zodat ik een brandoffer breng dat niets kost”* (vers 24). Dit prachtige woord houdt voor ons een belangrijke geestelijke les in. Die les is dat wij God alleen iets kunnen aanbieden wat voor Hem en ook voor ons van waarde is, als wat wij Hem aanbieden ons iets heeft gekost. We kunnen daarbij denken aan het besteden van onze tijd om het Woord van God te overdenken, om daarin te lezen en zo te ontdekken Wie de Heer Jezus is. Wat we hebben ontdekt, kunnen we aan God in dank en aanbidding aanbieden.

We kunnen ook denken aan het kopen van gezonde bijbelstudielectuur. Het lezen van wat anderen over een bepaald gedeelte hebben geschreven en gezegd, is een belangrijke hulp om Gods gedachten te leren kennen. Als we echter dat alleen napraten in onze dankzegging, is dat het brengen van een offer dat ons niets kost. Het gaat erom dat we, wat we mogen leren van anderen, tot ons eigendom maken door het betreffende gedeelte van Gods Woord in ons hart te overwegen en dan in onze eigen woorden God daarvoor danken.

David betaalt aan Ornan het indrukwekkende bedrag van zeshonderd gouden sikkels (vers 25). De hoogte van het bedrag valt op wanneer we beseffen dat voor een veld in Anathoth zeventien sikkels zilver (zie Jr 32:9) en voor het graf van Abraham vierhonderd sikkels zilver (zie Gn 23:15) is betaald. Hiermee wordt duidelijk dat deze plaats voor David een enorm bedrag waard is.

David offert en roept de HEERE aan | *verzen 26-30*

26 Vervolgens bouwde David daar voor de HEERE een altaar, en bracht brandoffers en dankoffers. Toen hij de HEERE aanriep, antwoordde Hij hem door vuur uit de hemel, op het brandofferaltaar. 27 Daarna zei de HEERE tegen de engel dat hij zijn zwaard weer in zijn schede moest steken. 28 In die tijd, toen David zag dat de HEERE hem geantwoord had op de dorsvloer van Ornan, de Jebusiet, offerde hij daar.

29 De tabernakel van de HEERE, die Mozes in de woestijn gemaakt had, en het brandofferaltaar, stond in die tijd immers op de [offer]hoogte van Gibeon. 30 Maar David kon niet [op weg] gaan om vóór [dat altaar] God te raadplegen, want hij was overvallen door angst voor het zwaard van de engel van de HEERE.

David bouwt een altaar op de zojuist gekochte dorsvloer en brengt daarop als de koning-priester offers. De HEERE neemt zijn hele offer aan. Als antwoord op het aanroepen van de HEERE laat Hij vuur van de hemel op het brandofferaltaar komen (zie en vgl. Lv 9:24; Ri 6:21; 1Kn 18:37-38). Het vuur steekt het offer aan en laat het in rook tot de HEERE opstijgen. Daarna spreekt de HEERE tot de engel dat hij zijn zwaard in de schede kan steken. Het berouw van David en het offer maken dat de taak van de engel is afgelopen.

Wat we hier zien, is het begin van een nieuwe eredienst. Het is een eredienst op basis van een oordeel dat tot staan is gebracht door het brandoffer en het dank- of vredeoffer. Deze offers spreken van de Heer Jezus. Het brandoffer spreekt van het offer van Christus als volledig aan God gebracht. Het vredeoffer spreekt van het offer van Christus als gemeenschapsoffer, waardoor er gemeenschap van het volk met God en tussen de leden van Gods volk onderling kan zijn. God heeft het offer van Zijn Zoon volkomen aanvaard en kan op grond daarvan zonden vergeven en zondaren aannemen als Zijn kinderen.

De plaats waar de plaag tot staan is gebracht, is de berg Moria. Dat is de berg waar Abraham Izak offerde (zie Gn 22) en waar Salomo de tempel bouwt (zie 2Kr 3:1). Deze nieuwe plaats van eredienst vervangt “de tabernakel van de HEERE, die Mozes in de woestijn gemaakt had, en het brandofferaltaar”. De plaats waar die op dat tijdstip staan, is de offerhoogte van Gibeon. Daar werd nog wel geofferd, maar vanaf dat

moment niet meer door David. Angst voor het zwaard heeft hem ervan weerhouden daarheen te gaan, want er moest met de meeste spoed een offer gebracht worden om de plaag te laten ophouden. Dat offer is op Gods aanwijzing gebracht op dit nieuwe altaar op de berg Moria.

1 Kronieken 22

Ook dit hoofdstuk moet een grote bemoediging zijn geweest voor hen die uit Babel zijn teruggekeerd naar Israël om het altaar, de tempel en de stad Jeruzalem te herbouwen. Zij zijn het immers voor wie de schrijver van *Kronieken* (Ezra?) zijn verhaal doet. De kroniekschrijver vertelt hoe David zich heeft ingespannen voor de bouw van Gods huis en hoe hij Salomo heeft aangemoedigd dit grote werk te doen. Daardoor zullen de teruggekeerden zijn gemotiveerd om het werk in hun dagen met dezelfde inzet en toewijding te doen voor de HEERE.

Dit hoofdstuk betekent dus, in de geestelijke betekenis ervan, ook een aanmoediging voor allen die te vergelijken zijn met de teruggekeerden uit Babel. Babel betekent ‘verwarring’ en is een beeld van de christenheid waar verwarring heerst. Ook vandaag is het mogelijk de ‘verwarring’ te verlaten en op de grondslag van de gemeente te gaan staan. Voor allen die willen bouwen aan wat vandaag Gods tempel is, bevat het verslag van de kroniekschrijver veel geestelijke lessen.

David bereidt de tempelbouw voor | verzen 1-5

1 Toen zei David: Dit hier is het huis van de HEERE God, en dit is het brandofferaltaar voor Israël. 2 Vervolgens zei David dat men de vreemdelingen moest verzamelen die in het land Israël waren, en hij stelde steenhouwers aan om gehouwen stenen uit te hakken om het huis van God te bouwen. 3 David maakte een grote hoeveelheid ijzer gereed voor de spijkers aan de poortdeuren en voor de verbindingsstukken, en een grote hoeveelheid koper, waar geen wegen aan was; 4 en [ook] ontelbaar [veel] cederhout, want de Sidoniërs en de Tyriërs brachten een grote hoeveelheid cederhout naar David.

5 David zei [bij zichzelf]: Mijn zoon Salomo is [nog] jong en onervaren; en het huis dat voor de HEERE gebouwd moet worden, moet men buitengewoon groot maken, zodat [zijn] naam en luister in alle landen [bekend wordt]. Ik zal daarom voor hem [een voorraad] gereedmaken. Zo maakte David vóór zijn dood een grote hoeveelheid [voorraad] gereed.

De HEERE heeft David de plaats van de tempel en het altaar aangewezen (1Kr 21:15,18,26). David sluit zich bij de keus van de HEERE aan. Hoewel er nog geen steen voor het huis is gelegd, zegt David: *“Dit hier is het huis van de HEERE God”* (vers 1). Hij ziet in de geest het huis voor zich.

De woorden *“dit hier”* verwijzen naar de dorsvloer die David zojuist heeft gekocht. De grondslag voor het huis van God is een dorsvloer. De gemeente is ook gebouwd op een ‘dorsvloer’. Op de dorsvloer wordt het koren geslagen om het kaf van het koren te scheiden. Het is een beeld van het oordeel waarmee de Heer Jezus geslagen is, met als resultaat het ontstaan van Zijn gemeente. Het altaar dat op die plaats wordt gebouwd, spreekt van de Persoon van Christus en van het werk dat Hij als Offer volbracht.

Nadat de plaats is vastgesteld waar de tempel moet komen, gaat David voorbereidingen treffen voor de bouw van de tempel en de dienst daarin. De beschrijving daarvan beslaat de rest van 1 Kronieken. Na de afwending van het oordeel over Jeruzalem op grond van het offer (dat het oordeel plaatsvervangend heeft gedragen) is de plaats waar het offer is gebracht de grondslag van de tempel en de tempeldienst.

David stelt op grond van het offer (het offer is ook een type van de Heer Jezus) een tempeldienst in. Ook vandaag kennen wij een tempeldienst. De gemeente is immers *“een tempel”* (1Ko 3:16; 2Ko 6:16). Dat is dan wel een geestelijke tempel. Bij die geestelijke tempel hoort een geestelijke priesterdienst (1Pt 2:5; zie ook Op 1:6) met geestelijke offers (Hb 13:15; 1Pt 2:5, vorige noot).

..., en u wordt ook zelf als levende stenen gebouwd, als een geestelijk huis tot een heilig priesterdom, om geestelijke offeranden te offeren, die voor God aangenaam zijn door Jezus Christus. (1Pt 2:5)

Laten wij <dan> door Hem voortdurend een loffer brengen aan God, dat is [de] vrucht van [de] lippen die zijn naam belijden. (Hb 13:15)

Deze geestelijke priesterdienst met zijn geestelijke offers vindt vooral plaats als de gemeente samenkomt om eredienst te doen, dat is om God te prijzen voor de gave van Zijn Zoon. Op grond van het offer wordt de offerplaats het centrum van een heerlijke eredienst die is ingesteld rondom het altaar. Deze hoofdstukken geven de grote beginselen aan voor de huidige dienst in wat nu Gods tempel is.

De vreemdelingen worden opgeroepen *“om het huis van God te bouwen”* (vers 2). Ze moeten stenen uithakken. Elke gelovige is vandaag van huis uit een vreemdeling, maar mag nu zijn steentje bijdragen aan de bouw van Gods huis. In vers 4 lezen we over buitenlanders die *“een grote hoeveelheid cederhout”* naar David brengen. Steen en hout zijn de basiselementen voor het huis. Stenen zijn een beeld van de gelovigen, die *“levende stenen”* (1Pt 2:5) worden genoemd. Hout is een beeld van de mens als iemand die bij de aarde hoort. Later wordt dit alles met goud overtrokken. Daardoor wordt de gelovige mens iemand die Gods heerlijkheid vertoont.

Vervolgens wordt verteld dat David *“een grote hoeveelheid ijzer”* gereed maakt *“voor de spijkers aan de poortdeuren en voor de verbindingsstukken”* (vers 3). Deze materialen komen uit de voorraad van Davids oorlogsbuit. Ze worden ook in de *hoofdstukken 28-29* genoemd. We zien hier dat het eerste wat van het huis wordt vermeld, te maken heeft met de deuren (vers 3). Dat stelt het belang op de voorgrond om erop toe te zien wat wel en wat niet naar binnen mag. Dit is van vitaal belang voor de dienst in het huis.

Samen met de poortdeuren worden *“de verbindingsstukken”* genoemd. Behalve toezicht op wie wel en wie niet in de tempel mogen komen, is ook de onderlinge samenhang van de gelovigen van belang. Als de gelovigen goed aaneengesloten zijn door samen voor de Heer Jezus te leven en naar Gods Woord te luisteren, krijgt de vijand geen kans onder hen zijn verderfelijke werk te doen. Zo zullen bijvoorbeeld valse leringen over de Heer Jezus of Gods Woord, die altijd verdeeldheid zaaien, geen kans krijgen binnen te dringen.

In vers 5 plaatst David de jeugdigheid en onervarenheid van Salomo tegenover het te bouwen huis voor de HEERE. David wil dat het huis *“buitengewoon groot”* gemaakt wordt. De reden daarvan is dat *“[zijn] naam en luister in alle landen [bekend wordt]”*. In wat David zegt, komt de tegenstelling tot uiting tussen de onbekwaamheid en onervarenheid van de mens en het enorme werk van de bouw van het glorieuze huis van God. Uit onszelf kunnen we niets. *“Als de HEERE het huis niet bouwt, tevergeefs zwoegen de bouwlieden daaraan”* (Ps 127:1). Maar als de Heer meewerkt, lukt het (zie en vgl. Mk 16:20; Fp 4:13).

Ondanks zoveel wat door onze ontrouw van de heerlijkheid van het huis is verdwenen, is het toch nog steeds mogelijk om Gods huis “aanzien te geven”, of ‘luisterrijk’ te maken, of te ‘versieren’. Dat deed ook het overblijfsel dat vanuit Babel was teruggekeerd in Israël (Ea 7:27). Dit ‘versieren’ kunnen we doen door een toegewijde wandel, door samenkomsten te houden waarin de Heer Jezus wordt verheerlijkt, door ons getuigenis in deze wereld, heel algemeen door onze volledige onderworpenheid aan de Heer (vgl. Tt 2:9-10).

Geloofd zij de HEERE, de God van onze vaders, Die het zo in het hart van de koning heeft gegeven om het huis van de HEERE dat in Jeruzalem [staat], aanzien te geven. (Ea 7:27)

[Vermaan] de slaven ... alle goede trouw te bewijzen, opdat zij de leer van God, onze Heiland, in alles versieren. (Tt 2:9-10)

Dan wordt er gebouwd met goed materiaal, met “goud, zilver, kostbare stenen” (1Ko 3:12a) en is er voor het vlees geen plaats. Alle dienst die niet de opbouw van de gemeente voor ogen staat (zie Ef 4:11-16), is geen versiering voor Gods huis, maar brandbaar materiaal (zie 1Ko 3:12b-17).

David besluit een voorraad gereed te maken waarmee Salomo kan beginnen het huis van God te bouwen. Hij doet dat met het oog op enerzijds de jeugdigheid en onervarenheid van zijn zoon Salomo en anderzijds de grootsheid en heerlijkheid van dat huis. Hij doet dat niet karig, maar hij maakt “een grote hoeveelheid” gereed. Alles wordt door David geregeld voor een huis dat nog niet is gebouwd. Zo is ook door Christus alles geregeld, voordat de gemeente als Zijn huis in heerlijkheid wordt geopenbaard.

Met het aanleggen van voorraden voor zijn zoon Salomo om de tempel te bouwen is het laatste deel van Davids leven gevuld. Wat een prachtig doel voor een oude man. Wat een prachtig voorbeeld voor alle oude gelovigen. Oude gelovigen mogen de belangen van Gods huis tot het laatst toe met alle inzet zoeken en dienen door jonge gelovigen te ondersteunen bij de bouw van Gods huis.

Salomo voorbereid op de tempelbouw | verzen 6-14

6 Toen riep hij zijn zoon Salomo en gebood hem voor de HEERE, de God van Israël, een huis te bouwen. 7 David zei tegen Salomo: Mijn zoon, ik zelf had het voornemen om voor de Naam van de HEERE, mijn God, een huis te bouwen, 8 maar het woord van de HEERE kwam tot mij: U hebt een grote hoeveelheid bloed vergoten en u hebt

grote oorlogen gevoerd. U mag voor Mijn Naam geen huis bouwen, omdat u een grote hoeveelheid bloed op de aarde voor Mijn aangezicht vergoten hebt. 9 Zie, een zoon zal u geboren worden; die zal een man van rust zijn, want Ik zal hem rust geven van al zijn vijanden van rondom. Ja, Salomo zal zijn naam zijn, want Ik zal in zijn dagen vrede en stilte over Israël geven. 10 Hij is het die voor Mijn Naam een huis zal bouwen, en hij is het die Mij tot een zoon zal zijn, en Ik hem tot een Vader. En Ik zal de troon van zijn koninkrijk tot in eeuwigheid over Israël bevestigen.

11 Nu [dan], mijn zoon, moge de HEERE met je zijn, en je zult voorspoedig zijn, en het huis van de HEERE, je God, bouwen, zoals Hij over jou gesproken heeft. 12 Alleen, moge de HEERE je verstand en inzicht geven, als Hij je het bevel geeft over Israël, zodat je de wet van de HEERE, je God, in acht neemt. 13 Dan zul je voorspoedig zijn, als je de verordeningen en bepalingen nauwlettend in acht neemt, die de HEERE aan Mozes voor Israël geboden heeft. Wees sterk en moedig, wees niet bevreesd en wees niet ontsteld!

14 Zie, ik heb door [al] mijn verdrukking honderdduizend talent goud gereedgemaakt voor het huis van de HEERE, en een miljoen talent zilver; het koper en het ijzer is niet te wegen, want het is er in grote hoeveelheid. Ik heb ook hout en stenen gereedgemaakt; daar moet je [nog meer] aan toevoegen.

David roept Salomo en geeft hem de opdracht een huis “voor de HEERE, de God van Israël” te bouwen (*vers 6*). Salomo is daarvoor de geschikte persoon. Hij heeft er ook de capaciteiten voor. Om een werk voor de Heer te doen zijn een gave en een roeping nodig. Zonder gave en roeping zal wat gedaan wordt geen stand houden, omdat het niet van God is (*zie en vgl. Ea 4:1-5*).

David getuigt tot zijn zoon van het belang dat hij altijd heeft gesteld in een woonplaats voor God. Dat is ook een voorbeeld voor oude gelovigen. Zij kunnen, als het goed is, vertellen dat zij in hun leven ook altijd prioriteit hebben gegeven aan Gods huis. David vertelt Salomo dat het altijd in zijn hart is geweest om een huis voor de HEERE te bouwen (*vers 6*). Hij vertelt erbij dat de HEERE hem heeft gezegd dat hij dat huis niet mocht bouwen en ook de redenen daarvan (*verzen 7-8*).

Tegelijk heeft hij de belofte gekregen dat een zoon, die toen nog geboren moest worden, het huis zal bouwen (*vers 9*). Ook heeft de HEERE gezegd dat die man *“een man van rust”* zal zijn, aan wie Hij rust zal geven van al zijn vijanden rondom hem. Daarom zal, zo zegt de HEERE, de naam van die zoon *“Salomo”* zijn. De naam ‘Salomo’ wordt direct verbonden met vrede. In die naam zit het woord ‘sjalom’, dat ‘vrede’ betekent. In zijn dagen zal de HEERE *“vrede en stilte over Israël geven”*. Dat zijn de gepaste omstandigheden voor de bouw van de tempel, de woning van God, waar Hij in rust te midden van Zijn volk kan wonen en zij Hem offers kunnen brengen.

Het is een voorrecht voor Salomo dat hij als een man van rust voor de Naam van de HEERE een huis mag bouwen. Maar dat is niet het enige voorrecht. De HEERE zegt verder tegen David dat zijn zoon voor Hem tot een zoon zal zijn en Hij die zoon tot een Vader (*vers 10*). Dat kan niet anders dan naar de grote Zoon van David, de Heer Jezus, verwijzen. Die gedachte wordt bevestigd door wat de HEERE zegt van de troon van Salomo. Dat zal een troon zijn die Hij *“tot in eeuwigheid over Israël zal bevestigen”*. Die troon is de troon van de Heer Jezus en van niemand anders.

Ook David is hier een beeld van Christus. Uit wat hij hier zegt, zien we dat de heerlijkheid van God in vrede te midden van Zijn volk altijd het voorwerp van het hart van Christus is. De lijdende Knecht van de HEERE had dat voor ogen toen Hij Zijn weg van lijden op aarde ging. David en Salomo zijn samen een beeld van de Heer Jezus, David in Zijn lijden en in de vestiging van het koninkrijk en Salomo in Zijn heerlijke en eeuwige regering.

Het is verder nog mooi om te zien dat er bij David geen sprake van teleurstelling is dat hij de tempel niet mag bouwen. Er is ook geen jaloezheid bij hem dat Salomo het mag doen. Hij ziet niet nukkig af van elke medewerking, maar accepteert wat God bepaalt. Met al de middelen die God hem heeft gegeven, zet hij zich in voor de bouw van de tempel.

Als een praktische toepassing zien we dat oudere gelovigen jongere gelovigen kunnen helpen in het vervullen van de taak die zij hebben, door voor deze jonge gelovigen beschikbaar te stellen wat zijzelf in de loop van de jaren hebben verzameld. Hierdoor wordt voor jongeren de

taak aantrekkelijker en eenvoudiger gemaakt. Jongeren mogen daarvan dankbaar gebruikmaken.

In de *versen 11-13* geeft David enkele voorwaarden om het opgedragen werk te doen en tot een goed einde te brengen. Deze voorwaarden gelden voor elk werk dat ook ons is opgedragen.

- De eerste voorwaarde is, dat de Heer met ons is (*vers 11*). Dat zal Hij zijn, zolang elk van ons zich houdt aan wat *“Hij over jou gesproken heeft”*.
- De tweede voorwaarde is, dat het werk dat moet gebeuren, niet plaatsvindt op basis van onze eigen inzichten (*vers 12*). De Heer moet ons *“verstand en inzicht”* geven. Hij moet ons helpen in praktijk te brengen wat we weten.
- De derde voorwaarde is gehoorzaamheid aan het woord dat door God aan Mozes is gegeven (*vers 13*). Dit is een vereiste voor alle getrouwheid en elke opwekking na afwijking. De latere koning Josia gaat ook terug naar Mozes (*zie 2Kn 23:25; 2Kr 35:6*) en ook naar David (*zie 2Kr 35:4*).

De woorden *“wees sterk en moedig”* waarmee David Salomo bemoedigt, zijn ook de woorden waarmee Mozes Jozua bemoedigt (*zie Dt 31:6; Jz 1:6,7,9*).

Wat David aan materiaal voor de bouw van Gods huis heeft klaarliggen, is door hem verzameld in zijn *“verdrukking”* (*vers 14*). Dat bepaalt ons erbij dat de Heer Jezus door de ‘verdrukking’ van het kruis Zijn gemeente kan bouwen. Salomo mag dit nog aanvullen. Dit doet denken aan de woorden van Paulus, als hij zegt dat hij in zijn vlees aan vulde *“wat nog ontbreekt aan de verdrukkingen van Christus voor zijn lichaam, dat is de gemeente”* (*Ko 1:24*).

Het lijden van Paulus was van hetzelfde karakter als het lijden van Christus. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat hij in dezelfde mate leed en al helemaal niet voor de verzoening. Aan de verzoening ontbreekt niets, die is compleet in zichzelf. Door het lijden van de Heer Jezus op het kruis, door het bloed van Zijn eigen Zoon, heeft God de gemeente verworven (*Hd 20:28b*).

..., om de gemeente van God te hoeden, die Hij Zich heeft verworven door het bloed van zijn eigen [Zoon]. (Hd 20:28b)

De Heer Jezus heeft in Zijn leven op aarde God geopenbaard, maar niet al Gods eeuwige plannen. Pas toen de Heilige Geest op aarde kwam, kregen de gelovigen inzicht in Gods plannen en wel door middel van de apostel Paulus (zie Hd 20:27). Het getuigen van die waarheid bracht voor Paulus overvloedig lijden met zich mee. Dit was geen plaatsvervangend lijden, het was een aanvullend lijden.

Anderen helpen Salomo | verzen 15-19

15 Bij jou is een grote hoeveelheid [mensen] die het werk kunnen uitvoeren: steenhouwers en ambachtslieden [die] steen en hout [bewerken], en allerlei wijze [mannen] om allerlei werk [te doen]. 16 Het goud, het zilver, het koper en het ijzer is ontelbaar. [Daarom], sta op en doe [het], en de HEERE zal met je zijn.

17 Ook gebood David alle leiders van Israël, om zijn zoon Salomo te helpen. 18 [Hij zei:] Is niet de HEERE, uw God, met u, en heeft Hij u geen rust gegeven van rondom? Want Hij heeft de inwoners van het land in mijn hand gegeven, en dit land is onderworpen voor het aangezicht van de HEERE, en voor Zijn volk. 19 Nu [dan], richt uw hart en uw ziel erop om de HEERE, uw God, te zoeken. Sta op en bouw het heiligdom van de HEERE God, zodat men de ark van het verbond van de HEERE en de heilige voorwerpen van God in dit huis kan brengen, dat voor de Naam van de HEERE gebouwd zal worden.

David wijst Salomo erop dat er een menigte arbeiders klaarstaat om hem te helpen (vers 15). Toen was er, net als bij de bouw van de tabernakel, grote bereidwilligheid iets voor de HEERE te doen. Ook bij het begin van de gemeente, het nieuwtestamentische huis van God, zien we bij allen die tot de gemeente behoren een grote toewijding aan de dingen van de Heer (zie Hd 4-5). Vandaag moet veel werk door slechts weinigen gebeuren, omdat ieder “loopt voor zijn eigen huis” (Hg 1:9), terwijl het huis van God er verwoest bij ligt.

De werklieden zijn nu de evangelisten die materiaal aanbrengen en de leraren die dit materiaal verder ‘bewerken’ zodat de stenen hun juiste plaats in het huis krijgen en innemen (vgl. Ko 1:28-29). Dat anderen Salomo moeten helpen, betekent voor ons dat

Hem verkondigen wij, terwijl wij iedere mens terechtwijzen en iedere mens leren in alle wijsheid, om iedere mens volmaakt te stellen in Christus. Hiervoor arbeid ik ook onder strijd naar zijn werking, die in mij werkt met kracht. (Ko 1:28-29)

niemand onafhankelijk van anderen kan bouwen. Paulus realiseerde zich dat ook (Ko 4:11b).

... dezen zijn medearbeiders geweest voor het koninkrijk van God, die mij tot troost geweest zijn. (Ko 4:11b)

Als David heeft gewezen op de grote hoeveelheid mensen en de ontelbare hoeveelheid materialen, geeft hij zijn zoon de opdracht op te staan en aan het werk te gaan. Hij kan wel alles hebben voorbereid, maar Salomo moet er wel mee aan de slag gaan. Bij de grote taak die hij daarmee Salomo op de schouders legt, ondersteunt hij hem bovenal met hem erop te wijzen dat de HEERE met hem zal zijn (*vers 16b*).

De leiders van het volk kunnen Salomo ook helpen (*vers 17*). David geeft hun daartoe de opdracht. Net zoals hij bij Salomo heeft gedaan, wijst hij ook de leiders erop dat de HEERE met hen is (*vers 18*). Ze hoeven maar om zich heen te kijken om het bewijs daarvan te zien. Is het niet overal om hen heen rustig? Nu ze geen oorlog meer hoeven te voeren, kunnen ze zich inzetten voor de bouw van Gods huis.

Alle inwoners van het land zijn door de HEERE in de hand van David gegeven. Het hele land is voor de HEERE en voor Zijn volk. Als in een plaatselijke gemeente alles onderworpen is aan het gezag van de Heer Jezus, is er werkelijk vrede onder de gelovigen. Wie dat ziet, zal zich met *"hart en ziel"* op de dienst aan het huis van God richten.

Als hart en ziel vervuld zijn met de dingen die het hart van God vervullen, komt de oproep om op te staan en *"het heiligdom van de HEERE God"* te bouwen. Het doel daarvan is dat in dat huis *"de ark van het verbond van de HEERE en de heilige voorwerpen van God"* kunnen worden gebracht. Alles is erop gericht dat in dat huis de Naam van de HEERE zal worden verheerlijkt. Dat gebeurt als Hij daar woont tussen de cherubs op de ark en alle voorwerpen in het huis *"heilig"* zijn, dat wil zeggen aan Hem gewijd zijn.

1 Kronieken 23

In de laatste maanden van zijn leven maakt David alles gereed voor het huis van God en de dienst daarin:

- materialen voor de tempel in *hoofdstuk 22*;
- Levieten voor de tempel in *hoofdstuk 23*;
- priesters voor de tempel in *hoofdstuk 24*;
- zangers voor de tempel in *hoofdstuk 25*;
- poortwachters en schatbewaarders voor de tempel in *hoofdstuk 26*;
- beampten in zijn rijk in *hoofdstuk 27*;
- plannen voor de bouw van de tempel in *hoofdstuk 28*;
- laatste voorbereidingen voor de tempel in *hoofdstuk 29*.

David maakt Salomo koning | vers 1

1 Toen David oud en verzadigd van dagen was, maakte hij zijn zoon Salomo koning over Israël.

David gaat de dienst van de priesters en de Levieten helemaal reorganiseren en op een totaal ander plan brengen. Maar eerst stelt hij Salomo tot koning in zijn plaats aan. Hij weet dat

zijn dienst erop zit (vgl. 2Tm 4:6; zie ook Gn 50:24).

Want ik word al als een drankoffer uitgegoten en de tijd van mijn heengaan is aangebroken. (2Tm 4:6)

Het is goed dat wij, als onze taak erop zit, onze dienst overdragen aan jongeren die

daar klaar voor zijn. We zien dat bijvoorbeeld bij Paulus en Timotheüs, bij Mozes en Jozua, bij Elia en Elisa. Dat gebeurt bij ons niet door een of andere officiële overdracht, maar door een jonge gelovige te stimuleren tot een bepaalde taak en daarbij onze hulp te geven.

De beschrijving van de overdracht van de troon door David aan Salomo is hier anders dan in *1 Koningen*. In *1 Koningen* wordt Salomo koning als reactie op hen die zich het recht op de troon aanmatigden en moet David overreed worden om Salomo koning te maken (zie *1Kn 1*). Van dat alles zien we hier niets. Hier maakt David naar zijn soevereine wil, vanuit Gods raad, Salomo koning.

Telling van de Levieten | *verzen 2-5*

2 En hij verzamelde alle leiders van Israël, de priesters en de Levieten. 3 Toen werden de Levieten geteld, van dertig jaar oud en daarboven; en hun aantal [bedroeg], hoofd voor hoofd, achtendertigduizend man. 4 Vierentwintigduizend van hen waren er om toezicht te houden op het werk in het huis van de HEERE, zesduizend beambten en rechters, 5 vierduizend poortwachters en vierduizend lofzangers [tot eer] van de HEERE, met instrumenten die ik, [David,] gemaakt heb om te prijzen.

Na zijn voorbereidingen voor de bouw van de tempel, de materialen die hij daarvoor heeft klaargelegd, gaat David nu zaken regelen die te maken hebben met de dienst in de tempel. De hele orde die David instelt voor het huis, is een beeld van wat Christus doet ten aanzien van Zijn huis, de gemeente. Hij begint met de telling van de Levieten. Zij doen dienst van hun dertigste jaar tot hun vijftigste jaar (zie Nm 4:1-4). (De Heer Jezus begon Zijn openbare dienst toen Hij “ongeveer dertig jaar oud” was, Lk 3:23.)

Er zijn er die toezicht houden op het huis van de HEERE. Anderen zijn rechters en opzieners. Weer anderen zijn poortwachters. Ten slotte zijn er de zangers voor wie hij muziekinstrumenten heeft laten maken (vgl. Am 6:5). De grootste groep, vierentwintigduizend van de in totaal achtendertigduizend Levieten, helpt de priesters bij het brengen van de offers. Wat Joab niet had gedaan – de Levieten tellen (zie 1Kr 21:6) – doet David hier zelf. Dit keer telt hij met goede motieven, want het gaat nu om dienst aan de HEERE. Bij de telling aan het begin van de woestijnreis waren er ruim tweeëntwintigduizend Levieten (zie Nm 3), nu zijn er achtendertigduizend.

...;
[u,] die vrolijk zingt onder het geklank van de luit
– zoals David hebben zij voor zichzelf muziekinstrumenten uitgedacht – (Am 6:5)

Ze krijgen allen hun plaats toegewezen (verzen 4-5), zodat iedere beschikbare hand kan worden ingezet en elk onderdeel van het werk kan gebeuren, met de daarbij behorende zorgvuldigheid. Het grote aantal is een bijdrage aan de eer van Hem ten dienste van Wie zij staan. Meer dan twee derde deel (vierentwintigduizend) moet op het werk in het huis van de HEERE toezicht houden. Zij staan de priesters bij in het slachten van de offers, het wassen, snijden en verbranden ervan, het

verwijderen van vuil, het schoonhouden van het tempelgerei en het alles op zijn plaats houden.

Ook zijn er zesduizend opzieners en rechters. Zij zien toe dat in het land alles gaat naar het recht van de HEERE. Zij passen Gods wetten toe in het leven van het volk van alle dag als zich geschillen voordoen. Verder zijn er vierduizend poortwachters. Zij moeten erop toezien dat niets de tempel binnengaat wat er niet binnen hoort te gaan. In het nieuwe Jeruzalem zijn zij niet nodig (Op 21:25-27). Ten slotte zijn er vierduizend zangers. Zij prijzen de HEERE.

En haar poorten zullen overdag geenszins gesloten worden, want geen nacht zal daar zijn. En zij zullen de heerlijkheid en de eer van de naties tot haar brengen. En geenszins zal iets onheilig binnengaan, noch wie gruwel en leugen doet, behalve zij die geschreven zijn in het boek van het leven van het Lam. (Op 21:25-27)

David verdeelt de Levieten in afdelingen | verzen 6-23

6 *En David verdeelde hen in afdelingen, [ingedeeld] naar de zonen van Levi: Gerson, Kahath en Merari.*

7 *Van de Gersonieten: Ladan en Simeï.*

8 *De zonen van Ladan waren Jehiël, het hoofd, Zetham en Joël; drie.*

9 *De zonen van Simeï waren Selomith, Haziël en Haran; drie. Dat waren de familiehoofden van Ladan.*

10 *De zonen van Simeï waren Jahath, Zina, Jeüs en Beria - dat waren de zonen van Simeï; vier.*

11 *Jahath was het hoofd en Ziza de tweede [man]. Maar Jeüs en Beria hadden niet veel zonen; daarom waren zij [één] familie, één ambts-groep.*

12 *De zonen van Kahath waren Amram, Jizhar, Hebron en Uzziël; vier.*

13 *De zonen van Amram waren Aäron en Mozes. Aäron werd afgezonderd om de allerheiligste dingen tot in eeuwigheid te heiligen, hij en zijn zonen: om reukoffers te brengen voor het aangezicht van de HEERE, om Hem te dienen en in Zijn Naam tot in eeuwigheid te zegenen.*

14 *Wat betreft Mozes, de man Gods: zijn zonen werden genoemd onder de stam Levi.*

15 *De zonen van Mozes waren Gersom en Eliëzer.*

16 Van de zonen van Gersom was Sebuël het hoofd.

17 De zonen van Eliëzer waren: Rehabja, het hoofd, maar Eliëzer had geen andere zonen; van de zonen van Rehabja waren er echter buitengewoon veel.

18 Van de zonen van Jizhar was Selomith het hoofd.

19 De zonen van Hebron: Jeria was het hoofd, Amarja de tweede, Jahaziël de derde, en Jekameam de vierde [man].

20 De zonen van Uzziël: Micha was het hoofd en Jissia de tweede [man].

21 De zonen van Merari waren Maheli en Musi; de zonen van Maheli waren Eleazar en Kis.

22 Maar Eleazar stierf en had geen zonen, [alleen] maar dochters; en de zonen van Kis, haar neven, namen hen [tot vrouw].

23 De zonen van Musi waren Maheli, Eder en Jeremoth; drie.

De verdeling van de Levieten in afdelingen in het gedeelte van de verzen 6-23 is om het overzicht te houden en ook dat niemand zich aan zijn taak kan onttrekken. "God is niet [een God] van verwarring, maar van vrede" (1Ko 14:33a). Een goede verdeling van taken bevordert de vrede. De toepassing voor ons is niet een kwestie van menselijk organiseren, maar dat wij acht geven op de Heilige Geest "die aan ieder afzonderlijk toedeelt zoals Hij wil" (1Ko 12:11; zie ook 1Ko 12:18). Er is ook zorg als een familie klein is (vers 11). Dan mogen families samenwerken.

De taak van de priesters staat in vers 13. De omschrijving van de taak van de Levieten is veel omvangrijker, maar de taak van de priesters is groot aan inhoud. In de eerste plaats moet de priester zorgen voor de heiligheid van de allerheiligste dingen. Dit vraagt een constante omgang met de heilige God. Vervolgens brengt hij reukoffers, dat ziet op de gebeden (Ps 141:2). Het is zijn voorrecht de HEERE te dienen, wat geldt voor zijn hele leven en bijzonder in het heiligdom. Daarvoor is hij priester. Een priester is op God gericht. Alleen daardoor is hij in staat om anderen buiten het heiligdom "in Zijn Naam tot in eeuwigheid te zegenen". Zijn dienst is een zaak voor zijn hele leven; het zegenen in de Naam van de HEERE is een zaak die

*Laat mijn gebed als reukwerk voor Uw aangezicht staan,
laat mijn opgeheven handen [als] het avondoffer zijn.
(Ps 141:2)*

voor de eeuwigheid wordt gedaan. Samengevat zien we dat priesters heiligen, offeren, dienen en zegenen.

Voor ons betekent het dat wij allereerst een heilig leven moeten leiden. Dat is nodig willen wij een juist besef van de allerheiligste dingen hebben. Dat brengt ons ertoe offers te brengen aan God en ons hele leven dienstbaar te zijn aan Hem. Dat is niet beperkt tot de gemeentelijke samenkomst. De oproep is dat wij *“voortdurend een lofoffer brengen aan God, dat is [de] vrucht van [de] lippen die zijn naam belijden”* (Hb 13:15). Het is zelfs zo dat wij zelf een levend offer behoren te zijn (Rm 12:1), terwijl ook de resultaten van de priesterdienst worden genoemd, omdat die resultaten aan God worden gebracht (vgl. Rm 15:16).

Ik vermaan u dan, broeders, door de ontfermingen van God, dat u uw lichamen stelt tot een levende offerande, heilig, voor God welbehaaglijk, [dat is] uw redelijke eredienst. (Rm 12:1)

..., dat ik een dienaar van Christus Jezus zou zijn voor de volken, om het evangelie van God priesterlijk te bedienen, opdat de offerande van de volken welgevallig zou zijn, geheiligd door [de] Heilige Geest. (Rm 15:16)

Aan ons priesterschap zijn twee aspecten. Het ene aspect is het geestelijk priesterschap, waarbij wij geestelijke offers brengen aan God in het hemelse heiligdom. Het andere aspect is het koninklijk priesterschap, waarbij wij met zegen voor de mensen om ons heen uit het hemelse heiligdom komen (zie 1Pt 2:5,9).

We moeten onze priesterlijke taak dus niet te zeer beperken tot de eredienst op zondagmorgen. Ons hele leven moet eredienst zijn. Alle gelovigen zijn geroepen tot deze priesterdienst. Als we niet tot een dergelijke dienst komen, ligt de oorzaak daarvan vaak in verhinderingen die we aan onszelf te wijten hebben of vanwege onkunde of verkeerd onderwijs.

In vers 14 wordt Mozes *“de man Gods”* genoemd (zie ook Dt 33:1 en Ps 90:1). Deze bijzondere titel betekent niet dat zijn zonen de status van priester krijgen. Zij zijn ‘gewoon’ Levieten (verzen 15-17).

De taak van de Levieten | verzen 24-31

24 Dit zijn de nakomelingen van Levi [ingedeeld] naar hun families, de familiehoofden, overeenkomstig het aantal namen van hen die geteld waren, hoofd voor hoofd, om het dienstwerk van het huis van de HEERE te doen, van twintig jaar oud en daarboven. 25 Want

David had gezegd: De HEERE, de God van Israël, heeft Zijn volk rust gegeven, en Hij zal in Jeruzalem wonen tot in eeuwigheid. 26 Ook wat betreft de Levieten: zij behoeven de tabernakel niet [meer] te dragen, en evenmin al de bijbehorende voorwerpen voor de dienst daarin.

27 Volgens de laatste woorden van David werd het aantal Levieten immers [berekend] van twintig jaar oud en daarboven, 28 want hun plaats was naast de nakomelingen van Aäron in de dienst van het huis van de HEERE [met het opzicht] over de voorhoven, over de voorraadkamers en over de reiniging van ieder heilig voorwerp, [over] het dienstwerk in het huis van God, 29 en over het uitgestalde brood, de meelbloem voor het graanoffer, over de ongezuurde platte koeken, over de bakplaat, over het beslag en over iedere inhoudsmaat en lengtemaat.

30 Vervolgens [moesten zij] elke morgen, en eveneens in de avond, [gereed]staan om de HEERE te loven en te prijzen, 31 en [ook] bij het brengen van alle brandoffers voor de HEERE, op de sabbatten, de nieuwemaansdagen en de feestdagen, voortdurend voor het aanzicht van de HEERE [staan] in een aantal zoals voor hen bepaald was.

32 Zo moesten zij [hun] taak ten behoeve van de tent van ontmoeting vervullen, en [hun] taak ten behoeve van het heiligdom en [hun] taak ten behoeve van de nakomelingen van Aäron, hun broeders, in de dienst van het huis van de HEERE.

Vanaf vers 24 zien we iets van de bijzondere autoriteit die David bezit om de Levietendienst te regelen. Hij trekt nog eens vijf jaar af van de leeftijd die al eerder door de HEERE met vijf jaar was verlaagd (Nm 8:24). In vers 27 wordt de verlaging naar twintig jaar nog eens bevestigd. De reden is dat er nu rust is (vers 25). De Levieten zijn niet meer in woestijnomstandigheden. De taak is eenvoudiger geworden. Ze hoeven niet meer alles af te breken en weer op te bouwen, er is geen transport meer nodig (vers 26). Daarom kan de leeftijdsgrens worden verlaagd.

Dit geldt voor de Levieten: vanaf vijftientwintig jaar oud en daarboven is men tot de dienst in de tent van ontmoeting verplicht. (Nm 8:24)

In de geestelijke toepassing ziet dit op de grens van de geestelijke rijping. Er zijn omstandigheden dat die kan worden verlaagd. Zelfs de jongste gelovige kan al een bepaalde dienst in de gemeente uitoefenen. Waar de omstandigheden gunstig zijn en een eenvoudige dienst gevraagd wordt, kan een jonge gelovige met weinig geestelijke oefening die verrichten. Gaat het om grotere verantwoordelijkheden dan zal er een grotere geestelijke rijpheid moeten zijn. Jongeren die een geestelijke dienst verrichten, moeten zich in elk geval zo gedragen dat er geen opmerkingen gemaakt kunnen worden over hun jeugdige leeftijd (1Tm 4:12).

Laat niemand je jeugdige leeftijd verachten, maar wees een voorbeeld voor de gelovigen in woord, in wandel, in liefde, in geloof, in reinheid. (1Tm 4:12)

De *verzen 28-32* geven een samenvatting van de dienst van de Levieten. Wat is die taak? Zij dienen de priesters die op hun beurt de HEERE dienen. Volgens de inzetting van Mozes zijn de Levieten als een geschenk gegeven aan de priesters (zie Nm 18). De Levieten dienen dus tot ondersteuning van de priesterdienst.

Levietendienst in nieuwtestamentische zin is dienst tot opbouw van de gemeente. Hun dienst is erop gericht de gelovigen te leren meer en beter God te prijzen. Het doel van hun dienst is dat de gelovigen meer hun leven als offer aan God zullen aanbieden en de resultaten van hun arbeid voor God aan Hem zullen aanbieden. Als in een plaatselijke gemeente de gelovigen leven in een geest van aanbidding, zal dat gemerkt worden in de eredienst en in het praktische leven van de gelovigen.

Er zijn ook Levieten die gaan over de voorhoven (*vers 28*). Dat zijn de poortwachters. Verschillenden staan er bij de poorten. Zij moeten toezien dat alleen de juiste personen in de voorhoven worden toegelaten. Een andere taak van de Levieten is *“de reiniging van ieder heilig voorwerp”*. Een waardige offerdienst kan alleen door gereinigde personen en gereinigde middelen plaatsvinden. Levieten zien erop toe dat in de eredienst geen elementen indringen die de offerdienst storen en schaden. Ze zien toe op de zuiverheid van de eredienst. Verder hebben zij een taak met betrekking tot *“het dienstwerk in het huis van God”*. Dat is voor ons toe te passen op ons gedrag in het huis van God. Wij moeten weten hoe we ons daar hebben te gedragen (zie 1Tm 3:15). Daarvoor heeft de Heer Zijn aanwijzingen gegeven in Zijn Woord.

In vers 29 wordt uitvoerig gewezen op verschillende soorten brood. Het gaat om “het uitgestalde brood”, dat is het brood op de tafel van de toonbroden, en over diverse vormen van het “spijsoffer”¹ (zie Lv 2). Er is sprake van “beslag” en van “inhoudsmaat en lengtemaat”. Al deze broden spreken van de Heer Jezus. De Levieten hebben de zorg ervoor dat de broden van de juiste samenstelling zijn (“beslag”), dat de juiste hoeveelheid wordt gebruikt en dat ook de juiste lengte wordt aangehouden.

We kunnen dit toepassen op ons bezig zijn met de Heer Jezus als het ware spijsoffer en als het ware brood van het leven. De Levieten zijn voor ons de leraren die Gods Woord aan ons uitleggen. Zij laten zien aan de hand van Gods Woord Wie de Heer Jezus is als voedsel voor God. Het ‘beslag’ of de samenstelling van het brood stelt voor dat we Christus belijden als in het vlees gekomen (1Jh 4:2), dat wil zeggen dat Hij waarachtig Mens is geworden, maar zonder deel te hebben aan de zondige natuur die elk mens heeft (Hb 4:15), maar Die tegelijk nooit ophoudt de eeuwige Zoon van God te zijn. Daarbij mogen zij niet dieper (we moeten letten op de juiste ‘inhoudsmaat’) en ook niet verder (de juiste ‘lengtemaat’) gaan dan wat Gods Woord duidelijk maakt. We mogen niet indringen in dingen die we niet hebben gezien en ook niet toevoegen aan wat Gods Woord ons toont.

Hieraan kent u de Geest van God: iedere geest die Jezus Christus als in het vlees gekomen belijdt, is uit God; ... (1Jh 4:2)

Want wij hebben niet een hogepriester die niet met onze zwakheden kan meelijden, maar [Één] die in alle dingen verzocht is als wij, met uitzondering van [de] zonde. (Hb 4:15)

De orde in het huis van God wordt ook door de Levieten bewaard, wat wordt voorgesteld in de zorg voor de tafel van de toonbroden. Tevens moeten zij ervoor zorgen dat de inhoudsmaat en de lengtemaat, allemaal zijn naar de maat van het heiligdom. Alleen dan kan er een dienst plaatsvinden die door God kan worden aanvaard. Er mag op geen enkele manier een eigen invulling worden gegeven over de samenstelling van bijvoorbeeld een spijsoffer.

Weer andere Levieten hebben tot taak te zingen (verzen 30-31). Elke dag (’s morgens en ’s avonds), wekelijks, maandelijks en jaarlijks, bij het brengen van het brandoffer op die dagen en bij die gelegenheden laten

---

1 ‘Spijsoffer’ is een betere vertaling dan ‘graanoffer’.

zij hun stemmen horen. Het brengen van de offers bij verschillende feesttijden moet gebeuren door de priesters, maar de voorbereiding ervan vindt plaats door de Levieten. Aan elke offerdienst gaat Leviedienst vooraf. Jonge priesters maken dankbaar gebruik van Levieten.

Vers 32 geeft een samenvatting van de taken. Hun taken staan in de eerste plaats in verbinding met *“de tent van de samenkomst”*¹. Dit is de plaats van gemeenschap tussen God en Zijn volk. Het volk mag daar bij God komen op de basis van het offer (een beeld van de Heer Jezus en Zijn werk aan het kruis) om Hem te aanbidden voor de gave van dat Offer. Dat brengt tot de tweede taak, dat is hun taak *“ten behoeve van het heiligdom”*.

In het heiligdom gaat het om het naderen tot God en niet zozeer om het samen zijn. Met het oog op het naderen tot God moeten de priesters weten wat gepast is. Dat maken de Levieten hun duidelijk. Daarmee is ook hun derde taak verklaard, hun *“taak ten behoeve van de nakomelingen van Aäron, hun broeders, in de dienst van het huis van de HEERE”*. Zij bereiden de priesters, hier omschreven als ‘de nakomelingen van Aäron’ erop voor hun dienst in het huis van de HEERE naar behoren te verrichten.

Ze doen dat niet als hun meerderen, maar als *“hun broeders”*. We lezen hier dat de Levieten en de priesters broeders zijn van elkaar. Dit is de enig juiste verhouding om andere leden van Gods volk te dienen. De nieuwtestamentische gelovige is zowel priester als Leviet. Beide aspecten behoren in zijn leven tot uiting te komen, naar de Heer Jezus en God toe als priester en naar de medegelovigen toe als Leviet.

---

1 *‘Tent van de samenkomst’ is betere vertaling dan ‘tent van ontmoeting’.*

1 Kronieken 24

Indeling van de priesters | verzen 1-19

1 Wat de nakomelingen van Aäron betreft, waren [dit] hun afdelingen. De zonen van Aäron waren Nadab, Abihu, Eleazar en Ithamar.

2 Nadab stierf echter met Abihu tijdens [het leven] van hun vader, en zij hadden geen zonen, zodat Eleazar en Ithamar als priester dienden. 3 [Samen] met Zadok uit de nakomelingen van Eleazar, en Achimelech uit de nakomelingen van Ithamar, deelde David hen in, in hun dienstwerk voor hun ambtsgroep.

4 Van de zonen van Eleazar werden er meer gevonden als hoofden van de mannen dan van de zonen van Ithamar, toen zij hen indeelden; van de zonen van Eleazar waren er [namelijk] zestien familiehoofden, maar van de zonen van Ithamar waren er acht familiehoofden. 5 Zij deelden hen in door het lot, zowel de ene als de andere groep, want de leiders van het heiligdom en de door God [aangestelde] leiders waren uit de zonen van Eleazar en uit de zonen van Ithamar. 6 Semaja, de zoon van Nethaneël de schrijver, uit de Levieten, schreef hen op, in tegenwoordigheid van de koning, de vorsten, de priester Zadok, Achimelech, de zoon van Abjathar, en van de familiehoofden onder de priesters en onder de Levieten; één familie werd genomen voor Eleazar, en dan weer [één] voor Ithamar.

7 Het eerste lot kwam uit op Jojarib, het tweede op Jedaja;

8 het derde op Harim, het vierde op Seorim;

9 het vijfde op Malchia, het zesde op Mijamin;

10 het zevende op Hakkoz, het achtste op Abia;

11 het negende op Jesua, het tiende op Sechanja;

12 het elfde op Eljasib, het twaalfde op Jakim;

13 het dertiende op Huppa, het veertiende op Jesebeab;

14 het vijftiende op Bilga, het zestiende op Immer;

15 het zeventiende op Hezir, het achttiende op Happizzes;

16 het negentiende op Petahja, het twintigste op Jehezkel;

17 het eenentwintigste op Jachin, het tweeëntwintigste op Gamul;

18 het drieëntwintigste op Delaja, het vierentwintigste op Maäzja.

19 Dit zijn hun ambtsgroepen voor hun dienstwerk om het huis van de HEERE binnen te gaan, overeenkomstig de bepaling door de hand van hun vader Aäron, zoals de HEERE, de God van Israël, hem geboden had.

Hier zien we dat de priesters wel door David worden ingedeeld, maar dat wie de dienst verricht, wordt aangewezen door het lot. Dat betekent dat God aanwijst en bepaalt wie dienst doet en niet David (bijv. Lk 1:8-9). Omdat van de vier zonen van Aäron Nadab en Abihu gestorven zijn (zie

Het gebeurde nu, toen hij de priesterdienst vervulde voor God, in de beurt van zijn afdeling, dat hij naar de gewoonte van het priesterambt door het lot werd aangewezen om te reukofferen, na het tempelhuis van de Heer te zijn binnengegaan. (Lk 1:8-9)

Lv 10:1-2), zijn er nog twee lijnen waarlangs het priesterschap wordt ingedeeld. Eleazar is door God aangewezen om hogepriester te zijn, maar de lijn van Ithamar is het geworden. Na Salomo verdwijnt het geslacht van Ithamar. Zadok uit de lijn van Eleazar is de priester naar Gods gedachten. Van de vierentwintig orden die David instelt, gaan er zestien naar Eleazar en acht naar de nakomelingen van Ithamar.

Ieder is priester van zijn eigen orde. Dat leert ons dat ieder een aanbieder is op zijn eigen wijze, ieder heeft zijn eigen gevoelens. Elk van de vierentwintig is verschillend. Toch zijn we nooit een alleenstaande priester, we zijn een van de vierentwintig. Als we gezamenlijk priesterdienst doen tijdens de eredienst, verloopt de eredienst het meest voldoening gevend als we merken dat alle broeders als een eenheid zijn opgetreden en niet ieder maar individueel zijn gang is gegaan, zonder zich aan anderen te storen. Het gaat om samen "met alle heiligen" (Ef3:18).

De gelovige die priesterdienst met anderen doet, maakt deel uit van het hele gezelschap van priesters, terwijl hij toch zijn eigen plaats heeft. Kleine gemeenschappen van christenen hebben het voordeel dat elke broeder zich kan uiten. Niemand zal ook domineren. In grote samenkomsten ligt het gevaar van passiviteit van het merendeel voor de hand.

Aäron had vier zonen (vers 1; zie ook Ex 6:22), die alle vier met het volk uit Egypte zijn vertrokken. Ze leken alle vier priesters, maar toch was er een onderscheid tussen twee die 'geestelijke' priesters waren en de andere twee die 'godsdienstige' priesters waren. Dat kwam tot uiting in de wijze waarop zij tot God naderden. Twee van hen brachten

vreemd vuur op het altaar dat de HEERE hun niet had geboden. Dat moest Hij met de dood bestraffen (*vers 2; zie Lv 10:1-2*).

De godsdienst van het vlees, het op eigen manier en naar eigen inzicht tot God willen naderen, kan voor God niet bestaan. Dat moet Hij oordelen. Hun status als priester en dat zij nakomelingen zijn van een zo uitnemende man in Israël als Aäron, verhinderden niet dat zij Gods oordeel over zich haalden. Dit soort priesterschap houdt op te bestaan, want we lezen dat zij geen zonen hadden. De vleselijke gezindheid van de gemeente te Korinthe bracht ook oordeel van God met zich mee (*zie 1Ko 3:1; 11:27-34*).

David verdeelt samen met Zadok en Ithamar (met elkaar zijn zij een beeld van de Heer Jezus als de Koning-Priester) het werk van de priesters (*vers 3*). Alleen de Heer Jezus wijst aan wie priesters zijn (dat zijn allen die door het geloof in Hem met Hem verbonden zijn) en hoe en wanneer zij hun dienst moeten verrichten. Het indelen van de priesterorden gebeurt door het werpen van het lot (*vers 5*).

Het werpen van het lot om de wil van de HEERE te kennen, is kenmerkend voor het Oude Testament. Het lot werd ook gebruikt bij het verdelen van het land (*zie Jz 18:8-10*). In het Nieuwe Testament is er nog een keer sprake van het werpen van het lot en dat is om te weten wie de Heer aanwijst als apostel in de plaats van Judas (*zie Hd 1:26*). In *Handelingen 2* vindt de uitstorting van de Heilige Geest plaats. Vanaf dat moment is er geen sprake meer van het lot. De Heer maakt door de Geest duidelijk wat Hij wil, zoals Hij Zijn wil in Zijn Woord heeft bekendgemaakt.

In *vers 6* zien we weer de Koning-Priester: de Heer Jezus heeft gezag en is de ware Hogepriester. Voor Zijn aangezicht, in Zijn tegenwoordigheid, onder Zijn toezien oog, vindt alles plaats. Semaja legt de orde vast, zodat die later kan worden geraadpleegd. Zo hebben wij het Woord van God om de dienst 'in orde' te doen, zoals God het wil en door Zijn Geest wil leiden.

Zacharia, de vader van Johannes de dooper, behoorde tot de achtste priesterorde, die van Abia (*vers 10*), want hij was "uit [de] afdeling van Abia" (*Lk 1:5*). Het getal acht geeft een nieuwe orde van dingen aan. Met de aankondiging van de geboorte van Johannes was dat het geval.

Aäron (*vers 19*) is een type van de Heer Jezus als de Hogepriester. Aan Hem is elke priester vandaag onderworpen.

De Levieten helpen de priesters | *verzen 20-31*

20 Wat de nakomelingen van Levi betreft die overbleven: bij de zonen van Amram hoorde Subaël, bij de zonen van Subaël [hoorde] Jechdeja.

21 Wat betreft Rehabja: van de zonen van Rehabja was Jissia het hoofd.

22 Wat betreft de Jizharieten: Selomoth; van de zonen van Selomoth: Jahath.

23 Van de zonen [van Hebron] was Jeria [de eerste], Amarja de tweede, Jahaziël de derde, Jekameam de vierde.

24 [Van] de zonen van Uzziël: Micha; van de zonen van Micha: Samir.

25 De broer van Micha was Jissia; van de zonen van Jissia: Zecharja.

26 De zonen van Merari waren Maheli en Musi, de zonen van zijn zoon Jaäzia.

27 De zonen van Merari, van [zijn zoon] Jaäzia, waren Soham, Zakkur en Hibri.

28 Van Maheli was Eleazar [een zoon], en die had geen zonen.

29 Wat betreft Kis: de zoon van Kis was Jerahmeël.

30 De zonen van Musi waren Maheli, Eder, Jerimoth. Dit zijn de zonen van de Levieten, naar hun families.

31 Ook zij wierpen het lot – evenals hun broeders, de zonen van Aäron – in tegenwoordigheid van koning David, Zadok en Achimelech, en van de familiehoofden onder de priesters en onder de Levieten; het familiehoofd evenals zijn jongste broer.

Levieten en priesters zijn broeders (*vers 31*), de een staat niet boven de ander. Ze zijn verschillend in dienst, maar ze zijn allen onderworpen aan de Koning-Priester. Ook het familiehoofd staat niet boven de jongste broeder. Verschillend in leeftijd is elk onderworpen aan de Koning-Priester.

Dat wil niet zeggen dat er geen wederzijds respect moet zijn in de dienst en ook niet dat jongeren niet onderdanig zouden moeten zijn aan de

ouderen (1Pt 5:5a). In Christus zijn die verschillen er niet, maar wel geeft Hij aan ieder een eigen taak en een eigen verantwoordelijkheid in het functioneren in de gemeente op aarde. Zo is er ook in Christus geen verschil tussen man en vrouw, terwijl dat in de gemeente als zij samenkomt wel zo is (1Ko 14:34). Dit verschil moet ook bij het bidden en profeteren in het openbaar zichtbaar zijn door de hoofdbedekking en door het haar, wat in het laatste geval altijd het geval is (zie 1Ko 11:1-16).

Evenzo u jongeren, weest aan [de] oudsten onderdanig. (1Pt 5:5a)

Laten de vrouwen zwijgen in de gemeenten; want het is hun niet geoorloofd te spreken, maar laten zij onderdanig zijn, zoals ook de wet zegt. (1Ko 14:34)

1 Kronieken 25

David organiseert in deze hoofdstukken de dienst aan God in de tempel. Hij is een type van de Heer Jezus in de toekomst. Hoe deze dienst zal zijn in het duizendjarig vreedrijk, wordt beschreven in *Ezechiël 40-48*. David is ook een type van de Heer Jezus nu, hoe Hij de dienst organiseert in de gemeente. Ook nu zijn er priesters, op grond van Zijn werk (1Pt 2:5; zie ook Op 1:5). Het doel van deze dienst is dat er offers van lof, dank en aanbidding worden gebracht.

..., en u wordt ook zelf als levende stenen gebouwd, als een geestelijk huis tot een heilig priesterdom, om geestelijke offeranden te offeren, die voor God aangenaam zijn door Jezus Christus. (1Pt 2:5)

Als we een taakomschrijving van de Levieten en de priesters moeten geven, kunnen we het volgende zeggen. Levieten zijn als geschenk aan de priesters gegeven, om de priesterdienst mogelijk te maken en die te bevorderen en te verdiepen. Priesters brengen offers.

In beginsel is elke gelovige een Leviet, niet alleen zij die dienen met het Woord. De Heer heeft ieder een bepaalde taak toevertrouwd. Het grote kenmerk van de dienst van de Levieten is dat zij de gelovigen helpen om betere priesters of betere aanbidders en betere dienaren worden. Iedere gelovige is daartoe een gave aan elke andere gelovige. Het is een dienst die gelovigen aan elkaar doen met het doel te komen tot een betere dienst aan God.

De taken van de Levieten worden in de *hoofdstukken 25-27* genoemd. Er worden zeven taken genoemd, wat niet betekent dat er niet meer taken zijn.

1. Zangers (1Kr 25)
2. Poortwachters (1Kr 26:1-19)
3. Bewakers van de schatkamers (1Kr 26:20-28)
4. Opzichters en rechters (1Kr 26:29-32)
5. Legeroversten (1Kr 27:1-15)
6. Hoofden van de twaalf stammen (1Kr 27:16-24)
7. Andere beambten en raadsheren (1Kr 27:25-34)

1. De zangers | *verzen 1-31*

1 Verder zonderde David met de legerbevelhebbers [mensen] af voor het dienstwerk uit de nakomelingen van Asaf, Heman en Jeduthun. Zij profeteerden onder [het spel van] harpen, luiten en cimbalen. Dit is hun aantal, van de mannen werkzaam voor hun dienstwerk.

2 Wat betreft de zonen van Asaf: Zakkur, Jozef, Nethanja en Asarela, zonen van Asaf; onder leiding van Asaf, die profeteerde onder leiding van de koning.

3 Wat betreft Jeduthun: de zonen van Jeduthun waren Gedalja, Zeri, Jesaja, Hasabja en Mattithja, zes. [Zij stonden] onder leiding van hun vader Jeduthun die bij [het spel van] de harp profeteerde onder het loven en prijzen van de HEERE.

4 Wat betreft Heman: de zonen van Heman waren Bukkia, Mattanja, Uzziël, Sebuël, Jerimoth, Hananja, Hanani, Eliatha, Giddalti, Romamti-Ezer, Josbekasa, Mallothi, Hothir [en] Mahazioth.

5 Deze allen waren zonen van Heman, de ziener van de koning, met woorden van God om de hoorn op te heffen. God had Heman veertien zonen gegeven en drie dochters.

6 Deze allen [stonden] onder leiding van hun vader [opgesteld] voor het lied in het huis van de HEERE met cimbalen, luiten, en harpen, voor de dienst in het huis van God, onder leiding van de koning - Asaf, Jeduthun en Heman.

7 Hun aantal was [samen] met hun broeders die onderwezen waren in het lied voor de HEERE, tweehonderdachtentachtig, allen vol-leerd.

8 Zij wierpen het lot over de taken, zowel de jongste als de oudste, de vollerde [samen] met de leerling.

9 Het eerste lot kwam uit op Asaf, [namelijk] op Jozef. Het tweede [kwam uit op] Gedalja, hij en zijn broeders en zijn zonen, twaalf.

10 Het derde [op] Zakkur; zijn zonen en zijn broeders, twaalf.

11 Het vierde op Jizri; zijn zonen en zijn broeders, twaalf.

12 Het vijfde [op] Nethanja; zijn zonen en zijn broeders, twaalf.

13 Het zesde [op] Bukkia; zijn zonen en zijn broeders, twaalf.

14 Het zevende [op] Jesarela; zijn zonen en zijn broeders, twaalf.

15 Het achtste [op] Jesaja; zijn zonen en zijn broeders, twaalf.

- 16 Het negende [op] Mattanja; zijn zonen en zijn broeders, twaalf.
 17 Het tiende [op] Simeï; zijn zonen en zijn broeders, twaalf.
 18 Het elfde [op] Azareël; zijn zonen en zijn broeders, twaalf.
 19 Het twaalfde op Hasabja; zijn zonen en zijn broeders, twaalf.
 20 Het dertiende op Subaël; zijn zonen en zijn broeders, twaalf.
 21 Het veertiende op Mattithja; zijn zonen en zijn broeders, twaalf.
 22 Het vijftiende op Jeremoth; zijn zonen en zijn broeders, twaalf.
 23 Het zestiende op Hananja; zijn zonen en zijn broeders, twaalf.
 24 Het zeventiende op Josbekasa; zijn zonen en zijn broeders, twaalf.
 25 Het achttiende op Hanani; zijn zonen en zijn broeders, twaalf.
 26 Het negentiende op Mallothi; zijn zonen en zijn broeders, twaalf.
 27 Het twintigste op Eliatha; zijn zonen en zijn broeders, twaalf.
 28 Het eenentwintigste op Hothir; zijn zonen en zijn broeders, twaalf.
 29 Het tweeëntwintigste op Giddalti; zijn zonen en zijn broeders, twaalf.
 30 Het drieëntwintigste op Mahazioth; zijn zonen en zijn broeders, twaalf.
 31 Het vierentwintigste op Romamti-Ezer; zijn zonen en zijn broeders, twaalf.

In de hoofdstukken 15-16 heeft David de zangers al benoemd en aangesteld. De zang ontbreekt in de tabernakeldienst. In de tempel moet er op geregelde wijze gezongen worden. Elke gelovige is een zanger. Wij hebben samenkomsten om te zingen. De Heer Jezus heeft Zelf na de paasmaaltijd met de discipelen de lofzang gezongen. Dat was vlak voordat Hij naar het kruis ging (Mt 26:30).

En nadat zij de lofzang hadden gezongen, gingen zij naar buiten naar de Olijfberg. (Mt 26:30)

David kiest samen met de legeroversten de zangers uit (*vers 1*). Dat wijst erop dat er een verband is tussen zingen en strijd. Een voorbeeld daarvan hebben we in de geschiedenis van Josafat (*zie 2Kr 20*). Josafat krijgt een bijzondere bemoediging van een profeet, die hem aanmoedigt onbevreesd op te trekken. Dan loven de Levieten de HEERE met krachtige stem. Vervolgens trekken de zangers voor de legers uit en op het moment dat zij de lofzang aanheffen wordt de vijand verslagen

door de HEERE (2Kr 20:22). Juist op kritieke ogenblikken mag de gelovige bidden en zingen. Als Paulus en Silas vanwege hun strijd in het evangelie gevangen genomen zijn, zingen zij in de nacht in de kerker (Hd 16:25a). In het lied verheft de gelovige zijn hart in lofzegging tot God.

Juist op de tijd dat zij met gejuich en lofzang begonnen, legde de HEERE hinderlagen tegen de Ammonieten, Moab en [de bewoners] van het Seir-gebergte die op Juda waren afgekomen, en zij werden verslagen. (2Kr 20:22)

Omstreeks middernacht echter baden Paulus en Silas en zongen Gods lof; ... (Hd 16:25a)

Voor het dienstwerk van de zang worden "de nakomelingen van Asaf, Heman en Jeduthun" afgezonderd. Asaf is de dichter van de *Psalmen* 50 en 73-83, Heman van *Psalms* 88 en Jeduthun van *Psalms* 39 en mogelijk *Psalms* 62. Asaf betekent 'een die vergadert', Jeduthun 'een koor van lofprijzing' en Heman 'getrouw'. In deze namen zien we wat een plaatselijke gemeente moet kenmerken die samenkomt om te aanbidden.

In de *verzen* 1-3 wordt het zingen tot eer van God in elk vers profetie genoemd. Deze dienst heeft dus, naar de nieuwtestamentische betekenis van het woord 'profetie', een opbouwend, vermanend en vertroostend karakter (1Ko 14:3). Het wordt ook een "dienstwerk" genoemd. Dat betekent dat we in een tijd waarin alles in verval is, ons ervoor moeten inzetten dat deze dienst ook door ons wordt verricht. Het is een dienst, net als het prediken van het evangelie of een andere dienst onder de gelovigen. Deze dienst van zingen is op God gericht.

Maar wie profeteert, spreekt voor mensen [tot] opbouwning, vermaning en vertroosting. (1Ko 14:3)

De dienst van de zangers is een geestelijke dienst. Zoals gezegd lezen we enkele keren dat zangers door het zingen 'profeteren', wat wil zeggen dat hun dienst een geestelijke uitwerking heeft. Dat toont aan dat er verband is tussen het lied en profetie. In die zin spreekt Paulus daar ook over tot de gemeente in Efeze: "En spreekt tot elkaar in psalmen, lofzangen en geestelijke liederen" (Ef 5:19a).

Het aspect van het "tot elkaar" spreken komt in verschillende liederen voor. We moeten daar maar eens op letten als we een lied zingen. Lieder en waarin we 'tot elkaar spreken', zijn liederen waarin een oproep aan elkaar wordt gedaan. Een voorbeeld daarvan is het lied 'Voorwaarts christenstrijders', waarin we elkaar oproepen en aanmoe-

digen om voorwaarts te gaan in de strijd die we ondervinden als we in het spoor van de Heer Jezus gaan.

Iemand heeft in de betekenis van een aantal namen van de zonen van Heman (*vers 4*) een gebed gezien. Te beginnen met Hananja, de zesde zoon van Heman, kunnen de namen van de rest van zijn zonen uit het Hebreeuws worden vertaald. Als we de betekenis van deze namen in volgorde nagaan, ontstaat een gebed dat heel goed het werk van Heman als “*de ziener van de koning*” (*vers 5*) en als dichter beschrijft:

6e	Hananja	Wees genadig, Jahweh,
7e	Hanani	wees mij genadig!
8e	Eliatha	Mijn God, U,
9e	Giddalti	heb ik geprezen
10e	Romanti-Ezer	en verhoogd vanwege hulp.
11e	Josbekasa	Hoewel troosteloos neergezeten,
12e	Mallothi	heb ik geproclameerd
13e	Hothir	hoogste
14e	Mahazioth	gezichten.

Liederen moeten ook in overstemming zijn met Gods Woord (*vers 5*), ze moeten dat Woord ‘vertolken’. Als een lied in overeenstemming met het Woord van God is, geeft het kracht in de dienst, waarvan het opheffen van de hoorn spreekt. Veel liederen in onze tijd bevatten weinig uit het Woord van God of hebben zelfs een inhoud die ermee in strijd is of puur op de emoties is gericht, met veel herhalingen. Het verband tussen het Woord van God, ofwel de dienst van de profetie, en het lied zien we op een prachtige manier in wat Paulus tot de Kolossers zegt: “*Laat het woord van Christus rijkelijk in u wonen, terwijl u in alle wijsheid elkaar leert en terechtwijst met psalmen, lofzangen en geestelijke liederen*” (*Ko 3:16*).

Het huis van de HEERE (*vers 6*) is een huis van gezang. De zangers worden verondersteld daar te zijn en niet thuis te blijven of met iets anders bezig te zijn. Dit vindt zijn toepassing in het samenkomen van de gemeente, “*het huis van God, dat is de gemeente van de levende God*” in deze tijd (*1Tm 3:15*). We worden vermaand dat “*wij onze onderlinge bijeenkomst niet verzuimen*” (*Hb 10:25*).

Heman heeft als vader in zijn (muzikale) gezin de leiding. Hij stelt zijn kinderen op voor de zangdienst. Het moet een genot zijn geweest Heman met zijn kinderen naar de tempel te zien komen en daar te horen zingen. De kinderen maken de dienst niet uit, niet thuis en niet in het huis van God, maar volgen hun vader en doen wat hij zegt. Het is niet normaal dat er lofprijzingdiensten alleen voor jongeren zijn, of dat zij de dienst in de gemeente bepalen.

Vader Heman geeft het goede voorbeeld, omdat hij zelf ook onder *"leiding van de koning"* staat. In geestelijk opzicht gaan de vaders in Christus de jongeren en kleine kinderen in Christus voor in het lofprijzen van God. Dat kunnen zij ook alleen doen als zij zelf het gezag van Christus over hun leven erkennen. Zij staan onder Goddelijke controle (*zie en vgl. Jh 4:24*). In *Hebreeën 13* worden de offers van lof ook direct verbonden met hen die voorgaan en waken over de zielen (*zie Hb 13:15-17*).

Van het zingen van liederen gaat kracht uit. Het opgeven van een lied in de samenkomst dat door de gemeente gezongen wordt, behoort het resultaat van geestelijke oefening te zijn. Het gebeurt *"onder leiding van de koning"* of 'op aanwijzing van de koning' (*vers 6*), wat voor ons betekent op aanwijzing van de Heer Jezus. Het vraagt oefening in de school van God, een *"onderwezen"* worden in *"het lied voor de HEERE"* (*vers 7*), om een lied op te geven dat door allen kan worden gezongen. Het gaat om *"het lied voor de HEERE"* en daarin is elke gelovige, jong en oud, betrokken (*verzen 7-8; 1Kr 24:31; zie en vgl. Mt 21:16*).

De uitdrukking *"lied [of zang] voor de HEERE"* komt drie keer voor in het Oude Testament. Hier is het de eerste keer. De nadruk ligt hier op *wie* deze dienst kunnen doen: zij die geroepen en geestelijk onderwezen zijn. De tweede keer dat het voorkomt (*zie 2Kr 29:27*) gaat het erom *wanneer* er gezongen moet worden: op het ogenblik dat het brandoffer begon. De derde keer (*zie Ps 137:4*) gaat het om de vraag *waar* gezongen moet worden: niet in een vreemd land, maar in Jeruzalem.

1 Kronieken 26

2. De poortwachters | verzen 1-19

1 Wat betreft de afdelingen van de poortwachters: van de Korachieten: Meselemja, de zoon van Kore, uit de zonen van Asaf.

2 Meselemja had de [volgende] zonen: Zecharja, de eerstgeborene, Jediaël de tweede, Zebadja de derde, Jathniël de vierde,

3 Elam de vijfde, Johanan de zesde, Eljehoënai de zevende.

4 Obed-Edom had de [volgende] zonen: Semaja, de eerstgeborene, Jozabad de tweede, Joah de derde, Sachar de vierde en Nethaneël de vijfde,

5 Ammiël de zesde, Issaschar de zevende, Peüllethai de achtste; want God had hem gezegend.

6 Bij zijn zoon Semaja werden ook zonen geboren, die heersten over hun familie; zij waren namelijk strijdbare helden.

7 De zonen van Semaja waren Othni, Refaël, Obed en Elzabad; [met] zijn broers, dappere mannen: Elihu en Semachja.

8 Deze allen waren uit de nakomelingen van Obed-Edom: zij, hun zonen en hun broeders, strijdbare mannen, bekwaam tot het dienstwerk; er waren er tweeënzestig van Obed-Edom.

9 Meselemja had zonen en broeders, strijdbare mannen, achttien.

10 Hosa, uit de zonen van Merari, had de [volgende] zonen: Simri was het hoofd (hoewel hij niet de eerstgeborene was, stelde zijn vader hem toch aan tot hoofd).

11 Hilkia was de tweede, Tebalja de derde, Zecharja de vierde; al de zonen en broers van Hosa, dertien.

12 Deze afdelingen van de poortwachters, de hoofden van de mannen, hadden evenals hun broeders de taak om te dienen in het huis van de HEERE.

13 En zij wierpen, zowel de jongste als de oudste, naar hun families, voor elke poort het lot.

14 Het lot voor de Oost[poort] viel op Selemja; maar voor zijn zoon Zecharja, een verstandig raadsman, wierp men het lot, en zijn lot kwam uit op de Noord[poort].

15 Obed-Edom [kwam uit] op de Zuid[poort] en zijn zonen [kwamen uit] op de voorraadkamers.

16 Suppim en Hosa op de West[poort], met de Schallechetpoort, bij de oplopende hoofdweg, wacht naast wacht.

17 Aan de oostkant waren zes Levieten, aan de noordkant elke dag vier, [en] aan de zuidkant elke dag vier; maar bij de voorraadkamers steeds twee.

18 Voor het bijgebouw aan de westkant waren er vier bij de hoofdweg [en] twee voor het bijgebouw.

19 Dit zijn de afdelingen van de poortwachters van de zonen van de Korachieten, en van de zonen van Merari.

Nadat we in hoofdstuk 25 de zangers en hun dienst in het profeteren voor ons hebben gehad, wordt onze blik nu gericht op de poortwachters. In het Nieuwe Testament kunnen we hen herkennen in de opzieners, dat zijn zij die toezicht houden. Net als het streven naar profeteren (zie 1Ko 14:1-3) wordt het streven naar een opzienschap aangemoedigd (1Tm 3:1). De poortwachter heeft de "taak om te dienen in het huis van de HEERE" (vers 12); de opziener heeft de taak om erop toe te zien "hoe men zich moet gedragen in [het] huis van God, dat is [de] gemeente van [de] levende God" (1 Tm 3:15).

Het woord is betrouwbaar: als iemand streeft naar [het] opzienschap, begeert hij een goed werk. (1Tm 3:1)

In de verzen 1-11 worden de leiders genoemd van de in totaal vierduizend poortwachters (1Kr 23:5). De poortwachters staan bij de vier grote poortgebouwen. Hun grote taak is erop toe te zien wie er allemaal de tempel binnen mogen en wie niet. Wie niet binnen mogen, moeten ze buiten houden, terwijl ze allen toelaten die er wel mogen komen.

We kunnen dit toepassen op het ontvangen van gelovigen aan de tafel van de Heer om deel te nemen aan het avondmaal van de Heer. Daarbij moet worden gewaakt voor twee grote gevaren. Het ene gevaar is dat van een ruimhartigheid waarbij zonder onderzoek iedereen die dit maar wil, wordt toegelaten tot het avondmaal. Als een onbekend iemand komt die zegt een gelovige te zijn, moet dit worden onderzocht. Er moeten getuigen zijn (2Ko 13:1). Verder is van belang dat wordt vastgesteld dat zo iemand niet

Dit is [de] derde keer dat ik naar u toe kom: in [de] mond van twee of drie getuigen zal elke zaak vaststaan. (2Ko 13:1)

in zonde leeft (*zie 1Ko 5:13*), dat hij geen verkeerde leer over de Heer Jezus en Zijn werk heeft (*zie Gl 5:9; 2Jh :10*) en dat hij niet behoort tot een gezelschap van christenen die het kwaad niet oordelen (*zie 2Tm 2:19b; 2Jh :11*).

Het andere gevaar is een enghartigheid waarbij allen worden geweerd die niet tot dezelfde groep van gemeenten behoren. Dan worden gelovigen geweigerd op andere gronden dan die zojuist genoemd zijn. Het weigeren van gelovigen vanwege allerlei niet fundamentele verschillen in opvatting is sektarisme.

Hoewel niet iedereen een poortwachter is, hebben wel alle gelovigen de taak erop toe te zien dat de Schriftuurlijke voorwaarden voor toelating of weigering worden gehandhaafd. Poortwachter zijn is geen gemakkelijke taak. In de praktijk zullen vaak dezelfde broeders spreken met iemand die vraagt om te mogen deelnemen aan het avondmaal.

De Galaten zijn geen goede poortwachters geweest. Ze hadden toegelaten dat valse apostelen met hun valse leringen over de wet ingang hadden gekregen (*zie Gl 2:4*). Als een echte poortwachter schrijft Paulus hun zijn brief, waarin hij zegt dat hij zich aan zulke valse broeders geen uur onderwerpt (*zie Gl 2:5*).

Het onderzoek naar wie of wat moet worden toegelaten tot de tempel, kunnen we ook toepassen op ons lichaam. Ons lichaam wordt namelijk ook "[de] tempel is van [de] Heilige Geest" genoemd (*1Ko 6:19*). Wat laten we daarin toe via oog en oor en gedachten en wat nemen we op in ons hart? Vanuit 'de poorten' van het hart zijn de uitgangen van het leven (*zie Sp 4:23*). Daarom moeten we ook over de in- en uitgangen van ons hart met de grootste zorg waken, en voor onszelf poortwachter zijn. We moeten veroordelen en verwijderen wat niet goed is en toelaten wat ons vormt en ons leven meer tot eer van God doet zijn.

In de *verzen 4-8* vinden we, evenals in *vers 15*, Obed-Edom terug. Hij heeft de ark geëerd en erover gewaakt (*1Kr 13:13-14*). Hier eert en zegent God hem (*vers 5*) door hem acht zonen te geven en hem en zijn zonen de zorg voor een poort en de voorraadkamer toe te vertrouwen. Naast het toezicht houden op de Zuidpoort heeft hij de zorg voor het voedsel van

de priesters, een beeld van het onderwijs in de gemeente (vgl. Mt 24:45-47). Dat is een grote verantwoordelijkheid. Zijn kleinzonen (zonen van zijn zoon Semaja) waren “strijdbare helden” (vers 6) en “dappere mannen” (vers 7).

Wie is dan de trouwe en wijze slaaf, die de heer over zijn huisbedienden gesteld heeft om hun het voedsel te geven op de juiste tijd? Gelukkig die slaaf, die zijn heer, als hij komt, zo bezig zal vinden. Voorwaar, Ik zeg u, dat hij hem over al zijn bezittingen zal stellen. (Mt 24:45-47)

Van een van de zonen van Hosa, Simri, wordt als bijzonderheid meegedeeld dat hij, hoewel hij niet de oudste is, toch door zijn vader tot hoofd aangesteld wordt (vers 10). Mogelijke oorzaken daarvoor kunnen zijn dat hij bijzondere, hem door God gegeven kwaliteiten had, met een daarbij behorende geestelijke instelling of omdat zijn broer de dingen van God niet ter harte gingen.

Hoewel nog niets van de tempel bestaat, kan David alles regelen, omdat God hem Zijn plan voor de tempel al heeft geopenbaard (1Kr 28:11-13). Naar dit plan regelt David alles. De bewakers voor de nog te bouwen poorten worden al aangewezen door het lot, dat is dus door de HEERE Zelf (vers 13). Daardoor gebeurt deze aanwijzing zonder aanzien van de persoon.

3. De bewakers van de schatkamers | verzen 20-28

20 Van de Levieten ging Ahia over de schatkamers van het huis van God, en over de schatkamers van de geheiligde [gaven].

21 De zonen van Ladan, zonen van de Gersoniet die bij Ladan hoorden, de familiehoofden die bij Ladan, de Gersoniet, hoorden: Jehiëli.

22 De zonen van Jehiëli, Zetham en zijn broer Joël, gingen over de schatkamers van het huis van de HEERE.

23 Van de Amramieten, van de Jizharieten, van de Hebronieten [en] van de Uzziëlieten, 24 was Sebuël, de zoon van Gersom, de zoon van Mozes, leider over de schatkamers.

25 Zijn broeders, [die] van Eliëzer [afstamden], waren: zijn zoon Rehabja, zijn zoon Jesaja, zijn zoon Joram, zijn zoon Zichri en zijn zoon Selomith.

26 Deze Selomith en zijn broeders gingen over al de schatkamers van de geheiligde [gaven], die koning David, met de hoofden van de families, de leiders over duizend en honderd, en de legerbevelhebbers,

geheiligd had. 27 Uit de oorlogen en van de buit hadden zij dit geheiligd om het huis van de HEERE te onderhouden. 28 Ook alles wat de ziener Samuel geheiligd had, met Saul, de zoon van Kis, Abner, de zoon van Ner, en Joab, de zoon van Zeruja. Alles wat [iemand] geheiligd had, stond onder de verantwoordelijkheid van Selomith en zijn broeders.

We moeten de schatten van het huis van de HEERE niet verwarren met de vaten van het huis van de HEERE. De vaten zijn in opdracht van God voor de tempel gemaakt. De geheiligde schatten komen uit de oorlogsbuit en uit mogelijk vrijwillige gaven (*verzen 26-28*). De oorlogsbuit is verzameld in kamers van het tempelgebouw en schatmeesters moeten daarover waken.

De diverse vaten in de tempel zijn een beeld van de gelovigen (*Hd 9:15; zie ook 1Th 4:4; 1Pt 3:7; 2Tm 2:20*). In de diverse metalen waarvan deze vaten gemaakt zijn, zien we diverse heerlijkheden van God in Christus

De Heer zei echter tot hem: Ga, want deze is Mij een uitverkoren vat om mijn naam te dragen zowel voor volken als koningen en zonen van Israël; ... (Hd 9:15)

die dan ook weer door de gelovigen zichtbaar worden gemaakt. De schatten stellen voor wat wij zelf opzamelen uit de geschiedenis van de Godsopenbaring in de Schrift. Het zijn schatten die gelovigen door de eeuwen heen hebben verzameld ten gunste van de opbouw van de gemeente, Gods huis nu. Uitleggers van Gods Woord als Luther en Calvijn en Darby en Kelly hebben ook gebruik gemaakt van die schatten.

Het grootste deel van onze kennis van de Schrift hebben wij te danken aan wat in tweeduizend jaar door gelovigen is opgezameld uit de Schrift. Altijd hebben gelovigen mogen voortbouwen op wat voorgaande generaties hebben ontdekt in de goudmijn van Gods Woord en steeds zijn die schatten aangevuld en uitgebreid en dat gebeurt nog steeds. De schatmeesters nemen kennis van wat aan schatten is opgetast en voegen eraan toe. Het zijn schatten die veroverd zijn in grote strijd en zijn verzameld in harten van gelovigen. Elke overwinning in het geloof is een bijdrage aan de schatten van de tempel.

Sommige schatten zijn in de tempel gebleven als een schitterende herinnering aan de overwinning, andere schatten zijn gebruikt om schade te herstellen. Zo stelde Paulus aan de gemeente te Kolosse

Christus voor als Degene “in Wie alle schatten van wijsheid en kennis verborgen zijn” om de schade weg te werken die was aangericht door de invloed van het wijsgerig denken waarvoor de Kolossers zich hadden opengesteld.

Sebuël, een nakomeling van Mozes, is vorst over de schatten (vers 24). Sebuël betekent ‘gevangene van God’. Dat herinnert aan Paulus, die zichzelf “de gevangene van Christus <Jezus>” (Ef3:1) noemt en een verkondiger “van de onnaspeurlijke rijkdom van Christus” (Ef3:8). Ook aan ons zijn schatten toevertrouwd. De grote schat is het Woord van God. De rijkdommen ervan zijn onuitputtelijk. Zien we de Bijbel werkelijk zo en bewaken we die tegen aanvallen die erop worden gedaan vanuit ongelof of tegen ontkrachting? Paulus beveelt de jonge Timotheüs: “Bewaar het goede [jou] toevertrouwde pand door [de] Heilige Geest die in ons woont” (2Tm 1:14; zie ook 1Tm 6:19-20).

4. De opzichters en de rechters | verzen 29-32

29 Van de Jizharieten waren Chenanja en zijn zonen in de buitendienst als voormannen en rechters in Israël [werkzaam].

30 Van de Hebronieten gingen Hasabja en zijn broeders, zeventienhonderd dappere mannen, over het opzicht in Israël aan deze zijde van de Jordaan aan de westkant, over heel het werk voor de HEERE en de dienst van de koning.

31 Van de Hebronieten was Jeria het hoofd. Wat zijn afstammelingen en de families van de Hebronieten betreft: in het veertigste jaar van Davids koningschap werd er [naar hen] onderzoek gedaan en er werden onder hen strijdbare helden gevonden in Jaëzer in Gilead. 32 En zijn broeders waren dappere mannen, zevenentwintighonderd familiehoofden. Koning David stelde hen aan over de Rubenieten, de Gadieten en de halve stam van de Manassieten, voor alle zaken van God en de zaken van de koning.

De Leviëten die we vóór dit gedeelte voor onze aandacht hebben gehad, hebben het huis van God als werkplek. Dat is toepasbaar op de samenkomsten van de gelovigen, waar zij hun taak bij uitstek vervullen. Bij de vierde taak, de opzichters en rechters, is dat anders. Ze wonen niet in Jeruzalem, maar zijn werkzaam in heel Israël, zelfs in het Overjor-daanse. De rechters verlichten de koning in zijn taak.

Gelovigen worden ook gebruikt om rechtszaken onder gelovigen te beslissen. Het gaat dan om geschillen tussen gelovigen over gewone dingen die in het alledaagse leven kunnen gebeuren (1Ko 6:4-5). In de gemeente zijn mensen gegeven om daarin de gelovigen te dienen. Er is nauwelijks een geschil denkbaar dat niet door gelovigen kan worden opgelost. Daarvoor is niet een hoge intelligentie nodig, maar een geestelijke gezindheid.

Als u dan rechtszaken hebt over de dingen van dit leven, stelt dan daarover hen die in de gemeente niet geacht zijn! Ik zeg het tot uw beschaming. Is er dan onder u niet één wijze, ook niet één, die uitspraak zal kunnen doen tussen zijn broeders? (1Ko 6:4-5)

De geest van de wereld dringt in de gemeenten binnen en vergroot het aantal geschillen in allerlei gemeenten. Het wantrouwen in een gemeente kan zo hoog zijn opgelopen dat wat de ene groep zegt, volkomen langs de andere groep heen gaat. Dan kan het aan te bevelen zijn om wijze broeders van een andere plaatselijke gemeente te hulp roepen. Die moeten rustig naar beide partijen kunnen luisteren.

Het betreft *“alle zaken van God”* en *“zaken van de koning”*. Onder het laatste kunnen we de zaken van de Heer Jezus verstaan (versen 30 en 32). Alle zaken onder de gelovigen raken direct God en Christus. Hun eer is ermee gemoeid. Alleen als dat wordt bedacht, is dit moeizame werk te doen en vol te houden.

Zowel aan de westzijde (vers 30) als aan de oostzijde (vers 32) van de Jordaan gaat het eerst om God en daarna om de koning. De dingen van God zijn de godsdienstige zaken als het brengen van de voorgeschreven offers en het wegdoen van afgoderij. De zaken van de koning hebben te maken met de staatkundige aangelegenheden, de rechtspraak en het bewaren van de vrede.

In vers 31 is sprake van *“het veertigste jaar van Davids koningschap”*, dat wil zeggen dat we in het laatste jaar van zijn regering zijn. We zien hier dat David zich tot het laatste ogenblik blijft inzetten in en voor de dienst van de HEERE.

1 Kronieken 27

5. De legeroversten van David | verzen 1-15

1 Dit zijn de Israëlieten volgens hun aantal, de hoofden van de families, de bevelhebbers over duizend en over honderd, met hun voormannen die de koning dienden in alle zaken betreffende de [leger]afdelingen die opkwamen en [met verlof] gingen, van maand tot maand, gedurende alle maanden van het jaar; elke afdeling telde vierentwintigduizend [man].

2 Over de eerste afdeling in de eerste maand ging Jasobam, de zoon van Zabdiël; tot zijn afdeling behoorden vierentwintigduizend [man].

3 Hij was [een] van de nakomelingen van Perez, [en] was het hoofd van alle legerbevelhebbers in de eerste maand.

4 Over de afdeling in de tweede maand ging Dodai, uit Ahoah, en [in] zijn afdeling was ook Mikloth de leider; tot zijn afdeling behoorden vierentwintigduizend [man].

5 De derde legerbevelhebber in de derde maand was Benaja, de zoon van Jojada, de hoofdpriester; tot zijn afdeling behoorden vierentwintigduizend [man].

6 Deze Benaja was [een] van de dertig helden en ging over de dertig; [over] zijn afdeling ging Ammizabad, zijn zoon.

7 De vierde, in de vierde maand, was Asahel, de broer van Joab, en na hem zijn zoon Zebadja; tot zijn afdeling behoorden vierentwintigduizend [man].

8 De vijfde, in de vijfde maand, was Samhuth, de Jizrahiet, de bevelhebber; tot zijn afdeling behoorden vierentwintigduizend [man].

9 De zesde, in de zesde maand, was Ira, de zoon van Ikkes, uit Tekoa; tot zijn afdeling behoorden vierentwintigduizend [man].

10 De zevende, in de zevende maand, was Helez uit Pelon, [een] van de nakomelingen van Efraïm; tot zijn afdeling behoorden vierentwintigduizend [man].

11 De achtste, in de achtste maand, was Sibbechai uit Husa, van de Zerahieten; tot zijn afdeling behoorden vierentwintigduizend [man].

12 De negende, in de negende maand, was Abiëzer uit Anathoth, van de Benjaminiten; tot zijn afdeling behoorden vierentwintigduizend [man].

13 De tiende, in de tiende maand, was Maharai uit Netofa, van de Zerahieten; tot zijn afdeling behoorden vierentwintigduizend [man].

14 De elfde, in de elfde maand, was Benaja uit Pirhathon, [een] van de nakomelingen van Efraïm; tot zijn afdeling behoorden vierentwintigduizend [man].

15 De twaalfde, in de twaalfde maand, was Heldai uit Netofa, van Othniël; tot zijn afdeling behoorden vierentwintigduizend [man].

De legeroversten zijn geen Levieten. Dat zijn alleen zij die de vier diensten verrichten die we hiervoor hebben gezien. Ondanks de rust die er is als David koning is en zijn vijanden heeft verslagen, houdt David elke maand vierentwintigduizend soldaten paraat om de vrede en de veiligheid te waarborgen en te bewaren.

De legeroversten die hier worden genoemd, worden ook in *hoofdstuk 11* onder de helden van David genoemd. Zij hebben met David zijn verwerping en beproeving gedeeld. Hier delen zij in zijn verheerlijking en regering; zij krijgen de hoge functie van legeroverste.

Wij zijn ook verworpen met de ware David en als beloning zullen we in Zijn verheerlijking delen (2Tm 2:12a). Wie getrouw is

...; als wij verdragen, zullen wij ook met [Hem] regeren; ... (2Tm 2:12a)

in de geestelijke strijd in het kleine, is het ook in het grote en krijgt een grotere verantwoordelijkheid. Helden worden gevormd in zware beproeving en kunnen later openlijk voor de Heer van de heren uittrekken. Elke gelovige die nu al een bepaalde dienst in de openbaarheid heeft, heeft zijn proeve van bekwaamheid in het verborgene afgelegd. Niemand krijgt een openbare dienst als hij niet in het verborgen geoeft is.

Zij die vooraangaan in de strijd, de legeroversten, kunnen zeggen hoe de strijd moet worden gevoerd, omdat zij onderwezen zijn door de grote Aanvoerder, "de Bevelhebber van het leger van de HEERE" (Jz 5:14). Jonge gelovigen doen er goed aan te letten op de ouderen en op hen te wachten tot zij het sein voor de strijd geven.

6. Hoofden van de twaalf stammen | verzen 16-24

16 Over de stammen van Israël gingen: bij de Rubenieten Eliëzer, de zoon van Zichri, leider; bij de Simeonieten: Sefatja, de zoon van Maächa;

17 bij de Levieten: Hasabja, de zoon van Kemuel; bij [de afstammelingen] van Aäron: Zadok;

18 bij Juda: Elihu, [een] van de broers van David; bij Issaschar: Omri, de zoon van Michaël;

19 bij Zebulon: Jismaja, de zoon van Obadja; bij Naftali: Jerimoth, de zoon van Azriël;

20 bij de nakomelingen van Efraïm: Hosea, de zoon van Azazja; bij de halve stam van Manasse: Joël, de zoon van Pedaja;

21 bij half Manasse in Gilead: Jiddo, de zoon van Zecharja; bij Benjamin: Jaäsiël, de zoon van Abner;

22 bij Dan: Azarel, de zoon van Jeroham. Dit waren de leiders van de stammen van Israël.

23 David nam echter het aantal van hen die twintig jaar oud en daarbeneden waren, niet op, omdat de HEERE gezegd had dat Hij Israël zo talrijk zou maken als de sterren aan de hemel. 24 Joab, de zoon van Zeruja, was [wel] begonnen met tellen, maar hij voltooide het niet, omdat er daardoor grote toorn over Israël gekomen was. Daarom is het aantal niet opgenomen in de [lijst met] aantallen in de kronieken van koning David.

De hoofden van de twaalf stammen kunnen we toepassen op leiders die de Heer in een plaatselijke gemeente geeft. Dit zijn weer andere personen dan poortwachters en legeroversten. Deze leiders hebben de alledaagse leiding, als er geen sprake is van bijzondere situaties. We kunnen hierbij misschien denken aan hen die “de genadegave ... van besturingen” hebben (1Ko 14:28).

In de verzen 23-24 wordt nog een bijzonderheid vermeld over de volkstelling. Uit deze verzen kunnen we leren dat het volk van God altijd groter is dan wij kunnen tellen. David wilde niet het exacte aantal inwoners weten, want dan zou hij twijfelen aan de belofte van God van een ontelbaar nageslacht (zie Gn 15:5; 22:17). Zijn zonde was dat hij de kracht van zijn volk wilde weten en daarom de strijdbare mannen liet tellen (1Kr 21).

7. Andere beambten en raadsheren | verzen 25-34

25 Over de schatkamers van de koning ging Azmaveth, de zoon van Adiël; en over de voorraadschuren op het land, in de steden, in de dorpen en in de torens ging Jonathan, de zoon van Uzziä.

26 Over de landarbeiders, voor het werk op het bouwland, ging Ezri, de zoon van Chelub.

27 Over de wijngaarden ging Simeï uit Rama, maar over wat van de wijngaarden in de voorraadschuren voor de wijn kwam, ging Zabdi uit Sefam.

28 Over de olijfbomen en de wilde vijgenbomen die in het Laagland waren, ging Baäl-Hanan uit Geder; en Joas ging over de schatkamers voor de olie.

29 Over de runderen die in Saron weidden, ging Sitrai uit Saron, maar over de runderen in de dalen ging Safat, de zoon van Adlai.

30 Over de kamelen ging de Ismaëliet Obil, en over de ezellen ging Jechdeja uit Meronoth.

31 Over het kleinvee ging de Hagariet Jaziz. Dezen waren allen opzichters over de bezittingen die koning David had.

32 Jonathan, de oom van David, was raadsman, een verstandig man; ook was hij schrijver. Jehiël, de zoon van Hachmoni, [trok op] met de zonen van de koning.

33 Achitofel was raadsman van de koning; en Husai, de Archiet, was een vriend van de koning.

34 Na Achitofel kwamen Jojada, de zoon van Benaja, en Abjathar; Joab was legerbevelhebber van de koning.

In dit gedeelte worden de zegeningen van het land genoemd en wie daarover het beheer hebben. Al die zegeningen staan onder de zorg van David. Hij kan daarvan door zijn beambten aan anderen te eten geven. Ook nu zijn er 'beambten' die kunnen uitdelen tot voeding van de gemeente (Mt 24:45). Elke vrucht heeft zijn eigen geestelijke betekenis, evenals elk dier.

Wie is dan de trouwe en wijze slaaf, die de heer over zijn huisbedienden gesteld heeft om hun het voedsel te geven op de juiste tijd? (Mt 24:45)

Strijden is belangrijk, maar het is ook een zware bezigheid. Hetzelfde geldt voor de rechter en poortwachter. Het geldt ook voor het geven van voedsel aan Gods volk. Hongerige harten te mogen voeden met

wat onze Heer aan voorraden bezit, is ook niet altijd eenvoudig. Toch is dat meer een dankbaar werk. Het wordt vaker in dankbaarheid ontvangen.

De opsomming van de werkzaamheden van de beambten laat een grote verscheidenheid in bezigheden zien. Zo is er in de gemeente een grote verscheidenheid aan gaven. Wie het werk op het veld moet doen, kan niet tegelijk voor de kudde zorgen. Hij heeft daar ook geen verstand van. Toch is er eensgezindheid in al die arbeid, want alles gebeurt voor koning David. Niemand moet zich ook bemoeien met het werk van een ander. Ieder moet trouw zijn in zijn eigen dienst.

We kunnen veel toepassen op de gemeente. Wat ieder toevertrouwd heeft gekregen, blijft eigendom van de grote Koning, de Heer Jezus. Wat een verwarring ontstaat er als iemand het veld dat hij moet onderhouden, gaat beschouwen als zijn eigen veld. Dat is wat in de christenheid veel gebeurt, bijvoorbeeld als een predikant spreekt over 'mijn gemeente' en die ook als zodanig behandelt.

"De schatkamers van de koning" (vers 25a) stellen voor ons de schatten in de hemel voor die wij mogen verzamelen (Mt 6:20). Daarbij kunnen we denken aan alles wat we in Christus bezitten, want in Hem zijn "al de schatten van de wijsheid en kennis verborgen" (Ko 2:3).

...; maar verzamelt u schatten in de hemel, waar geen mot of aforeter ze bederft en waar dieven niet inbreken of stelen; ... (Mt 6:20)

Verder zijn er nog de *"voorraadschuren op het land, in de steden, in de dorpen en in de torens"* (vers 25b). Jozef en Hizkia hebben voorraadschuren gehad (zie Gn 41:49,56; 2Kr 31:5,7,10). Deze voorraadschuren dienen om uit te delen wat is ingezameld. Ze zijn overal aanwezig, op allerlei gebieden en in allerlei plaatsen. Het wijst op de overvloed van het land, waarin allen delen, waar ze ook wonen.

"De voorraadschuren op het land", of op de akkervelden, ziet op de taak die in de wereld wordt gedaan. We kunnen daarbij denken aan de prediking van het evangelie, waardoor mensen tot bekering komen. Steden en dorpen zijn te vergelijken met grote en kleine plaatselijke gemeenten, waar mensen die tot bekering zijn gekomen, worden gebracht. Torens zijn uitkijkposten om te waarschuwen voor de komst van de vijand en bieden bescherming tegen de vijand.

In vers 26 kunnen we in “de landarbeiders” een beeld van het werk van de evangelisten zien. Zoals David iemand over zijn arbeiders aanstelt, geeft Paulus aan hoe er gewerkt moet worden op Gods akker (zie 1Ko 3:6-8). Ook moet er met goed zaad worden gewerkt, dat wil zeggen dat het evangelie zuiver, dat is puur bijbels, moet worden gepredikt.

Het verzorgen van “de wijngaarden” (vers 27) doet denken aan de zorg van God door Zijn dienaren. De Vader wil dat de Zijnen vrucht dragen voor Hem (Jh 15:1-2). Het geeft Hem vreugde als er vrucht voor Hem is, waarvan “de voorraadschuren voor de wijn” spreken (zie Ri 6:13).

Ik ben de ware wijnstok en mijn Vader is de landman. Elke rank in Mij die geen vrucht draagt, neemt Hij weg; en elke [rank] die vrucht draagt, die reinigt Hij, opdat zij meer vrucht draagt. (Jh 15:1-2)

Bij “de olijfbomen” (vers 28) kunnen we denken aan groei in het huis van God (Ps 52:10a; zie en vgl. ook Ps 92:13). Die groei gebeurt door de werking van Gods Geest, van Wie de olie een beeld is.

Maar ik zal zijn als een bladrijke olijfboom in het huis van God; ... (Ps 52:10a)

“De wilde vijgenboom” is een beeld van de gerechtigheid voor God. Adam en Eva maakten schorten van vijgenboombladeren. Dat is in hun geval een eigengemaakt schort dat hun naaktheid voor God niet kon bedekken. Zo kan een eigen gerechtigheid niet voor God bestaan. Als er geen vrucht is, wordt de vijgenboom vervloekt (zie Mk 11:12-14). De enige gerechtigheid die God aanvaardt, is de gerechtigheid op grond van geloof. Die gerechtigheid schenkt Hij Zelf op grond van het werk van Zijn Zoon.

De “schatkamers van de olie” spreken van “[de] Heilige Geest, die Hij rijkelijk over ons heeft uitgestort door Jezus Christus, onze Heiland” (1T 3:5-6; zie ook 1Jh 2:20,27; Gl 5:22-23). Het licht van de Geest wordt bewaard voor Zijn volk.

De runderen (vers 29) dienen om aan God te offeren. Voor ons spreekt dat van geestelijke offers. Als de profeet Hosea het volk de woorden aanreikt om die als belijdenis uit te spreken, zegt hij: “Dan zullen wij de offers [letterlijk: jonge stieren] van onze lippen nakomen” (Hs 14:3). Hun uitgesproken belijdenis wordt vergeleken met het brengen van offerstieren. Dat duidt op het bewustzijn dat God hun belijdenis als een offer zal aannemen, met in hun hart de verschuldigde eerbied die daarbij hoort. Dat offer is in werkelijkheid door de Heer Jezus gebracht. Zijn

offer is groot genoeg om de grootste zonde te kunnen vergeven. Paulus haalt dit vers uit *Hosea* aan om de gelovigen aan te sporen God te eren: *"Laten wij dan door Hem voortdurend een lofoffer brengen aan God, dat is de vrucht van de lippen die zijn naam belijden"* (Hb 13:15). Hebben we daarvan een voorraad aangelegd?

"De kamelen" (vers 30a) zijn lastdragers. De toepassing op ons komt in de aansporing: *"Draagt elkaars lasten"* (Gl 6:2). *"De ezellinnen"* (vers 30b) zijn ook lastdragers, maar in de toepassing op ons zien we daarin meer het werk in een plaatselijke gemeente en ziet het meer op samenwerken met anderen.

"Het kleinvee" (vers 31a) doet denken aan *"de kleine kudde"* (Lk 12:32) die afhankelijk is van de zorg van de Heer.

"Dezen waren allen opzichters over de bezittingen die koning David had" (vers 31b). Hierbij kunnen wij eraan denken dat de Heer Jezus in Zijn zorg opzieners en herders gegeven heeft om Zijn kudde te weiden. Zij krijgen de opdracht: *"Past op uzelf en op de hele kudde, waarin de Heilige Geest u als opzieners heeft gesteld, om de gemeente van God te hoeden, die Hij Zich heeft verworven door het bloed van Zijn eigen [Zoon]"* (Hd 20:28; zie ook 1Pt 5:2).

In de verzen 32-34 worden zeven mannen genoemd die tot het directe gevolg van David behoren. Het zijn meer vertrouwensmannen dan beampten. De eerste die wordt genoemd, is *"Jonathan, de oom van David"* (vers 32a). Hij is een raadgever en een wijs man met een taak als hofschrijver. De tweede persoon is *"Jehiël, de zoon van Hachmoni"* (vers 32b) die optrok met de zonen van de koning. Hier moeten we misschien denken aan iemand die zorg draagt voor de zonen van de koning, een taak die te maken heeft met het opvoeden en begeleiden.

De derde is *"Achitofel ... de raadsman van de koning"* (vers 33a). Van hem weten we dat hij, toen David zijn raad bij de opstand van Absalom niet opvolgde, zelfmoord pleegde (zie 2Sm 17:23). De vierde is *"Husai, de Archiet"*, die wordt omschreven als *"een vriend van de koning"* (vers 33b; zie ook 2Sm 15:37). Hij is een bijzondere vertrouwensman van de koning (zie en vgl. 1Kn 4:5).

Na de dood van Achitofel wordt diens positie overgenomen door *"Jojada, de zoon van Benaja"* (vers 34a), de vijfde op de lijst. De zesde is *"Abjathar"* (vers 34b), de priester die wist te ontsnappen aan de slachting

in Nob en zich bij David voegde (1Sm 22:20). Ten slotte vermeldt de tekst de bekende “legerbevelhebber Joab” (vers 34c).

“De raadsman”, genoemd in vers 32 en in vers 33, is iemand die adviezen kan geven vanuit een geestelijk en Schriftuurlijk gezichtspunt. Soms worden die adviezen ook schriftelijk vastgelegd. De brieven aan de Filippiërs, aan Timotheüs en aan Filémon kunnen we als zulke ‘adviesbrieven’ beschouwen.

1 Kronieken 28

We zijn toe aan het prachtige slot van het leven van koning David. Het is ook een bijzonder slot. Het is een afscheidsrede, zoals ook Mozes en Jozua en Samuel en Paulus die hebben gehouden, ieder met een eigen inhoud, passend bij hun omstandigheden. Het centrale thema van deze laatste twee hoofdstukken van *1 Kronieken* zijn de plannen voor de bouw van de tempel. David heeft de bouw van de tempel voorbereid. Salomo hoeft slechts uit te voeren. Het einde van Davids leven is verbonden met dit grootse ontwerp van het huis van rust voor de ark van het verbond van de HEERE.

In de beschrijving van het plan van David voor de bouw van de tempel lijkt het de schrijver van *Kronieken* erom te doen David als een tweede Mozes voor te stellen en Salomo als een tweede Jozua. Er zijn dan ook duidelijke overeenkomsten tussen David en Mozes. Zo hebben beiden, ondanks alles wat ze hebben betekend voor het volk van God, hun werk niet helemaal mogen afmaken. Mozes mocht het volk niet in het land brengen en David mocht de tempel niet bouwen. In beide gevallen verbood God hun dit werk af te maken.

In beide gevallen is hun werk afgemaakt door een door God aangewezen opvolger. Het is duidelijk dat we Salomo kunnen zien als een tweede Jozua. Voor beiden geldt dat zij privé werden gekozen en de steun kregen van het hele volk; beiden kregen die steun zonder weerstand of tegenstand; beiden werden door God groot gemaakt; beiden hebben Gods volk in de rust geleid.

Naast deze overeenkomsten in omstandigheden zijn er ook treffende overeenkomsten tussen de woorden die tot hen worden gezegd bij het verrichten van hun opdracht. Tot beiden wordt gezegd: *"Wees sterk en moedig"* (vers 20; zie Dt 31:6; 1Kr 22:13), *"De HEERE je God gaat met je"* (vers 20; zie Dt 31:6,8,23; Jz 1:5, 9; 1Kr 22:11,16) en *"Hij zal je niet loslaten en je niet verlaten"* (vers 20; Dt 31:6,8; Jz 1:5). Deze overeenkomsten tonen Jozua en Salomo als degenen die door God zijn gekozen om het grote werk van hun voorgangers af te maken.

Het koningschap van de HEERE is een onderwerp van de profetie. David en Salomo zijn allebei een type van Christus in Zijn regering in het vrederijk. Daarom is er sprake van een troon van de HEERE. In het

vrederijk zal de HEERE regeren. Salomo zit op de troon van de HEERE (1Kr 29:23). Het koninkrijk van God is de uitoefening van Gods heerschappij die is gelegd in de handen van een mens, Salomo. Salomo is slechts een (falend) beeld van dé Mens Christus Jezus in Wiens handen God de uiteindelijke heerschappij over alle dingen legt. Het is daarom ook het koninkrijk van de Zoon des mensen.

Dit is ook praktisch belangrijk voor vandaag. Het huis van God, de tempel in Jeruzalem, heeft in letterlijke zin ook betrekking op het vrede-rijk. In geestelijke zin is de tempel een beeld van de gemeente nu. De gemeente is, wat ook van de tempel wordt gezegd, *“een huis van rust”* (vers 2). De ark is een beeld van de Heer Jezus. Hij is het middelpunt van een plaats van rust. Christus is het middelpunt van het gemeentelijke leven, Christus Die rust vindt te midden van de Zijnen. De ark is de voetbank van God, dat wil zeggen dat God ook Zijn rust vindt in de ark. In *Psalms 110* is de aarde een rustplaats voor de Heer Jezus. Dat is nu nog niet zo, maar wel in de gemeente.

Maar Christus is in de eerste plaats het rustpunt voor God. God vindt rust in de Persoon en het werk van de Heer Jezus. De rust was door de zonde verstoord. De sabbatsrust komt straks voor de schepping, tijdens het duizendjarig vrede-rijk. Het gaat hier om de rust van God in de Heer Jezus en de rust van de Heer Jezus in de gemeente, in onze harten en levens.

Dit alles doet wat ons betreft een enorm beroep op onze verantwoordelijkheid. Wij moeten ervoor zorgen dat dit huis van rust er ook nu is. Het gaat in het Oude Testament niet om onze christelijke positie maar om het in praktijk brengen ervan. We vinden hier de voorwaarden om ervoor te zorgen dat zo'n huis er is. De opdracht wordt gegeven aan Salomo.

Er staan in deze hoofdstukken ernstige vermaningen van David aan Salomo. Dat kan niet op de Heer Jezus slaan. Salomo is ook een beeld van ons. De Heer Jezus moet ons met Zijn Geest en kracht terzijde staan bij het zijn van een plaats van rust voor God.

David en Salomo zijn op drie manieren een type:

1. Van het koningschap in het vrede-rijk,
2. van de heerschappij in het huis van God nu en

3. heel praktisch als mensen die ons allerlei lessen voorhouden die wij zelf in praktijk hebben te brengen.

Salomo uitgekozen om de tempel te bouwen | verzen 1-10

1 Toen riep David alle leiders van Israël in Jeruzalem bijeen: de leiders van de stammen, de bevelhebbers van de [leger]afdelingen, die de koning dienden, de leiders over duizend, de leiders over honderd, de opzichters van alle bezittingen en van het vee van de koning en zijn zonen, met de hovelingen en de helden, en iedere strijdbare held.

2 Toen stond koning David op en zei: Luister naar mij, mijn broeders, en mijn volk! Het leefde in mijn hart om een huis van rust voor de ark van het verbond van de HEERE te bouwen, en voor de voetbank van de voeten van onze God. Ik heb [alles] voorbereid voor de bouw. 3 God heeft echter tegen mij gezegd: U mag voor Mijn Naam geen huis bouwen, want u bent een man van oorlogen, en u hebt veel bloed vergoten.

4 De HEERE, de God van Israël, heeft uit heel mijn familie mij uitgekozen om voor eeuwig over Israël koning te worden, want Hij heeft Juda tot een vorst uitgekozen, en in het huis van Juda mijn familie. Onder de zonen van mijn vader heeft Hij een welgevallen aan mij gehad om mij koning te maken over heel Israël. 5 En uit al mijn zonen (want de HEERE heeft mij veel zonen gegeven) heeft Hij mijn zoon Salomo uitgekozen om te zitten op de troon van het koningschap van de HEERE over Israël. 6 Hij zei tegen mij: Uw zoon Salomo, hij is het die Mijn huis en Mijn voorhoven zal bouwen. Ja, Ik heb hem voor Mijzelf uitgekozen tot een zoon, en Ik zal hem tot een Vader zijn. 7 En Ik zal zijn koningschap bevestigen tot in eeuwigheid, als hij sterk zal zijn om Mijn geboden en Mijn bepalingen te doen, zoals op deze dag. 8 Nu dan, voor de ogen van heel Israël, de gemeente van de HEERE, en voor de oren van onze God, neem alle geboden van de HEERE, uw God, in acht en vraag ernaar, zodat u dit goede land in bezit neemt, en u het uw kinderen na u tot in eeuwigheid in erfelijk bezit laat nemen.

9 En jij, mijn zoon Salomo, ken de God van je vader, en dien Hem met een volkomen hart en met een bereidwillige ziel, want de HEERE doorzoekt alle harten, en Hij heeft inzicht in alle gedachtevorming.

Als je Hem zoekt, zal Hij door jou gevonden worden, maar als je Hem verlaat, zal Hij je voor eeuwig verstoppen. 10 Zie nu, want de HEERE heeft jou uitgekozen om een huis als heiligdom te bouwen; wees sterk en doe het.

Alle leiders van het volk en allen die een taak hebben, komen om naar David te luisteren (*vers 1; zie ook 1Kr 23:1*). Hierin zien we een beeld van hoe het moet toegaan in de plaatselijke gemeente. Ieder heeft daarin een verantwoordelijkheid en moet naar de Heer Jezus luisteren om die op de juiste wijze te vervullen.

Om zijn toespraak te houden staat David op (*vers 2*). Omdat hij oud en zwak is, zal hij gezeten hebben, maar nu staat hij op om voor de laatste keer zijn volk toe te spreken. Hij noemt hen "*mijn broeders*" (*vgl. 1Kr 21:3*, waar zij "*dienaren*" worden genoemd). Dan begint hij te spreken over het voornemen dat hij in zijn hart had om een tempel voor de HEERE te bouwen. Dat voornemen dateert van zeventien jaar eerder, maar hij is het niet vergeten. Zijn hart is er al die tijd mee bezig geweest.

God heeft echter tegen hem gezegd dat hij de tempel niet mocht bouwen omdat hij bloed heeft vergoten (*vers 3*). David is de lijdende, verworpen koning. Hij is ook de strijdende koning.

David en Salomo zijn door God uitverkoren, elk voor de taak die Hij hun heeft toebedeeld. David is zich goed bewust dat alles van God is uitgegaan en dat het geen keus van de mens is. Hij beseft het voorrecht dat God hem heeft uitgekozen onder de zonen van zijn vader en dat uit de vele zonen die hijzelf heeft, God Salomo heeft uitgekozen (*verzen 4-5*).

In de woorden van *vers 6* horen we God Zijn bijzondere voorkeur voor Salomo uitspreken. We kunnen hier Salomo zien als een beeld van de Heer Jezus als het voorwerp van de liefde

van de Vader in verbinding met het koninkrijk (*Ko 1:13*). Wij mogen bedenken dat ook wij voorwerpen zijn van de liefde van de Vader, wat blijkt uit het feit dat God ons

...; die ons gered heeft uit de macht van de duisternis en overgebracht in het koninkrijk van de Zoon van zijn liefde, ... (Ko 1:13)

heeft uitverkoren "*tot [het] zoonschap voor zichzelf*" (*Ef1:4*). Als we daaraan denken, worden we dan niet vervuld van bewondering voor Hem? Het is groot om te weten dat Hij onze Vader is en dat wij Zijn zonen zijn.

In *vers 7* wordt er een voorwaarde verbonden aan de bevestiging van het koningschap. Het voldoen aan die voorwaarde vraagt kracht. Salo-

mo moet "sterk ... zijn om Mijn geboden en Mijn bepalingen te doen, zoals op deze dag". De kracht daarvoor heeft hij niet in zichzelf, maar kan hij krijgen van de almachtige God. Het besef van gemis aan kracht is nodig om tot de bron van kracht de toevlucht te nemen. Voor ons betekent het dat we ons zullen sterken "in de genade die in Christus Jezus is" (2Tm 2:1) en dat we ons zullen sterken "in [de] de Heer en in de kracht van zijn sterkte" (Ef 6:10).

David wijst erop dat de kracht "op deze dag" aanwezig is. Op dat moment, op die dag, is Salomo sterk en houdt hij zich aan de geboden en bepalingen van de HEERE. Dat is echter geen garantie voor de volgende dag en dagen. Het zal elke dag opnieuw waargemaakt moeten worden. Er zit tegelijk ook een bemoediging voor later in. Als er dagen zijn waarin we ons zwak voelen, is het goed om herinnerd te worden aan dagen waarop we Gods kracht hebben ervaren.

In *vers 8* voegt David nog enkele dingen toe aan de voorwaarde van gehoorzaamheid van het vorige vers.

- Het eerste is dat het gaat om "alle geboden". Dat sluit willekeur en voorkeur voor enkele geboden uit. De geboden van God vormen om zo te zeggen een totaalpakket.
- Het tweede is dat ze "in acht" genomen worden. De erkenning dat alle geboden belangrijk zijn, is pas serieus te nemen als er ook aan wordt gehoorzaamd.
- Maar ook het louter gehoorzamen is nog niet voldoende. Het komt aan op de gezindheid van het hart. Als er het werkelijke verlangen is om alle geboden in acht te nemen, zal de "vraag ernaar" aanwezig zijn.

Met betrekking tot het besef en het genot van het zoonschap en de zegeningen van het hemelse land dat wij mogen hebben, houdt het in dat we dat besef en genot alleen zullen hebben als we de Heer Jezus van harte gehoorzaam zijn. Als we wandelen in de weg en geboden van God, zullen we in het bezit en het genot van het land blijven. Daarom bidt Paulus eerst voor de Kolossers dat ze zullen komen tot de kennis van de wil van de Heer (zie *Ko 1:9-11*). Pas daarna spreekt hij over de zegeningen van het erfdeel van de heiligen waaraan ze deel hebben en over het overgebracht zijn in het koninkrijk van de Zoon van de liefde van de Vader (zie *Ko 1:12-14*).

Als we leven in gehoorzaamheid, zullen we zelf bewaard blijven in het genot van ons erfdeel. Tevens zullen we dan dit goede erfdeel achterlaten voor hen die na ons komen, waarvan zij op hun beurt weer mogen genieten.

In *vers 9* richt David het woord tot zijn zoon. Het zijn de woorden van een vader aan zijn zoon. De vader kent God en heeft met en voor Hem geleefd. Ditzelfde wenst hij zijn zoon toe. Dit zal elke vader die met en voor de Heer leeft, zijn kinderen toewensen.

Met de woorden: *“En jij, mijn zoon Salomo”* spreekt David Salomo nadrukkelijk en indringend aan. Hij heeft belangrijke aanbevelingen voor zijn zoon. De eerste is: *“Ken de God van je vader.”* Kennen betekent gemeenschap hebben. Daarmee onderstreept David het belang van een echte relatie met de levende God. David zegt als het ware tegen Salomo dat het geheim van zijn eigen succes zijn gemeenschap met God is geweest en dat Salomo in dezelfde gemeenschap moet leven. Als het kennen van God aanwezig is, kan hij God ook dienen *“met een volkomen hart en met een bereidwillige ziel”*. Zowel hart als ziel moet volkomen op God gericht zijn. De reden om God zo te dienen is dat de HEERE alle harten doorzoekt en inzicht heeft in alle gedachtevorming. Hij is de alwetende God.

Dat maakt niet bang, maar bemoedigt juist om Hem te zoeken. Het is een uitnodiging om bij Hem te komen, Hem te zoeken, voor alles wat we mogen doen en wat we daarvoor nodig hebben. De belofte is, dat Hij Zich laat vinden. Wie Hem zoekt, zal ervaren *“dat Hij is een beloner van hen die Hem zoeken”* (Hb 11:6b). David wijst Salomo ook op de ernstige andere kant. Als hij Hem niet zoekt, maar verlaat, zal de HEERE hem voor eeuwig verstoten. Salomo heeft de HEERE verlaten. Dat betekent niet dat Salomo verloren is gegaan. Eeuwig verstoten heeft hier de betekenis dat Salomo op aarde niet langer de vredekonink zal zijn onder wiens regering vrede en voorspoed worden genoten. Zijn koningschap is dan voor eeuwig voorbij.

Na zijn bemoedigende en vermanende woorden wijst David zijn zoon erop dat de HEERE hem heeft uitgekozen om een huis als heiligdom te bouwen (*vers 10*). Daarom spoort hij hem aan zich sterk te tonen en het werk ter hand te nemen.

Het ontwerp van de tempel en de materialen | verzen 11-19

11 Toen gaf David zijn zoon Salomo een ontwerp van de voorhal en zijn gebouwen, zijn schatkamers, zijn bovenvertrekken, zijn binnenste kamers, en van het vertrek voor het verzoendeksel; 12 en een ontwerp van alles wat hem door de Geest [voor ogen] stond: voor de voorhoven van het huis van de HEERE, en voor alle kamers rondom; voor de schatkamers van het huis van God, en voor de schatkamers van de geheiligde [gaven]; 13 voor de afdelingen van de priesters en de Levieten, voor al het werk voor de dienst van het huis van de HEERE en voor alle voorwerpen voor de dienst van het huis van de HEERE.

14 [Hij gaf] goud volgens het [benodigde] gewicht aan goud voor alle voorwerpen voor elke dienst. [Hij gaf zilver] volgens het [benodigde] gewicht voor alle zilveren voorwerpen, voor alle voorwerpen voor elke dienst; 15 het gewicht voor de gouden kandelaars en hun gouden lampen, volgens het [benodigde] gewicht van elke kandelaar en de daarbij horende lampen; ook voor de zilveren kandelaars, volgens het [benodigde] gewicht van elke kandelaar en zijn lampen, overeenkomstig de dienst van elke kandelaar. 16 Ook [gaf hij] het [benodigde] gewicht aan goud voor de tafels van het uitgestalde [brood], voor elke tafel, en zilver voor de zilveren tafels; 17 zuiver goud voor de vorken, de sprengbekkens, en de kannen; voor de gouden bekers, het [benodigde] gewicht voor elke beker; voor de zilveren bekers, het [benodigde] gewicht voor elke beker; 18 het [benodigde] gewicht van gezuiverd goud voor het reukofferaltaar en goud voor het ontwerp van de wagen: de cherubs, die [hun vleugels] uitspreidden terwijl zij de ark van het verbond van de HEERE bedekten.

19 Dit alles is mij, [zei David,] in een geschrift te verstaan gegeven door de hand van de HEERE: alle werken van dit ontwerp.

In deze verzen worden de plannen voor de bouw van de tempel gegeven. David geeft zijn zoon “een ontwerp” van de tempel (vers 11). Het woord “ontwerp” wordt ook gebruikt bij de bouw van de tabernakel (Ex 25:9; zie ook Ex 25:40; 27:8). Evenals de plannen voor de bouw van de tabernakel aan Mozes zijn gegeven, zo wordt aan Salomo een beschrijving gegeven van de tempel.

Volgens alles wat Ik u zal tonen, een ontwerp van de tabernakel en een ontwerp van al zijn voorwerpen, zó moet u [het] maken. (Ex 25:9)

Dat houdt in dat er niets aan de verbeelding van Salomo zelf wordt overgelaten. Het ontwerp dat David hem geeft, komt ook niet uit David zelf voort. De plannen voor de tempel zijn hem bekendgemaakt door de Geest (*vers 12*). Bij de bouw van de tabernakel is het ook de Geest Die wijsheid geeft om te bouwen.

In *vers 19* wordt daar nog aan toegevoegd dat de HEERE hem het ontwerp ook nog op schrift heeft gegeven. We zien hierdoor dat de bouw ook gebeurt met gebruikmaking van wat geschreven staat. Woord en Geest gaan altijd samen. Samen zijn zij de enige en voldoende middelen voor de orde en praktische inrichting van Gods huis.

In de *verzen 13-18* staat een opsomming van alles wat David heeft bijeengebracht (*zie ook 1Kr 22:14-16*). Van alles wordt het juiste gewicht gegeven. Wij vinden het gewicht, in de zin van het belang, van al die dingen in het Nieuwe Testament. Het betreft de beginselen over de gemeente en het gemeente zijn die wij door de voorlichting van de Heilige Geest kunnen begrijpen en aan de hand van het Woord van God in praktijk kunnen brengen.

Goud en zilver zijn gewogen. De werkelijkheid van de gemeente is van die twee aspecten vol: Goddelijke heerlijkheid (goud) en verzoening (zilver).

David draagt Salomo op de tempel te bouwen | *verzen 20-21*

20 Vervolgens zei David tegen zijn zoon Salomo: Wees sterk en moedig, en doe het; wees niet bevreesd en wees niet ontsteld, want de HEERE God, mijn God, zal met je zijn. Hij zal je niet loslaten en Hij zal je niet verlaten, totdat je heel het werk voor de dienst van het huis van de HEERE zult voltooid hebben. 21 En zie, [hier] zijn de afdelingen van de priesters en Levieten, voor alle dienstwerk in het huis van God. Ook zijn er voor het hele werk allerlei vrijwilligers bij je, met wijsheid voor elk werk; ook de leiders en heel het volk [zijn bereid] om alles [te doen] wat je zegt.

Vers 20 sluit aan op *vers 10*. Als zo alles is bekendgemaakt en klaargeemaakt, is het tijd om te handelen. Zoals in de inleiding op dit hoofdstuk al is opgemerkt, herinnert wat David tot Salomo zegt ons aan wat Mozes tot Jozua zegt (*zie Jz 1:5-7*). Mozes was de grote leider van het volk die het volk tot een zeker punt kon leiden, terwijl hij de rest aan Jozua

moest overlaten. Hetzelfde zien we hier bij David en Salomo. David is in dit opzicht een tweede Mozes en Salomo een tweede Jozua.

Met een krachtig *“doe het”* zet David Salomo tot het werk aan. Hij heeft enorme inspanningen verricht om de tempelbouw voor te bereiden. Hij heeft Salomo veiligheid gegeven, een plaats om de tempel te bouwen, materialen, opzichters en medewerkers, een heel team voor de tempeldienst en ook een ontwerp voor de tempel. Al dat werk zou echter niets baten als Salomo de opdracht niet uitvoerde.

In de huidige tijd herkennen we wat David heeft gedaan in het werk dat Christus heeft gedaan en nog doet; in wat David Salomo opdraagt, zien we in de opdracht aan alle gelovigen om mee te bouwen aan de gemeente, het huis van God nu. De gelovigen moeten eraan werken dat de gemeente eruit ziet zoals God het heeft bedoeld, als de plaats waar God en de Heer Jezus rust kunnen vinden. Christus heeft daarvoor alles gedaan en gegeven wat daarvoor nodig is. Het plan voor de bouw hebben we in de Schrift. Nu komt het er nog op aan dat we het doen.

1 Kronieken 29

Vrijwillige gaven van David | verzen 1-5

1 Verder zei koning David tegen heel de gemeente: God heeft mijn zoon Salomo als enige uitgekozen, [nog] jong en onervaren. Dit werk daarentegen is groot, want het is geen bouwwerk voor een mens, maar voor God, de HEERE. 2 Met heel mijn kracht heb ik voor het huis van mijn God gereedgemaakt: het goud voor de gouden [voorwerpen], het zilver voor de zilveren, het koper voor de koperen, het ijzer voor de ijzeren en het hout voor de houten voorwerpen, onyxstenen en [andere stenen als] opvulling, sierstenen en kleurrijke [stenen], allerlei edelstenen en marmere stenen in overvloed.

3 En omdat ik een behagen schep in het huis van mijn God, geef ik daarboven mijn persoonlijke vermogen aan goud en zilver voor het huis van mijn God, boven alles wat ik voor het huis van het heiligdom [al] gereedgemaakt heb: 4 drieduizend talent goud, van het goud van Ofir, en zeventuizend talent gezuiverd zilver om de muren van de huizen te overtrekken; 5 goud voor de gouden [voorwerpen], zilver voor de zilveren [voorwerpen], en voor ieder werk door de hand van de ambachtslieden. Wie is vandaag gewillig de HEERE zijn gave te schenken?

David spreekt vervolgens het hele volk toe. Hij wijst hen op de jeugdigheid en onervarenheid van zijn zoon Salomo enerzijds en op de grootsheid en het belang van het werk van de bouw van de tempel anderzijds. De tempel is “geen bouwwerk voor een mens, maar voor God, de HEERE”. Ook wij moeten ons goed onze zwakheid en onbekwaamheid realiseren als we onze krachten en mogelijkheden vergelijken met de grootsheid van de gemeente van de levende God. Het gaat om niets minder dan het huis van Góð.

We weten dat ons lichaam een tempel van de Heilige Geest is: “Of weet u niet, dat uw lichaam [de] tempel is van [de] Heilige Geest Die in u is, Die u van God hebt en dat u niet van uzelf bent?” (1Ko 6:19). Ons lichaam is net als de tempel in Jeruzalem niet voor een mens, niet voor onszelf, maar voor God. Als we ons dat goed realiseren, beseffen we ook hoe zwak we zijn om in overeenstemming daarmee te leven. Is het ons verlangen daar ook in alle opzichten rekening mee te houden?

Hetzelfde geldt voor de gemeente die in zijn geheel ook de woonplaats van God in de Geest is (zie Ef 2:22). Daaraan wordt ook gebouwd. De bouw van het huis van God als de gemeente van de levende God vindt vandaag plaats door “evangelisten, ... herders en leraars” (Ef 4:11). Evangelisten brengen “levende stenen” (1Pt 2:5) aan, terwijl herders en leraren deze stenen leren hun plaats in het huis in te nemen. Ook onderwijs is (op)bouw. Het is heel belangrijk dat elke bouwer zich bewust is van de grootsheid van het huis waaraan hij meebouwt. Paulus verwoordt het zo: “Niet dat wij uit onszelf bekwaam zijn iets te denken, alsof het uit onszelf [kwam], maar onze bekwaamheid is uit God, die ons bekwaam gemaakt heeft als dienaars van het nieuwe verbond” (2Ko 3:5-6a). Die gezindheid behoort elke werker aan Gods huis te hebben.

De materialen die David met heel zijn kracht voor het huis van God heeft gereedgemaakt (vers 2), stellen iets van God voor. In het goud zien we Gods heerlijkheid; in het zilver de prijs die voor de verzoening is betaald; het koper is een beeld van de gerechtigheid van God die getoond wordt in het oordeel; het ijzer stelt Gods kracht voor (die in onze zwakheid wordt volbracht). David heeft zijn bijdrage uit liefde gedaan.

In de verzen 3-5a noemt David wat hij zelf heeft bijgedragen uit eigen bezittingen. Voor ons geldt dat wij kunnen bijdragen aan de bouw van de gemeente door ons ervoor in te zetten met de capaciteiten en de middelen die wij tot onze beschikking hebben. Wij hebben die trouwens juist gekregen om die in te zetten voor de bouw aan Gods huis. De vraag is of we ook bereid zijn ze daarvoor in te zetten. Die vraag wordt ons aan het eind van vers 5 gesteld: “Wie is vandaag gewillig de HEERE zijn gave te schenken?”

David doet alles en geeft alles, omdat hij Gods woning liefheeft (Ps 26:8a). Hij noemt in de verzen 2 en 3 het huis van God drie keer “het huis van mijn God”. Hij heeft dat huis lief, omdat het het huis van zijn God is. We kunnen zijn liefde vergelijken met de liefde die Christus heeft voor Zijn gemeente (Ef 5:25), die ook “de gemeente van God” is (zie Hd 20:28). We kunnen David ook voor onszelf tot voorbeeld nemen. Als wij de

HEERE, ik heb lief het huis waar U woont
... (Ps 26:8a)

..., evenals ook Christus de gemeente
heeft liefgehad en Zichzelf voor haar
heeft overgegeven, ... (Ef 5:25a)

gemeente liefhebben, zullen we alles over hebben voor onze broeders en zusters, omdat zij door God geliefd zijn (zie 2Th 2:13; zie en vgl. ook 1Jh 3:16).

David heeft niets van zijn enthousiasme voor Gods huis verloren. Zoals hij vroeger voor de ark danste (zie 2Sm 6:14), zo is hij hier vol van Gods woning. Hij is daarin een voorbeeld voor het hele volk. Na het voorbeeld te hebben gegeven van zijn geven voor Gods huis, vraagt David wie bereid is om te geven. We kunnen alleen aan anderen iets vragen om voor de Heer te doen, als we dat zelf ook doen.

De uitdrukking “*zijn gave te schenken*” is letterlijk ‘zijn hand te vullen’, een uitdrukking die wordt gebruikt bij de aanstelling in het priester-schap (zie Ex 28:41, zie voetnoot HSV). Hier zien we dat geven voor de bouw van Gods huis op hetzelfde niveau staat als het tot priester gewijd worden. Zo hoog slaat God geven voor Zijn huis aan.

Vrijwillige gaven van de hoofden | verzen 6-9

6 Toen gaven de hoofden van de families vrijwillig, met de leiders van de stammen van Israël, de leiders over duizend en over honderd, en de opzichters over het werk van de koning. 7 Zij gaven voor de dienst van het huis van God vijfduizend talent goud, tienduizend drachmen, tienduizend talent zilver, achttienduizend talent koper en honderdduizend talent ijzer. 8 Wat zij aan [edel]stenen bij zich vonden, gaven zij voor de schatkamer van het huis van de HEERE, in handen van de Gersoniet Jehiël. 9 Het volk was verblijd over hun vrijwillig geven, want zij gaven met een volkomen hart vrijwillig aan de HEERE. Ook koning David verblijdde zich in hoge mate.

Het goede voorbeeld en de oproep van David brengen de harten en de handen van de hoofden van de families en de leiders van het volk in beweging (verzen 6-7). Ook zij geven vrijwillig. Goed voorbeeld doet goed volgen en liefde doet geven. Bij de bouw van de tabernakel zien we diezelfde bereidwilligheid (zie Ex 35:20-29).

De edelstenen worden gegeven voor de schatkamers van de tempel en daarmee toevertrouwd aan de zorg van de Gersoniet Jehiël (vers 8). Van de nakomelingen van Jehiël staat dat ze toezicht houden op de schatkamers van de tempel (1Kr 26:20-22). Edelstenen zijn allemaal verschillend in kleur. Een edelsteen spreekt van de gelovige die op zijn eigen unieke manier iets van de veelkleurigheid van de heerlijkheid van

Christus weerspiegelt. De Heer Jezus geeft Zijn gaven aan de gemeente om bij de gelovigen ervoor te zorgen dat ze die heerlijkheid ook weerspiegelen. Elke weerspiegeling van Christus in de Zijnen is een bijdrage aan de schatkamers van Gods huis.

Het geven door de leiders brengt weer vreugde bij het volk (*vers 9*). Van David lezen we dat hij zich *“in hoge mate”* verblijdt. Ware leiders geven het goede voorbeeld voor de inzet voor Gods huis om de bouw en inrichting ervan te bevorderen. Deze inzet wordt door de Heer Jezus ‘in hoge mate’ gewaardeerd. Het is een vreugde voor Zijn hart als Hij ziet dat wij ons inzetten voor het huis van God, als dat prioriteit heeft in ons leven, omdat het voor God prioriteit heeft. Hij ziet graag dat wij ons ervoor inzetten dat alles in de gemeente beantwoordt aan Wie Hij is en dat alleen Gods eer daar een plaats heeft.

De gaven worden gedaan *“voor de dienst van het huis van God”* (*vers 7*), *“voor de schatkamer van het huis van de HEERE”* (*vers 8*) en *“aan de HEERE”* (*vers 9*). Dat laat op indrukwekkende wijze zien hoe bij hun geven zowel het huis van de HEERE als Hijzelf voor de aandacht staat. Het gaat om Hem en Zijn huis. Dat geldt ook vandaag voor de gemeente. In alles behoren de Heer en Zijn gemeente op de eerste plaats te komen. Dat het bij ons ook zo mag zijn als Paulus van de gemeenten in Macedonië zegt: *“Zij gaven zichzelf eerst aan de Heer en [daarna] aan ons door [de] wil van God”* (2Ko 8:5).

David looft de HEERE | *verzen 10-13*

10 Toen loofde David de HEERE voor de ogen van heel de gemeente. David zei: Geloofd zij U, HEERE, God van onze vader Israël, van eeuwigheid tot eeuwigheid! 11 Van U, HEERE, is de grootheid, de macht, de luister, de kracht en de majesteit. Want alles wat in de hemel en op de aarde is, is [van U]. Van U, HEERE, is het Koninkrijk, en U hebt Zich verheven tot een Hoofd boven alles. 12 Rijkdom en eer komen van voor Uw aangezicht, en U heerst over alles. In Uw hand is kracht en macht, in Uw hand is het om ieder groot te maken en sterk te maken. 13 Nu dan, o onze God, wij loven U en prijzen Uw luisterrijke Naam.

Als David al deze vrijwilligheid ziet, brengt hem dat tot een lofzang aan de HEERE. Hij noemt Hem: *“God van onze vader Israël”*, waarmee

hij de nadruk legt op God als de God van de beloften, de God Die doet wat Hij heeft beloofd. De lofzegging vanwege wat gegeven is, kan alleen gezongen worden als we ons realiseren dat alles wat we geven van God is en van Hem komt.

David vertelt in zijn lofprijzing niet aan God wat hij en de oversten allemaal hebben gegeven, maar wat God heeft gegeven. Hij schrijft aan God onbeperkte grootheid toe

- in tijd: *“van eeuwigheid tot eeuwigheid”* (vers 10),
- in ruimte: *“in de hemel en op de aarde”* (vers 11a) en
- in gezag: *“als hoofd boven alles verheven”* (vers 11b).

Alles behoort aan de HEERE, Hij heeft alle macht en alles komt van Hem.

Als mensen groot en sterk zijn, is dat door de kracht die Hij geeft. Hij stelt in staat om grote werken tot stand te brengen. In alles waartoe Hij in staat stelt, wordt Zijn luisterrijke Naam zichtbaar. Steeds en overal waar die Naam zichtbaar wordt en opgemerkt wordt, kan er niet anders dan lofprijzing aan Hem volgen.

Alles is van en voor de HEERE | verzen 14-16

14 Want wie ben ik, en wat is mijn volk, dat wij de kracht zouden hebben om vrijwillig te geven zoals dit? Want van U is alles, en uit Uw hand hebben wij het U gegeven. 15 Want wij zijn vreemdelingen voor Uw aangezicht en bijwoners, zoals al onze vaders. Als een schaduw zijn onze dagen op de aarde, en er is geen hoop. 16 HEERE, onze God, heel deze overvloed die wij gereedgemaakt hebben om voor U een huis te bouwen, voor Uw heilige Naam, dat is van Uw hand; het is alles van U.

Tegenover de majesteit van de HEERE vernedert David zich. Hij spreekt het uit: *“Wie ben ik?”* Zijn leven is een aaneenschakeling van ellende geweest. Saul die hem uit de weg wilde ruimen, zijn overspel met Bathseba, zijn moord op Uria, de opstand van zijn zonen tegen hem en hun rivaliteit onderling. Ook het volk waarover hij koning is geweest, kent hij als hij zegt: *“Wat is mijn volk?”* In het licht van dat alles wordt hij overweldigd door het werk van Gods genade in zijn hart en in het hart van zijn volk.

Wat we geven, mogen we teruggeven, overweldigd door Zijn zegeningen. De aanleiding tot de lofzang is het besef van de kleinheid van zichzelf tegenover de grootheid en majesteit van God, Zijn goedheid en zegeningen. Het gaat in dit geval niet om kleinheid door eigen slechtheid. Het hart van David is nederig. Hij is slechts een doorgeefluik. Wij hebben niets wat we niet ontvangen hebben (1Ko 4:7b). Alles is geleend goed. *En wat hebt u, dat u niet hebt ontvangen? (1Ko 4:7b)*
We geven het Hem omdat het van Hem is.

Dat is niet alleen van toepassing op onze bezittingen, maar ook op onze bereidwilligheid om Hem te dienen en te aanbidden. Wat we geven en de gezindheid waarin we geven, komen beide van Hem, ze worden door Hem in ons hart gewerkt. Er is niets waarop we ons kunnen beroemen. Alle roem is uit Hem en door Hem en tot Hem.

Het is een prachtig gezicht. Deze oude heilige, die zo door God is gebruikt en geëerd, ziet zichzelf aan het eind van zijn leven als totaal nietig en nederig. Er is bij David geen enkel roemen op alles wat hij heeft gedaan en tot stand heeft gebracht. Hoeveel mensen beroemen zich juist aan het eind van hun leven op al hun geleverde prestaties.

David vergelijkt de kortstondigheid van het leven met *“een schaduw”*. We hebben nog andere vergelijkingen in Gods Woord met betrekking tot de kortstondigheid van het leven:

- Jakobus spreekt over het leven als *“een damp”* (Jk 4:14).
- Petrus vergelijkt het leven met *“een bloem van het gras”* (1Pt 1:24).
- Job zegt dat zijn dagen *“sneller dan een weversspool”* zijn gegaan (Jb 7:6).
- David zegt nog dat de HEERE zijn dagen *“als enige handbreedten gesteld”* heeft (Ps 39:6).

Het is belangrijk dat wij beseffen dat er in ons geen kracht is. Alle kracht is bij God en wij zijn helemaal afhankelijk van Hem. Ook wat wij geven, kunnen we alleen geven omdat Hij het ons eerst heeft gegeven. Dat betekent dat alles wat nuttig is voor Gods huis van Goddelijke oorsprong moet zijn. Wij kunnen misschien wel goede ideeën hebben voor het functioneren van de gemeente, maar de vraag is waar die ideeën vandaan komen. We moeten daarom steeds de toets van het Woord van God aanleggen om te weten of een bepaalde door ons gewenste

bijdrage of verandering van God afkomstig is en dus door Hem gewenst is. Dat zal ons ervoor bewaren dingen te introduceren die de mens en zijn beleving centraal stellen en niet meer de Heer Jezus en Zijn eer.

De waarheid dat alles wat we hebben van God komt, is de basis voor de leer van het rentmeesterschap.

We moeten altijd en bij alles bedenken dat alles van Hem is (Ps 24:1) en dat dit betekent dat wat we hebben, ons tijdelijk is toevertrouwd en dat we het voor Hem hebben te gebruiken. We zijn Zijn slaven (Lk 17:10).

De aarde is van de HEERE en al wat zij bevat, de wereld en wie er wonen. (Ps 24:1)

Zo ook u, wanneer u alles hebt gedaan wat u is bevolen, zegt dan: Wij zijn nutteloze slaven; wat wij behoorden te doen, hebben wij gedaan. (Lk 17:10)

De Heer geeft ons dingen om ons de vreugde te doen kennen die het geven aan Hem tot gevolg heeft. God heeft Zelf niets nodig (zie Ps 50:10-12). Als we geven, doen we wat Hij doet, want Hij is de grote Gever. Hij heeft alles gegeven in die alles te boven gaande gave, Zijn Zoon, de Heer Jezus. God gaf Hem uit liefde voor de wereld (zie Jh 3:16). Zullen wij dan niet uit de grond van ons hart zeggen: “God zij dank voor Zijn onuitsprekelijke gave” (2Ko 9:15)?

Gebed voor het volk en voor Salomo | verzen 17-19

17 En ik weet, mijn God, dat U het hart beproeft, en dat U behagen scheidt in wat billijk is. Ik heb met een oprecht hart al deze dingen vrijwillig gegeven, en ik heb nu met vreugde gezien dat Uw volk dat hier gevonden wordt, het U vrijwillig gegeven heeft. 18 HEERE, God van onze vaders Abraham, Izak en Israël, bewaar voor eeuwig deze gezindheid in het hart van Uw volk en richt hun hart tot U. 19 En geef mijn zoon Salomo een volkomen hart om Uw geboden, Uw getuigenissen en Uw verordeningen in acht te nemen, om alles te doen en dit bouwwerk, waarvoor ik [een voorraad] gereedgemaakt heb, te bouwen.

David weet dat het bij God, Die Hij “mijn God” noemt, om het hart gaat (vers 17). Vanuit zijn persoonlijke relatie met God weet hij dat God “een oprecht hart” bij hem ziet. Hij spreekt voor God zijn vreugde uit over de vrijwilligheid van het volk. Dat is een belangrijke aanwijzing voor ons om vooral ook de Heer te danken voor wat Hij in anderen bewerkt.

Tegelijk moeten we dan bidden, zoals David doet, dat een dergelijke gezindheid altijd in het hart van de ander zal blijven (*vers 18*). Het zal ook nodig zijn dat voor onszelf te bidden. Het is van het grootste belang ervoor te bidden dat het hart tot de Heer Jezus wordt gericht, zoals David voor het volk doet.

Het gaat hier telkens om het hart. Ook voor zijn zoon bidt David dat de HEERE hem een “*volkomen hart*” zal geven om te doen wat Hij zegt (*vers 19*). Hij bidt niet voor zijn zoon dat God hem rijk, of geleerd, of groot zal maken. Zijn gebed is dat zijn hart voor altijd volkomen aan de HEERE zal zijn toegewijd. Dat zal zich uiten in

- gehoorzaamheid aan Gods geboden en vervolgens in
- het volbrengen van de taak die hem is opgedragen.

We zien hier een belangrijke volgorde. Eerst wordt gehoorzaamheid genoemd en dan de werken. Gehoorzaamheid is een gezindheid. Als de goede gezindheid er is, kan er ook goed gewerkt worden. Laten we dit gebed van David voor zijn zoon ook voor onze kinderen bidden.

De hele gemeente looft de HEERE | *verzen 20-21*

20 Daarna zei David tegen heel de gemeente: Loof nu de HEERE, uw God! Toen loofde heel de gemeente de HEERE, de God van hun vaderen; en zij knielden en bogen zich voor de HEERE neer, en voor de koning. 21 Zij brachten de volgende dag de HEERE slachtoffers en brachten de HEERE brandoffers: duizend jonge stieren, duizend rammen, duizend lammeren, met hun plengoffers; en slachtoffers in overvloed voor heel Israël.

Nadat David de HEERE heeft geloofd en geprezen, roept hij het volk op de HEERE te loven. Dat doet het volk ook. Ze knielen voor de HEERE en buigen zich voor Hem neer en ook voor David, de koning. De koning is de vertegenwoordiger van de HEERE. Hun lofprijzing wordt gevolgd door het brengen van een overvloed aan offers. Het hart van het volk is zozeer vervuld van Gods grootheid en genade dat zij spontaan Hem een overvloed aan slachtoffers en brandoffers brengen.

Als wij vol zijn van alles wat God in ons leven heeft gedaan en wat Hij ook nu nog in Zijn gemeente doet, zullen we Hem verheerlijken en groot maken. Dat doen we door Hem veel te vertellen over de Heer Jezus, want Hij is het Offer dat in al deze offers wordt voorgesteld (*zie*

Hb 10:5-10). Alle offers van het Oude Testament hebben voor God alleen betekenis gehad omdat ze een afbeelding zijn van het ene offer van Zijn Zoon.

Salomo gezalfd | verzen 22-25

22 Zij aten en dronken op die dag voor het aangezicht van de HEERE met grote blijdschap. En zij maakten Salomo, de zoon van David, voor de tweede [keer] koning en zalfden [hem] voor de HEERE tot vorst, en Zadok tot priester. 23 Toen zat Salomo op de troon van de HEERE als koning in de plaats van zijn vader David, en hij was voorspoedig; en heel Israël luisterde naar hem. 24 Alle bevelhebbers en helden en ook alle zonen van koning David gaven de hand, [als teken] dat zij onder koning Salomo [trouw] zouden zijn. 25 Toen maakte de HEERE Salomo buitengewoon groot voor de ogen van heel Israël. Hij gaf hem [zoveel] koninklijke majesteit als geen enkele koning van Israël vóór hem had gehad.

Bij een eerdere gelegenheid heeft het volk gegeten en gedronken zonder de HEERE en verbonden met afgoderij (zie Ex 32:6). Hier eten en drinken ze “voor het aangezicht van de HEERE”, Hij is erbij. Bij deze gelegenheid wordt Salomo voor de tweede keer tot koning gemaakt, nu om op de troon plaats te nemen. David heeft Salomo al eerder koning gemaakt (1Kr 23:1) en daarmee het voornemen van God vervuld, maar hier regeert hij praktisch over het volk.

Zo is ook de Heer Jezus nu al door God “zowel tot Heer als tot Christus” gemaakt (Hd 2:36), maar pas straks zal Hij daadwerkelijk Zijn heerschappij aanvaarden en zal elke tong belijden dat Hij Heer is (zie Fp 2:11). Tegelijk met deze zalving wordt Zadok tot priester gezalfd. Zadok is de getrouwe priester die God Zich zou verwekken (zie 1Sm 2:35). Salomo en Zadok samen zijn een beeld van de Heer Jezus als *Hij zal Priester zijn op Zijn troon; ... (Zc 6:13b)* de Koning-Priester (Zc 6:13).

De troon waarop Salomo plaats neemt, wordt hier genoemd “de troon van de HEERE”, wat ziet op de oorsprong en het gezag van de troon. Dit onderscheidt deze troon van alle tronen van de volken om Israël heen en ook van de troon van Saul. De troon van Salomo is de troon van Hem, Die “meer dan Salomo” (Mt 12:42) is. De Heer Jezus zal op de

troon van God plaatsnemen als Gods tijd daarvoor is aangebroken. Alles bij Salomo komt van God. Dat ziet op wat God met de Heer Jezus zal doen.

Als Salomo op de troon van de HEERE zit, luistert heel Israël naar hem. Allen die David hebben gediend en ook alle zonen van koning David erkennen hem als koning. Wat een blijdschap en troost zal het voor David zijn geweest, dat na zoveel ellende met zijn zonen zij zich hier eensgezind scharen onder de heerschappij van Salomo.

David sterft | *verzen 26-30*

26 Zo heeft David, de zoon van Isai, geregeerd over heel Israël. 27 De tijd nu die hij geregeerd heeft over Israël, is veertig jaar: in Hebron heeft hij zeven jaar geregeerd, en in Jeruzalem heeft hij drieëndertig [jaar] geregeerd. 28 Hij stierf in goede ouderdom, verzadigd van dagen, rijkdom en eer; en zijn zoon Salomo regeerde in zijn plaats.

29 De geschiedenis van koning David, van het begin tot het einde, zie, die is beschreven in de geschiedenis van de ziener Samuel, in de geschiedenis van de profeet Nathan, en in de geschiedenis van de ziener Gad; 30 met alles over zijn koningschap en zijn macht, en de tijden die aan hem en aan Israël voorbijgegaan zijn, en over al de koninkrijken van de landen.

De kroniekschrijver besluit zijn beschrijving van het leven van David met de woorden: *“Zo heeft David, de zoon van Isai, geregeerd over heel Israël”* (vers 26). Deze terugblik en ook de beschrijving van het sterven van David zijn in overeenstemming met het doel van *Kronieken*, waarin de geschiedenis wordt beschreven zoals God er graag aan terugdenkt, dat wil zeggen de geschiedenis zoals die verloopt naar Zijn raadsbesluiten. Aan het falen van David aan het eind van zijn leven wordt ook hier voorbijgegaan. De grootst denkbare volheid van leven ligt achter hem en we zien een zoon die hem opvolgt. Een mooiere wijze om van het leven afscheid te nemen is in het Oude Testament niet denkbaar.

Het is opmerkelijk dat de vermelding *“David, zoon van Isai”* zowel hier als aan het begin van de beschrijving van de regering van David voorkomt (1Kr 10:14). De beschrijving van het leven van David lijkt door deze twee vermeldingen te zijn omsloten.

Hij heeft in totaal veertig jaar geregeerd (*vers 27*), net als Saul. Ook Salomo zal veertig jaar regeren. Het getal veertig is het getal van beproeving. Saul, David en Salomo hebben dezelfde periode van beproeving gekregen, ongeacht hun karakter.

Alles in het leven en het sterven van David spreekt van Gods *“betrouwbare genadebewijzen aan David”* (*Js 55:3*). Ze blijven niet beperkt tot zijn leven en sterven. Paulus haalt dit vers aan

om te laten zien dat die genadebewijzen ook in de opstanding van de Heer Jezus uit de doden worden gezien (*Hd 13:34*). In de ware Zoon van David en Zijn regering vindt alles zijn vervulling wat aan David

En dat Hij Hem uit [de] doden heeft opgewekt om niet meer tot ontbinding terug te keren, heeft Hij zo gezegd: ‘Ik zal u de betrouwbare weldadigheden van David geven’.

(Hd 13:34)

is bewezen. David wacht op die vervulling, evenals allen die in het geloof in Gods beloften zijn gestorven.

David sterft *“in goede ouderdom, verzadigd van dagen, rijkdom en eer”* (*vers 28*). Dat betekent dat hij door alles wat God aan Salomo heeft gegeven (*vers 25*) en wat hijzelf aan Gods huis heeft gegeven, niet minder en armer is geworden. Als we kijken naar het einde van David, is hier moeilijk te zeggen wat helderder schijnt: de ondergaande of de opgaande zon.

Als afsluiting van de beschrijving van het leven van David geeft de schrijver van *Kronieken* aan uit welke bronnen hij, geleid door Gods Geest, heeft geput (*vers 29*). Hij verwijst naar een drietal profeten die het leven van David op schrift hebben gesteld: de ziener Samuel, de profeet Nathan en de ziener Gad. In hun geschiedenissen hebben zij geschreven over Davids koninkrijk en macht en over de gebeurtenissen van hem, Israël en de andere koninkrijken (*vers 30*).

De in *vers 29* genoemde geschriften zijn niet bewaard gebleven. Samuel speelt een rol in de zalving van David (*zie 1Sm 16*), Nathan in de profetie inzake het verbond met David (*zie 1Kr 17; 2Sm 7*) en in de bestraffing van de zonde van David met Bathseba (*zie 2Sm 11-12*) en Gad in de bestraffing over de volkstelling (*zie 2Sm 24:11; 1Kr 21:9*).

Bij *“de tijden die aan hem en aan Israël voorbijgegaan zijn”* (*vers 30*) kunnen we denken aan tijden van vervolging, van beproeving, van doodsgevaar, van smart en van vreugde. Van al die tijden zegt David: *“Mijn tijden zijn in Uw hand”* (*Ps 31:16; zie ook Jb 24:1*). *“Al de koninkrijken van de*

landen" (zie en vgl. ook 2Kr 12:8; 17:10; 20:29) zijn de koninkrijken waarmee de Israëlieten in de tijd van David in contact kwamen.

Met de dood van David eindigt *1 Kronieken*. In dit bijbelboek is vrijwel alle aandacht gericht op koning David. In tegenstelling tot de beschrijving in *2 Samuel* zijn de zonden van deze koning hier nauwelijks vermeld. David is hier veeleer de vorst die Godvrezend is en daarom rijk wordt gezegend. De zegen bestaat uit talrijke militaire overwinningen, waardoor hij heerser van een immens rijk wordt en over fabelachtige rijkdommen beschikt.

Deze zegeningen gebruikte hij niet voor eigen voordeel, maar stelde ze beschikbaar voor wat hij beschouwde als het hoogste doel voor Israël: de bouw van de tempel. Zelf mocht hij dit werk niet uitvoeren, maar hij stelde wel alles in het werk om het voor te bereiden. Hij gaf een groot deel van zijn rijkdom, motiveerde het volk om vrijwillig een deel van hun overvloed af te staan en stelde Salomo, de toekomstige tempelbouwer, voor aan het volk.

Het boek *1 Kronieken* presenteert David als degene die gericht is op de bouw van de tempel en daarmee op de eer van God. In die zin is hij de ideale vorst, die niet zijn eigen eer, maar de eer van God zoekt. In de periode na de ballingschap – de tijd waarin *Kronieken* werd geschreven – moet deze beschrijving van David sterk hebben aangesproken. In die periode bestond immers aandacht voor de verbetering van de tempeldienst en voor een sterkere gerichtheid op de HEERE.

Tevens zal het beeld van de schatrijke koning David die zijn rijkdommen beschikbaar stelde voor de eer van God het verlangen naar een nieuwe David hebben gestimuleerd. Enkele eeuwen later kwam de Heer Jezus als Dienaar, maar Hij zal in de toekomst komen als Vorst. Hij was en is als geen ander gericht op God.

Andere publicaties

Andere boeken van dezelfde schrijver te bestellen bij de uitgever van dit boek of bij de christelijke boekhandel:

Oude Testament

Genesis, Toegelicht & toegepast 01, Bijbelverklaring,

ISBN 978-90-5798-362-7 (Paperback), 368 pag.

ISBN 978-90-5798-386-3 (E-book)

Exodus, Toegelicht & toegepast 02, Bijbelverklaring,

ISBN 978-90-5798-363-4 (Paperback), 320 pag.

ISBN 978-90-5798-392-4 (E-book)

Leviticus, Toegelicht & toegepast 03, Bijbelverklaring

ISBN 978-90-5798-364-1 (Paperback), 267 pag.

ISBN 978-90-5798-393-1 (E-book)

Numeri, Toegelicht & toegepast 04, Bijbelverklaring

ISBN 978-90-5798-365-8 (Paperback), 344 pag.

ISBN 978-90-5798-394-8 (E-book)

Deuteronomium, Toegelicht & toegepast 05, Bijbelverklaring

ISBN 978-90-5798-366-5 (Paperback), 367 pag.

ISBN 978-90-5798-395-5 (E-book)

Jozua, Toegelicht & toegepast 06, Bijbelverklaring

ISBN 978-90-5798-367-2 (Paperback), 223 pag.

ISBN 978-90-5798-396-2 (E-book)

Richteren Actueel, Bijbelverklaring

ISBN 90-74319-30-0 (Paperback), 336 pag.

ISBN 978-90-5798-420-4 (E-book)

1 Samuel, Toegelicht & toegepast 09, Bijbelverklaring

ISBN 978-90-5798-432-7 (Paperback), 313 pag.

ISBN 978-90-5798-422-8 (E-book)

2 Samuel, Toegelicht & toegepast 10, Bijbelverklaring

ISBN 978-90-5798-433-4 (Paperback), 237 pag.

ISBN 978-90-5798-423-5 (E-book)

1 Koningen, Toegelicht & toegepast 11, Bijbelverklaring

ISBN 978-90-5798-434-1 (Paperback), 249 pag.

ISBN 978-90-5798-424-2 (E-book)

2 Koningen, Toegelicht & toegepast 12, Bijbelverklaring

ISBN 978-90-5798-435-8 (Paperback), 261 pag.

ISBN 978-90-5798-425-9 (E-book)

Daniël, Toegelicht & toegepast 27, Bijbelverklaring

ISBN 978-90-5798-376-4 (Paperback), 226 pag.

ISBN 978-90-5798-384-9 (E-book)

Hosea Actueel, Bijbelverklaring

ISBN 978-90-6451-069-4, 270 pag.

Joël Actueel, Bijbelverklaring

ISBN 978-90-6451-070-0, 98 pag.

Amos Actueel, Bijbelverklaring

ISBN 978-90-6451-089-2, 98 pag.

Nieuwe Testament

Zie, uw Koning – een toelichting op het evangelie naar Mattheüs

(Serie 'Zie' - deel 1/5)

ISBN 978-90-5798-272-9 (Paperback), 391 pag.

ISBN 978-90-5798-387-0 (E-book)

Zie, Mijn Knecht – een toelichting op het evangelie naar Markus

(Serie 'Zie' - deel 2/5)

ISBN 978-90-5798-273-6 (Paperback), 275 pag.

ISBN 978-90-5798-388-7 (E-book)

Zie, de Mens – een toelichting op het evangelie naar Lukas

(Serie 'Zie' - deel 3/5)

ISBN 978-90-5798-274-3 (Paperback), 519 pag.

ISBN 978-90-5798-389-4 (E-book)

Zie, uw God – een toelichting op het evangelie naar Johannes

(Serie 'Zie' - deel 4/5)

ISBN 978-90-5798-275-0 (Paperback), 426 pag.

ISBN 978-90-5798-390-0 (E-book)

Zie, een volk – een toelichting op Handelingen

(Serie 'Zie' - deel 5/5)

ISBN 978-90-5798-276-7 (Paperback), 498 pag.

ISBN 978-90-5798-391-7 (E-book)

De brief aan de Romeinen

een verklaring van Paulus' brief speciaal voor jou (Rotsvast 1)

ISBN 978-90-8088-677-3 (Paperback), 198 pag.

ISBN 978-90-5798-426-6 (E-book)

De eerste brief aan de Korinthiërs

een verklaring van Paulus' brief speciaal voor jou (Rotsvast 2)

ISBN 978-90-6353-224-6 (Paperback), 288 pag.

ISBN 978-90-5798-427-3 (E-book)

De tweede brief aan de Korinthiërs

een verklaring van Paulus' brief speciaal voor jou (Rotsvast 3)

ISBN 978-90-6353-244-4 (Paperback), 166 pag.

ISBN 978-90-5798-428-0 (E-book)

Vrij! - De brief aan de Galaten

een verklaring van Paulus' brief speciaal voor jou, (Rotsvast 4)

ISBN 978-90-7431-941-6 (Paperback), 101 pag.

ISBN 978-90-5798-429-7 (E-book)

De brief aan de Efeziërs

een verklaring van Paulus' brief speciaal voor jou (Rotsvast 5)

ISBN 978-90-8088-673-5 (Paperback), 218 pag.

ISBN 978-90-5798-430-3 (E-book)

De brieven aan de Filippiërs en de Kolossers

een verklaring van Paulus' brieven speciaal voor jou (Rotsvast 6)

ISBN 978-90-8088-674-2 (Paperback), 218 pag.

ISBN 978-90-5798-439-6 (E-book)

De brieven aan de Thessalonikers

een verklaring van Paulus' brieven speciaal voor jou (Rotsvast 7)

ISBN 978-90-8088-679-7 (Paperback), 164 pag.

ISBN 978-90-5798-440-2 (E-book)

De brieven aan Timotheüs, Titus en Filémon

een verklaring van Paulus' brieven speciaal voor jou (Rotsvast 8)

ISBN 978-90-7971-803-0 (Paperback), 287 pag.

ISBN 978-90-5798-441-9 (E-book)

De brief aan de Hebreëën

een verklaring van Paulus' brief speciaal voor jou (Rotsvast 9)

ISBN 978-90-79718-05-4 (Paperback), 287 pag.

ISBN 978-90-5798-442-6 (E-book)

De brieven van Jakobus en Petrus

een verklaring van deze brieven speciaal voor jou (Rotsvast 10)

ISBN 978-90-79718-07-8 (Paperback), 256 pag.

ISBN 978-90-5798-443-3 (E-book)

De brieven van Johannes en Judas

een verklaring van deze brieven speciaal voor jou (Rotsvast 11)

ISBN 978-90-79718-08-5 (Paperback), 160 pag.

ISBN 978-90-5798-444-0 (E-book)

De Openbaring

een verklaring van dit bijbelboek speciaal voor jou (Rotsvast 12)

ISBN 978-90-79718-00-9 (Paperback), 298 pag.

ISBN 978-90-5798-445-7 (E-book)

Onderwerpen

Begraven of cremeren, Wat zegt de Bijbel

ISBN 90-64510-80-6, 72 pag.

Bekering en doop

ISBN 90-808867-1-8, 60 pag.

De christen en de wet

ISBN 978-90-5798-351-1, 108 pag.

Europa herleeft, Droom of nachtmerrie?

ISBN 90-77669-05-1, 80 pag.

Jezus, een levende relatie, 40 pag.

Zie voor meer commentaren en publicaties van deze schrijver de website www.oudesporen.nl onder 'Publicaties Ger de Koning'.